

Birlikte çok güzeliz

İçindekiler

Kısaca Türk Telekom

- 10 Türk Telekom Grubu
- 11 Vizyon ve Değerler
- 12 Tarihçe

Bir Bakışta 2016

- 18 Öne Çıkan Gelişmeler
- 26 Temel Performans Göstergeleri
- 36 2016 Satır Başları
- 40 Ödüller

Yönetim

- 44 Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı
- 46 Yönetim Organı Değerlendirmeleri
- 51 Yönetim Kurulu
- 56 Yönetim Kurulu Komiteleri
- 57 Denetim Kurulu
- 58 CEO Mesajı
- 62 Türk Telekom Grubu Üst Yönetimi
- 68 Türk Telekom Grup Şirketleri Genel Müdürleri
- 70 Organizasyon Yapısı ve Değişiklikler
- 71 Sermaye Yapısı ve Değişiklikler

2016 Faaliyetleri

- 72 Sektörel Değerlendirmeler
- 76 Türk Telekom'un Faaliyetleri
- 108 Yatırımlar ve Altyapı Projeleri
- 109 Araştırma ve İnovasyon Faaliyetleri
- 113 İnsan Kaynakları
- 117 Yatırımcı İlişkileri
- 118 Kurumsal Sosyal Sorumluluk
- 121 Sürdürülebilirlik Çalışmaları
- 122 Türk Telekom Grup Şirketleri
  - 122 Argela
  - 124 AssisTT
  - 126 Innova
  - 130 Sebit
  - 134 Türk Telekom International

Kurumsal Yönetim

- 136 Faaliyet Dönemi Sonrası Önemli Gelişmeler
- 138 Kâr Dağıtım Önerisi
- 138 Bağlılık Raporu Sonucu
- 139 Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu
- 159 Bağımsızlık Beyanları

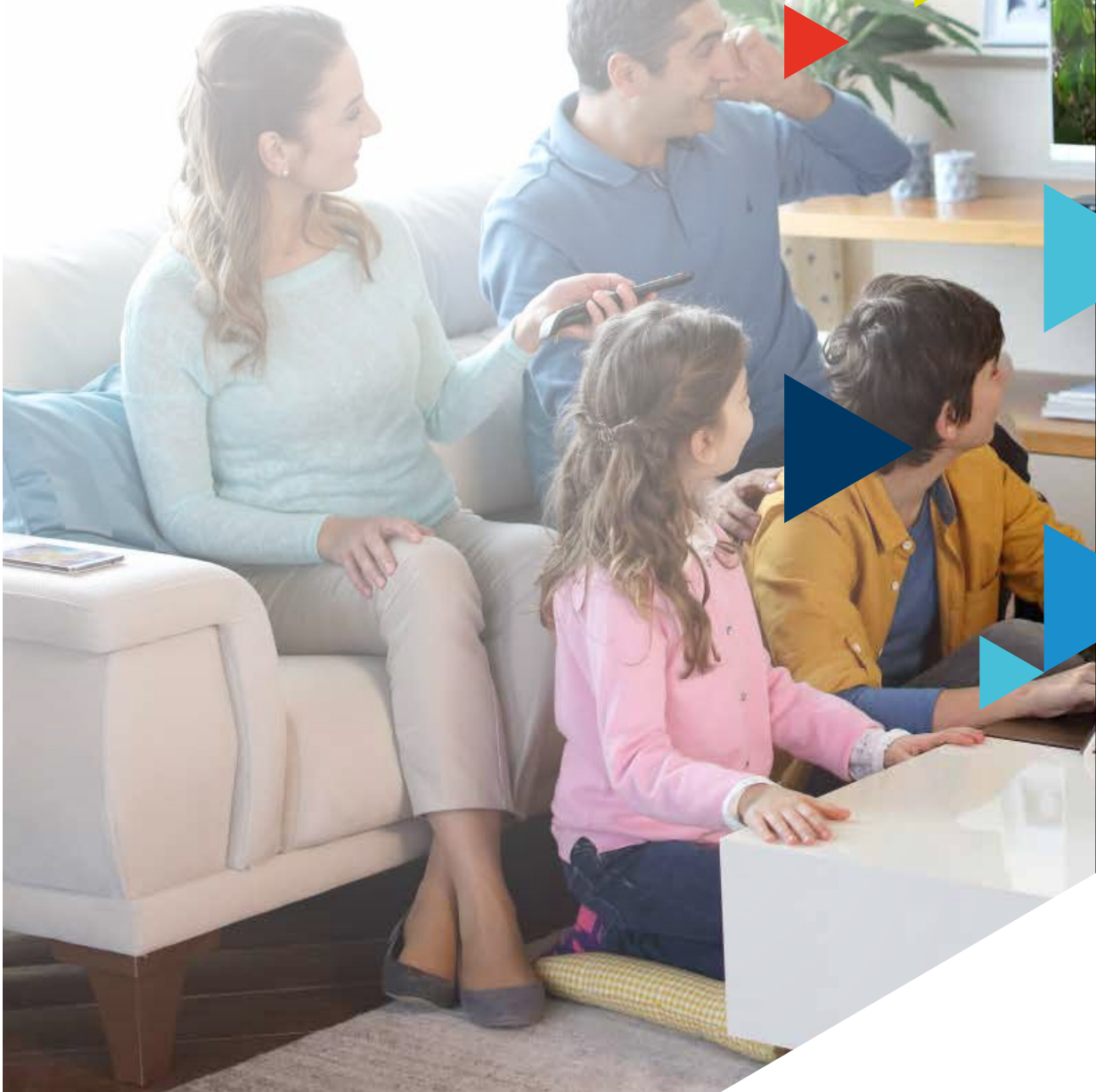
Finansal Bilgiler

- 162 Sorumluluk Beyanı
- 164 Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Bağımsız Denetçi Raporu
- 165 Konsolide Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetim Raporu

2016 yılı, Türkiye'nin milli birlik ve beraberlik duygularıyla kenetlendiği ve daha da güçlenerek pek çok alanda örnek gösterilen bir kalkınma ve gelişme performansı sergilediği bir yıl oldu. Bu zor zamanlarda `iletişim'in ne kadar hayati bir role sahip olduğunu hep birlikte gördük. Tüm Türk Telekom ailesi olarak her zaman olduğu gibi bundan sonra da ülkemiz için "birlikte", özveriyle çalışmaya devam edeceğiz.

Birlikte büyüyoruz!

Türk Telekom

1,5 Milyon

Yeni abone

38,9 Milyon

Toplam
abone sayısı

Türkiye'nin lider iletişim ve eğlence teknolojileri şirketi olarak bu yıl da güçlü operasyonel performans göstermeye devam ettik.

Abone tabanımıza 1,5 milyon yeni abone ekledik ve toplam abone sayımızı 38,9 milyona çıkardık.

**Birlikte
yükseliyoruz!**

Türk Telekom

%75

Akıllı telefon
penetrasyonu

%53*

LTE uyumlu cihaz
kullanım oranı

Akıllı telefon penetrasyonumuz %75'e çıktı ve akıllı telefon kullanıcısı olan müşterilerimizin %53'ü LTE ile uyumlu bir cihaz kullanıyor. LTE lansmanı ile birlikte, abonelerimizin data kullanım düzeylerinde de büyük oranda artış görülüyor.

*Akıllı Telefon cihazları arasında

Birlikte
selfy'liyoruz!

Türk Telekom

Türk Telekom
selfy

**Coşku
+
Enerji
+
Mutluluk**

**Avantajlar
+
Ayrıcalıklar**

Marka birleşmesini takiben, yenilikçi bir adım daha attık ve gençlere yönelik mobil alt markamızı Selfy olarak yeniden markalaştırdık. Selfy ile genç segmentteki konumumuzu güçlendirmeyi amaçlıyoruz. Yenilikçi teklif ve hizmetlerimizle gençlerin kendi seçimlerini kendilerinin yapmasına imkan tanıyoruz.

**Birlikte
hızlanıyoruz!**

Türk Telekom

228 bin km

Fiber altyapısı

13,9 Milyon

Fiber hane
kapsaması

Sabit tarafta gücümüzü artırmaya devam ettik. Fiber altyapımızı ülke genelinde 228 bin km'ye çıkartırken, toplam homepass (fiber hane kapsama) sayımızı da 13,9 milyona yükselttik.

Türk Telekom Grubu

Türk Telekom Grubu Şirketleri, “Türkiye’nin Çoklu Oyuncusu” olarak mobil, internet, telefon, TV ve yenilikçi dijital hizmetler sunmaktadır.

176 yıllık köklü bir geçmişe sahip olan Türk Telekomünikasyon A.Ş., Türkiye’nin ilk entegre telekomünikasyon operatörüdür. Müşterilerin hızla değişen iletişim ve teknoloji ihtiyaçlarına en güçlü ve en doğru şekilde cevap verebilmek amacıyla 2015 yılında Türk Telekomünikasyon A.Ş., Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. ve TTNET A.Ş. tüzel kişiliklerini mevcut şekliyle muhafaza ederek ve tabi oldukları mevzuat ve regülasyonlara tamamen uyarak, “müşteri odaklı” ve entegre bir yapıya geçilmiştir. Bireysel ve kurumsal hizmetler alanında geniş hizmet ağı ve zengin ürün çeşitliliğine sahip olan Türk Telekom, Ocak 2016 itibarıyla mobil, internet, telefon ve TV ürün ve hizmetlerini ‘Türk Telekom’ tek marka çatısı altında bir araya getirmiştir.

“Türkiye’nin Çoklu Oyuncusu” Türk Telekom Grubu Şirketleri 31 Aralık 2016 itibarıyla 13,1 milyon sabit erişim hattı, 8,7 milyon genişbant ve 18,6 milyon mobil aboneye hizmet vermektedir. Türk Telekom Grubu şirketleri Türkiye’yi yeni teknolojilerle buluşturma ve bilgi toplumuna dönüşüm sürecini hızlandırma vizyonuyla, 81 ilde 33.224 çalışanıyla hizmet vermektedir.

Türk Telekomünikasyon A.Ş., PSTN ve toptan genişbant hizmetlerini sunmakta olup, aynı zamanda mobil operatör Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., perakende internet hizmeti, IPTV, Uydu TV, Web TV, Mobile TV, Smart TV Hizmetleri sağlayıcısı TTNET A.Ş., Televizyon yayıncılığı ile isteğe bağlı yayıncılık (VOD) hizmetleri sağlayıcısı Net Ekran Şirketleri, yakınsama teknolojileri şirketi Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri A.Ş., BT çözüm sağlayıcısı Innova Bilişim Çözümleri A.Ş., çevrimiçi eğitim yazılımları şirketi Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş., çağrı merkezi şirketi AssisTT Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş., toptan veri ve kapasite servis sağlayıcısı Türk Telekom International ve iştiraklerinin %100’üne sahiptir.

Vizyon ve Değerler

176 yıllık köklü bir geçmişe sahip olan Türk Telekom, Türkiye'nin ilk entegre telekomünikasyon şirketidir.

Vizyonumuz

Türkiye'nin tartışmasız iletişim ve teknoloji lideri olarak, her alanda işimizi en iyi şekilde yaparak, müşterilerimizin iş ve yaşamlarını zenginleştirmelerini sağlarız.

Ortak Değerlerimiz ve Davranışlarımız

► Müşteri Odaklılık:

- Müşterilerimizi dinler, anlar ve ihtiyaçlarına uygun çözümlerle hayatlarını kolaylaştırırız.
- Tüm kararlarımızı, müşterilerimize etkisini gözetererek veririz.
- Müşterilerimizi zamanında ve doğru şekilde bilgilendirir, yüksek standartta hizmet sağlarız.

► Yenilikçilik:

- Trendleri öngörerek sektörümüzde ilklere imza atarız.
- Yılmadan dener, meydan okur ve yeni fikirleri cesaretle hayata geçiririz.
- Başarılarımız kadar hatalarımızdan da ders alır, mükemmeli hedefleriz.

► İnsan Odaklılık:

- Farklı fikirlere saygı duyar, çeşitliliği en büyük gücümüz olarak görürüz.
- İnsana yatırım yapar, sürekli öğrenir, gelişir ve geliştiririz.
- Birbirimizle samimi, adil ve yapıcı ilişkiler kurarız.

► Güven:

- Açık iletişime inanır, bilgimizi birbirimizle paylaşıyoruz.
- Çalışma arkadaşlarımızın yetkinliklerine güvenir, iş birliği içinde çalışırız.
- Hepimizin başarısı için çalışır, birbirimizi takdir eder, başarıyı birlikte kutlarız.

► Çeviklik

- Hızlı karar verir ve hemen sonuca ulaşırız.
- Sonuca ulaşmak için tutku ve sorumlulukla çalışırız.
- Yetkilerimizi başkalarıyla paylaşır, kendilerini güçlü hissetmelerini sağlarız.
- İnisiyatif alarak işimizi hem kolaylaştırır, hem de geliştiririz.

Tarihçe

Dünyanın en değerli 500 telekomünikasyon markasını içeren “Telecoms 500” listesinde Türk Telekom, 2016 yılında da “Türkiye’nin en değerli telekomünikasyon markası” oldu.

1994

- » Türk Telekom 30 Haziran 1994 tarihinde kuruldu.

1995

- » 24 Nisan 1995 tarihinde PTT’deki telekomünikasyon ve posta hizmetleri birbirinden ayrılarak PTT’nin telekomünikasyon hizmetleriyle ilgili tüm personel, varlık ve yükümlülükleri; hisselerinin tamamı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı’na ait olan Türk Telekom’a transfer oldu.

2004

- » 19 Şubat 2004’te, Türk Telekom’un GSM Operatörü Aycell ile İş-TİM’in birleşmesi sonucu TT&TİM İletişim Hizmetleri A.Ş. kuruldu.
- » TT&TİM İletişim Hizmetleri A.Ş.’nin ticari unvanı 15 Ekim 2004 tarihinde Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. olarak değiştirildi.

2005

- » Türk Telekom’un özelleştirilmesi çalışmaları 14 Kasım 2005 tarihinde tamamlanarak %55 hissesi Oger Ortak Girişim Grubu’na devredildi.

2006

- » Türk Telekom iştiraki olan TTNET, 26 Nisan 2006 tarihinde kuruldu. Şirket, 14 Mayıs 2006 tarihinde internet servis sağlayıcı lisansı alarak faaliyetlerine başladı.
- » Türk Telekom, 15 Eylül 2006 tarihinde İş-TİM’in %40,56 oranındaki hissesini 500 milyon ABD doları karşılığında satın alarak Avea’daki hisse oranını %81,12’ye yükseltti.

2008

- » Türk Telekom hisselerinin %15’lik payı 15 Mayıs 2008 tarihinde halka arz edilerek İstanbul Menkul Kıymetler Borsası’nda işlem görmeye başladı.

2010

- » Türk Telekom, 7 Ekim 2010’da Merkezi ve Doğu Avrupa bölgesinin önde gelen toptan kapasite sağlayıcısı Invitel International’ı (yeni adıyla Türk Telekom International) bünyesine kattı.

2011

- » Türk Telekom, 30 Mayıs 2011 tarihinde 2010 yılı dağıtılabilir kârının tamamı olan 2 milyar 244 milyon TL’yi brüt nakit temettü olarak dağıtarak İMKB tarihinde bir rekor kırdı.
- » Türk Telekom, CDP’ye (Carbon Disclosure Project/Karbon Saydamlık Projesi) karbon salınımını raporlayan Türkiye’den ilk telekomünikasyon şirketi oldu.

2012

- » Türk Telekom'un Avea sermayesindeki toplam payı %89,99'a yükseldi.

2013

- » Türk Telekom'un %100 hissesine sahip olduğu bağlı ortaklığı Sobee Yazılım Ticaret Ltd. Şti., bütün aktif ve pasifi ile yine Türk Telekom'un bağlı ortaklığı TTNET A.Ş.'ye birleşme yoluyla devr oldu.
- » Türk Telekom Yönetim Kurulu 10 Aralık 2013 tarihinde aldığı kararla, üst yönetim yapılanmasında Grup CEO ve Genel Müdürlük pozisyonlarının birleştirilmesini ve Grup CFO pozisyonunun kaldırılmasını içeren bir değişiklik gerçekleştirdi.

2014

- » Türk Telekom'un yurt dışında 1 milyar ABD doları veya yabancı para/Türk lirası eşdeğerine kadar ve azami 10 yıl vadeye kadar tahvil ihracı için uluslararası yatırımcılardan sekiz kat talep geldi. Bu işlem o güne kadar Türkiye'den ihraç edilen en büyük ve eş zamanlı olarak iki farklı vadede gerçekleştirilen ilk kurumsal tahvil ihracı oldu. 5 ve 10 yıl vadeli olmak üzere iki vadede gerçekleştirilen tahvil ihracı, benzer vadedeki Türkiye devlet tahvillerine göre %0,3 farkla başarıyla fiyatlandırıldı.

- » Uluslararası derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türk Telekom'un TL ve yabancı para cinsinden uzun vadeli kredi notunu "BBB-" (yatırım yapılabilir seviye), görünümünü durağan, öncelikli teminatsız borç notunu (senior unsecured rating) da "BBB-" olarak belirledi ve yıl içerisinde yaptığı gözden geçirme çalışmaları sonucunda notu teyit etti.
- » Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard&Poor's (S&P) Türk Telekom'un kredi notunu "BB+"dan, "BBB-"ye (yatırım yapılabilir seviye) yükseltti. S&P, Türk Telekom'un 2014 Haziran ayında gerçekleştirdiği 1 milyar ABD dolarlık başarılı tahvil ihracıyla likidite pozisyonunu geliştirdiğini vurguladı.
- » TTNET A.Ş. UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi maçlarının Türkiye yayın haklarını 2015 - 2016 sezonundan başlayarak üç sezon için satın aldı. UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi maçlarının Türk Telekom Grubu dijital yayın platformu olan Tivibu üzerinden yayınlanacağı duyuruldu. UEFA ile yapılan protokol çerçevesinde açık kanalda yayınlanması gereken maçlar için ise TRT ile anlaşmaya varıldı.

Tarihçe

Mobil, internet, telefon ve TV hizmetlerini sunan Avea, Türk Telekom ve TTNET markaları “Türk Telekom” tek markası altında birleşti.

2015

- » Türkiye'nin telekomünikasyon ve iletişim teknolojileri lideri Türk Telekom Grubu, kuruluşunun 175. Yılı'nı, Ankara'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katıldığı görkemli bir resepsiyonla kutladı.
- » İş Bankası Grubu'nun sahip olduğu Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. hisselerinin Türk Telekom'a devir işlemleri tamamlandı. Söz konusu hisse devir işlemlerinin tamamlanması ile Türk Telekom, Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. hisselerinin tamamına sahip oldu.
- » SEA-ME-WE-5 Submarine Fiber Kablolama Konsorsiyumuna tam üye olundu. Türk Telekom International, imzaladığı C&MA (Tesis ve Bakım Anlaşması) ile 18 ülkeyi birbirine bağlayacak SEA-ME-WE-5 denizaltı kablo konsorsiyumuna tam üye olmuştur. Türkiye ve etrafındaki bölgeye en hızlı ve sağlam altyapı ile en yenilikçi, güvenilir ve kapsamlı servisler sunmak üzere, Türk Telekom üç kıtayı birbirine bağlayan güçlü karasal şebekesini, denizaltından da desteklemiştir.
- » Şirket iştiraki Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., (Avea) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından 26 Ağustos 2015 tarihinde yapılan IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesinde (bilinen adıyla 4.5G Yetkilendirme İhalesi)
  - 800 MHz Frekans bandında 2x10 MHz genişliğindeki frekans paketini 380.000.000 Avro,
  - 900 MHz Frekans bandında 2x7,6 MHz genişliğindeki frekans paketini 216.819.184 Avro,
  - 1800 MHz Frekans bandında 2x20 MHz genişliğindeki frekans paketini 310.000.000 Avro
  - 2600 MHz Frekans bandında 2x10 MHz genişliğindeki frekans paketini 25.858.917 Avro,
  - 2600 MHz Frekans bandında 1x15 MHz genişliğindeki frekans paketini 22.000.000 Avro bedel ile almaya hak kazanmıştır.
- » Böylece Avea,
  - 800 MHz frekans bandında en temiz ve 5G için de önemli olacak 700 MHz frekans bandına en yakın pakete sahip oldu,
  - 900 MHz frekans bandında dezavantajlı durumdan çıktı, LTE için en önemli frekans olan 1800 MHz frekans bandında en geniş kapasiteye sahip operatör haline geldi,
  - 175 MHz toplam bant genişliğine ulaştı,
  - Abone başına en geniş frekansa sahip oldu.
- » Söz konusu frekans paketlerinin toplam bedeli 954.678.101 Avro olarak gerçekleşti.

- » Türk Telekom Grubu, Amazon Web Services iş birliğiyle Türkiye'deki işletmelere son teknoloji bulut çözümlerini sunacağını duyurdu. Yapılan bu iş birliğiyle Türkiye'deki küçükten büyüğe tüm işletmeler, Amazon Web Services'in küresel altyapısı üzerinden sanal sunucu hizmeti alabiliyor.
- » Türkiye'nin en büyük entegre telekomünikasyon şirketi Türk Telekom Grubu, Asya-Pasifik Bölgesi'nin en güçlü mobil operatörlerini bir araya getiren, bölgenin en büyük mobil birliği Bridge Alliance'a katıldı. Türk Telekom Grubu, 700 milyonun üzerinde müşteriye ulaşan Bridge Alliance'da Türkiye'yi temsil eden ilk şirket oldu.
- » Türk Telekom Grubu, kendi markasını taşıyan ilk akıllı telefonu TT175'i düzenlediği bir etkinlikte tanıttı.

2016

- » Mobil, internet, telefon ve TV hizmetlerini tek bir kanaldan sunabilmek için Avea, Türk Telekom ve TNET markaları "Türk Telekom" tek markası altında birleşti.
- » Türk Telekom, LTE teknolojilerinde yerli üretimi destekleme vizyonu doğrultusunda ilk adımı atarak, Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nın desteğiyle; Aselsan, Netaş ve Türk Telekom'un Ar-Ge işbirliği Argela tarafından geliştirilen LTE milli baz istasyonu projesi ULAK için ilk siparişi veren operatör oldu.
- » Uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance'nin her yıl yayınladığı dünyanın en değerli 500 telekomünikasyon markasını içeren "Telecoms 500" listesinde Türk Telekom, 2016 yılında da "Türkiye'nin en değerli telekomünikasyon markası" oldu.
- » 22-25 Şubat tarihleri arasında Barcelona'da gerçekleşen GSM Association Mobile Congress esnasında Türk Telekom ve Korea Telecom ile gerçekleştirilen iş birliği duyuruldu.
- » Nokia ve Türk Telekom, baz istasyonlarının ana beyni olarak kabul edilen ve sinyal üreten "baseband" ekipmanı üretmek üzere iş birliği yaptı. Türk Telekom anlaşma ile Türkiye'nin ilk milli LTE baz istasyonu ULAK'ı, şebekesine entegre eden ilk operatör oldu.
- » 1 Nisan'daki LTE'ye geçiş öncesinde Türk Telekom üst yönetiminin katılımıyla GİGA LTE lansmanı gerçekleştirildi.
- » Bilişim 500'e yine Türk Telekom damga vurdu. Türk Telekom, satış gelirlerine göre 500 şirketin en tepesine yerleşirken, 17. kez düzenlenen Bilişim 500 Araştırması'nda "İletişim Teknolojileri" sıralamasında da en üst sıraya çıktı. "Yılın Telekom Şirketi Ana Kategori Birincisi" ve "Yılın İnternet Hizmeti Kategori Birincisi" ödülleri de Türk Telekom'un oldu.
- » Türkiye'nin lider iletişim ve eğlence teknolojileri şirketi Türk Telekom, yeni gençlik markası Selfy'yi gençlerle buluşturdu.
- » Türk Telekom Yönetim Kurulu, 26 Eylül 2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere sektörün yakından tanıdığı Paul Doany'yi CEO – Genel Müdür olarak atadı.
- » Türk Telekom, Nokia iş birliği ile Narrowband IoT (Dar Bant Nesnelerin İnterneti) teknolojisini Türkiye'de ilk kez kendi şebekesinde test eden operatör oldu.
- » 12 Aralık 2016 tarihinde Türk Telekom entegre yapısı altında verimlilik ve etkinlik artışı sağlamak amacıyla gerçekleştirilen organizasyonel değişiklikleri açıklandı.
- » Türk Telekom International, Sea-Me-We-5 konsorsiyumuna tam üye olarak 2015 yılında katılmış ve kablo sistemi 2016 yılsonunda hizmete girerek Asya'dan Avrupa'ya 20.000 kilometreden uzun bir mesafede 17 ülkeyi birbirine bağlamıştır.

Türk Telekom Öne Çıkan Noktalar

ARALIKSIZ
9 YIL

En değerli
telekom markası

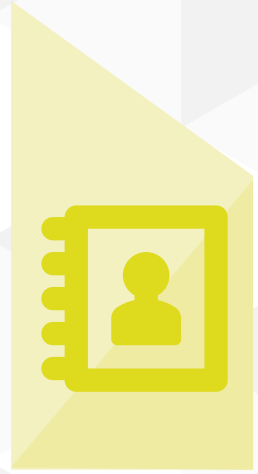
**TÜRKİYE'DE
LİDER**

Entegre telekom
hizmetleri

%98

Sabit hat hane
halkı kapsama
oranı

38,9

Milyon

Aboneye
hizmet

%75

**LTE Nüfus
kapsama oranı**

26

Milyar TL

**Yatırım
harcaması
özelleştirmeden
itibaren (2005)**

228

Bin km

Fiber altyapı

81 ilde

13,9

Milyon

**Fiber hane
kapsaması**

Öne Çıkan Gelişmeler

Türk Telekom, müşterilerine en yeni teknolojileri, daha hızlı ve tek noktadan sunmak amacıyla 26 Ocak itibarıyla, Avea, Türk Telekom ve TTNET markalarını “Türk Telekom” tek markası altında birleştirmiştir.

Ocak 2016

Türk Telekom Tek Marka lansmanı

Türk Telekom, değişen dünyayı ve müşteri gereksinimlerini proaktif bir şekilde okuyarak, müşterilerine en yeni teknolojileri, daha hızlı ve tek noktadan sunmak amacıyla 26 Ocak itibarıyla, Avea, Türk Telekom ve TTNET markalarını “Türk Telekom” tek markası altında birleştirmiştir. Artık mobil, internet, telefon ve TV hizmetlerini tek bir kanaldan sunabilen Türk Telekom, iletişim ve eğlence teknolojilerini tek

bir potada eriten Türkiye'nin “Çoklu Oyuncusu” olarak konumlanarak Türkiye'de bir ilki gerçekleştirmiştir.

Marka kimliğini ve logosunu da yenileyen Türk Telekom, Türkiye'nin en büyük marka dönüşümüne imza atmıştır. Türk Telekom'un yeni logosu; birliği ve uyumu simgelemektedir. Üç markanın bir araya gelmesini simgeleyen üçgen şekli ise farklı dizilimleriyle canlı ve dinamik renkler kullanılarak tasarlanmıştır. Yeni logo; Türk Telekom'un enerjisini, inovasyonu ve ilerleme ruhunu, Türkiye'ye ve Türk insanına sunacağı değerler bütünü temsil etmektedir. Ayrıca üç markanın bir araya gelmesi, müşterilerin tüm iletişim ihtiyaçlarına cevap olacak çözümlerin tek elden sunulmasının simgesi niteliğindedir.

Türk Telekom üst yönetiminin katılımlarıyla Antalya'da gerçekleştirilen ve Türkiye telekomünikasyon tarihindeki en önemli gelişmelerden biri olan Tek Marka lansmanı sonrası İstanbul ve Ankara'da gerçekleştirilen etkinliklerle yeni logonun hikâyesi anlatılmıştır.

Türk Telekom İşinin Liderleri Zirvesi

Türk Telekom, Türkiye'nin büyük şirketlerinin üst düzey yöneticilerini 5 Ocak 2016 tarihinde İzmir'de gerçekleştirdiği “İşinin Liderleri Zirvesi” ile bir araya getirmiştir. Türk Telekom üst düzey yöneticilerinin katıldığı etkinlikte Türk Telekom'un sunduğu kurumsal çözümlerle Türkiye'nin 81 ilini kuşatan fiber altyapı ile Türkiye'nin iletişim omurgasının oluşturduğunun altı çizilmiştir.

Dünya Ekonomik Forumu Davos Zirvesi

Türk Telekom üst yönetimi 20-23 Ocak 2016 tarihlerinde İsviçre'nin Davos kentinde düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu Davos Zirvesi'ne katılmışlardır. Zirve'ye katılan Türk Telekom üst yöneticileri, Davos gündemine ve Türkiye'ye dair önemli açıklamalarda bulunmuşlardır.

Türk Telekom

ŞUBAT 2016

Türk Telekom ULAK'a sipariş veren ilk operatör oldu

Türk Telekom, LTE teknolojilerinde yerli üretimi destekleme vizyonu doğrultusunda ilk adımı atarak Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nın desteğiyle; Aselsan, Netaş ve Türk Telekom'un Ar-Ge işbirliği Argela tarafından geliştirilen LTE'li baz istasyonu projesi ULAK için sipariş veren ilk operatör olmuştur.

GSMA – Türk Telekom & Korea Telecom iş birliği ve MİLAT Projesi

Türk Telekom üst yönetimi, 20-25 Şubat 2016 tarihlerinde Barcelona'da gerçekleşen GSM Association Mobile Congress (GSMA) fuarına katılmıştır. Fuarda Türk Telekom ve Korea Telecom arasında gerçekleştirilen iş birliği basına duyurulmuştur. Gerçekleştirilen iş birliği ile

dünyada ilk kez Güney Kore'de kullanıma sunulan LTE ile Wi-Fi bağlantısını bir araya getiren ve mobil cihazlarda saniyede 1 Gigabit hıza ulaşılmasını mümkün kılan teknoloji, Türkiye'de de kullanıma başlanmıştır. Türk Telekom'un, Ar-Ge işbirliği Argela tarafından 5G'nin geleceğine yön verecek teknolojiler arasında gösterilen ProgRAN çözümü ile Savunma Sanayii Müsteşarlığı (SSM) tarafından belirlenen teknik yeterliliği karşılayan tek şirket olarak yer aldığı MİLAT Projesi'nin detayları basın mensuplarıyla paylaşarak, milli 5G altyapısı tanıtılmıştır.

Türk Telekom Tivibu'dan bir ilk: "Konferans Yayını"

Televizyon yayıncılığı alanında yenilikçi uygulamalar geliştirmeye devam eden Türk Telekom Tivibu, maçların kırılma anlarını ve gollerini 3 dakika içerisinde seyircilerle buluşturan "Konferans Yayını"na başlamıştır.

3,6
Gigabit

Avea, LTE hız testinde 3,6 Gigabit hıza ulaşarak rekor kırmıştır.

Öne Çıkan Gelişmeler

Türk Telekom ve Nokia, 5G teknolojisi özelinde yeni ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi için iş birliği anlaşması imzalamıştır.

MART 2016

GiGA 4.5G lansmanı

Türk Telekom, GiGA 4.5G lansmanı ile birlikte Türkiye'nin 81 ilini kapsayan fiber altyapısıyla 1 Nisan'dan itibaren Türkiye'de gerçek LTE mobil internet deneyimini sunmaya başlamıştır.

Türk Telekom üst yönetiminin katılımıyla gerçekleştiren lansmanda; Türk Telekom'un 1 Nisan itibarıyla Türkiye'de saniyede 1 GiGAbit hız sunabilen ilk operatör olduğu vurgulanarak LTE hızından üç kat daha hızlı internet sunan tek operatör olduğu duyurulmuştur. Türk Telekom'un GiGA LTE iletişimi kapsamında hazırladığı hız odaklı reklam kampanyasının yeni yüzü dünyanın en hızlı futbolcularından Cristiano Ronaldo olmuştur.

Türk Telekom ve Nokia'dan yerli üretime destek

Nokia ve Türk Telekom arasında baz istasyonlarının ana beyni olarak kabul edilen ve sinyal üreten "baseband" ekipmanının Türkiye'de üretilmesi üzerine iş birliği anlaşması imzalanmıştır.

M2M World Congress

Türk Telekom üst düzey yöneticileri Londra'da düzenlenen M2M World Congress'e katılarak Türk Telekom'un kurumlara yönelik M2M ürün ve hizmetlerini tanıtmıştır.

NİSAN 2016

Nokia ile 5G alanında iş birliği

Türk Telekom ve Nokia, 5G teknolojisi özelinde yeni ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi için iş birliği anlaşması imzalanmıştır.

IDC4 Veri Merkezi açılışı

Türkiye'nin en zengin çözüm portföyünü ve müşteri odaklı hizmetini sunan Türk Telekom, Ankara Ümitköy'deki yeni veri merkezi IDC4'ün açılışını 14 Nisan Perşembe günü gerçekleştirmiştir. Yeni entegre yapısı ile kurumsal müşterilerine tek noktadan hizmet kolaylığı sağlayan Türk Telekom, IDC4 Veri Merkezi ile veri merkezleri sayısını 4'e çıkarmıştır. Türk Telekom, İstanbul ve Ankara'da uluslararası standartlara sahip ve yüksek güvenli tesislerde müşterilerine kusursuz servis anlayışıyla hizmet vermeye, yeni açılan veri merkezi salonlarının kapasitesini artırmaya devam etmektedir.

MAYIS 2016

Gönül Dağı Projesi lansmanı

Türk Telekom, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın Gönül Dağı projesi kapsamında, yetiştirme yurdundan ayrılan gençlere istihdam sağlayacağını açıklamıştır. Lansman, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Sayın Emine Erdoğan ve Türk Telekom CEO'sunun katılımlarıyla gerçekleşmiştir.

Günışığı Oyun lansmanı

Türk Telekom, az gören çocukların mevcut görme becerilerini geliştirerek görmeyi öğrenmelerini, eğitim alabilmelerini ve hayata eşit koşullarda katılım sağlamalarını hedefleyen Günışığı Projesi kapsamında, Teknoloji Genel Müdür Yardımcısı'nın katılımıyla kendi alanında dünyada bir ilk olma niteliği taşıyan Günışığı oyun uygulamasını tanıtmıştır. Türk Telekom'un Ar-Ge birimi tarafından geliştirilen uygulama, az görenlerin işlevsel olarak görme becerilerini artırmalarına ve el-göz koordinasyonlarını geliştirmelerine katkı sağlamak üzere tasarlanmıştır.

5G World Summit

Türk Telekom üst düzey yöneticileri Londra'da gerçekleştirilen 5G Dünya Zirvesi'ne katılarak Türk Telekom'un yeni nesil şehirler ve 5G teknolojileri alanındaki çözümlerini anlatmıştır.

HAZİRAN 2016

Türk Telekom Tivibu'dan bir yayıncılık rekoru

Türk Telekom'un yeni nesil televizyon platformu Tivibu, üç sezon boyunca yayın hakları sahibi olduğu, dünyanın en prestijli spor organizasyonlarından UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi'nin televizyon yayınlarında UEFA'nın 2015-2016 futbol sezonunda 250'ye yakın maç yayınlarak önemli bir rekora imza atmıştır. UEFA Şampiyonlar Ligi'nde 100'ü canlı yayın olmak üzere toplam 143 maç, UEFA Avrupa Ligi'nde ise 78'i canlı yayın olmak üzere, toplam 99 maç Tivibu ekranlarında futbol severlerle buluşmuştur.

Türk Telekom, 'Türkiye'nin En Değerli Markaları-Turkey 100' listesinde 2016 yılında da Türkiye'nin En Değerli Telekomünikasyon Markası oldu

Türk Telekom, uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance tarafından her yıl açıklanan "Türkiye'nin En Değerli Markaları-Turkey 100" listesinde, 2016 yılında da "Türkiye'nin En Değerli Telekomünikasyon Markası" olmuştur. Sekiz yıldır üst üste "Türkiye'nin En Değerli Telekomünikasyon Markası" olma başarısını gösteren Türk Telekom, Türkiye'nin lider iletişim ve eğlence teknolojileri şirketi olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır.

1. Sıra

Türk Telekom, "İlk 500 Bilişim Şirketi Araştırması"nda 1'inci sıradadır.

Öne Çıkan Gelişmeler

Türk Telekom, 15 Temmuz'da ülkemizin karşı karşıya kaldığı darbe girişiminde demokrasiye sahip çıkmış, devlet ve milletin güvenliği ile milli iradeye karşı tehdit oluşturan her türlü oluşumun ve hareketin karşısında yer almıştır.

TEMMUZ – AĞUSTOS 2016

15 Temmuz – Birlikte Çok Güzeliz

Türk Telekom, 15 Temmuz'da ülkemizin karşı karşıya kaldığı darbe girişiminin ilk anından itibaren demokrasiye sahip çıkmış, devlet ve milletin güvenliği ile milli iradeye karşı tehdit oluşturan her türlü oluşumun ve hareketin karşısında yer almıştır.

Türkiye'nin iletişim omurgasını oluşturan Türk Telekom, darbe girişimi gecesi, iletişim sistemlerinin herhangi bir zarar görmesine izin vermemiştir. Darbe girişiminin olduğu gece, düzenleyici kurum ve güvenlik güçleriyle iş birliği içinde, tam bir takım çalışması sergileyerek darbecilerin iletişim sistemlerine erişimini engellemiştir.

Türk milletinin o gece yazdığı kahramanlık öyküsü 15 Temmuz'un sloganı haline gelen Türk Telekom'un 'Birlikte Çok Güzeliz' kampanyasına ilham kaynağı olmuştur. Kampanyanın görselinden söylemine kadar her detayda, milli birlik ve beraberlik mesajı vurgulanmıştır.

Demokrasi yolunda bir de şehit veren Türk Telekom milletimizle, darbe gecesi iletişim etrafında kenetlenmiş, iletişimin gücüyle darbeyi hep birlikte engellemiştir. Türk Telekom, demokrasi şehitlerinin emaneti olan ailelerine sahip çıkarak halkımıza destek olmaya devam etmiştir. Şehit ailelerine destek seferberliği başlatan Türk Telekom, "15 Temmuz Dayanışma Kampanyası"na 10 milyon TL bağışta bulunmuştur.

Demokrasi nöbetlerine destek vermek amacıyla halkımıza ek iletişim faydaları sunan Türk Telekom, 15 Temmuz Şehitler Köprüsü'nde gerçekleşen Milli İrade Yürüyüşü'nde vatandaşların yanında yer almıştır. Türk Telekom Acil İletişim Aracı, gece boyunca yürüyüşe katılan binlerce kişiye ücretsiz iletişim imkânı sunmak üzere hizmet vermiştir. Ayrıca tüm Türkiye'de meydanlarda demokrasi nöbeti tutan vatandaşların yararlanması için sayısı 5 bini aşan Wi-Fi alanları daha da genişletilmiş ve tüm Wi-Fi noktalarında ücretsiz internet kullanım imkânı vermiştir.

Türk Telekom, 2016 yılında da "Türkiye'nin En Değerli Telekomünikasyon Markası" olmuştur.

Türk Telekom ve
BM iş birliği ile
Sosyal Fayda Zirvesi
düzenlendi

Türk Telekom; mobil hat sahibi müşterilerine ücretsiz konuşma ve internet yükleme imkânının yanı sıra ankesörlü telefondan şehir içi ve şehirlerarası aramalarda ilk 5 dakika ücretsiz konuşma desteği sunmuştur. Ev telefonu kullanan Türk Telekom bireysel müşterilerine ise şehir içi ve şehirlerarası üç bin dakika ücretsiz konuşma fırsatı sunulmuştur.

Tüm bu faydaların yanı sıra, toptan hizmet alan işletmeler ve bu işletmelerin limitsiz pakete sahip olan müşterilerinin artan iletişim ihtiyaçlarına uygun olarak ortaya çıkan ek internet ihtiyacı da ücretsiz olarak sağlanmıştır.

Bilişim 500'de Zirve Türk Telekom'un

Türk Telekom, satış gelirlerine göre 500 şirketin en tepesine yerleşirken, bu yıl 17. kez düzenlenen Bilişim 500 Araştırması'nda "İletişim Teknolojileri" sıralamasında da en üst sıraya yükselmiştir. "Yılın Telekom Şirketi Ana Kategori Birincisi" ve "Yılın İnternet Hizmeti Kategori Birincisi" ödüllerinin de sahibi olmuştur.

EYLÜL 2016

Türk Telekom'un yeni CEO'su Paul Doany oldu

26 Eylül 2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Dr. Paul Doany, Türk Telekom CEO – Genel Müdürü olarak atanmıştır.

Türk Telekom Selfy ile gençler için yeni bir dünya yarattı, Avatar'la bir ilke imza attı

Türk Telekom yeni gençlik markası Selfy'yi gençlerle buluşturmuştur. Türk Telekom, Selfy markası ile gençler için kendi yaşam tarzlarını, tercihlerini ve zevklerini iletişime gönüllerince yansıtmalarına imkan verecek yepyeni bir dünyanın kapılarını açmıştır.

Türk Telekom Tivibu yeni yayın dönemine 'merhaba' dedi

Türk Telekom'un yeni nesil TV platformu Tivibu, yeni yayın dönemine gelişmiş yayın özellikleri ve zengin içeriği ile iddialı bir giriş yapmıştır. Hayata geçirdiği ilklerle geleneksel televizyon yayıncılığı anlayışını değiştiren Türk Telekom Tivibu, yeni yayın dönemine, Türk Telekom yöneticileri ile spor ve televizyon dünyasının önde gelen isimlerinin katıldığı bir etkinlik düzenleyerek merhaba demiştir.

Türk Telekom ve BM iş birliği ile Sosyal Fayda Zirvesi düzenlendi

Teknoloji sayesinde daha yaşanabilir bir dünya için atılabilecek ortak adımlar ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin konu edildiği Sosyal Fayda Zirvesi, Türk Telekom ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı iş birliği ile İstanbul'da gerçekleşmiştir.

EKİM 2016

Türk Telekom PİLOT 4. dönemini tamamladı

Türk Telekom'un girişim hızlandırma programı PİLOT, dördüncü dönemini tamamlamıştır. Bu kapsamda düzenlenen "Demo Day" etkinliğinde ekosistemin önde gelen yatırımcı ve girişimcileri bir araya gelmiştir.

Öne Çıkan Gelişmeler

Türk Telekom, Nokia iş birliği ile Narrowband IoT (Dar Bant Nesnelere İnterneti) teknolojisini Türkiye’de ilk kez kendi şebekesinde test eden operatör olmuştur.

kendi şebekesinde test eden operatör olmuştur. Geleceğin teknolojilerinin test edildiği Türk Telekom laboratuvarlarında gerçekleştirilen “nesnelere interneti akıllı ısıtıcılar sistemi testi” kapsamında sistem odasının ısı ölçülerek anlık olarak raporlanmıştır.

Türk Telekom Boğaziçi Zirvesi’ne katıldı

Türk Telekom, BM Kalkınma Programı’nın dünyaya örnek gösterdiği kapsayıcı iş modellerini anlatmak üzere Cumhurbaşkanlığı himayelerinde gerçekleşen 7. Boğaziçi Zirvesi’ne katılmıştır. Türk Telekom CEO’su Dr. Paul Doany, zirvenin ilk gününde Türk Telekom’un kapsayıcı iş modelini konu alan bir konuşma yapmıştır.

ARALIK 2016

Türk Telekom AB’nin 5G Çalışmalarını Yöneten Networld2020’de de Türkiye’yi temsil edecek

Türk Telekom, Avrupa Birliği’nin 5G çalışmalarını başlatan Avrupa Network Teknoloji Platformu’nun (Networld2020) Yönetim Kurulu’na tekrar seçildi. “Avrupa 2020 Stratejisi” doğrultusunda, yeni nesil iletişim teknolojileri

KASIM 2016

Türk Telekom Eğitim Teknolojileri Zirvesi’ne katıldı

Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü önderliğinde, eğitimde FATİH Projesi’ne katkı sağlamak ve proje ile oluşan ekosistemi daha etkin kullanmak amacıyla gerçekleşen FATİH Projesi Eğitim Teknolojileri Zirvesi’ne Türk Telekom CEO’su Dr. Paul Doany katılmıştır.

Türk Telekom, Nokia ile birlikte “Dar Bant Nesnelere İnterneti” teknolojisini şebekesinde test etti

Türk Telekom, Nokia iş birliği ile Narrowband IoT (Dar Bant Nesnelere İnterneti) teknolojisini Türkiye’de ilk kez

Bilişim 500’de
Zirve Türk
Telekom’un

ile bilgi ve iletişim altyapısına dönük teknolojiler tasarlamak üzere kurulan Avrupa Teknoloji Platformu'nun 2013 yılında kurucu yönetim kuruluna dahil olan Türk Telekom, bu platformda Türkiye'nin etkinliğini daha da artırmak ve 5G'ye katkı sağlamak üzere görev yapmayı sürdürecektir.

Türk Telekom, Türkiye Bilişim Derneği'nin düzenlediği 33. Ulusal Bilişim Kurultayı'na katıldı

Türk Telekom CEO'su Dr. Paul Doany, Türkiye Bilişim Derneği'nin Bilişim ve Demokrasi temalı 33. Ulusal Bilişim Kurultayı'na katılmıştır. Türk Telekom'a, Başbakan Binali Yıldırım tarafından darbe girişimi sırasındaki destekleri için Bilişim ve Demokrasi Ödülü verilmiştir.

Türk Telekom Telefon Kütüphanesi'ni cebe taşıdı

Telefon Kütüphanesi daha fazla görme engelli kitapseverlere ulaşabilmek için sabit telefonlar üzerinde verdiği bu hizmeti mobil uygulamasıyla lokasyon bağımsız hale dönüştürmüştür. 3 Aralık Dünya Engelliler Günü etkinlikleri kapsamında Telefon Kütüphanesi kabinleri ile basın mensuplarında farkındalık oluşturmak ve engellilerin bilgiye erişiminde fırsat eşitliğine dikkat çekmek üzere 1 ve 2 Aralık tarihlerinde Hürriyet Gazetesi, 2-5 Aralık tarihlerinde Sabah Gazetesi ziyaretleri gerçekleştirildi, gazete çalışanları görme engelliler için gönüllü kitap seslendirmeye davet edildi.

Türk Telekom
Telefon
Kütüphanesi'ni
cebe taşıdı

Temel Performans Göstergeleri

Finansal Göstergeler

Satış Gelirleri, FAVÖK ve Net Kâr

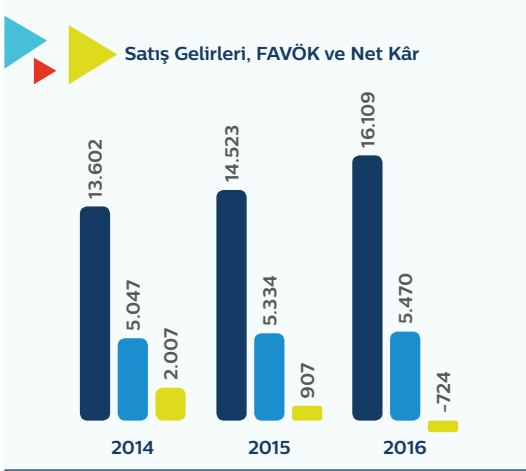
Türk Telekom Grubu 2016 yılını rekor seviyede gelir ve üstün operasyonel performans ile tamamlamıştır. Grup gelirleri 2016 yılında, yıllık bazda halka arzdan bu yana en yüksek büyüme oranı olan %10,9 ile 16,1 milyar TL'ye yükselmiştir. İnşaat geliri düzeltilmesi hariç tutulduğunda*, yıllık %10,6 oranında çift haneli büyüme yılsonu öngörüsünü aşmıştır. Grup, %34 FAVÖK Marjii ile 5,5 milyar TL FAVÖK gerçekleştirirken, yatırım harcamaları gelirin %19'una karşılık gelerek 3,0 milyar TL olmuştur.

*İnşaat geliri düzeltilmesi bakırdan fiber altyapıya geçiş gibi sabit hat altyapı iyileştirme çalışmalarına ilişkin muhasebe sınıflaması sonucu oluşan ve operasyonel olmayan bir gelirdir.

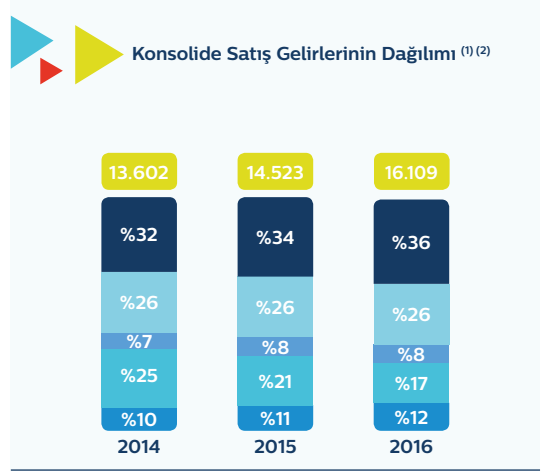
Grup 2016 yılında TL'nin, ABD Doları ve Euro karşısındaki değer kaybı sebebi ile gerçekleşen kur zararlarının etkisi ile 724 milyon net zarar yazmıştır.

Konsolide Satış Gelirlerinin Dağılımı

Grup gelirleri içerisinde hızlı büyüme performansı gösteren mobil ve genişbant segment gelirlerinin toplam gelirler içerisindeki payı yıldan yıla artarak 2014 yılındaki %58 seviyesinden 2016 yılında %62 seviyesine ulaşmıştır. Diğer yandan, sabit ses gelirleri 2014'de %25 ile en büyük gelir kalemlerinden biri iken, 2016 yılında %17'lik pay ile üçüncü sırada yer almıştır.

■ Satış Gelirleri (Milyon TL) ■ FAVÖK (Milyon TL) ■ Net Kâr (Milyon TL)

■ Satış Geliri (Milyon TL) ■ Mobil ■ Genişbant
■ Kurumsal Veri ■ Sabit Ses ■ Diğer

Diğer: TV, uluslararası satışlar, ara bağlantı, inşaat gelirleri düzeltilmesi, eliminasyonlar ve diğer

Q2'16 itibarıyla şirket gelir dağılımında altta yer alan bir takım değişiklikler yapılmış, bu değişiklikler geriye dönük olarak 2014 yılı 1. çeyreğinden itibaren uygulanmıştır.

⁽¹⁾ Sabit Ses gelirlerinde yeniden sınıflandırma yapılmıştır. Daha önceden Ara bağlantı ve Uluslararası Satışlar kalemleri altında raporlanan sabit hat gelen çağrı arabağlantı gelirleri; Sabit Ses gelirleri altında raporlanmaya başlanmıştır.

⁽²⁾ Daha önce Genişbant gelirleri altında raporlanan TV gelirleri ayrı olarak raporlanmaya başlanmıştır.

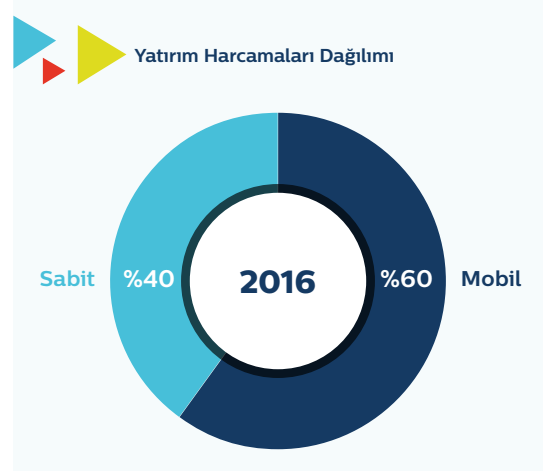
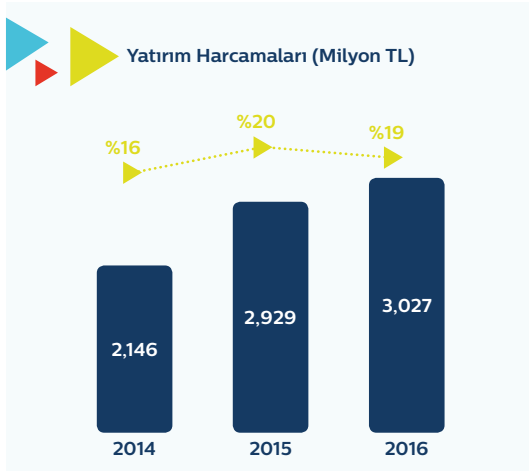
Not: Eliminasyonlar, ilgili gelir kalemleri ile netlenmiştir. Yeni eliminasyon satırı sadece mobil ve sabit segmentin birbirlerinden elde ettikleri gelen çağrı arabağlantı gelirlerini içermektedir.

Yatırım Harcamaları

Grup, 2016 yılında LTE yetkilendirme ihalesi bedeli hariç 3 milyar TL yatırım gerçekleştirmiş ve yatırımların gelire oranı %19 olmuştur.

Yatırım Harcamaları Dağılımı

Sabit tarafta fiber altyapı yatırımları, mobil tarafta ise LTE yetkilendirme ihalesi sonrası ivme kazanan LTE yatırımları 2016 yılının öncelikli yatırım alanları olmuştur.

■ Yatırım Harcamaları (milyon TL) ► Yatırım Harcamaları / Satış Gelirleri

*Yatırım harcamaları lisans ödemelerini içermemektedir.

Temel Performans Göstergeleri

Özet Gelir Tablosu (Milyon TL)

Milyon TL	2014	2015	2016	2015-2016 Değişim (%)
Satış Gelirleri	13.602	14.523	16.109	10,9
Amortisman ve İtfa Giderleri Hariç Net Faaliyet Giderleri	(8.555)	(9.189)	(10.639)	15,8
Amortisman ve İtfa giderleri Öncesinde Faaliyet Kârı (FAVÖK)	5.047	5.334	5.470	2,6
Amortisman ve İtfa giderleri	(2.002)	(2.272)	(2.849)	25,4
Faaliyet Kârı	3.045	3.062	2.621	(14,4)
Net Finansal Gelir / (Gider)	(469)	(1.801)	(3.018)	67,6
Vergi	(607)	(398)	(328)	(17,7)
Net Dönem Kârı	2.007	907	(724)	a.d

Satış Gelirleri

Konsolide gelirler 2016 yılında, mobil gelirdeki yıllık %16,2 (artış: 802 milyon TL) ve genişbant gelirindeki yıllık %12,6 (artış: 476 milyon TL) artış ile bir önceki yıla göre %10,9 (artış: 1.586 milyon TL) büyüme göstererek 16.109 milyon TL'ye yükselmiştir. İnşaat gelirleri düzeltilmesi hariç tutulduğunda ise konsolide gelirdeki yıllık büyüme %10,6 (artış: 1.506 milyon TL) ile şirket öngörülerinin üzerinde gerçekleşmiştir. Entegrasyon ve marka birleşiminin satışlar üzerinde beklenenden daha olumlu bir etki yaratmasının yanı sıra, proje bazlı gelirlerin 4Ç'de beklenenin üzerinde artması, toplam konsolide grup gelirlerinin şirket öngörülerinden daha güçlü bir büyüme ile sonuçlanmasını sağlamıştır.

Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr (FAVÖK)

Konsolide FAVÖK 2016 yılında yıllık %2,6 artış ile 5,5 milyar TL'ye yükselmiş ve FAVÖK marjı %34,0 olarak gerçekleşmiştir. Grup FAVÖK, 4Ç'16'da hazine payı bildirimlerine ilişkin ayrılan 67 milyon TL değerindeki karşılık giderinden kısmen negatif etkilenmiştir. Bununla beraber, 4Ç'16'daki karşılık gideri etkisi ve 4Ç'15'deki Turkcell ile sağlanan sulh sonucu elde edilen 146 milyon TL faydadan arındırıldığında 2016 yılı konsolide FAVÖK büyümesi %6,7, FAVÖK marjı ise %34,4 olarak gerçekleşmiştir.

Amortisman ve İtfa Giderleri

Toplam amortisman ve itfa giderleri kısmen yeni spektrumların amortisman etkisi ile 2016 yılında yıllık %25,4 artarak 2.849 milyon TL olmuştur.

Faaliyet Kârı/Zararı

Faaliyet kârı, amortisman ve itfa giderlerindeki artışın etkisiyle 2016'da yıllık bazda %14,4 (azalış: 441 milyon TL) azalarak 2.621 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. 4Ç'16'daki hazine payı bildirimlerine ilişkin ayrılan 67 milyon TL değerindeki karşılık gideri ve 4Ç'15'deki Turkcell ile sağlanan sulh sonucu elde edilen 146 milyon TL faydadan arındırıldığında 2016 yılı faaliyet kârındaki düşüş yıllık bazda %7,8 olurken 4Ç'16 faaliyet kârında yıllık bazda %10,7 büyüme gerçekleşmiştir.

Net Finansal Gelir/Gider

Grup 2016 yılında, Türk Lirası'nın ABD Doları ve Euro karşısındaki yüksek değer kaybının ardından 3.018 milyon TL net finansal gider kaydetmiştir. (Aralık 2016 Kapanış USD/TRY: 3,5192, EUR/TRY: 3,7099, Aralık 2015 Kapanış: USD/TRY: 2,9076, EUR/TRY: 3,1776)

Vergi Gideri

Vergi gideri 2016 yılında büyük ölçüde kur zararlarından kaynaklı daha düşük vergi öncesi kâr sebebi ile 71 milyon TL azalarak 328 milyon TL olmuştur.

Net Kâr/Zarar

Grup, 2016 yılında Türk Lirası'nın, ABD Doları ve Euro karşısındaki değer kaybı sebebi ile gerçekleşen kur zararlarının etkisi ile 724 milyon net zarar yazmıştır.

Özet Bilanço (Milyon TL)

Milyon TL	2014	2015	2016
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	4.789	8.217	8.341
Maddi Varlıklar	8.194	8.565	8.710
Diğer Varlıklar	4.356	6.154	6.806
Nakit ve Nakit Benzerleri	2.538	2.838	3.016
Toplam Varlıklar	19.878	25.774	26.874
Öz Sermaye	3.260	3.260	3.260
Yedekler, dağıtılmamış kârlar ve diğer özkaynaklar	3.043	1.733	126
Faize tabi yükümlülükler	8.878	11.803	15.041
Kıdem Tazminatı Karşılığı	556	635	696
Diğer Yükümlülükler	4.141	8.342	7.751
Toplam Öz Sermaye ve Yükümlülükler	19.878	25.774	26.874

Toplam Varlıklar

Toplam varlıklar 2016 yılında 2015'e göre %4 artışla 26,9 milyar TL'ye ulaşmıştır. Toplam varlıkların artışında, satışlardaki büyümeye paralel olarak artan ticari alacaklar, maddi duran varlıklardaki artış ve türev araçlardaki değer artışının etkisi görülmektedir.

Toplam Öz Sermaye ve Yükümlülükler

Toplam özsermaye ve yükümlülüklerdeki artışta 2016 yılında Türk Lirası'nın ABD Doları ve Euro karşısındaki değer kaybının etkisi ile faize tabii yükümlülüklerdeki artış etkili olmuştur.

Rasyolar

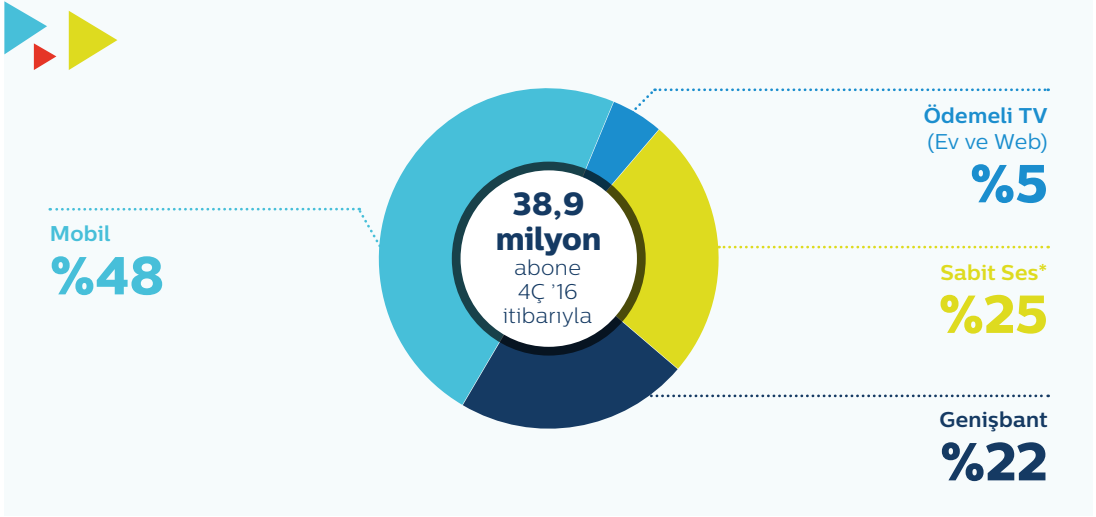
	2014	2015	2016
Net Borç/FAVÖK	1,26	1,68	2,17*
Net Borç/Toplam Varlıklar	0,32	0,35	0,45
Borç (Toplam Yükümlülükler)/ Özkaynaklar	2,15	4,16	6,94
Borç (Finansal) / Özkaynaklar	1,41	2,36	4,44
Cari Oran	1,52	0,99	1,11

*Aralık 2016 itibarıyla, Net Borç/FAVÖK, olağanüstü karşılıkları içermemektedir.

Temel Performans Göstergeleri

Operasyonel Göstergeler

Türk Telekom Grubu'nun toplam abone sayısı 1,5 milyon net abone kazanımı ile 2016 yılında 38,9 milyona ulaşmıştır. Bu artış halka arzdan itibaren kaydedilen en yüksek yıllık abone kazanımı olmuştur.

*VOIP içermemektedir.

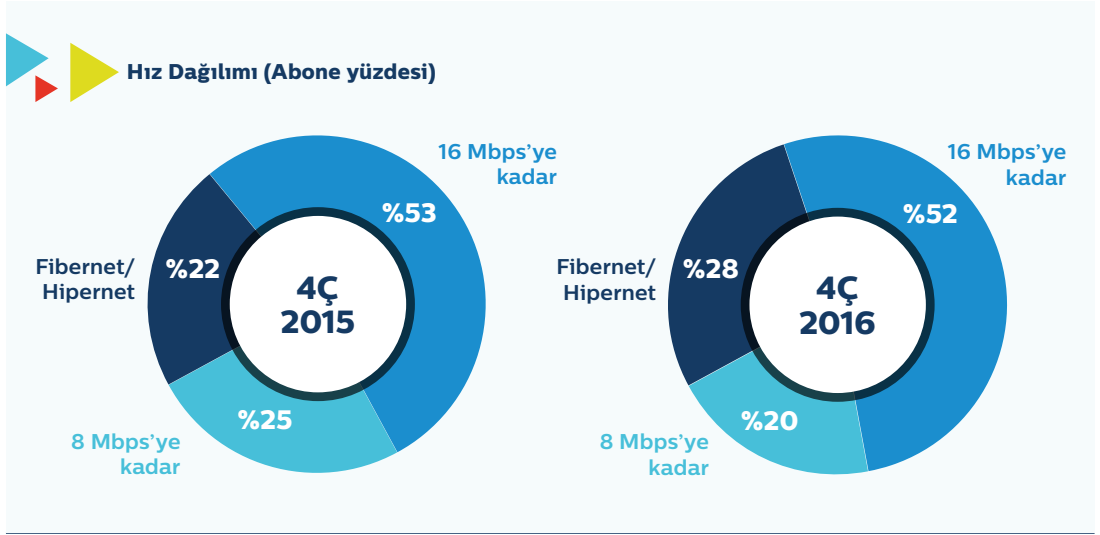
Genişbant Operasyonel Veriler

Türk Telekom genişbant abone sayısı 2008'den bu yana en yüksek yıllık abone kazanımı olan 691 bin abone ile 2016 yılsonunda 8,7 milyona ulaşmıştır. Abone kazanımına, 2016 yılında yıllık ortalama %4,4 seviyesinde güçlü bir ARPU büyümesi eşlik etmiştir. Bununla beraber, fiber abone sayısı, 2016 yılında 2 milyonu aşmıştır. 2016 yılının tamamında, genişbanttaki net abone artışının %80'i fiber paketlere gelmiştir.

*Eve/binaya kadar ve saha dolabına kadar fiber abonelerini içermektedir.

Periyod	2014	2015	2016	2015-2016 Değişim (%)
Genişbant Toplam Abone Sayısı (Milyon)	7,6	8,0	8,7	8,7
Genişbant ARPU* (TL)	39,7	40,7	42,5	4,4

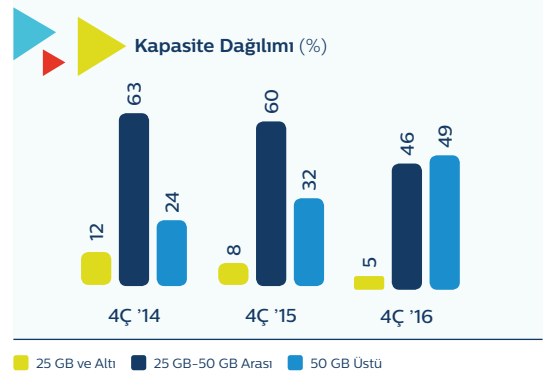
* 2Ç'16 itibarıyla TV gelirleri Genişbant ARPU hesaplamasına dahil edilmemeye başlanmıştır. Yeniden sınıflandırma geriye dönük olarak 2014 yılından itibaren uygulanmıştır.

2016 yılsonu itibarıyla yurt çapında fiber erişimini 228 bin km'ye yükselten Türk Telekom, bu alandaki liderliğini devam ettirerek saha dolabına kadar ve eve/binaya kadar fiber altyapısı ile kapsadığı hane sayısını 13,9 milyon haneye çıkarmıştır.

Pazarda artan veri kullanımı ve daha yüksek hız talebi ile birlikte 2016 sonu itibarıyla yüksek kapasite içeren (50GB üstü) tarifelerdeki müşteri oranı %49 seviyesine ulaşırken fiber/hipernet paketlerindeki abonelerin payı ise %28'e yükselmiştir.

*Grafiklerdeki veriler Türk Telekom'un perakende abonelerine dayanmaktadır.

Temel Performans Göstergeleri

Mobil Operasyonel Veriler

Mobil segmentte abone kazanımı 2016 yılında hız kazanmıştır. 2015 yılındaki 932 bin abone kazanımının ardından 2016 yılında grup mobil abone tabanı 1,3 milyon artış ile 18,6 milyona yükselmiştir. Faturalı abonelikler ve yüksek data paketlerine artan talep ile 2016 yılında mobil karma ARPU yıllık %7,8 seviyesinde artmıştır.

Akıllı telefon penetrasyonu bir yıl önceki %66 seviyesinden %75'e yükselirken, data gelirleri 2016 son çeyrekte yıllık bazda 7 baz puan artarak mobil servis gelirlerinin %39'una ulaşmıştır.

1 Nisan 2016 tarihinde LTE hizmetinin verilmeye başlamasını takiben 2016 yılsonu itibarıyla LTE nüfus kapsama oranı %75'e ve fiber bağlantılı LTE baz istasyonu sayısı oranı ise yaklaşık %70'e ulaşmıştır. Aynı zamanda, 2016 yıl sonu itibarıyla, Türk Telekom akıllı telefon kullanıcılarının %53'ü LTE ile uyumlu cihaz kullanırken LTE kullanıcılarının ortalama aylık mobil veri kullanımı 3,9 GB'a ulaşmıştır.

	2014	2015	2016	2015-2016 Değişim (%)
Abone Sayısı (Milyon)	16,3	17,3	18,6	7,5
Faturalı Hat Abone Sayısı (Milyon)	7,8	8,7	9,8	12,4
Ön Ödemeli Hat Abone Sayısı (Milyon)	8,5	8,5	8,8	2,6
ARPU-Karma (TL)	22,0	23,5	25,3	7,8
3G Nüfus Kapsama Oranı (%)	84,3	85,4	87,3	2,2
LTE Kapsanan Nüfus (%)			75,0	

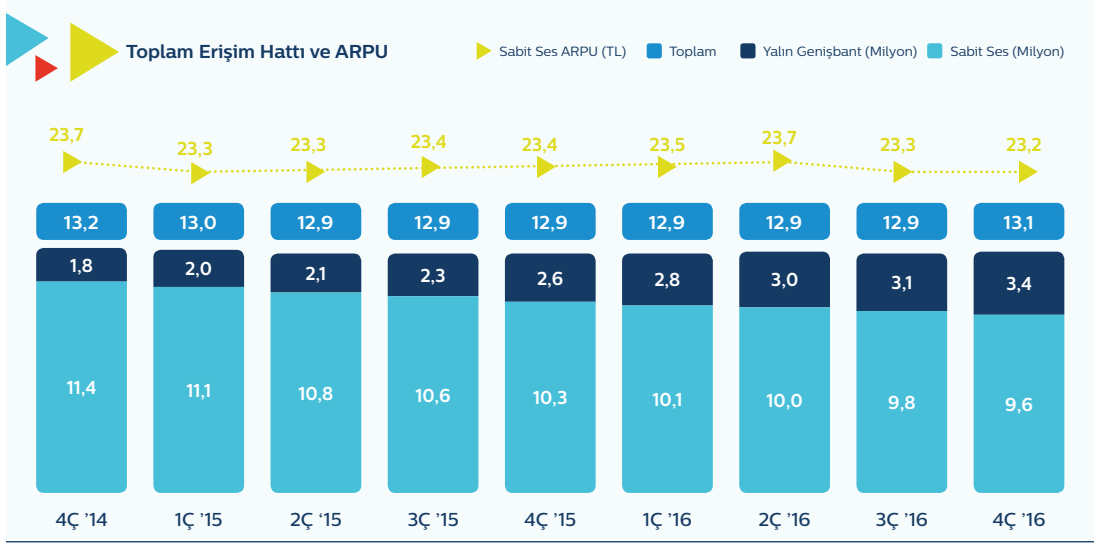
Sabit Ses Operasyonel Veriler

Sabit ses abonelerinde kayıplar 2016 yılında 652 bine düşerek yıldan yıla %40 oranında azalmıştır. Toplam erişim hattı sayısı (yalın DSL dahil) 6 çeyrek boyunca sabit kaldığı 12,9 milyon dip seviyesinden 13,1 milyona yükselmiştir.

	2014	2015	2016	2015-2016 Yıllık Değişim (%)
Toplam Erişim Hattı Sayısı (Milyon) ⁽¹⁾	13,2	12,9	13,1	1,4
Yalın Genişbant Abone Sayısı (Milyon)	1,8	2,6	3,4	32,1
Sabit Ses ARPU (TL) ⁽²⁾	23,6	23,4	23,4	0,2

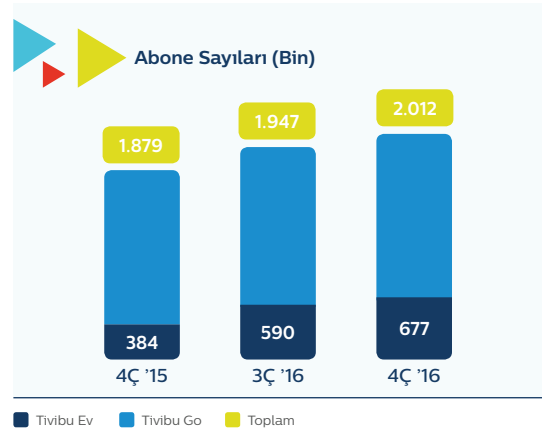
⁽¹⁾ Toplam Erişim Hattı sayısı PSTN ve THK abonelerini içermektedir.

⁽²⁾ 2Ç'16 itibarıyla Sabit Ses ARPU hesaplamasında yeniden sınıflandırma yapılmıştır. Yurt içi ve uluslararası sabit hat gelen çağrı arabağlantı gelirleri Sabit Ses ARPU hesaplamasına dahil edilmeye başlanmıştır. Yeniden sınıflandırma geriye dönük olarak 2014 yılından itibaren uygulanmıştır.

TV Operasyonel Veriler

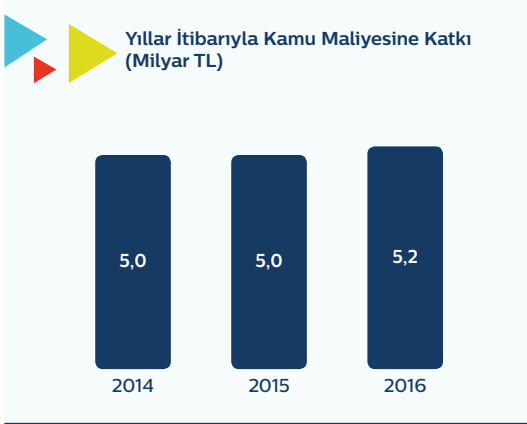
Türk Telekom ilk olarak ödemeli TV servisi vermeye başladığı 2010 yılından bu yana zenginleştirmeye devam ettiği içeriklerine 2014 yılı sonunda UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi maçlarının yayın haklarını kattı. Böylelikle, Ödemeli Ev TV net abone artışı hızlandı ve 2015 3. çeyrekte itibaren 2016 yılsonuna kadar toplam 386 bin net abone kazanımı gerçekleşti. 2016 yılında Ev TV abone sayısı, sunulan zengin içeriği, 4K teknolojisi ve geniş platform seçenekleri ile yıllık bazda 293 bin rekor artış ile 677 bine ulaştı.

Temel Performans Göstergeleri

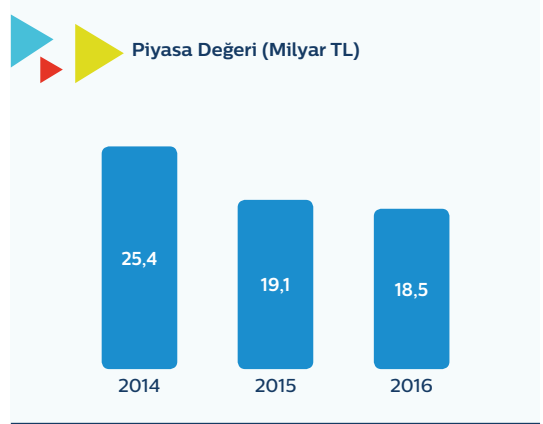
Yıllar İtibarıyla Kamu Maliyesine Katkı

2016 yılında Türk Telekom Grubu, devlete aktarılan vergiler ve Hazine payıyla birlikte kamu maliyesine 5,2 milyar TL katkı sağlamıştır.

Piyasa Değeri

2016 yılsonu piyasa değeri 18,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Hisse Hakkında Bilgi

Şirket Adı	Türk Telekomünikasyon A.Ş.
Faaliyet Alanı	Telekomünikasyon ve Teknoloji Hizmetleri
İşlem Gördüğü Borsa	Borsa İstanbul (BIST)
İMKB Sembolü	TTKOM
Bloomberg Sembolü	TTKOM TI
Reuters Sembolü	TTKOM IS
Halka Arz Tarihi	15 Mayıs 2008
Halka Açıklık Oranı	%15
Halka Açık Hisse Sayısı	525.000.000
Günlük Ortalama İşlem Hacmi (02/01/2016-30/12/2016)	23,6 milyon TL
Piyasa Değeri (30.12.2016)	18,5 milyar TL
Ödenen Hisse Başına Brüt Temettü 2016	0,240246 TL
Ödenen Hisse Başına Net Temettü 2016	0,204209 TL
Kapanış Fiyatı (30.12.2016)	5,28 TL
En Yüksek Hisse Değeri (02/01/2016-30/12/2016)	7,00 TL
En Düşük Hisse Değeri (02/01/2016-30/12/2016)	4,99 TL
Uluslararası Menkul Kıymetler Kimlik Numarası (ISIN)	TRETLK00013

2016 Gerçekleşmeleri ve 2017 Öngörülleri

Türk Telekom, her yılın başında Grubun konsolide mali sonuçlarına ilişkin öngörülerini, Kamuyu Aydınlatma Platformu aracılığıyla kamuoyu ile paylaşmaktadır. Bu öngörüler oluşturulurken ülkenin makroekonomik durumu göz önüne alınmaktadır. Grup şirketlerinin faaliyet gösterdiği tüm alanlardaki piyasa koşullarının ve geçmiş ve gelecek dönemdeki rekabet şartlarının değerlendirilmesi sonucu hedef belirlenmektedir.

Detaylı piyasa analizleri sonucunda, Türk Telekom Grubu'nun "Konsolide Gelir", "Konsolide FAVÖK" ve "Konsolide Yatırım Harcaması" kalemlerine ilişkin bir takvim yılını içine alan vadede öngörülleri paylaşılmaktadır. Ancak, geleceğe yönelik olarak kamuya açıklanmış değerlendirmelerde önemli bir değişiklik ortaya çıktığında, yeni bir özel durum açıklaması yoluyla kamuya duyurulur.

2016 yılı Şubat ayında, 2016 yılı için öngörülerini Türk Telekom aşağıdaki şekilde paylaşmıştır: "2016 yılında, inşaat geliri düzeltilmesi" hariç konsolide gelirlerimizin 2015 yılına göre %7-9 seviyelerinde artmasını, Konsolide FAVÖK tutarımızın 5,5 milyar TL - 5,7 milyar TL

seviyelerinde gerçekleşmesini ve konsolide yatırım harcamalarımızın ise yaklaşık 3,2 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesini, normal koşullarda öngörmekteyiz."

2016 yılsonu itibarıyla; inşaat geliri düzeltilmesi hariç konsolide gelir yıldan yıla %10,6 artarak 15,7 milyar TL, FAVÖK 5,5 milyar TL, yatırım harcamaları ise 3 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

2017 Yılı Konsolide Finansal Sonuçlarına İlişkin Öngörüler

2017 yılında,

- » İnşaat geliri düzeltilmesi" hariç konsolide gelirlerimizin 2016 yılına göre %8-9 seviyelerinde artmasını,
- » Konsolide FAVÖK tutarımızın 5,8 milyar TL - 6,0 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesini,
- » Konsolide yatırım harcamalarımızın ise yaklaşık 3 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesini, mevcut koşullarda öngörmekteyiz.

*İnşaat geliri düzeltilmesi bakırdan fiber altyapıya geçiş gibi sabit hat altyapı iyileştirme çalışmalarına ilişkin muhasebe sınıflaması sonucu oluşan ve operasyonel olmayan bir gelirdir.

2016 Satırbaşları

Sene başında gerçekleştirdiğimiz marka birleşmesi ile Türkiye'nin dört bir yanında mobilden sabit telefona, geniş banttan TV'ye kadar son teknoloji ürün ve hizmetlerimizi tek marka altında sunmaya başladık.

Türk Telekom 2016'da Türkiye'nin en büyük marka dönüşümlerinden birini gerçekleştirdi

Türk Telekom, 2016 yılında iletişim teknolojileri hizmetleri, uluslararası iş birlikleri ve kurumsal sosyal sorumluluk alanında gerçekleştirdiği çalışmalarını hem şirket hem de ülke adına önemli kazanımlara imza atmıştır. Şirket Türkiye'nin dijital altyapısına 2005 yılından bu yana yaptığı 26 milyar TL'lik yatırım ile sektörde en fazla yatırım yapan oyuncu olmuştur.

2016'da 'iletişim'in hayati bir role sahip olduğunu bir kez daha gördük

2016 yılında, Türkiye'nin milli birlik ve beraberlik duygularıyla kenetlenmesiyle 15 Temmuz darbe girişiminde ve ardından yaşanan süreçte 'iletişim'in ne kadar hayati bir role sahip olduğu bir kere daha görülmüştür. Türkiye'nin iletişim omurgasını oluşturan ve darbe girişimi sırasında ve sonrasında hayati bir sorumluluk üstlenen Türk Telekom, güvenlik güçleriyle ve düzenleyici kurumla tam bir koordinasyon içerisinde çalışmıştır.

LTE

2016 yılında şüphesiz sektörün en önemli konusu LTE hizmetlerinin sektöre girmesi olmuştur. LTE hizmetini sunarken bir ilke imza atan Türk Telekom, Korea Telecom ile imzaladığı anlaşmayla Türkiye'de mobil kullanıcılara saniyede 1 gigabit hızında bağlantı olanağı sağlamaktadır.

Türkiye'nin en büyük entegre telekom şirketi olan Türk Telekom, altyapı konusunda yaptığı çalışmaları aynı motivasyonla üstyapı için de sürdürmektedir.

5G'de standartları belirliyoruz

Türk Telekom, 5G alanında yaptığı çalışmalarıyla Avrupa Birliği'nin 5G'de yol haritasını belirleyen uluslararası konsorsiyumlarında Türkiye'yi temsil etmektedir. Avrupa Birliği bünyesindeki 5G çalışmalarına liderlik eden Avrupa Teknoloji Platformu'nun (Networld2020) Yönetim Kurulu'na tekrar seçilen Türk Telekom, Platforma üye "tek Türk şirketi" olma unvanını sürdürmektedir.

İletişim ve eğlence odaklı hizmetlerimizle müşterilerimizin hayatına renk katıyoruz

Türkiye'nin en büyük entegre telekom şirketi olan Türk Telekom, altyapı konusunda yaptığı çalışmaları aynı motivasyonla üstyapı için de sürdürmektedir. Buna en güncel örneklerden biri olarak yeni bir gençlik markası lanse etmiş ve genç müşterileri Selfy ile buluşturmuştur.

Kurumsal çözümlerimiz

Türkiye'nin dijital geleceğine yaptığı yatırımlar sayesinde sadece bireyleri değil, esnaftan KOBİ'lere ve büyük işletmelere kadar iş yerlerini en son dijital teknolojilerle buluşturarak, onları 'Yeni Nesil Şirketler' haline getirmeyi hedeflemektedir.

2016 Satırbaşları

Türk Telekom'un amacı, Türkiye'yi bölgede dijital bir merkez haline getirmek ve sektörün ülkedeki tüm endüstrilerin büyümesi için lokomotif işlevi görmesini devam ettirmektir.

İnovasyon ve girişimcilikte öncüyüz

Türk Telekom girişimcilik ekosistemini büyütme amacıyla hayata geçirdiği PİLOT programıyla, Türkiye'de girişimcilğe en çok destek veren şirketlerden biri konumundadır.

Sosyal sorumluluk projelerimizle Türkiye'ye değer katıyoruz

Türk Telekom geliştirdiği ürün ve hizmetlerinin yanı sıra ekonomik, sosyal veya fiziksel sebeplerle toplumsal hayata eşit şekilde katılmayan tüm kesimlerin bilgiye erişimine katkıda bulunmayı kurumsal sorumluluğu olarak görmektedir.

Ödüllerle taçlanan başarılar...

2016 yılında kurumsaldan, müşteri hizmetlerinden, teknolojiye ve halkla ilişkilere uzanan birçok alanda, IPRA Golden World Awards, Brand Finance “Türkiye'nin En Değerli Telekomünikasyon Markası”, Global Telecoms Business İnovasyon Ödülü gibi birçok itibarlı ödüle layık görülmüştür.

2017'ye yaklaşırken...

Türk Telekom'un amacı, Türkiye'yi bölgede dijital bir merkez haline getirmek ve sektörün ülkedeki tüm endüstrilerin büyümesi için lokomotif işlevi görmesini devam ettirmektir. Türk Telekom 2017'de de yatırımlarına ve çalışmalarına hız kesmeden devam edecektir.

Ödüller

Türk Telekom, Çevik Stüdyo uygulaması ATD Mükemmellik Ödülleri organizasyonunda ‘Uygulamada Mükemmellik’ kategorisinde birinci oldu.

- » Türk Telekom Ronaldo'ya Hız Lazım // Üretimde Ustalık, Film // Prodüksiyon Tasarımı // Başarı Ödülü
- » Türk Telekom Tivibu Seç İzle – Orman // Hizmet, Radyo // Kristal Elma
- » Türk Telekom Tivibu Seç İzle // Kampanyalar, Radyo // Gümüş Elma
- » Tivibu Şampiyonlar Ligi – Sabri // Hizmet, Radyo // Gümüş Elma
- » Toplumsal Sorumluluk Ticari Kuruluşlar ve Markalar kategorisinde – “Türk Telekom Telefon Kütüphanesi”
- » Dijital/Online Film/Hizmet kategorisinde – “Türk Telekom Bulut Depo” ve “Zümrüt Fotoğraf Stüdyosu Filmi”

Dijital alanda kazanılan ödüller

Türk Telekom, yıl boyunca yaptığı iletişimlerde, yaratıcı fikirlerle fark yaratmayı hedeflemiştir. Şirket reklam ve pazarlama alanında Kristal Elma, Effie ve Mediacat Felis gibi yaratıcılık alanındaki en önemli yarışmalarda değerli ödüller kazanmaya devam etmiştir.

Yıl boyunca TV ve radyo iletişimleriyle kazanılan ödüller:

- » Türk Telekom'un Yeni Gençlik Dünyası Selfy // Üretimde Ustalık, Film // Prodüksiyon Tasarımı // Felis
- » Türk Telekom Tivibu Seç İzle – Telefon // Radyo Bölümü // İletişim- Telekomünikasyon // Başarı Ödülü

“İnternet, senin şehrindeki birinin hayatını değiştirdi, seninkini de değiştirebilir” ana fikriyle yola çıkılan Fiber Şehirler projesinde; Adana, Kocaeli, İzmir, Gaziantep ve Bursa şehirlerinde yapılan çalışmalar ile öne çıkan yerel kahramanlar anlatılmıştır. Türk Telekom'un fiber internetinin, bu çalışmalarını nasıl dünya ile buluşturduğunu ve bu kahramanların hayatlarını nasıl değiştirdiğine vurgu yapılmıştır. 5 şehir için hazırlanan dijital video ve açık hava çalışmalarıyla Effie 2016'da “Yerdele Fark Yaratıcılar” kategorisinde Altın ödül kazanıldı.

Business Ödülleri

“Yetenek Geliştirme Birliği” (Association for Talent Development) Mükemmellik Ödülleri

Türk Telekom Çevik Stüdyo uygulaması ATD Mükemmellik Ödülleri organizasyonunda ‘Uygulamada Mükemmellik’ kategorisinde birinci olurken Koçluk ve Mentorluk kategorisinde ise mansiyon ödülünü almaya hak kazandı.

Türk Telekom’a Türk Patent Enstitüsü’nden ödül

Türk Telekom, “5. Türk Patent Ödülleri”nden en çok marka başvurusu dalında üçüncülük ödülünü kazandı.

Global Telecoms Business Ödülleri

Türk Telekom’un Kurumsal sosyal sorumluluk projesi “Sesli Adımlar” ile Mobil Altyapı kategori birincisi olan Türk Telekom, “Türkiye LTE Ağı için Çok Bantlı Anten Teknolojisi” ile de inovasyon ödülüne layık görüldü.

Türk Telekom başarılı projeleriyle Altın Pusula ödüllerine layık görüldü

Türk Telekom, 2016 yılında Türkiye Halkla İlişkiler Derneği (TÜHİD) tarafından toplam üç önemli ödüle layık görüldü:

- » Günışığı Projesi – Jüri Özel Ödülü
- » Antalya Akıllı KentTT Lansmanı - UNDP Özel Ödülü
- » Avea Sıra Dışı Müzik Konserleri – Sponsorluk İletişimi Kültür & Sanat
- » Türk Telekom IntelliMap ile yazılım endüstrisinin Oscar’ını Türkiye’ye getirdi

Türk Telekom, konuma bağlı olarak mobil pazarlama olanakları sunan IntelliMap ürünüyle, SIIA (Software and Information Industry Association) CODiE Ödülleri’nde “En İyi Pazarlama veya Kampanya Yönetimi Platformu” kategorisinde büyük ödülün sahibi oldu.

Türk Telekom, IPRA Golden World Awards’a layık görüldü

Türk Telekom, 2016 yılı başında mobil, internet, telefon ve TV hizmetlerini tek marka çatısı altında birleştirme ve yeni marka kimliğini tanıtmaya amacıyla gerçekleştirdiği basın iletişimi çalışmalarıyla Uluslararası Halkla İlişkiler Derneği (IPRA) tarafından verilen “IPRA Golden World Awards 2016”da “Medya İlişkileri” kategorisinde büyük ödüle layık görüldü

Türk Telekom, sosyal medyada da sektörünün lideri SocialBrand tarafından yapılan açıklamaya göre, sosyal medyayı aktif şekilde kullanması, müşterileriyle çift yönlü iletişim kurması ve içerikleri ile takipçileri arasında yoğun bir etkileşim sağlaması sebebiyle Türk Telekom kendi sektörünün en başarılı şirketi unvanını aldı.

Türk Telekom Stevie’ye damgasını vurdu

Türk Telekom, 2016 yılında da Stevie IBA’dan çok sayıda ödül aldı:

- » Entegrasyon sürecinde İç İletişim’in rolü sebebiyle “HR Team of the Year” kategorisinde Altın Stevie

Ödüller

Türk Telekom, bu yıl dokuzuncusu düzenlenen Treasury Today Adam Smith Ödülleri'nin En İyi Yabancı Para Çözümü kategorisinde, “En Takdir Edilen Proje” ödülüne layık görüldü.

- » İç İletişim-Çalışan Etkinlikleri ekibinin koordinasyonunda düzenlenen ve 30 binin üzerinde çalışanı marka değişiminin odağına alan yeni Türk Telekom markasının iç lansmanı çalışmalarıyla “Yılın PR Kampanyası Programı / İç İletişim” kategorisinde Gümüş Stevie
  - » İç İletişim - İşveren Markası ekibinin hazırladığı “Anneler Günü Sürprizi” videosu Marketing ana kategorisi altında bulunan “Branded Content Campaign of the Year” kategorisinde Gümüş Stevie
  - » Türk Telekom Akademi'nin uygulaması Agile Studio “Human Resources Team of the Year” kategorisinde Bronz Stevie
  - » Türk Telekom'un çağrı merkezi iştiraki AssisTT de “Mutlu Çalışan - Mutlu Müşteri” amacıyla yapılan “Çünkü Sen Değerlisin!” projeleri ile “Yılın İnsan Kaynakları Departmanı” kategorisinde Bronz Stevie
  - » Tivibu UEFA Şampiyonlar Ligi ve Avrupa Ligi Lansmanı “En İyi Yeni Ürün Tanıtımı Etkinliği” kategorisinde Altın Stevie
  - » Etkinlik yönetimi ekibi LTE lansmanı ile “En İyi Marka Deneyimi Etkinliği” kategorisindeki Gümüş Stevie; Yeni Marka Lansmanı ile de yine aynı kategoride Bronz Stevie
  - » Türk Telekom LTE lansmanı ile “Yılın İletişim veya Halkla İlişkiler Kampanyası - Etkinlikler ve Kutlamalar” kategorisinde Bronz Stevie
- Ayrıca, Türk Telekom Akademi, Stevie Great Employers Ödülleri'nde,
- » “Yüksekte Çalışma Sanal Gerçeklik Tecrübesi” ve “Türk Telekom Satış Eğitimi” ile Altın Stevie,

- » “Türk Telekom IP/MPLS Tiger Team Gelişim Eğitimi” ile Gümüş Stevie,
- » “Etik Kod Oyunu” ile Bronz Stevie ödüllerine layık görüldü.

Türk Telekom İnsan Kaynakları, Brandon Hall 2016 Mükemmeliyet Ödülleri kapsamında iki ayrı ödül aldı

Türk Telekom İnsan Kaynakları ekibi Türk Telekom Akademi'nin bireysel satış ekipleri için hayata geçirdiği gelişim programları, “Best Sales Onboarding” ve “Best Advance in Competencies and Skill Development” kategorilerinde ödüle layık görüldü.

Küresel Bilgi Teknolojileri Mimarisi Mükemmeliyet Ödülleri

Türk Telekom, Hindistan'da düzenlenen "Küresel Bilgi Teknolojileri Mimarisi Mükemmeliyet Ödülleri"nde, siber tehditlere karşı ilk kez geliştirilen "Siber Tehditlere Karşı Otomatik Koruma Projesi" ile ödüle layık görüldü.

Brandon Hall Ödülü

Türk Telekom Akademi, Brandon Hall 2016 Mükemmeliyet Ödüllerinde "Satışın Ustasıyız Programı-Bireysel Satış Okulu 101" eğitimi ile "En İyi Satış İşe Uyum Programı" kategorisinde, Türk Telekom bayi çalışanlarının eğitimine yönelik hazırlanan iç eğitim yetiştirme programı "Bireysel Satış Eğitim Okulu" ile de "En İyi Yetkinlik ve Beceri Geliştirme Programı" kategorisindeki bronz ödülün sahibi oldu.

Türk Telekom Konforlu Hayat'a uluslararası ödül

Türk Telekom Konforlu Hayat, "Küresel Telekom Ödülleri"nde "Nesnelerin İnternetini Fırsata Çevirme" kategorisinde ödüle layık görüldü.

Finans Ödülleri

Türk Telekom'a "En Takdir Edilen Proje" ödülü

Türk Telekom, bu yıl dokuzuncusu düzenlenen Treasury Today Adam Smith Ödülleri'nin En İyi Yabancı Para Çözümü kategorisinde, "En Takdir Edilen Proje" ödülüne layık görüldü.

Türk Telekom Bilişim 500'ün zirvesinde

Türk Telekom, Bilişim 500 kapsamında satış gelirleri sıralamasında 500 şirketin en tepesine yerleşti. Aynı zamanda bu yıl 17. kez düzenlenen Bilişim 500 Araştırması'nda "İletişim Teknolojileri" sıralamasında da en üst sıraya çıktı; İnnova da satış gelirlerine göre Türkiye'nin en büyük 500 bilişim firması sıralamasında ilk 30'a girerek önemli bir başarı elde etti. Bunun yanı sıra kazanılan ödüller ise şöyle oldu:

- » "Yılın Telekom Şirketi Ana Kategori Birincisi" – Türk Telekom
- » "Yılın İnternet Hizmeti Kategori Birincisi" – Türk Telekom

SAP Quality Awards

Türk Telekom, Satınalma iş birimi için gerçekleştirilen MDG (Master Data Governance) projesi ile SAP Quality Awards'da bronz ödül kazandı.

Türk Telekom bir kez daha "Türkiye'nin En Değerli Telekomünikasyon Markası" oldu

Türk Telekom, uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance'ın her yıl yayınladığı "Türkiye'nin En Değerli Markaları-Turkey 100" listesinde, 2016 yılında da "Türkiye'nin En Değerli Telekomünikasyon Markası" oldu. Sekiz yıldır üst üste Türkiye'nin En Değerli Telekomünikasyon Markası olma başarısını gösteren Türk Telekom, Türkiye'nin "lider iletişim ve eğlence teknolojileri şirketi" olduğunu bir kez daha kanıtladı.

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ödülleri

PR Daily's 2016 Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ödülleri

Türk Telekom'un kurumsal sosyal sorumluluk projelerinden İnternetle Hayat Kolay Projesi PR Daily's 2016 Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ödülleri'nde "Yılın En İyi Kurumsal Sosyal Sorumluluk Kampanyası" kategorisinde büyük ödülün sahibi oldu.

En başından beri, biz her zaman Türkiye ekonomisine ve ülkeyi her açıdan parlak bir geleceğin beklediğine inandık.

Mohammed Hariri
Yönetim Kurulu Başkanı

Türk Telekom

Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı

Türk Telekom olarak, müşterilerimize yepyeni bir yaşam tarzı sunan güçlü bir altyapı kurmak ve Türkiye'nin dijital dönüşümünü gerçekleştirmek için çalışıyoruz.

Türkiye'nin en büyük marka birleşmesini ve LTE servislerine kusursuz geçişimizi düşünürsek, 2016 yılı Türk Telekom için oldukça önemli bir yıl ve sıçrama tahtası oldu. Bu gelişmeler, müşterilere iletişim ve eğlence ihtiyaçlarında üstün kalite sunarken, yatırımcılara da verimlilik ve ortaya çıkan hızlı iş trafiği sayesinde daha güçlü operasyonel sonuçlar sağladı.

2016 yılının Ocak ayında, Türk Telekom; Avea, TNET ve Türk Telekom markalarını başarılı bir şekilde 'Türk Telekom' markası altında topladı. Bir diğer deyişle, Türk Telekom; mobil, internet, telefon, TV ve yenilikçi dijital servisleri tek bir noktadan sunarak iletişimi, verimliliği ve eğlenceyi birleştirerek 'Türkiye'nin Çoklu Oyuncusu' olarak konumlandı.

2016 yılının Nisan ayından itibaren, LTE servislerin sunulmaya başlaması ile Türkiye'nin telekomünikasyon sektörü yeni bir çağa doğru ilerledi ve biz de Türk Telekom olarak, yüksek hız, kapasite ve kalite sunan Fiber Gücünde LTE teknolojimiz sayesinde müşterilerimize en iyi mobil deneyimi sunmaktan gurur duyuyoruz. Türk Telekom, 2015 yılının Ağustos ayında yapılan Frekans İhalesi'nde aldığı abone başına en geniş frekansı ve üstün LTE deneyimi için gereken önkoşul olan her şehri kapsayan güçlü fiber altyapısı ile Türkiye'nin bu yeni mobil çağının lideri olacak.

Tüm bu büyük başarılar ve Türk Telekom'un yoğun çalışmaları sayesinde, tüm paydaşlarımız için önemli bir değer yarattık. Kısacası, 2016 yılında, konsolide gelirlerimiz, geçen yıla oranla yüzde 10,9 büyüme göstererek, 16,1 milyar TL olarak gerçekleşti – bu özelleştirmeden beri gerçekleşen en yüksek büyüme rakamı. Bu başarılı sonuçlar da gösteriyor ki, Türkiye'nin 2023 vizyonunu gerçekleştirme yolunda en iyi telekomünikasyon altyapısını ve servislerini kurma konusunda kararlılığımız ve müşterilerimize daha iyi hizmet verebilmek için attığımız adımlarla doğru yoldayız.

2016 yılı talihsiz gelişmelere tanık olduğumuz, kayda değer zorlukların yaşandığı bir yıl oldu. Türkiye'nin demokrasisine ve milli iradesine karşı yapılan 15 Temmuz darbe girişimi elim bir hadisedeydi; yine de, Türk insanı, tüm dünyaya demokrasi örneği göstererek bu girişimi boşa çıkarmayı başardı. Bu darbe girişimi, 'İletişimin Gücü' sayesinde engellendi. Türkiye'nin iletişim omurgası, Türk Telekom'un yıllardır devam eden altyapı yatırımları sayesinde en zor zamanlarda bile sorunsuz bir şekilde çalışmaya devam etti. Türk Telekom olarak, inanıyoruz ki Türkiye'nin demokratik ve seçilmiş bir Cumhurbaşkanı ile sivil bir hükümet tarafından yönetilmesi, ülkenin ve vatandaşların refahı için vazgeçilmez bir öğedir. En başından beri, biz her zaman Türkiye'nin ekonomisine ve ülkeyi her açıdan parlak bir geleceğin beklediğine inandık. Türk Telekom olarak, bu geleceğin inşa edilmesine yardımcı olmaktan her zaman gurur duyuyorduk. Bu yüzden, Türk devletini, onun demokratik kurumlarına ve Türk ekonomisine duyduğumuz tam güvenle, Türk Telekom olarak Türkiye'ye yatırım yapmaya kesintisiz devam edeceğiz.

Türk Telekom olarak, müşterilerimize yepyeni bir yaşam tarzı sunan güçlü bir altyapı kurmak ve Türkiye'nin dijital dönüşümünü gerçekleştirmek için çalışıyoruz. Sektörün en yüksek yatırımını gerçekleştirerek Türkiye'nin dijital altyapısının omurgasını oluştururken, 38,9 milyon müşterimize yüksek hız ve kalitenin yanı sıra, son teknoloji ile geliştirilmiş dijital ürün ve servisler sunuyoruz. Dokuz yıl aralıksız Türkiye'nin en değerli telekomünikasyon markası seçilen Türk Telekom olarak, daha fazla kişinin yüksek hızlı internet bağlantısından faydalanabilmesi için, şu anda ülke çapında 228 km uzunluğunda olan fiber kapsama alanımızı ve 13,9 milyon haneye ulaşan fiberimizi daha da genişletmek için çaba sarf ediyoruz.

Tüm bu başarılar için, tüm Türk Telekom ailesine – çok değerli çalışanlarımız, yatırımcılarımız ve iş ortaklarımız – 2016 yılı boyunca gösterdikleri kararlılıkları ve değerli çalışmalarını için en içten teşekkürlerimi sunarım.

Mohammed Hariri
Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Organı Değerlendirmeleri

Türk Telekom Grubu 2016 yılını rekor seviyede gelir ve üstün operasyonel performans ile tamamladı. Grup gelirleri 2016 yılında, yıllık bazda halka arzdan bu yana en yüksek büyüme oranı olan %10,9 ile 16,1 milyar TL'ye yükseldi.

Finansal Durum ve Faaliyet Sonuçlarına İlişkin Değerlendirme

Türk Telekom Grubu 2016 yılını rekor seviyede gelir ve üstün operasyonel performans ile tamamladı. Grup gelirleri 2016 yılında, yıllık bazda halka arzdan bu yana en yüksek büyüme oranı olan %10,9 ile 16,1 milyar TL'ye yükseldi. İnşaat geliri düzeltilmesi hariç tutulduğunda, yıllık %10,6 oranında çift haneli büyüme yılsonu öngörüsünü aştı. Grup, %34 FAVÖK Marjii ile 5,5 milyar TL FAVÖK gerçekleştirirken yatırım harcamaları gelirin %19'una karşılık gelerek 3 milyar TL oldu.

Grup FAVÖK, 4Ç'16'da hazine payı bildirimlerine ilişkin ayrılan 67 milyon TL değerindeki karşılık giderinden kısmen negatif etkilendi. Bununla beraber, 4Ç'16'daki karşılık gideri etkisi ve 4Ç'15'deki Turkcell ile sağlanan sulh sonucu elde edilen 146 milyon TL faydadan arındırıldığında 2016 yılı konsolide FAVÖK büyümesi %6,7, FAVÖK marjii ise %34,4 olarak gerçekleşti.

Grup 2016 yılında Türk lirasının, ABD Doları ve Euro karşısındaki değer kaybı sebebi ile gerçekleşen kur zararlarının etkisi ile 724 milyon net zarar yazdı.

2016 yılında öne çıkan operasyonel performans göstergeleri ise şu şekildedir;

Grup toplam abone sayısı 1,5 milyon net abone kazanımı ile 38,9 milyona ulaştı. Bu artış halka arzdan itibaren kaydedilen en yüksek yıllık abone kazanımı oldu.

Genişbant abone tabanı 2008'den bu yana en yüksek yıllık abone kazanımı olan 691 bin ile 2016 yılsonunda 8,7 milyona ulaştı. Abone kazanımına, 4Ç'de yıllık %7,3 seviyesinde güçlü bir ARPU büyümesi eşlik etti.

Fiber abone sayısı, 4Ç'de hızlanan 164 bin net abone kazanımı ile 2 milyonu aştı. 2016 yılının tamamında, genişbanttaki net abone artışının %80'i fiber paketlerde idi.

Mobil segmentte abone kazanımı hız kazandı. 2015 yılındaki 932 bin abone kazanımının ardından 2016 yılında grup mobil abone tabanı 1,3 milyon artış ile 18,6 milyona yükseldi. Faturalı abonelikler ve yüksek data paketlerine artan talep ile 4Ç'16 mobil karma ARPU 2Ç'13 den bu yana en yüksek yıllık büyüme oranı olan %9,7 seviyesinde arttı.

Akıllı telefon penetrasyonu bir yıl önceki %66 seviyesinden %75'e yükselirken, data gelirlerinin servis gelirleri içindeki payı da yıllık bazda 7 baz puanlık artışla %39'a yükseldi.

Sabit ses abonelerinde kayıplar 2016 yılında 652 bine düşerek yıldan yıla %40 oranında azaldı. Toplam erişim hattı sayısı (yalın DSL dahil) 6 çeyrek boyunca sabit kaldığı 12,9 milyon dip seviyesinden 13,1 milyona yükseldi.

Ev TV abone sayısı, zengin içeriği, 4K teknolojisi ve geniş platform seçenekleri ile yıllık bazda 293 bin rekor artış ile 677 bine ulaştı.

Riskler ve Yönetim Organı'nın Değerlendirmesi

Türk Telekom Grubu, faaliyetleri çerçevesinde; Finansal, Regülatif, Stratejik ve Operasyonel risklere maruz kalmaktadır. Bu başlıklardaki riskler yakından izlenmekte, büyüklüklerini tespit etmeye yönelik metodolojiler üzerinde çalışılmakta ve aktif olarak yönetilmektedir. Maruz kalınan riskler ve bu risklerin nasıl yönetildiği aşağıda daha detaylı olarak ele alınmıştır.

Finansal Riskler

Türk Telekom Grubu, likidite riski, kur riski, faiz riski ve karşı taraf riski gibi başlıca finansal risklere maruz kalabilmektedir.

Likidite riskini asgariye indirme stratejisi çerçevesinde finansal borçlar uzun vadeli olarak farklı coğrafyalardan (Amerika, Avrupa, Körfez, Japonya, Çin, Türkiye) ve farklı yatırımcı gruplarından (ticari bankalar, EIB ve EBRD gibi uluslararası finans kuruluşları, resmi destekli ihracat finansmanı kuruluşları, bono yatırımcıları) temin edilmektedir. Bu strateji Gruba, uzun vadeli finansmana erişim imkânı verdiği gibi, belli bir coğrafya ve yatırımcı grubuna bağımlı olma durumunu ortadan kaldırmakta ve söz konusu finansmanın maliyetinin düşürülmesini sağlamaktadır.

Uzun kredi vadeleri ve çeşitliliğin bir neticesi olarak Türk Telekom, yabancı para cinsinden yükümlülükler taşımaktadır. Yabancı para cinsinden net yükümlülükler ve dalgalanan döviz kuru nedeniyle döviz kuru risklerine maruz kalabilmekte ve bu riskin nakit akım tablosu ile bilanço üzerinde etkileri olabilmektedir.

Türk Telekom, döviz nakit akışını planlamak suretiyle kur riskinin nakit akımına olumsuz etkisini çok düşük seviyede tutabilmektedir. Bilanço üzerindeki etkiyle alakalı öncelikli olarak yabancı para birimlerinin kendi aralarındaki (ABD doları ve Euro) dağılımı dengeli bir seviyede tutulmaktadır. TL'nin bu para birimleri karşısındaki dalgalanmalarına ilişkin olarak da, 2015 yılında uzun vadeli hedge işlemleri gerçekleştirilmeye başlanmış, bu çerçevede detayları mali tablo dipnotlarımızda yer alan 850 milyon ABD doları mukabili bir hedge işlemi gerçekleştirilmiştir.

Faiz değişimi riskine karşı da Türk Telekom'un yine detayları mali tablo dipnotlarında yer alan 1 milyar 50 milyon ABD doları eşdeğeri faiz swap işlemi mevcut olup, tahvil gibi maliyeti sabit olan finansman kalemleri ile birlikte, Türk Telekom'un değişken faiz riskine karşı aldığı risk aşağıya çekilmiştir.

Türk Telekom, finansal varlıklarına ilişkin, karşı taraflara uyguladığı limitler ve çeşitlendirme politikası çerçevesinde karşı taraf riskini asgariye indirme amaçlı bir pozisyonu muhafaza etmektedir.

Türk Telekom, finansal risklerine ilişkin koruma işlemlerini, Yönetim Kurulu tarafından atanmış olan Hazine Komitesi'nin değerlendirmesi ve onayı ile gerçekleştirmektedir.

Regülatif Riskler

Ülkemizde telekom işletmecileri faaliyetlerini yetkili otoriteler tarafından getirilen birincil ve ikincil düzenlemeler çerçevesinde yürütmektedir. Getirilen düzenlemelerin, Şirketimizin rekabet ortamındaki konumu, finansalları ve kârlılığı üzerinde etkisi olabilmektedir. Şirketimiz bu etkileri en aza indirebilmek için, tabii olduğu tüm düzenlemeleri yakından takip etmekte, faaliyetlerini bu düzenlemelere uyumlu bir şekilde yürütmektedir. Düzenlemelere uyum konusunda yaşanabilecek eksiklikler nedeniyle oluşacak risklerin ortadan kaldırılması için, düzenlemelere uyum konusunda oluşturulmuş güçlü bir kontrol mekanizması tesis edilmiştir.

Bunun yanı sıra, muhtemel yeni düzenlemelerin Şirketimiz faaliyetleri, rekabet gücü ve kârlılığı üzerindeki etkileri de ilgili iş birimleri ile birlikte değerlendirilmekte ve uygun şekilde yönetilmektedir.

Stratejik Riskler

Şirket; teknolojik inovasyon, rekabet (piyasaya yeni giren rakipler, ürün/hizmet fiyatlarındaki baskılar vb.) ve regülatif gelişmelerin oldukça yüksek olduğu bir piyasada faaliyet göstermektedir. Türk Telekom, sektöre ilişkin farkındalıkla, hem rakiplerinin pozisyonlarını ve piyasadaki teknolojik gelişmeleri hem de değişen müşteri tercihlerini titizlikle analiz etmektedir. Bu faktörler göz önünde bulundurularak hem şirket gelirlerinin artmasına

Yönetim Organı Değerlendirmeleri

Kritik ürün ve hizmetler İş Etki Analizi ve Risk Değerlendirmesi'ne tabi tutulmakta, süreklilik hedefleri gözetilerek yürütülen performans takibi sonrasında ihtiyaç duyulan iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

hem de müşteri beklentilerinin karşılanmasına katkı sağlayacak şirket stratejik öncelikleri çerçevesinde, proaktif risk yönetimi faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Değişen müşteri beklentilerini karşılayacak yeni ürün ve hizmetler sistematik olarak gerçekleştirilen risk analizleri çerçevesinde geliştirilmekte ve söz konusu ürün/hizmetlere ilişkin "en iyi müşteri deneyimi" sağlanması için gerekli altyapı ve teknoloji yatırımları/ geliştirmeleri hayata geçirilmektedir.

Şirket, mevzuat ve pazardaki diğer gelişmeler sebebiyle pazar payı kaybedileceği alanları yeni ürün ve hizmetlerle ikame etmekte, gerek yurt içi gerekse de yurt dışında akıllı satın almalar için fırsatları değerlendirmektedir.

Operasyonel Riskler

Operasyonel alandaki riskler genel anlamıyla yeterli olmayan ya da başarısız dâhili süreçler, insan kaynakları ve sistemlerden veya harici olaylardan kaynaklanan kayıp riski olarak tanımlanmaktadır. Altyapı ve teknoloji sistemlerindeki kesintiler, siber saldırılara karşı zafiyetler nedeniyle müşteri bilgilerinin sızması ve çeşitli teknik sorunlar nedeniyle sunulan hizmetin kalitesinde hedeflenen seviyenin yakalanamaması bu alandaki risklere örnek olarak verilebilir. Karşılaşılan sorunlar olumsuz müşteri deneyimine, regülasyonel cezaların uygulanmasına ve bunların sonucu olarak, şirket itibarının olumsuz etkilenmesi ile gelirden düşüşler yaşanmasına neden olabilir.

Operasyonel Risk Yönetimi çalışmaları kapsamında İş Sürekliliği Yönetimi hassasiyetle ele alınmaktadır. İş Sürekliliği Yönetimi, maruz kalınacak potansiyel tehditleri ve bu tehditlerin gerçekleşmesi durumunda anahtar aktivitelere olan etkilerini belirleyen, kurumun iç ve dış paydaşları, itibarı ve marka değeri ile değer yaratan aktiviteleri için koruma sağlayan ve kurumsal esnekliğe dair bir çerçeve sağlayan bütünsel yönetim süreci şeklinde tanımlanabilir. Kritik ürün ve hizmetler İş Etki Analizi ve Risk Değerlendirmesi'ne tabi tutulmakta, süreklilik hedefleri gözetilerek yürütülen performans takibi sonrasında ihtiyaç duyulan iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bununla birlikte, tüm Bilgi Teknolojileri ve Network operasyonları uygulamada olan güvenlik politikaları çerçevesinde yürütülmektedir. Bu kapsamdaki sorunlar sürekli analiz edilerek oluşturulmuş erken uyarı mekanizmaları çerçevesinde kontrol edilmektedir.

Çalışmalar kapsamında, düzenlemeler ve uluslararası iyi uygulama ve standartlar yakından takip edilerek ilgili mevzuat ve standartlara uyum gözetilmektedir.

Yukarıda sayılan başlıklardaki riskler iş birimleri ile yürütülen periyodik görüşmeler kapsamında tespit edilmekte, değerlendirilmekte, izlenmekte ve raporlanmaktadır. Bu süreç içinde, risklerin birbirleri arasındaki etkileşimler dikkate alınmakta, izleme sistematığı, birbirlerinden etkilenen riskler için ortak olarak oluşturulmaktadır.

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi'ne İlişkin Değerlendirme

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi, yönetmeliği çerçevesinde kendisine verilmiş olan görevleri etkin bir şekilde yerine getirmiştir. 2016 yılında, altı kez toplanarak tespit edilen risklerin gözden geçirilmesi, önemli büyüklükteki riskler hakkında Yönetim Kurulu'nun bilgilendirilmesi, Kurumsal Risk Yönetimi fonksiyonunun etkin bir şekilde yerine getirilmesi için gerekli kaynakların temin edilmesi, Kurumsal Risk Yönetimi ile İç Denetim ve diğer faaliyet birimlerinin koordinasyonunun sağlanması konularında etkin faaliyetler yürütmüştür.

Kurumsal Yönetim Komitesi Faaliyetlerine İlişkin Değerlendirme

Kurumsal Yönetim Komitesi, yönetmeliği çerçevesinde kendisine verilmiş olan görevleri etkin bir şekilde yerine getirmiştir. 2016 yılında dört kez toplanarak Bağımsız Yönetim Kurulu üyeliklerine gösterilen adayların Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatında yer alan bağımsızlık kriterlerine uygunluğunu değerlendirmiş, imzalı bağımsızlık beyanlarını temin etmiş ve raporunu hazırlayarak Yönetim Kurulu'na sunmuştur. Aynı zamanda her yıl yapılan Kurumsal Yönetim Derecelendirme sürecini yakında takip ederek değerlendirmede bulunmuştur.

İç Kontrol ve İç Denetim Faaliyetlerine İlişkin Değerlendirme

Türk Telekom stratejik hedeflerine ulaşmak, faaliyetlerin etkinliği ve verimliliği, mali ve operasyonel bilgilerin güvenilirliği ve doğruluğu, müşterilerin kişisel verilerinin korunması, varlıkların korunması ve kanun, düzenleme, politika ve prosedürlere uygunluğun sağlanması amacıyla Şirket bünyesinde gerekli iç kontrolleri oluşturmuştur.

İç Denetim Başkanlığı, Türk Telekom ve ilgili grup şirketlerinde risk yönetimi, iç kontrol ve yönetim süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek amacıyla yönelik olarak, güvence ve danışmanlık faaliyetlerinde bulunmaktadır.

İç Denetim Başkanlığı, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan esaslara, Yönetim Kurulu ve Denetim Komitesine bağlı olarak çalışmalarını yürütmektedir.

İç Denetim Başkanlığı, çalışmalarını uluslararası iç denetim standartlarına uygun olarak yürütmektedir. Bu kapsamda, bağımsız bir kuruluşa iç denetim süreçlerini denetlettiği kalite güvence raporu almıştır. Denetçilerin çoğunluğu CIA, SMMM, CISA ve CFE gibi uluslararası kabul gören sertifikalara sahiptir. Denetim ekipleri yetkinlikleri çerçevesinde, finansal, operasyonel, bilgi teknolojileri ve uyum denetimleri gerçekleştirmektedir.

Yapılan denetimlerde iş süreçlerinde yer alan risklerin giderilmesine ilişkin mevcut iç kontrollerin etkinliği değerlendirilmektedir. Denetimler sonucunda tespit edilen kontrol zafiyetlerinin sebep ve etkileri analiz edilerek, problemlerin giderilmesine yönelik yönetim aksiyon planları ilgili birimlerden alınmış ve bu aksiyonların zamanında uygulanıp uygulanmadığı takip edilmiştir. Denetim faaliyetleri dışında, gerekli durumlarda inceleme ve soruşturma faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Denetim Komitesi Çalışmalarına İlişkin Değerlendirme

Denetim Komitesi Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri X, No: 22 sayılı tebliği uyarınca 16 Haziran 2008 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile kurulmuştur. Denetim Komitesi esas olarak gözetim sorumluluklarının yerine getirilmesinde Yönetim Kurulu'na yardımcı olmaktadır. Denetim Komitesi esas olarak Şirket'in mali tablolarının doğruluğu, Şirket içi ve dışı düzenlemelere uyum, iç kontrol sistemleri, bağımsız denetçilerin nitelikleri ve bağımsızlığı ve Şirket'in iç denetim fonksiyonu ile bağımsız denetçilerinin performansı konularında gözetim sorumluluklarını yerine getirmesi hususunda Yönetim Kurulu'na destek vermek amacıyla kurulmuştur. Komite, Yönetim Kurulu'nun kendisine verdiği yetki ve sorumluluk ile hareket etmekte ve Yönetim Kurulu'na bağlı çalışmaktadır.

Yönetim Organı Değerlendirmeleri

Denetim Komitesi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan Denetim Komitesi Yönetmeliği çerçevesinde faaliyetlerini yürütür.

Denetim Komitesi, Yönetim Kurulu tarafından bağımsız Yönetim Kurulu üyeleri arasından seçilen iki üyeden ve Şirket Ana Sözleşmesi gereğince Şirket'in A grubu pay sahipleri tarafından aday gösterilen Yönetim Kurulu üyeleri arasından seçilen iki gözlemci üyeden oluşur.

Komite, en az yılda beş defa ve gerek duyulması halinde daha fazla toplanmaktadır. Toplantılar, Yönetim Kurulu toplantılarıyla aynı zamanlarda yapılmakta ve toplantıların en az dördünün mali tabloların açıklanmasından önce yapılması sağlanmaktadır. Komite, yıl içindeki toplantıları ve faaliyetleri konusunda Yönetim Kurulu'nu bilgilendirmektedir. Yıl içinde 7 kez toplanarak görevini etkin şekilde yerine getirmiştir.

Denetim Komitesi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan Denetim Komitesi Yönetmeliği çerçevesinde faaliyetlerini yürütür. Denetim Komitesi yönetmeliği çerçevesinde kendisine verilmiş olan görevleri etkin bir şekilde yerine getirmiştir. Bu yönetmelik çerçevesinde yıl içinde yürüttüğü çalışmalardan bazıları aşağıda belirtilmiştir:

- » Şirket, finansal bilgilerinin kamuya açıklanması sürecinde, bu bilgilerin yeterli ve uygun bilgiler içerip içermediğini inceleyerek, kamuya açıklanmadan önce Yönetim Kurulu'na görüş vermiştir,
- » Bağımsız denetçilerle periyodik toplantılar yaparak denetim çalışmaları, önemli bulgular, muhasebe politikalarındaki önemli değişiklikler, vb. konularda bilgi alarak gerekli durumlarda Yönetim Kurulu'nu bilgilendirmiştir,
- » İç Denetim Başkanlığının faaliyetlerini takip etmiştir, bu çerçevede risk değerlendirme sonuçlarının gözden geçirilmesi, yıllık iç denetim planının onaylanması, önemli iç denetim bulguları ve bu bulgular hakkında yönetim birimlerince alınan aksiyonlar, iç denetim performans göstergeleri gibi konularda bilgi almıştır, İç Denetim Başkanı ile toplantılar yapmıştır.

Yönetim Kurulu

Mohammed Hariri (1958)

Yönetim Kurulu Başkanı

Mohammed Hariri Oger Telecom Limited'in Yönetim Kurulu Başkanı'dır. Ayrıca, Türkiye'deki, Türk Telekom, TTNET A.Ş., Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. ve Ojer Telekomünikasyon A.Ş. ile Güney Afrika'daki Cell C'nin Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yürütmektedir. Bunun yanı sıra, Hariri, Groupmed sal (Holding), Bankmed sal ve bu şirketlerin Lübnan ve İsviçre'deki iştirakleri ile Suudi Arabistan'daki SaudiMed Investment Company ve Dubai'deki Groupmed International Holding Ltd. şirketlerinde de Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini sürdürmektedir. Hariri, Ürdün'deki Arab Bank plc ile Güney Afrika'daki 3C Telecommunications (PTY) Ltd şirketlerinde Yönetim Kurulu üyesidir. Bunun yanı sıra, Lübnan Bankalar Birliği'nin Yönetim Kurulu'nda da görev almaktadır. Mohammed Hariri, Kasım 2005'te Türk Telekom Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmiş; Haziran 2008 ile Nisan 2009 arasında Türk Telekom Denetim Komitesi Başkanı olarak görev yapmıştır. Hariri, Nisan 2008'den bu yana Yönetim Kurulu Başkanı, Nisan 2009'dan bu yana İcra Komitesi Başkanı ve 17 Ekim 2012'den bu yana Kurumsal Yönetim Komitesi üyesi olarak görev yapmaktadır.

Fuat Oktay (1964)

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

1964 yılında Yozgat'ın Çekerek ilçesinde doğdu. 1985 yılında, Çukurova Üniversitesi, İşletme Bölümü'nden mezun olduktan sonra üniversitede araştırma görevlisi olarak çalıştı. ABD'de otomotiv sektörünün merkezi olan Detroit'teki Wayne State Üniversitesi'nde 1990 yılında işletme alanında MBA ve 1996 yılında imalat mühendisliği alanında yüksek lisans programlarını tamamladı. Aynı üniversitede 1997 yılında Endüstri Mühendisliği alanında doktora derecesini aldı ve işletme ile imalat mühendisliği bölümlerinde araştırma görevlisi ve öğretim görevlisi olarak görev yaptı. Havacılık ve otomotiv endüstrisi alanlarında uzmanlaşarak çeşitli şirketlerde süreç yönetimi danışmanlığı ve proje liderliği yaptı. Ford, General

Motors ve Chrysler gibi firmalarda otomotiv endüstrisi üzerine çalışmalarda bulundu. Bu şirketlerde ürün geliştirme ve yalın üretim projelerini yürüttü. Hem kamu hem de özel olmak üzere, birçok şirkete danışmanlık hizmetlerinde bulundu. Ayrıca KOSGEB'in de içinde bulunduğu küçük ve orta ölçekli işletmelere de danışmanlık hizmeti sağladı. Bu şirketlerin bazılarında Genel Müdür, Başkan Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerinde bulundu. 2000'li yılların başında Türkiye'de yaşanan ekonomik krizde işletmeler bazında kriz yönetimi alanında uzmanlaşmasının yanı sıra, Beykent Üniversitesi'nde Dekan Yardımcılığı ve İşletme Bölüm Başkanlığı da yaptı. Türk Hava Yollarında (THY) Stratejik Planlama ve İş Geliştirme, Satış ve Pazarlama, Üretim Planlaması ve Bilgi Teknolojilerinden sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevini yürüttü. 2008-2012 yılı içerisinde THY Teknik A.Ş. bünyesinde bakım- onarım, tasarım ve imalat alanlarında 5 ayrı ortak girişim projesini hayata geçirdi. Ayrıca, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu'nda, Türk-İngiliz, Türk-Alman ve Türk-İspanyol İş Konseyleri Yürütme Kurulu üyeliklerinde bulundu. Dr. Fuat Oktay, 2 Ocak 2012 tarihinden 19 Haziran 2016 tarihine kadar T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı görevini yürüttü. 19 Haziran 2016 tarihinden itibaren Başbakanlık Müsteşarlığı görevine devam eden Oktay, çok iyi derece İngilizce bilmektedir.

Abdullah Tivnikli (1959)

Yönetim Kurulu Üyesi

Abdullah Tivnikli, İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nden mezun olduktan sonra aynı üniversitede işletme yüksek lisans programını tamamlamıştır. Kamu otoritesinin daveti üzerine Türkiye'de katılım bankacılığı modelinin yasal altyapısının hazırlanmasında görev üstlenmiş, ardından aktif bir biçimde Albaraka Türk'ün kuruluş sürecinde yer almıştır. Kuveyt Türk Katılım Bankası'nda 1989'dan 2015 yılına kadar Yönetim Kurulu Üyeliği ve Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevlerini yapmıştır. Halen Eksim Grubu'nda Murahhas Aza'lık, Türk Telekom'da da Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi üyeliği görevlerini

Yönetim Kurulu

yapmaktadır. Abdullah Tivnikli ayrıca Türk Telekom'un grup şirketleri olan TTNET ve Avea'nın yönetim kurullarında Yönetim Kurulu üyesi; Argela, AssisTT, Innova ve Sebit'in yönetim kurullarında ise Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Suat Hayri Aka (1960)

Yönetim Kurulu Üyesi

1960 yılında Tatvan'da doğdu. İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Denizcilik Fakültesi, Denizcilik Yüksek Okulu - Güverte Bölümünde lisans eğitimini 1982 yılında tamamladı.1989 ve 1990 yılları arasında İsveç'te bulunan WMU-Dünya Denizcilik Üniversitesi'nde Liman ve Denizcilik İdaresi alanında yüksek lisansını tamamladı. Meslek yaşamına D.B. Deniz Nakliyatı T.A.Ş.'de gemilerinde Kaptan olarak başlayan Suat Hayri Aka, kamudaki görevinden 1991 yılında ayrılarak 2006 yılına kadar özel sektörde armatörlük, brokerlik, uluslararası deniz taşımacılığı, deniz sigortaları, gemi alım-satımı, eğitim ve danışmanlık hizmetleri, gemi inşaatı ile gemi kurtarma vb. mühendislik hizmetleri başta olmak üzere çeşitli deniz ticareti branşlarında faaliyet gösteren şirketlerde yönetici olarak görev yaptı. 1994 yılından itibaren 12 yıl boyunca İTÜ Gemi İnşaatı ve Deniz Bilimleri Fakültesinde Gemi İşletmeciliği ve Deniz Ekonomisi derslerini vererek Öğretim Görevlisi olarak çalıştı. 2006 yılında Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı'na Müsteşar Yardımcısı olarak atandı ve bu görevini Haziran 2014'e kadar sürdürdü. 2006-2014 döneminde Bakanlığın havacılık, denizcilik sektörleri ve ilgili kurumları (Denizcilik 2012 den itibaren) ile AB ve dış ilişkileri konularından sorumlu Müsteşar Yardımcısı olarak görev yaptı. Görevde olduğu dönemde aynı zamanda AB Daimi Temas Noktası ve AB Mali Yardımlarının Yönetildiği IPA Ulaştırma Operasyonel Programı Başkanlığı görevlerini yürüttü. Bu görevlerine ilaveten, İzmir EXPO 2020 Projesinde Bakanlık Temsilcisi olarak Yönlendirme ve İcra Kurullarında görev aldı. Uluslararası Ulaştırma

Forum (ITF) Ulaştırma Yönetim Kurulu'nda (TMB) da Bakanlık temsilcisi olarak görev yaptı. İsveç-Dünya Denizcilik Üniversitesi (WMU) tarafından 2015 yılı Seçkin Mezunlar Onursal Ödülüne layık görüldü. 26 Ağustos 2016 tarihinde Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarı olarak atandı. Evli ve 2 çocuklu olup ileri düzeyde İngilizce bilmektedir.

Cenk Serdar (1968)

Yönetim Kurulu Üyesi

1991 yılında Bilkent Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmasının ardından University of Pennsylvania- The Wharton School'da işletme yüksek lisansını tamamlamıştır. Kariyerine 1998 yılında Superonline'da Tüketici Hizmetleri Bölümü Başkanı olarak başlamış, sonrasında Doğan Medya Grubu'nda İnternet Hizmetleri Direktörü olarak görev yapmış, 1999-2001 yılları arasında Garanti Bankası'nda Doğrudan Bankacılık Kıdemli Başkan Yardımcılığı, 2001-2002 yılları arasında internet servis sağlayıcısı İxir'in Genel Müdürlüğü'nü yapmıştır. 2002-2004 yılları arasında Garanti Bank International'da Teknolojiden Sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevini yerine getirdikten sonra, 2004 yılında Doğuş Otomotiv Satış ve Pazarlamadan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmıştır. 2005 yılında bir Turkcell iştiraki olan Mapco'nun Genel Müdürlüğü'ne getirilmiş, 2005-2009 yılları arasında ise Turkcell'de Katma Değerli Servislerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevini yapmıştır. 2009-2013 yılları arasında Vodafone'un Londra'daki merkez ofisinde sırasıyla Global Mobil Ödemeler Direktörlüğü, Global Data ve İletişim Hizmetleri Direktörlüğü ve Global Tüketici Ürünleri Direktörlüğü görevlerini yerine getirmiştir. 2013 yılından bu yana Saudi Telecom Company (STC)'de Bireysel Müşterilerden Sorumlu Kıdemli Genel Müdür Yardımcılığı'nı yapmakta olan Cenk Serdar aynı zamanda Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., Contact Centers Company ve SALE Advanced Co. Ltd. şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Hakam Kanafani (1965)*Yönetim Kurulu Üyesi*

Hakam Kanafani Türk Telekom Yönetim Kurulu üyesi ve Ürdün Amman'da bulunan Arap Danışmanlar Grubu Başkanı'dır.

Oger Telecom Yönetim Kurulu üyesidir ve Türk Telekom Grubu'nun teknoloji şirketlerinin yönetim kurullarında yer almaktadır, ayrıca, Türk Telekom International Group Yönetim Kurulu Başkan Vekili'dir. Daha önce, Türk Telekom Grup CEO'su ve öncesinde, Oger Telecom İş Geliştirme ve Sinerji Başkanı olarak görev yaptı. Daha önce, Filistin'in ilk özel mobil şebekesi olan JAWWAL'ın Genel Müdürü olarak görev yapan Kanafani, kariyerine NASA'nın Goddard Uzay Uçuş Merkezi'nde başladı. Kanafani Beta Gamma Sigma onur derecesine sahiptir ve Maryland, College Park'tan mezundur. Genç Küresel Liderler ve Genç Arap Liderler kurucu üyeliği yapmış olan Kanafani, 2 yıl boyunca GSMA'de yönetim Kurulu üyeliği yapmıştır. Kanafani, 4 yıl boyunca, GTB'nin dünyanın en güçlü 100 telekom yöneticisi listesinde yer almıştır ve 2011, 2012 ve 2013 yıllarında, Yatırımcı İlişkileri alanında, Türkiye'nin En İyi CEO'su seçilmiştir.

Mazen Abou Chakra (1976)*Yönetim Kurulu Üyesi*

Mazen Abou Chakra, Oger Telecom Limited'de İcraçı Yönetim Kurulu üyesi, Hukuk Genel Müdür Yardımcısı ve CEO Vekili olarak görev almaktadır. Ayrıca 3C Telecommunications PTY Limited, Güney Afrika'daki Cell C (Pty) Ltd., Assitt Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş.'nin Yönetim Kurulu üyesi ve Türk Telekom International Grubu Denetleme Kurulu üyesidir. Abou Chakra, Paris'teki DePardieu Brocas & Maffei Hukuk Bürosu'nda stajyer olarak başladığı kariyerine Shearman & Sterling Hukuk Firması'nda devam etmiştir. Oger Telecom'a katılmadan önce Beyrut'taki Nabil Abdel-Malek Hukuk Bürosu'nda çalışmıştır. Beyrut Barosu üyesidir. Beyrut'taki Saint Joseph Üniversitesi'nde hukuk alanında lisans derecesi almıştır. Ayrıca Paris'teki I-Sorbonne Üniversitesi'nde uluslararası iş hukuku alanında yüksek lisans derecesi bulunmaktadır.

Nasser Sulaiman A. Al Nasser (1972)*Yönetim Kurulu Üyesi*

Nasser Sulaiman A. Al Nasser, Mart 2015'ten beri, Suudi Telekom (STC)'da Teknoloji ve Operasyonlardan sorumlu Kıdemli Başkan Yardımcısı olarak görev yapmaktadır. STC'de, Network, BT, Operasyon, Güvenlik ve Kurumsal Veri Çözümleme olmak üzere 5 temel ileri teknoloji sektörünü yönetmektedir. STC'nin 2020 Vizyonu ve ötesine yönelik tüm transformasyon girişimlerine öncülük etmekte ve yürütmektedir. Lisans eğitimini Elektrik Mühendisliği alanında tamamlayan Al Nasser telekomünikasyon sektöründe geniş bir deneyime sahiptir. 1990'ların sonlarında, Suudi Telekom GSM ağı'nın ülke çapında genişlemesinde aktif rol oynamıştır. STC içerisinde Şebeke Mühendisliği, Tasarım ve Operasyonlar başta olmak üzere, daima çok önemli ve kritik pozisyonlarda görev yapan Al Nasser, 2003-2007 yılları arasında, Suudi Arabistan İletişim ve Bilgi Teknolojileri Komisyonu'nda Telekomünikasyon Düzenleyici Kuruluş nezdinde çeşitli bölümlerde görev yapmıştır. En son İletişim ve Bilgi Teknolojileri Komisyonu'nda Teknik Standartlar ve Numaralandırma Genel Müdürlüğü görevinde bulunmuştur. 2007'de Etihad Etisalat (Mobilya) katılan Al Nasser, 2015'te STC'ye geri dönene kadar, Mobil'de Operasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Aralık 2015'ten beri, Türk Telekomünikasyon A.Ş., AVEA, STC-S dahil, STC'de, İştiraklerde ve Yatırım Şirketlerinde Yönetici pozisyonunda bulunmaktadır.

Yönetim Kurulu

Rami Aslan (1972)

Yönetim Kurulu Üyesi

Rami Aslan İcra Komitesi ve Yönetim Kurulu üyesidir. Türk Telekom Grubu'nun geniş bant iletişim şirketi TNET ve mobil iletişim şirketi Avea'nın yönetim kurullarında yer alan Aslan, Grubun teknoloji şirketleri Argela, İnnova ve Sebit, çağrı merkezi AssisTT ve uluslararası kapasite sağlayıcı Turk Telekom International Grubu Yönetim Kurulu Başkanı'dır. Aslan, Kanada McGill Üniversitesi Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü'nde tamamladığı lisans eğitimi ve birkaç yıl Kanada Ontario'da BT sektöründe çalıştıktan sonra, 1997 yılında McGill Üniversitesi'nde işletme dalında yüksek lisans (MBA) eğitimi tamamlamış ve Kanada TD Bankası Kurumsal Bankacılık Bölümü'nde BT ve Telekom sektörlerinden sorumlu olarak çalışmaya başlamıştır. Daha sonra Citigroup'a katılarak sektörü sırasıyla Londra, Bahreyn ve Dubai'den takip etmeye devam etmiştir. Aslan, 2005 yılında Dubai'de kurulu Oger Grubu'na katılmış, burada görev yaptığı 12 yıl boyunca, Türk Telekom'un Kasım 2005'te özelleştirilmesini takip eden hisse devir dönemini yönetmiş ve daha sonra Dubai Oger Telecom Limited'in CEO'lüğünü ve İcra Kurulu Üyeliğini üstlenmiştir. Aynı zamanda, Türk Telekom Grup CEO'su olarak görev yapan Aslan, Türk Telekom Grup Şirketlerinde transformasyon ve entegrasyon sürecini başlatmış ve üç yıldan daha kısa bir sürede tamamlamıştır. Aslan, 26 Eylül 2016 tarihinde Türk Telekom CEO'lüğü görevinden ayrılmış olup, Türk Telekom Grubu'nda İcra Komitesi ve Yönetim Kurulu üyeliğine devam etmektedir.

Fahri Kasırga (1953)

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

İlk ve orta öğretimini Rize'nin Çayeli ilçesinde tamamladıktan sonra İstanbul Kabataş Erkek Lisesi'ni bitirmiştir. 1977 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, 1978 yılında Rize Hâkim adayı olarak staja başlamış, 1979 yılının Ağustos ayında Hopa Cumhuriyet Savcısı olarak mesleğe kabul edilmiştir. 1979 Aralık ayında vatani görevini ifa etmek üzere ayrılmıştır. 1981 yılında Erzurum-Olur Cumhuriyet Savcı Yardımcısı olarak göreve dönmüş, sırasıyla Trabzon-Çaykara, Sakarya-Karasu Cumhuriyet Savcılığı ve Ordu-

Fatsa, Diyarbakır, Kocaeli Cumhuriyet Başsavcılığı görevlerinde bulunmuştur. 26.11.2001 tarihinde Ankara Cumhuriyet Başsavcısı olarak atanmış, bu görevini yürütmekte iken 03.10.2003 tarihinde Adalet Bakanlığı Müsteşarlığı'na getirilmiştir. 2007 yılı genel seçimleri nedeniyle bağımsız Adalet Bakanı olarak atanmış 08.05.2007-29.08.2007 tarihleri arasında Adalet Bakanlığı görevini ifa etmiş bilahare Adalet Bakanlığı Müsteşarlığı görevine tekrar dönmüştür. Yaklaşık 1 yıl daha bu görevi sürdürdükten sonra 18.07.2008 tarihinde Başbakanlık Yüksek Müşavirliği'ne atanmıştır. 20 Ocak 2014 tarihinde Başbakanlık Müsteşarlığı'na atanmış olup 11 Eylül 2014 tarihinden itibaren de Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri olarak görev yapan Fahri Kasırga evli ve iki evlat babasıdır.

İbrahim Eren (1980)

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun olan İbrahim Eren, teknoloji ve medya alanında farklı şirket ve kurumlarda üst düzey görevlerde bulunmuştur. Londra'da bulunan University of Westminster'dan medya yöneticiliği alanında yüksek lisans derecesine sahip olan Eren, Türkiye'nin önde gelen kanallarından ATV'de 3 yıl boyunca genel müdür yardımcılığı yapmıştır. 2013 yılından beri Türkiye Radyo -Televizyon (TRT) kurumunda genel müdür yardımcılığı görevini yürütmektedir. TRT'de, TRT 1 ve TRT World' ün de içinde olduğu 11 kanaldan sorumlu olan İbrahim Eren, Türk Telekom AŞ'de Yönetim Kurulu üyeliğinin yanı sıra TIAK Yönetim Kurulu Başkanlığı ve International Emmy direktörlüğü görevlerini yürütmektedir. İbrahim Eren evli ve 2 çocuk babasıdır.

Yiğit Bulut (1972)

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı, ekonomist, finans analisti, bankacı, gazeteci, köşe yazarı. Yiğit Bulut, Kanal 6, Kanal E, CNN Türk'te ekonomi yorumculuğu ve Radikal, Vatan, Referans ve Habertürk gazetelerinde köşe yazarlığı yaptı. Parametre, Finans Analiz programlarının yapımcılığını ve sunuculuğunu yaptı. Doğuş Üniversitesi'nde bir dönem öğretim görevlisi olarak çalışmıştır. 2009-2012 dönemleri arasında HaberTürk TV Genel Yayın Yönetmenliği, Bloomberg TR'de ekonomi yorumculuğu ve Gazete HaberTürk'te köşe yazarlığı yapmıştır. 2012-2013 dönemleri arasında 24 TV'de Genel Yayın Yönetmenliği ve Star gazetesinde köşe yazarlığı yapmıştır. 2009'da HaberTürk TV'de başlattığı "Sansürsüz" adlı tartışma programını, 24 TV Genel Yayın Yönetmeni olarak 24 TV'de sunmaya devam etmiştir. Temmuz 2013, Ağustos 2014 arasında Başbakan Başdanışmanı olarak görev yapan Bulut Ağustos 2014 tarihinden bu yana Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı olarak görev yapmaktadır. Galatasaray Lisesi ve Bilkent Üniversitesi Bankacılık ve Finans Bölümü mezunudur. Sorbonne Üniversitesi'nde yüksek lisans çalışmaları yapmıştır. İngilizce ve Fransızca bilmektedir.

Yönetim Kurulu'nda Meydana Gelen Değişiklikler

15.03.2016 tarihinde, Yönetim Kurulu üyemiz Talat Aydın istifa etmiştir.

29.03.2016 tarihinde, Şirketimiz Yönetim Kurulu, boş olan ve C grubu imtiyazlı hisseyi temsil eden Yönetim Kurulu üyeliğine, Türk Ticaret Kanunu'nun 363. maddesine göre, Yönetim Kurulu'nun kalan görev süresi boyunca görev yapmak ve yapılacak ilk Genel Kurul toplantısında Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Sayın Suat Hayri Aka'nın gerçek kişi yönetim kurulu üyesi sıfatı ile atanmasına karar vermiştir.

Sayın Suat Hayri Aka ve Nasser Sulaiman A Al Nasser gerçek kişi yönetim kurulu üyesi olarak seçilmesi 16.05.2016 tarihli Genel Kurul'da onaylanmıştır.

Şirketimiz Yönetim Kurulu, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Kemal Madenoğlu'nun 14.07.2016 tarihindeki istifası üzerine boş olan Bağımsız Yönetim Kurulu üyeliğine Türk Ticaret Kanunu'nun 363. maddesine göre, Yönetim Kurulu'nun kalan görev süresi boyunca görev yapmak ve yapılacak ilk Genel Kurul toplantısında Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Sayın Fuat Oktay'ın gerçek kişi Yönetim Kurulu üyesi sıfatı ile 19.07.2016 tarihinde, atanmasına ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığına seçilmesine karar vermiştir.

Yönetim Kurulu Komiteleri

Yönetim Kurulu üyeleri 8 Temmuz 2015 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda üç yıl süre ile görev yapmak üzere seçilmişlerdir.

Denetim Komitesi

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Eren Komite Başkanı, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut ise Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır. İcra Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri Mazen Abou Chakra ve Nasser Suleiman A Al Nasser ise Gözlemci Üye olarak görev yapmaktadır.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Eren Komite Başkanı, İcra Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri Mohammed Hariri ve Cenk Serdar ile Yatırımcı İlişkileri Direktörü Sabriye Gözde Çullas Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut Komite Başkanı, İcra Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri Mazen Abou Chakra ve Cenk Serdar Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

İcra Komitesi

Yönetim Kurulu Üyesi Mohammed Hariri Komite Başkanı, Yönetim Kurulu Üyeleri Rami Aslan, Abdullah Tivnikli ve Nasser Suleiman A Al Nasser Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Denetim Kurulu

İsmail Kartal (1964)

Denetim Kurulu Üyesi

(1964) İsmail Kartal, Sivas – Yenikarahisar’da doğdu. Selçuk Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi İnşaat Bölümünden 1988’de mezun olan Kartal, aynı yıl içerisinde Diyarbakır 9. Bölge Müdürlüğünde Etüt Ekip Mühendisi olarak Karayolları Teşkilatında göreve başlamıştır. Aralık 1989 – Mart 1991 arasında askerlik görevini Yedek Subay olarak tamamladıktan sonra aynı bölgede görevine dönen Kartal, 1993 – 1994 yılları arasında 9. Bölge Müdürlüğünde Ekip Mühendisi, Bakım Şube Şefi görevlerini yürütmüştür. İsmail Kartal, 1994 - 1998 yılları arasında Konya 3. Bölge Müdürlüğünde Bakım Şube Şefi görevini üstlenmiştir. 1998 yılında İzmir 2. Bölge Müdürlüğü Bakım Şube Şefi görevine atanmış, 2002 yılına kadar aynı bölgede Bakım Başmühendisliği, 2002 – 2004 yılları arasında da Bölge Müdür Yardımcılığı yapmıştır. 2004 yılında Kastamonu 15. Bölge Müdürlüğüne Bölge Müdür Yardımcısı olarak görevlendirilmiş, aynı yıl Bölge Müdürü olarak asaleten atanmıştır ve 2006 yılına kadar bu görevini sürdürmüştür. 2006 – 2009 yılları arası İstanbul 1. Bölge Müdürü olarak asaleten görev yapan Kartal, 2009 – 2011 yılları arasında Karayolları Genel Müdür Yardımcısı olarak görevlendirilmiştir. Kartal, 2011-2012 yılları arasında Bursa 14. Bölge Müdürü olarak görev yaptı. 2011-2015 yılları arasında Kamu Özel Sektör Ortaklığı Bölge Müdürlüğü, 2013-2015 yılları arasında Karayolları İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü görevini eşzamanlı yürüten Kartal, 2015 yılında Karayolları Genel Müdürlüğü görevine atanmıştır. Evli olan İsmail Kartal, orta seviyede İngilizce ve Almanca bilmektedir.

Ali Polat (1972)

Denetim Kurulu Üyesi

(1972) Kahramanmaraş’ın Elbistan ilçesinde doğmuştur. 1997 yılında İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Maliye Bölümü’nde lisans eğitimini, 2000 yılında Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü’nde yüksek lisansını ve 2007 yılında yine aynı Enstitü’de doktorasını tamamlamıştır. Yüksek lisans ve doktora çalışmalarını yürüttüğü dönem içerisinde Faisal Finans Kurumu A.Ş., Family Finans Kurumu A.Ş ve Türkiye Finans Kurumu A.Ş’de dış işlemler ve uluslararası bankacılık konularında değişik görevlerde bulunmuştur. Bankacılık kariyeri sırasında 2001 yılında San Jose, Kaliforniya’da F-Secure isimli güvenlik yazılımları üreten küresel bir firmanın finans bölümünde çalışmıştır. 2000 yılında başladığı

bankacılık kariyerine 2009 yılında ara vermiş ve aynı tarih itibarıyla Kral Suud Üniversitesi, İşletme Fakültesi’nde Yardımcı Doçent olarak çalışmaya başlamıştır. 2009 Nisan ve 2014 Ağustos tarihleri arasında bankacılık ve finans konularında lisans ve yüksek lisans seviyesinde dersler vermiş ve akademik araştırmalarda bulunmuştur. Ulusal ve uluslararası dergilerde yayınlanmış makaleleri ve telif kitapları bulunmaktadır. Eylül 2014 itibarıyla Başbakanlık Başmüsavirlik görevine atanmış olup, hâlihazırda bu görevi sürdürmektedir. İngilizce bilen Polat, evli ve üç çocuk babasıdır.

Salih Orakçı (1964)

Denetim Kurulu Üyesi

(1964) Refahiye doğumlu olan ORAKÇI; ilk, orta ve yüksek öğrenimini İstanbul’da tamamlayarak, 1986 Yılında İ.T.Ü. Denizcilik Fakültesi Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği (Denizcilik Yüksek Okulu) Güverte Bölümünden mezun oldu. 1986 - 2001 tarihleri arasında sırasıyla; D.B. Deniz Nakliyatı T.A.Ş.’de Güverte Zabitliği, 2. Kaptanlık ve Gemi Kaptanlığı görevleri ile özel bir şirkette liman yöneticiliği görevlerinde bulundu. 23.03.2001 tarihinde Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü’nde Uzman olarak göreve başlayan ORAKÇI sırasıyla; 2001 yılında Deniz Trafik Operatörü, 2002 yılında Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH) Dış İlişkiler Müdürlüğü görevinde vekaleten bulundu ve 2002 yılında Deniz Trafik Baş Operatörü olarak görev yaptı. 09.09.2003 - 17.11.2003 tarihleri arasında vekaleten Genel Müdür Yardımcılığı görevini yürüten ORAKÇI, 17.11.2003 tarihi itibarıyla Genel Müdür Yardımcılığı ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevine asaleten atandı ve 27.09.2005-13.05.2014 tarihleri arasında Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini yürüttü. Ayrıca T.O.B.B. Denizcilik Meclisi’nde üyelik yaptı. Halen Kıbrıs Türk Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma Ltd.Şti. nde Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürütmekte olan ORAKÇI, T.C. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği’nde Koordinatör olarak görev yapmaktadır.

Denetim Kurulu’nda Meydana Gelen Değişiklikler

Salih Orakçı, İsmail Kartal ve Ali Polat 16.05.2016 tarihindeki Genel Kurulda Denetim Kurulu üyesi olarak seçilmişlerdir.

Türk Telekom, Türkiye'deki her ile ulaşan yaygın fiber altyapısının da desteği ile %75'lik LTE nüfus kapsama oranına sahip bulunuyor.

Dr. Paul Doany

CEO - GENEL MÜDÜR

CEO Mesajı

Yüksek kalitedeki ürün ve servislerimizi müşterilerimize Türk Telekom'un eşsiz marka birleşme stratejisi altında sunmamız bu başarımızın en önemli kaynaklarından biri oldu.

Türkiye'nin lider iletişim ve eğlence teknolojileri şirketi Türk Telekom olarak, 2016 yılını elde ettiğimiz rekor büyüme ve abone kazanımı sayesinde başarıyla tamamladık. Bu doğrultuda, 2016 yılında bir önceki yıla göre yüzde 10,9 artış gösteren yıllık gelir ve 1,5 milyon net abone kazanımıyla, halka arzdan bu yana rekor büyüme oranına ulaştık. Yüksek kalitedeki ürün ve servislerimizi müşterilerimize Türk Telekom'un eşsiz marka birleşme stratejisi altında sunmamız bu başarımızın en önemli kaynaklarından biri oldu. Bunun yanı sıra, müşterilerimizin tüm telekomünikasyon ve eğlence ihtiyaçlarına tek noktadan ulaşabilmesi de bu güçlü büyümemizin öngörümüzün de ötesinde gerçekleşmesine olanak sağladı.

2016 yılı, 15 Temmuz tarihinde gerçekleşen başarısız darbe girişimi nedeniyle de oldukça zor bir yıl oldu. Bu girişim Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve Başbakanımız Binali Yıldırım'ın liderliğinde, Türk milletinin demokrasiye ve milli iradeye sahip çıkması ile etkisiz hale getirildi. Türk halkı bu elim girişimi "iletişim" in gücü sayesinde sonuçsuz bıraktı. Biz de Türk Telekom olarak, hükümetimizin ve milletimizin yanında yer alarak, üstümüze düşen her türlü görevi layıkıyla yerine getirdik ve bu darbe girişiminin bertaraf edilmesinde aktif rol oynadık. Güçlü iletişim altyapımızın desteklediği imkânlar sayesinde, Türk halkı sokaklara çıktı ve beraberlik içinde darbe girişimine karşı en güçlü cevabı verdi. İstanbul ve Ankara'daki bazı bölge binalarımız ile Ümraniye'deki teknoloji binamız da darbecilerin hedefleri arasındaydı. Fakat o akşam mesaide olan arkadaşlarımız, darbecilerin sistemlere müdahale etmesine izin vermediler. Yaşanan bu olaylar sırasında ise maalesef Acıbadem'de bir çalışma arkadaşımızı şehit verdik. Demokrasiye sahip çıkma yolunda hayatını

kaybederek şehitlik mertebesine erişen çalışma arkadaşımız dahil diğer bütün demokrasi şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, gazilerimize geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

Türk halkının o gece yazdığı kahramanlık hikâyesi, bir reklam kampanyasının ötesine geçip bütün millet tarafından benimsenen "Birlikte çok güzeliz" kampanyasının ortaya çıkmasında bizim için ilham kaynağı oldu. Bu kampanyamız, çok kısa bir sürede sosyal medyada da yankı buldu ve başarısız darbe girişiminin karşısında ülke olarak tek yürek olduk. Türk Telekom olarak, demokrasiye, Türk hükümetinin liderliğine ve aynı zamanda ekonominin istikrar ve gücüne güvenimiz ise her zamanki gibi tam. Ülkemizin bu zor zamanları güçlenerek geride bırakmış olmasından büyük mutluluk ve gurur duyuyoruz.

Türk Telekom olarak, yaşanan bu olaylar karşısında durmadık ve çalışmaya devam ettik. 2016 yılı Türk Telekom için entegrasyonun meyvelerini topladığımız, başarılarla dolu bir yıl oldu. Türk Telekom olarak, 2016'da Türk iş tarihinin en büyük marka birleşmesini gerçekleştirdik. Bununla birlikte, sektörümüz için de oldukça önemli olan 2016 yılında LTE hizmetlerinin hayatımıza girmesiyle de, telekomünikasyon sektörü için yeni bir dönem açıldı. 1 Nisan 2016 tarihi itibarıyla Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığımız ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumumuzun açtığı yolda geçişini sağladığımız LTE teknolojisi, mobil iletişimde bir dönüm noktası oldu. Türk Telekom, Türkiye'deki her ile ulaşan yaygın fiber altyapısının da desteği ile yüzde 75'lik LTE nüfus kapsama oranına sahip bulunuyor. Böylece, 'Fiber Gücünde LTE' hizmeti vererek, mobil kullanıcılarına eşsiz bir deneyimi gururla sunuyor. Müşterilerimiz gittikleri her yerde, kesintisiz yüksek hız ve kapasiteden faydalanabiliyorlar. İlk günden itibaren LTE'nin sunduğu avantajlardan faydalanan müşterilerimizin sayısı hızla artıyor. Ayrıca, en yüksek akıllı telefon penetrasyon oranına yüzde 75 ile sahip olmanın yanı sıra yüzde 53 ile pazardaki en yüksek LTE uyumlu telefon penetrasyonuna sahip olmanın da hakkı gururunu yaşıyoruz.

CEO Mesajı

2016 yılı Türk Telekom için entegrasyonun meyvelerini topladığımız, başarılarla dolu bir yıl oldu. Türk Telekom olarak, 2016'da Türk iş tarihinin en büyük marka birleşmesini gerçekleştirdik.

Kesintisiz ve sorunsuz bir iletişim ve eğlence deneyimini müşterilere sunmak için en yüksek kalitede ve en yaygın altyapıya sahip olmak şart; ancak yine de hızla gelişen ihtiyaçları tam anlamıyla karşılamak için yeterli değil. Bu doğrultuda, Türk Telekom'un gücünü, altyapıdan kullanıcıların hayatına değer katan katma değerli servislere taşımak için de yoğun bir şekilde çalışıyoruz. Bu çalışmalarımızın en iyi örnekleri olarak Türkiye'nin en sevilen online dijital müzik platformu Türk Telekom Müzik, lider dijital oyun platformumuz Playstore, UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi yayın haklarına sahip TV platformumuz Tivibu ve Türkiye'nin lider online eğitim destek hizmetleri Vitamin'i gösterebiliriz.

Bu yıl dijital müzik platformumuzu yeniledik ve marka ismini Türk Telekom Müzik olarak değiştirdik. Türk Telekom Müzik'in kısa zamanda müzik severler tarafından benimsendiğini ve Türkiye'nin en sevilen dijital müzik platformu olduğunu görmekten çok mutluyuz. Kullanıcılarına offline ya da online olmaları fark etmeksizin geniş bir müzik arşivi sunmanın yanında, Türk Telekom Müzik yeni yeteneklere müziklerini milyonlarla paylaşma ve bu sayede profesyonel müzik kariyerlerine başlama fırsatı da sunuyor.

Türk Telekom olarak 2016 yılında gençlerimize, mobil iletişimde kendilerini daha rahat ifade edebilecekleri yeni bir marka ile seslendik. Sefy adını verdiğimiz yeni gençlik markamızı ile gençler tarafından daha fazla tercih edilen bir marka haline gelmeyi ve bu segmentte konumumuzu güçlendirmeyi hedefliyoruz. Bu hedefle de onların hayatına renk katmak için sürekli çalışıyoruz. Bu kapsamda, Sefy müşterilerine özel olarak geliştirilen ve dünyada bir ilk olan Avatar servisi, genç müşterilerimize cep telefonu ekranındaki operatör adını en sevdikleri kelimelerle değiştirme imkânı sunuyor. Bu uygulama, gençlere iletişim dünyalarını istedikleri gibi şekillendirme imkânı sunduğu için, pek çok genç müşteri tarafından çok sevildi ve kullanılıyor.

Bütün bu kazanımlar rakamlarımıza da oldukça önemli başarılar olarak yansdı. Bu doğrultuda, toplam abone sayımız 2016 yılında önemli bir artışla, bir önceki seneye göre 1,5 milyonluk net abone kazanımı ile 38,9 milyona ulaştı. Müşterilerimize üstün LTE deneyimi sunmamızı sağlayan, sağlam ve ülke çapında yaygın fiber altyapımız ve en ideal mobil frekanslarımız sayesinde mobil segmentte geçen yıla göre 1,3 milyon artışla en yüksek abone kazanımlarından birini gerçekleştirdik.

2016 yılının başında yatırımcılarımıza sunduğumuz yatırım harcamaları öngörümüzü gerçekleştirdik. Türkiye'nin dünya çapında entegre iletişim ve eğlence teknolojileri şirketi olan Türk Telekom, ülkemizin dijital dönüşümünün en büyük sağlayıcısı olarak 176 yıldır çalışıyor. Bu vizyon doğrultusunda, 2005 yılındaki özelleştirmeden bu yana, bu sektörde yapılan en büyük yatırımı gerçekleştirerek Türkiye'nin dijital geleceğine 26 milyar TL yatırım yaptık.

Yatırımlarımızı, yoğunluklu olarak fiber ayak izimizi ve LTE çekim gücümüzü arttırmak için ve aynı zamanda yenilikçi ürün portföyümüzü genişletmek amacıyla Ar&Ge çalışmalarını alanında gerçekleştirdik.

Sabit segmentte 2016 yılında, ülke çapında fiber kapsama alanını 213 bin kilometreden 228 bin kilometreye çıkararak 13,9 milyon haneye ulaştık. Buna ek olarak, yüzde yüz bize ait iştirakimiz Türk Telekom International, 20 ülkeyi birbirine bağlayan 40 bin kilometre uzunluğunda fiber optik altyapıya sahip bulunuyor. Ayrıca, SEA-ME-WE-5 konsorsiyumuna katılan ilk ve tek Türk şirketi biz olduk. Bu sayede Türkiye'yi, Fransa'dan Singapur'a uzanan ve 17 ülkeyi birbirine bağlayan 20 bin kilometre uzunluğundaki fiber ağa entegre ettik.

Yerli Ar&Ge çalışmaları ve uluslararası işbirlikleriyle yeni teknolojiler geliştirerek, Türkiye'nin küresel teknoloji devleri arasında yer alması ve ülkemizin dijital dönüşümüne katkı sağlamak için proaktif bir şekilde cesur adımlar atmaya devam ediyoruz. Bu doğrultuda, mobil teknolojilerde nihai standartları belirleyen Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü'ne (European Telecommunications Standards Institute - ETSI) ve 3GPP'ye tam üye olduk. Böylece, 5G'nin üzerinde yükseleceği yazılımlı bilfiil geliştiriyoruz. Tamamına sahip olduğumuz Ar&Ge iştirakimiz Argela ile bu minvalde ABD Patent ve Marka Ofisine bugüne kadar 28 adet patent başvurusu yaptık.

Argela ayrıca, Aselsan ve Netaş ile birlikte, Türkiye'nin ithal bağımlılığını azaltmak amacıyla, Türkiye'nin ilk milli baz istasyonu projesi olan ULAK'ı geliştirdi. Argela, kamu kurumları ve bakanlıkların kullanması amacıyla Savunma Sanayi Müsteşarlığı ile işbirliği içinde uçtan uca, güvenli ve tamamen milli şebeke altyapısı olan MILAT'ı da tasarladı. 5G'den, nesnelere interneti teknolojilerine kadar çeşitli alanlarda yenilikçi teknolojiler geliştirmek ve şebekemizi dünyanın en yüksek standartlarına yükseltmek için milli projelerde yer almaya önem veriyoruz. Ayrıca, Nokia ve Huawei gibi dünya teknoloji devleriyle de stratejik işbirlikleri gerçekleştiriyoruz. Bu doğrultuda, Türk Telekom olarak, dar bant nesnelere interneti teknolojisini kendi şebekesinde test eden ilk operatör olduk. Ayrıca, nesnelere interneti teknolojilerini belirleyen standartları ortaya koyan "GSMA Dar bant Nesnelere İnterneti Forumu"na Türkiye'den katılan tek operatör de yine Türk Telekom oldu.

Türk Telekom olarak, Türkiye'nin dijital dönüşümünü ve değişimini, hükümetimizin 2023 vizyonu doğrultusunda yönlendirmeye hazırız. Bu doğrultuda, ülkemizin dijital geleceğine yatırım yapmaya devam etmeyi hedefliyoruz.

Yalnızca insanların yaşam kalitelerini iyileştirmek için değil, aynı zamanda şirketlerin 4.0 Endüstri Devrimi alanında uzmanlaşması için onları dönüştürmek ve böylece dijitalleşmenin nimetlerinden faydalanmalarını sağlamak amacıyla, geleceğin teknolojilerini geliştiriyoruz. Şu anda küçük esnaftan büyük ölçekli işletmelere kadar geniş yelpazedeki birçok firmaya bulut hizmeti, makineler arası iletişim ve büyük veri gibi yakınsama teknoloji çözümleri sunan bir çözüm ortağı olarak çalışıyoruz.

Türk Telekom olarak, inovasyonu mümkün kılan ve sürdüren en önemli etmen olan girişimcilik büyük önem veriyor, girişimleri doğrudan destekliyoruz. Türkiye'de bir özel şirket tarafından geliştirilen ilk girişim hızlandırma programı olan PİLOT vasıtasıyla, girişimcilik ekosisteminin güçlenmesine katkı sağlıyoruz. PİLOT programının başından bu yana 35 proje için 1,2 milyon Türk Lirası nakit desteği sağlayarak, bu ekosistemi destekliyoruz.

Üstün ürün ve hizmetler sunmanın yanında, kapsayıcı iş modellerimiz sayesinde bu hizmetleri ekonomik, sosyal ve fiziksel engellerine bakmaksızın, toplumun bütün kesimleri tarafından ulaşılabilir hale getirmeyi amaçlıyoruz. Türkiye'nin en değerli telekomünikasyon markası olarak, bu alandaki çalışmalarımız ve çabalarımız, kurumsal bir vatandaş olarak, hayırseverlik çalışmalarının ötesine geçiyor. Bu nedenle, daha fazla insana ulaşmak için sürekli çalışıyoruz. Bu doğrultuda, 2016 yılında, az gören çocukların görme kabiliyetini geliştirmeyi amaçlayan Günışığı Projesimizi destekleyen dünyanın ilk mobil oyun uygulamasını geliştirdik. Aynı zamanda, daha fazla görme engelli kitapsevere ulaşmak amacıyla, önceden sadece sabit hatlarda sesli kitap hizmeti sunan Telefon Kütüphanesi Projesi'nin mobil uygulamasını başlattık. Bu proje için gönüllü kitap okuyan kişilerin sayısını arttırmak için Kitaplara Ses mobil uygulamasını geliştirdik. Ayrıca, Konuşan Tablolar uygulamasıyla, tanınmış ressamların eserlerinin sesli betimlemesini sesli kütüphanemize ekledik. Bu yıl, internet okuryazarlığı arttırmak için 2013 yılında başlattığımız İnternetle Hayat Kolay Projesini genişlettik. 2016 yılı boyunca yaptığımız çalışmalarla, bu projeyi 50 ilde yayarak, internet okuryazarlığı eğitimi alanların sayısını 10 binden 21 bine çıkardık. 2017'nin sonuna kadar bu sayıyı 30 binin üstüne çıkarmayı hedefliyoruz.

Türk Telekom'un üstün çalışmaları ve başarıları, çeşitli ulusal ve uluslararası ödüllerle de taçlandırdı. Teknolojiden, medya ilişkilerine, pazarlama iletişiminden insan kaynaklarına kadar neredeyse her alanda ödüller aldık. 2016 yılında Türk Telekom yeniden Türkiye'nin En Değerli Telekomünikasyon Markası seçildi ve 9 yıl aralıksız bir şekilde bu ünvanı koruyarak Türkiye'nin lider iletişim ve eğlence teknolojileri şirketi konumunu sağlamlaştırmış oldu.

2016'da, sadece Türkiye için değil aynı zamanda küresel anlamda sektör için örnek oluşturan kilometre taşı konumundaki projeleri başarıyla gerçekleştirdik. Marka birleşmesini başarıyla tamamladıktan sonra, organizasyonumuzu daha hızlı karar alan, etkin kaynak kullanımına uyumlu ve müşteri ihtiyaçlarına daha hızlı cevap verebilir hale getirdik.

Gelecekte, yine inovasyon, sadelik ve dijital dönüşümün kalbinde olacağız. Müşterilerimizin yaşam kalitesini arttırmak, paydaşlarımızı değer yaratmak, yeni iş alanları geliştirmek ve 4.0 Endüstri Devrimi'ni başarıyla gerçekleştirmek için durmaksızın çalışıyoruz. Gelecekte, inovasyon ve Türk zekasının bir araya gelerek bütün paydaşlar için başarılı sonuçlar ortaya çıkaracağı bir Türkiye hayal ediyoruz.

Kalbi, Türk Telekom ve Türkiye için atan her birinize tek tek teşekkürlerimi sunuyorum.

Paul Doany
CEO

Türk Telekom Grubu Üst Yönetimi

Dr. Paul (Boulos H.B.) Doany

CEO Genel Müdür

Türk Telekom CEO'su Dr. Paul Doany, 1977 yılında Beyrut Amerikan Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümünden mezun olmuş, 1978 yılında İngiltere Bradford Üniversitesinden Dijital Elektronik ve İletişim Mühendisliği dalında yüksek lisans derecesi ve 1981 yılında İngiltere Manchester Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Enstitüsü'nden İletişim Mühendisliği dalında doktora derecesi almıştır.

Beyrut Amerikan Üniversitesi, Elektronik/İletişim Bölümünde kıdemli öğretim üyeliği yapan Doany, ardından 14 yıl boyunca telekomünikasyon danışmanlığı sektöründe hizmet vermiştir. Bu kapsamda, Dar Consultants'da (Londra) Genel Müdürlük görevini yürütmüş, aynı zamanda Dar Al Handasah Consultants (Shair & Partners)'da Genel Müdür/Ortak olarak Telekom bölümünü kurmuş, ulaşım ve ekonomi alanlarında büyümelerini desteklemiştir.

Doany 12 yıl boyunca, Saudi Oger Grubunda çalışmış, Oger Telekom Kurucu CEO'su ve Türk Telekom CEO'su olarak 5 yıl hizmet vermiştir. Saudi Oger Grubu'ndaki görev süresi boyunca, Türk Telekom'un %55'lik payının özelleştirme yoluyla satın alınmasına, Borsa İstanbul'a halka arzına, BT şirketleri ve uluslararası toptan satış operasyonlarının (Pantel, yeni adıyla Türk Telekom International) satın alınmasına liderlik etmiştir. Aynı zamanda Güney Afrika'da Cell C'nin lansmanına kadar satın alma ve başlangıç operasyon sürecini yönetmiştir.

Dr. Paul Doany Bilişim ve İletişim Teknolojileri Girişim Sermayesi alanında yoğunlaşarak BT/ internet şirketleri ve yenilenebilir enerji alanında başlangıç aşamasındaki yatırımları yönetmiştir.

Doany, Eylül 2016'dan itibaren Türk Telekom CEO'su olarak görevini sürdürmektedir.

Şükrü Kutlu

İş Destek Genel Müdür Yardımcısı

Şükrü Kutlu, 1991 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olduktan sonra yüksek lisansını Gazi Üniversitesi Özel Hukuk Anabilim Dalında "Telekomünikasyon Alanında Ara Bağlantı Sözleşmeleri" konulu tezi ile tamamlamıştır. Kariyerine 1992 yılında Sayıştay Başkanlığı'nda Denetçi Yardımcısı olarak başlamış ve sonrasında Denetçi, Baş Denetçi unvanlarıyla merkezde ve ilgili kamu kurumların faaliyet gösterdiği bölgelerde, yerinde denetim görevini yürütmüştür. 2003 yılında İnsan Kaynakları, Regülasyon ve Destek Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı olarak Türk Telekom ailesine katılan Kutlu, 12 sene görevine devam etmiştir. Şubat 2015 -- Nisan 2016 tarihleri arasında ise Gübretaş T.A.Ş'nin Yönetim Kurulu Üyeliği ve Genel Müdürlüğü görevini yürüten Kutlu, aynı zamanda Avukatlık, Noterlik ve Yeminli Mali Müşavirlik belgelerine sahiptir.

Ekim 2016 tarihinde Türk Telekom ailesine yeniden katılan Şükrü Kutlu, Aralık 2016 tarihinden itibaren İnsan Kaynakları, Regülasyon ve Destek Genel Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmektedir.

Kaan Aktan

Finans Genel Müdür Yardımcısı

Kaan Aktan, Galatasaray Lisesinin ardından 1995 yılında Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Bölümünden mezun olmuştur. Kariyerine 1995 yılında Anadolu Grubu'nda başlamış ve 2002 yılında PepsiCo-Pepsi Bottling Group Türkiye Operasyonu'nda, 2007 yılından itibaren ise TPG (Texas Pacific Group) Yatırım Fonu Türkiye portföy şirketlerinde finans alanında yöneticilik görevinde bulunmuştur. 2010 yılında Finans Projeleri Direktörü olarak Türk Telekom Grubu'na katılan Aktan, 2013 yılı Mart ayı itibarıyla TTNET Finans Genel Müdür Yardımcılığı görevine atanmıştır. Eylül - Aralık 2014 arasında mevcut sorumluluklarına ilaveten TTNET Genel Müdürlüğü görevini vekâleten üstlenmiş ve Şubat

2015 – Kasım 2016 tarihleri arasında TTNET Bireysel Finans Genel Müdür Yardımcısı, Ağustos 2016 – Şubat 2017 tarihleri arasında vekâleten AssisTT Genel Müdürlüğü görevlerini de üstlenmiştir.

Kaan Aktan, Aralık 2016 tarihinden itibaren Türk Telekom Finans Genel Müdür Yardımcısı olarak görevini sürdürmektedir.

Cengiz Doğan

Teknoloji Genel Müdür Yardımcısı

Cengiz Doğan, 1987 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Elektrik ve Elektronik Mühendisliği, Bilgisayar ve Haberleşme Bölümünden mezun olmuştur. Kariyerine 1988 yılında Türk Telekom NATO ve TAFICS Departmanı'nda mühendis olarak başlayan Doğan, 1996 yılında Şef Mühendis olarak terfi etmiştir. Türk Telekom'da, 2003–2006 yılları arasında Bilişim Ağları Daire Başkan Yardımcısı, 2006–2009 yılları arasında Bilişim Ağları Direktörü, 2009–2011 yılları arasında Şebeke Mimarisi Direktörü, 2011–2014 yılları arasında ise Teknoloji ve Mimari Tasarım Direktörü olarak görev yapmıştır. Kariyeri boyunca, Intranet (Kurum içi LAN) şebeke kurulumu, IP MPLS kurulum ve servisi, xDSL, IPTV Ana Yayın Merkezi kurulumu ve servislerinin verilmesi, İnternet Veri Merkez kurulumu, Bilgi Güvenliği biriminin kurulması, IPDSLAM projelendirme ve kurulumu gibi birçok kritik projeyi yönetmiştir. Ayrıca İtalya, Almanya ve İngiltere'de, Cisco, Oracle - SQL, Yeni Nesil Şebekeler gibi alanlarda uluslararası sertifika programlarına dahil olmuştur.

Cengiz Doğan, Ekim 2016 tarihinden itibaren Türk Telekom Teknoloji Genel Müdür Yardımcısı olarak görevini sürdürmektedir.

Hakan Dursun

Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı

Hakan Dursun, Boğaziçi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nden 2002 yılında yüksek onur derecesiyle mezun olmuş, daha sonra yine aynı üniversitede İşletme Yüksek Lisans (MBA) eğitimini yüksek onur derecesiyle tamamlamıştır.

Kariyerine 2002 yılında stratejik yönetim danışmanlığı alanında The Boston Consulting Group (BCG) İstanbul ofisinde başlamış, yine aynı şirketin New York ofisinde danışmanlık çalışmalarını sürdürmüştür.

Telekom, enerji ve bankacılık başta olmak üzere farklı sektörlerde birçok önemli projeye imza atan Hakan Dursun, 2005–2008 yılları arasında Türkiye ve Orta Doğu'da, Booz Allen Hamilton ve Delta Partners şirketlerinde danışman olarak çalışmaya devam etmiştir. Danışmanlık kariyerini takiben, British Telecom (BT)'da Türkiye ve Akdeniz Ülkelerinden Sorumlu Bölge Direktörlüğü görevini üstlenmiş; strateji, transformasyon, teknoloji ve ticari alanlarında bölgenin önde gelen telekom operatörleriyle birçok başarılı proje ve iş birliğine imza atmıştır.

2011 yılında Türk Telekom Grubu CEO Danışmanı olarak aramıza katılan Hakan Dursun, 2014–2016 yılları arasında Türk Telekom'da Strateji ve İş Geliştirmeden sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevi sonrasında Mart–Aralık 2016 döneminde Türk Telekom Bireysel Pazarlama Genel Müdür Yardımcılığı görevini üstlenmiştir.

Hakan Dursun, Aralık 2016 tarihinden itibaren Pazarlamadan sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı (TTNET bünyesinde) görevini sürdürmektedir.

Türk Telekom Grubu Üst Yönetimi

Fırat Yaman Er

Strateji ve İş Planlama Genel Müdür Yardımcısı

Fırat Yaman Er, 1997 yılında Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümünden mezun olmuş ve ardından 2001 yılında Amerika'da San Francisco State Üniversitesi'nden MBA derecesi almıştır. Kariyerine 1997 yılında Doğan Holding'de başlamış olan Fırat Yaman Er, 2001 yılında Aria İletişim Hizmetleri'ne katılmış, özellikle Aria ve Aycell birleşme sürecinde aktif rol almıştır. Birleşme sonrası Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.'de 2006 yılına kadar görevine devam etmiştir. 2008 yılında Oger Telecom'da İş Planlama Direktörü olarak çalışmaya başlamıştır. 2011 yılında ise Oger Telecom'da İş Planlama'dan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmiştir.

Mayıs 2014'de ise Türk Telekom'da İş Planlama Genel Müdür Yardımcısı olarak çalışmaya başlayan Fırat Yaman Er, Mart 2016-Aralık 2016 arasında Strateji ve İş Geliştirme Genel Müdür Yardımcısı görevini de vekaleten yürütmüştür. Fırat Yaman Er Aralık 2016 tarihinden itibaren Strateji ve İş Planlama Genel Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmektedir.

Ümit Önal

Satış ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı

Ümit Önal, 1995 yılında İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Reklam ve Halkla İlişkiler Bölümünden mezun olmuştur. Ardından reklam, prodüksiyon, içerik/yayınçılık/reklam satışı alanlarında TGRT ve Kanal 7 gibi Türkiye'nin önde gelen medya kuruluşlarında yönetici pozisyonunda görev almıştır.

2007 yılında Turkvaz Grubuna katılan Önal, önce ATV Genel Müdürü, daha sonra Grubun bünyesindeki tüm markalar için Reklam Başkanı ve İcra Kurulu Üyesi olarak görev yapmıştır. 2014-2015 yılları arasında Show TV Genel Müdürü olarak çalışmış, ardından 2015-2016 yılları arasında Digitürk Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi ve İcra Kurulu Başkanı olarak görev yapmıştır. Bu süreçte, şirketin el değiştirmesi aşamasında (TMSF sürecinde) aktif rol oynamıştır.

Medya sektöründe 20 yılın üzerinde deneyimi ile Ümit Önal, Türkiye'nin medya transformasyonunun gerçekleştirilmesi sürecinin bir parçası olma şansını yakalamış ve kariyeri boyunca sektör derneklerinde aktif olarak görev almıştır. TİAK (Televizyon İzleme ve Araştırmaları) Başkanlığı yapmış olup şu an aynı kuruluştaki Yönetim Kurulu Üyeliğini sürdürmekte ve aynı zamanda TVYD'de (Televizyon Yayıncıları Derneği) Komite Başkanlığını yürütmektedir.

Aralık 2016 itibarıyla Türk Telekom Satış ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı (TTNET bünyesinde) olarak görevine devam etmektedir.

Av. Yakup Öztunç (Vekâleten)

Hukuk Genel Müdür Yardımcısı

Yakup Öztunç, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden 1996 yılında mezun olmuştur. Kariyerine 1997 yılında Serbest Avukat olarak başlamış ve 1998 yılından bugüne kadar Türk Telekom'da birçok farklı iş alanında Avukatlık, Hukuk Müşavirliği, Hukuk Direktörlüğü görevlerini üstlenmiştir. Öztunç, Türk Telekom bünyesinde, Şüpheli Alacak Takip Sisteminin gelişen teknolojiye ve değişen yasalara uygun hale getirilmesi ve bu kapsamda Yasal Takip Sisteminin (I-Hope Sistemi) tüm Türk Telekom Grup Şirketlerinde kullanılabilir hale gelmesi sürecini ilgili yönetici olarak koordine etmiş ve şirketin taraf olduğu Toplu İş Sözleşmeleri görüşmelerine 2003 yılından bu yana hukukçu ve işveren temsilcisi sıfatıyla hukukî danışmanlık vermiştir. Ayrıca Türk Telekom ile BTK arasında imzalanan İmtiyaz Sözleşmesinin uygulanması sürecini denetlemek için oluşturulan, Lisans Koordinasyon Kurulunda 2010-2015 yılları arasında üyelik, 2007-2012 yılları arasında Türk Telekom Sağlık, Sosyal ve Yardım Vakfında Yönetim Kurulu üyeliği, 2011-2014 yılları arasında Türk Telekom Biriktirme Yardım Sandığı'nda Yönetim Kurulu üyeliği, 2014-2016 yılları arasında PTT Vakfı Yönetim Kurulu üyeliği görevlerinde bulunmuştur.

Yakup Öztunç, Ocak 2017 tarihinden itibaren Türk Telekom Hukuk Genel Müdür Yardımcılığı görevini yürütmektedir.

Yavuz Türkmen

İç Denetim Başkanı

Yavuz Türkmen 1995 yılında Bilkent Üniversitesi İktisat bölümünden dereceyle mezun olmuştur. Kariyerine 1995 yılında KPMG'de başlayan Türkmen, ardından 2004-2006 yılları arasında Türk Hava Yollarında Mali Kontrol Müdürü olarak görev aldıktan sonra, 2006 yılında Polşa Polielektrolit Kimya şirketinde Mali ve İdari İşler Genel Müdür Yardımcılığı görevini üstlenmiştir. 2007 yılında Genel Muhasebe Müdürü olarak Türk Telekom'a katılan Türkmen, 2009-2017 yıllarında Türk Telekom Finansal Kontrol Direktörü ve Türk Telekom Grubu Finansal Kontrol Direktörü olarak görev yapmıştır. Yavuz Türkmen Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) ve Bağımsız Denetçi belgelerine sahiptir. Yavuz Türkmen, Şubat 2017 tarihinden itibaren Türk Telekom İç Denetim Başkanı olarak görevini sürdürmektedir.

Yavuz Yıldırım

Toptan Genel Müdür Yardımcısı

Yavuz Yıldırım, 1999 yılında Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünden mezun olmuştur. Bir süre ticaret ile uğraştıktan sonra, 2002 yılında Telsim Telekomünikasyon A.Ş.'de profesyonel kariyerine başlamış ve devamında 2004-2006 yıllarında Nortel Networks Netaş, 2006-2009 yılları arasında ise yaklaşık 3,5 yıl Vodafone Telekomünikasyon A.Ş.'de satış ve pazarlama birimlerinde çeşitli görevlerde bulunmuştur. 2009 yılında Türk Telekom bünyesine KOBİ Satış Operasyon Müdürü olarak dahil olmuş ve KOBİ Satış Kanalının kurulmasına katkı sağlamış olan Yavuz Yıldırım, Kasım 2011'de Toptan Satış Direktörü ve Nisan 2015 - Aralık 2016 tarihleri arasında Türk Telekom Toptan Müşteri İş Birimi Başkanı görevlerini üstlenmiştir. Yıldırım, Aralık 2016 tarihinden itibaren Toptan Genel Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmektedir.

2016 Yılında Üst Yönetimde Meydana Gelen Değişiklikler

15.01.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile Şirketimiz Saha Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı Tevfik Fikret Karaman emekliye ayrılmaya karar vermiştir. Daha önce Saha Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı'na bağlı olarak görev yapan bölge müdürlüklerinin 15.01.2016 tarihinden itibaren Türk Telekom CEO'suna bağlı olarak görev yapmasına karar verilmiştir.

11.03.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile Bireysel Pazarlama Genel Müdür Yardımcımız Dehsan Ertürk Türk Telekom Grubu'ndaki görevinden istifa etmiş olup Hakan Dursun 11.03.2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Bireysel Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmıştır.

11.03.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile Hakan Dursun'un, Türk Telekom Strateji ve İş Geliştirme Genel Müdür Yardımcımız olarak sahip olduğu mevcut görev ve sorumlulukların, Firat Yaman Er tarafından üstlenilmesine karar verilmiştir. Firat Yaman Er'in halihazırdaki görev ve sorumluluklarına ek olarak, Strateji ve İş Geliştirme Genel Müdür Yardımcılığı görevini de vekaleten sürdürmesine karar verilmiştir.

12.08.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile TTNET Bireysel İş Birimi CEO'su ve Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. Genel Müdürü Erkan Akdemir ve Türk Telekom Teknolojiden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Coşkun Şahin Türk Telekom Grubundaki görevlerinden ayrılma kararı almışlardır.

TTNET Bireysel İş Birimi CEO'luğu pozisyonu kaldırılmış olup TTNET Bireysel İş Birimi CEO'suna doğrudan bağlı olarak görev yapan birimlerin Türk Telekom CEO'su Rami Aslan'a bağlı olarak görev yapmasına karar verilmiştir.

Türk Telekom CEO'su Rami Aslan'ın mevcut görevlerine ilaveten Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. Genel Müdürü'ne ait görevler ile Teknolojiden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı'na ait olan görevleri de üstlenmesine karar verilmiştir.

Türk Telekom Grubu Üst Yönetimi

31.08.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile Şirketimiz CEO'su Rami Aslan, 10 Aralık 2013 tarihinden bu yana sürdürdüğü Türk Telekom CEO'luğu görevinden ayrılma kararı almıştır. Aslan, Türk Telekom'daki İcra Komitesi ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevleriyle birlikte Oger Telecom'daki CEO'luk ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini üstlenmeye devam etmektedir. Rami Aslan, yerine yeni bir atama gerçekleştirilene kadar Türk Telekom'daki CEO'luk görevini sürdürmüştür.

09.09.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile Şirketimiz Satınalma ve Tedarikçi Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı Metin Erhan görevinden ayrılma kararı almıştır.

26.09.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile Boulos H.B. Doany Türk Telekom CEO-Genel Müdür olarak atanmıştır.

05.10.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile Şirketimiz İnsan Kaynakları Genel Müdür Yardımcısı Bahattin Aydın görevinden ayrılmıştır. Regülasyon Genel Müdür Yardımcısı Dr. Ramazan Demir ise Özel Projelerden Sorumlu CEO Danışmanı olarak atanmıştır. 05.10.2016 tarihinde Teknoloji Genel Müdür Yardımcısı olarak Cengiz Doğan, İnsan Kaynakları ve Regülasyon Genel Müdür Yardımcısı olarak ise Şükrü Kutlu atanmıştır.

21.10.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile TTNET Bireysel Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Orçun Onat Türk Telekom Grubundaki görevinden ayrılma kararı almıştır. Bu pozisyona ilişkin yeni bir atama yapılmaya kadar görevlerinin Şirketimiz Genel Müdürü/CEO Boulos H.B. Doany tarafından yürütülmesine karar verilmiştir.

10.11.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile Şirketimize 2001 yılında katılan ve Ekim 2012'den beri Finans Genel Müdür Yardımcılığı görevini yürütmekte olan Murat Kırkgöz, sağlıklı bir görev devrinin ardından 1 Aralık 2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere görevinden ayrılma kararı almıştır.

TTNET Bireysel Finans Genel Müdür Yardımcısı olarak görev alan Kaan Aktan'ın 01.12.2016 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde Türk Telekom Finans Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmasına karar verilmiştir.

10.11.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile Arif Kaan Sümer grup şirketlerimizden Assistt Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş.'ye Finans Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmış ve TTNET Kurumsal Finans Genel Müdür Yardımcısı görevinden ayrılmıştır.

23.11.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile TTNET Bireysel Satış Genel Müdür Yardımcısı Hüseyin Balcı 30 Kasım 2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Türk Telekom Grubundaki görevinden ayrılma kararı almıştır. İlgili pozisyona ilişkin yeni bir atama yapılmaya kadar görevlerinin Şirketimiz Genel Müdürü/CEO Boulos H.B. Doany tarafından yürütülmesine karar verilmiştir.

25.11.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile TTNET Kurumsal İş Birimi CEO'su Mehmet Ali Akarca 31 Aralık 2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Türk Telekom Grubundaki görevinden ayrılma kararı almış olup sorumluluklarının Şirketimiz Genel Müdürü/CEO Boulos H.B. Doany tarafından yürütülmesine karar verilmiştir.

01.12.2016 tarihi itibarıyla Türk Telekom Finans Genel Müdür Yardımcısı görevine atanan Kaan Aktan önceki TTNET Bireysel Finans Genel Müdür Yardımcısı pozisyonundan ayrılmıştır.

12.12.2016 tarihinde yapılan özel durum açıklaması ile Türk Telekom Grubu (TTG) entegre yapısı altında verimlilik ve etkinlik artışı sağlamak amacıyla gerçekleştirdiği organizasyonel değişiklikleri açıklamıştır. Yeni organizasyon yapısı ile TTG, Genel Müdür Yardımcısı seviyesinde ortak operasyonların sinerjisinden azami ölçüde fayda sağlamayı ve yürütmeyi güçlendirmeyi hedeflemekte olup bunun yanı sıra müşteri odaklı yaklaşımını, bireysel ve kurumsal müşteri odağını devam ettirecektir. Artan verimlilik faydasına ek olarak, TTG sade ve etkin operasyon yapısı ile toplam müşteri deneyimine pozitif katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda;

“Bireysel İş Birimi Genel Müdürü, TTNET” (12.08.2016 tarihli özel durum açıklamasında belirtildiği üzere) ve “Kurumsal İş Birimi Genel Müdürü, TTNET” pozisyonları kaldırılmıştır. Aynı zamanda bir önceki organizasyonda Bireysel ve Kurumsal İş Birimleri altında yer alan Genel Müdür Yardımcılıkları pozisyonları da kaldırılmıştır.

Bireysel ve kurumsal müşterilere dönük pazarlama faaliyetlerinin uçtan uca yönetilmesine yönelik olarak Genel Müdür’e doğrudan raporlamak üzere “Pazarlama Genel Müdür Yardımcılığı” pozisyonu oluşturulmuştur; buna göre, mevcut organizasyondaki Kurumsal Pazarlama departmanı, Bireysel Pazarlama departmanı ve TV departmanı; (TTNET bünyesinde) Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı olarak atanan Hakan Dursun’a raporlayacaktır.

Bireysel ve kurumsal müşterilere dönük satış ve müşteri hizmetleri yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesine yönelik olarak Genel Müdür’e doğrudan raporlamak üzere “Satış ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcılığı” pozisyonu oluşturulmuştur; buna göre, mevcut organizasyondaki Kurumsal Satış departmanı, Bireysel Satış departmanı, Kurumsal Müşteri Hizmetleri departmanı ve Bireysel Müşteri

Hizmetleri departmanı, (TTNET bünyesinde) Satış ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı olarak atanan Ümit Onal’a raporlayacaktır.

Finans Genel Müdür Yardımcısı tüm iş birimleri ve fonksiyonlar için finansal süreçlerden uçtan uca sorumlu olacaktır. Bu doğrultuda Kurumsal Finans ve Bireysel Finans departmanları Kaan Aktan’a raporlayacaktır.

İş Planlama Genel Müdür Yardımcılığı ile Strateji ve İş Geliştirme Genel Müdür Yardımcılığı departmanları “Strateji ve İş Planlama Genel Müdür Yardımcılığı” departmanı altında birleştirilmiştir. Genel Müdür’e doğrudan raporlamak üzere Fırat Yaman Er Strateji ve İş Planlama Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmıştır.

Genel Müdür’e doğrudan raporlayacak “İş Destek Genel Müdür Yardımcılığı” pozisyonu oluşturulmuştur; buna göre, mevcut organizasyondaki İnsan Kaynakları departmanı, Regülasyon departmanı ve Destek Hizmetleri departmanı İş Destek Genel Müdür Yardımcısı olarak atanan Şükrü Kutlu’ya raporlayacaktır.

Yavuz Yıldırım “Toptan Genel Müdür Yardımcısı” olarak mevcut görevine devam edecektir. Satın alma ve Tedarikçi İlişkileri Yönetimi Genel Müdür Yardımcılığı pozisyonu kapatılmıştır. Bu fonksiyon CEO’ya doğrudan bağlı Direktör seviyesinde yeniden yapılandırılmıştır

Türk Telekom Grup Şirketleri Genel Müdürleri

Ahmet Eti

Sebit CEO

Ahmet Eti, 1988 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Bölümünden mezun olmuş ve daha sonra 1991 yılında aynı bölümde Yüksek Lisansını tamamlamıştır. Meslek hayatına, 1988'de TÜBİTAK'ta araştırmacı olarak başlamış ve Bilgisayar Destekli Eğitim Araştırma Laboratuvarını kurmuştur. 1996'da laboratuvarın Bilim Kurulu kararıyla özelleştirilmesinin ardından Sebit'i kurmuş, "Akademedi" ve Çincesi "Tian-yi" gibi dünya çapında ödül kazanan pek çok projeye imza atmıştır. Sebit'in SBS tarafından satın alınmasıyla Siemens'in "Dünya E-Öğrenme Direktörü" olarak Malezya Matematik-Fen Ders Geliştirme Projesi'ni ve AB 6'ncı Çerçeve'nin en büyük eğitim Ar-Ge projesi olan "iClass"ı hayata geçirmiştir. 2007'de Sebit'in Türk Telekom'a devredilmesinin ardından geliştirilen "Adaptive Curriculum", Amerika yazılım ve bilişim endüstrisinin (SIIA-CODIE) "En İyi Online Eğitim Çözümü" ve "En İyi Sanal Okul Çözümü", Dünya İletişim Ödülleri'nin "En İyi İçerik Hizmeti" ve Amerikan Eğitim Yayıncıları Birliği'nin "Seçkin Başarı Ödülü" dâhil olmak üzere 2008-2011 arasında pek çok uluslararası ödüle layık görülmüştür. 2001'de Dünya Genç Girişimciler Yarışması'nda, "Türkiye'nin En Yaratıcı ve Yenilikçi Girişimcisi" seçilmiş, 2004'te "Mustafa Parlar Eğitim ve Araştırma Vakfı Teknoloji Teşvik Ödülü"nü almıştır.

Ödüllü Vitamin, Raunt ve Adaptive Curriculum'un yaratıcısı Sebit A.Ş. ve Sebit LLC'nin (Arizona) kurucusu, Ahmet Eti, Türk Telekom şirketi Sebit'in Genel Müdürü ve Sebit LLC'nin Yönetim Kurulu Başkanı'dır.

Aydın Ersöz

Innova CEO

Aydın Ersöz, 1980 yılında mezun olduğu Robert Kolej'in ardından Princeton Üniversitesi'nde Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği Bölümünde lisans eğitimini tamamlamıştır. Stanford Üniversitesi'nde aynı alanda 1986 yılında yüksek lisansını tamamladıktan sonra Silikon Vadisi'nde çalışmaya başlayan Ersöz, 1988 yılından itibaren beş yıl süreyle IBM Türkiye'de çeşitli pozisyonlarda görev almıştır. 1993 yılında katıldığı Info Otomasyon A.Ş.'de son üç yılı Genel Müdürlük olmak üzere çeşitli yöneticilik pozisyonlarında bulunmuştur. 1999 yılında ise Innova Bilişim Çözümleri A.Ş.'yi kuran Aydın Ersöz, Innova'nın 2007 yılında Türk Telekom tarafından satın alınmasını takiben Genel Müdürlük görevini sürdürmektedir.

Bülent Kaytaç

Argela CEO

Bülent Kaytaç, 1981 yılında Marmara Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Bölümünden mezun olmuş ve 1994 yılında Belçika European Üniversitesi'nde Yönetim Bilişim Sistemleri (MIS) ve İşletme (MBA) alanında yüksek lisansını tamamlamıştır. İş faaliyetlerinin yanı sıra İstanbul ve Marmara Üniversitesi'nde Bilgisayar ve Haberleşme Mühendisliği Bölümlerinde konuk eğitmen olarak görev yapmış, Nortel'de beş yıl çalıştıktan sonra Alcatel'de Belçika, Norveç ve Türkiye'de 10 yıldan uzun süre olmak üzere iletişim ve internet alanlarında önemli yazılım geliştirme projeleri yönetmiştir. Telekomünikasyon alanında tasarım, geliştirme ve iş geliştirme konularında 25 yılı aşkın bir deneyime sahip olan Kaytaç, telekom teknolojisi alanında iki şirket kurmuş ve yoğun Ar-Ge çalışmaları neticesinde her iki firmada yeniliklere öncülük etmiştir.

Akıllı ağlar ile kablosuz ve kablolu iletişim ağlarına yönelik altyapı elemanlarının sağlayıcısı olacak Oksijen Teknoloji'yi hayata geçiren Kaytaç, bu şirketin faaliyette olduğu üç yıl içinde yüksek bölgesel büyüme ve küresel görünürlüğü sayesinde, dünyadaki ve Türkiye'deki telekomünikasyon sektörlerine önemli bir tanınırlık sağlamıştır.

Bülent Kaytaç, Türk Telekom şirketimiz Argela'nın CEO'su ve kurucusudur.

Ümit Atalay

Innova CEO

1984 yılında ODTÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nden mezun olan Ümit Atalay, iş hayatına 1985 yılında Danimarka'da, ITT CR Systems'de başlamıştır. 1989-1992 yılları arasında Almanya'da Alcatel ve İngiltere'de BellNorthernResearch şirketlerinde çeşitli görevler üstlenen Atalay, 1992 yılında Türkiye'ye dönerek Pamukbank'ta Sistem Güvenliği Yöneticisi olarak görev yapmaya başlamıştır. 1994 yılından itibaren beş yıl süreyle Info Otomasyon A.Ş.'de Kamu Operasyonundan Sorumlu Müdür pozisyonunda çalışan Atalay, 1999 yılından bu yana Kurucu Ortağı ve Yönetim Kurulu üyesi olduğu Innova Bilişim Çözümleri A.Ş.'de kamu projeleri, büyük ölçekli projeler ve yeni teknoloji geliştirme alanlarında görev yapmıştır. Ümit Atalay, 2007 yılından bu yana Aydın Ersöz ile birlikte Innova Genel Müdürü olarak hizmet vermektedir.

Mehmet Candan Toros*Türk Telekom International
Grubu İcra Kurulu Başkanı*

Mehmet Candan Toros, 1988 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik & Elektronik Fakültesinden mezun olmuş ve 2012 yılında Bilkent Üniversitesi İşletme Master Programını tamamlamıştır. Türk Telekom'da 2003-2007 yılları arasında Pazarlama ve Teknoloji'den sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak, ülke genelinde ADSL ve geniş bant altyapısının kurulması, yaygınlaştırılması ve satış fonksiyonlarını yönetmiştir. 2007-2012 yılları arasında ise Uluslararası ve Toptan Satış Genel Müdür Yardımcısı olarak görev almış olup; 2010 -2015 yılları arasında Türk Telekom International Grubu İcra Kurulu Üyeliğini de yürütmüştür.

Uydu haberleşme ağlarının yurtiçi ve yurtdışında kurulumu, yönetimi ve TÜRKSAT uydu yörünge operasyonları ile birlikte uzay kesimi pazarlama ve satış aktivitelerinde mühendis ve yönetici olarak görev yapan Toros, telekomünikasyon sektöründe 28 yıllık profesyonel deneyime sahiptir. Ayrıca telekomünikasyon servis ve ürünlerinin satışı, geniş bant teknolojileri ve uluslararası network operasyonları ve satış alanlarında da deneyimi bulunmaktadır.

Aralık 2012 ve Kasım 2016 tarihleri arasında, Türk Telekom Sektörel İlişkiler ve Proje Yönetimi Koordinasyonundan Sorumlu Başkanlık yapmış olup; Kasım 2016'da Türk Telekom International Grubu CEO'su olarak vekâleten atanmıştır. Aralık 2016 tarihi itibarıyla ise Türk Telekom International Grubu İcra Kurulu Başkanlığı görevini yürütmektedir.

Yusuf Kıraç*Türk Telekom International Genel Müdür*

Yusuf Kıraç, Hacettepe Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümünden mezun olmuştur. Lisans eğitimin ardından, Siemens ve Nokia Siemens Networks Şirketlerinde 12 yıl boyunca planlama ve entegrasyon yönetimi yöneticisi olarak görev almıştır. 2008 yılında Türk Telekom'da çalışmaya başlayan Kıraç, Kırsal Dönüşüm, Türk Telekom NGN ve Fiber Dönüşüm projeleriyle Türk Telekom'un All IP mimarisinde aşama atlatan başarılı dönüşüm projelerini yürüten ekipte yer almıştır.

2010 yılında Network Direktörlüğü görevini üstlenerek, Fiberkentt, DWDM, MPLS, DC Dönüşüm ve TTPVN gibi Türk Telekom'a karlılık ve kapasite kazandıran pek çok

proje liderlik etmiştir. Mevcut görevinin yanı sıra 2010-2014 tarihleri arasında merkezi Brüksel'de bulunan Avrupa Telekomünikasyon Operatörleri Organizasyonu ETNO'nun NANI Çalışma Grubu başkanlığını da yapmıştır. Başkanlık görevi boyunca ETNO'da numaralandırma ve adresleme konularında; özellikle ipv4'ten ipv6'ya geçiş, numara taşınabilirliği, M2M gelecek stratejileri ve politikalarının belirlenmesinde başta Avrupa komisyonu olmak üzere CoCom, ECC, ITU, ETSI, ICANN, RIPE gibi uluslararası kuruluşlarla yakından çalışmıştır. Türk Telekom, Avea ve TNet şirketlerinin birleşmesi ile oluşan yeni yapılanma sonrası Core & Transport Network Direktörlüğü görevini yürütmektedir. Mevcut görevlerine ilaveten 2015 yılından itibaren ESB (Erişim Sağlayıcıları Birliğinde) yönetim kurulu üyeliği de yapmaktadır.

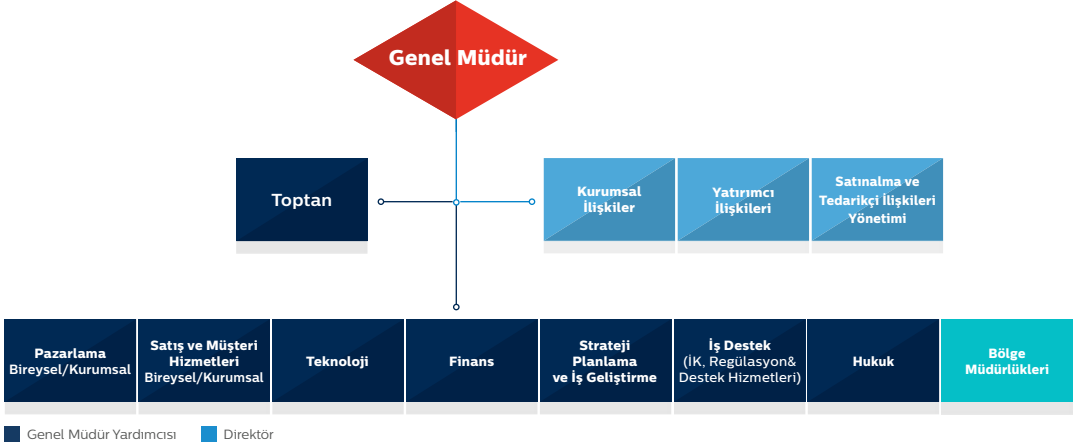
Yusuf Kıraç, Aralık 2016 tarihinden itibaren Türk Telekom International Genel Müdürü olarak görevini sürdürmektedir.

Cemil Yıldırım*AssisTT Genel Müdürü*

Cemil Yıldırım, 1984 Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Birimler Fakültesi İşletme Bölümünden mezun olmuştur. 1987-1991 yılları arasında İzdaş Dış Ticaret A.Ş.'de Muhasebe Sorumlusu/Şef, 1991-1996 yıllarında Atermit Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi, 1997 yılında BELBİM A.Ş.'de Genel Müdür Danışmanı, 1997-2001 yıllarında İSTAÇ A.Ş.'de Genel Müdür Yardımcısı ve Genel Müdür Vekili, 2001-2005 yıllarında BİMTAŞ A.Ş.'de Genel Müdür Yardımcısı, 2006-2007 yıllarında İSTON A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyesi, 2007 yılında Turkland Bank'ta Genel Müdür Danışmanı olarak görev yapmıştır. 2008-2017 yılları arasında ise Avea İdari İşler Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmıştır

Cemil Yıldırım, Şubat 2017 tarihinden itibaren AssisTT Genel Müdürü olarak görevine devam etmektedir.

Organizasyon Yapısı ve Değişiklikler

Organizasyonel Değişiklikler

12.12.2016 tarihinde (TTG) entegre yapısı altında verimlilik ve etkinlik artışı sağlamak amacıyla gerçekleştirdiği organizasyonel değişiklikleri açıklamıştır. Yeni organizasyon yapısı ile TTG, Genel Müdür Yardımcısı seviyesinde ortak operasyonların sinerjisinden azami ölçüde fayda sağlamayı ve yürütmeyi güçlendirmeyi hedeflemekte olup bunun yanı sıra müşteri odaklı yaklaşımını, bireysel ve kurumsal müşteri odağını devam ettirecektir. Artan verimlilik faydasına ek olarak, TTG sade ve etkin operasyon yapısı ile toplam müşteri deneyimine pozitif katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda;

- » “Bireysel İş Birimi Genel Müdürü, TTNET” (12.08.2016 tarihli özel durum açıklamasında belirtildiği üzere) ve “Kurumsal İş Birimi Genel Müdürü, TTNET” pozisyonları kaldırılmıştır. Aynı zamanda bir önceki organizasyonda;
- » Bireysel ve Kurumsal İş Birimleri altında yer alan Genel Müdür Yardımcılıkları pozisyonları da kaldırılmıştır.
- » Bireysel ve kurumsal müşterilere dönük pazarlama faaliyetlerinin uçtan uca yönetilmesine yönelik olarak Genel Müdür’e doğrudan raporlamak üzere “Pazarlama Genel Müdür Yardımcılığı” pozisyonu oluşturulmuştur; buna göre, mevcut organizasyondaki Kurumsal Pazarlama departmanı, Bireysel Pazarlama departmanı ve TV departmanı; (TTNET bünyesinde) Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı olarak atanan Hakan Dursun’a raporlayacaktır.
- » Bireysel ve kurumsal müşterilere dönük satış ve müşteri hizmetleri yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesine yönelik olarak Genel Müdür’e doğrudan raporlamak üzere “Satış ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür

Yardımcılığı” pozisyonu oluşturulmuştur; buna göre, mevcut organizasyondaki Kurumsal Satış departmanı, Bireysel Satış departmanı, Kurumsal Müşteri Hizmetleri departmanı ve Bireysel Müşteri Hizmetleri departmanı, (TTNET bünyesinde) Satış ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı olarak atanan Ümit Onal’a raporlayacaktır.

- » Finans Genel Müdür Yardımcısı tüm iş birimleri ve fonksiyonlar için finansal süreçlerden uçtan uca sorumlu olacaktır. Bu doğrultuda Kurumsal Finans ve Bireysel Finans departmanları Kaan Aktan’a raporlayacaktır.
- » İş Planlama Genel Müdür Yardımcılığı ile Strateji ve İş Geliştirme Genel Müdür Yardımcılığı departmanları “Strateji ve İş Planlama Genel Müdür Yardımcılığı” departmanı altında birleştirilmiştir. Genel Müdür’e doğrudan raporlamak üzere Fırat Yaman Er Strateji ve İş Planlama Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmıştır.
- » Genel Müdür’e doğrudan raporlayacak “İş Destek Genel Müdür Yardımcılığı” pozisyonu oluşturulmuştur; buna göre, mevcut organizasyondaki İnsan Kaynakları departmanı, Regülasyon departmanı ve Destek Hizmetleri departmanı İş Destek Genel Müdür Yardımcısı olarak atanan Şükrü Kutlu’ya raporlayacaktır.
- » Yavuz Yıldırım “Toptan Genel Müdür Yardımcısı” olarak mevcut görevine devam edecektir.
- » Satın alma ve Tedarikçi İlişkileri Yönetimi Genel Müdür Yardımcılığı pozisyonu kapatılmıştır. Bu fonksiyon CEO’ya doğrudan bağlı Direktör seviyesinde yeniden yapılandırılmıştır.

Sermaye Yapısı ve Değişiklikler

Türk Telekom, güçlü sermaye yapısıyla Türkiye'nin önde gelen şirketlerindedir.

Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'nin (OTAŞ) %55, Hazine'nin %30 pay sahibi olduğu, %15'i halka açık olan Türk Telekom, güçlü sermaye yapısıyla Türkiye'nin önde gelen şirketlerindedir.

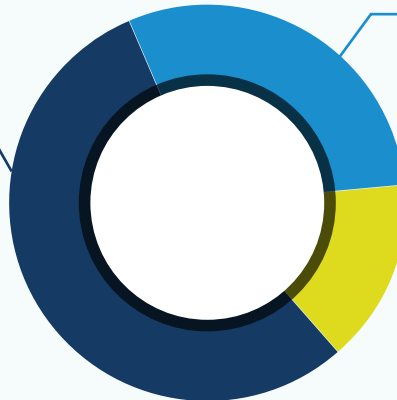
- » Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'nin A Grubu halka kapalı pay oranı %55'tir.
- » Hazine'nin B Grubu halka kapalı pay oranı %30, D Grubu halka açık pay oranı ise %1,68'dir. Ayrıca 0,01 TL nominal bedelli bir adet "C Grubu Altın Hisse"ye sahiptir.*
- » 5 Şubat 2017 tarihinde yayınlanan Resmi Gazete'ye göre, Bakanlar Kurulu'nca, Şirket'in Hazine Müsteşarlığına ait %6,68 (%5 B Grubu, %1,68 D Grubu) oranındaki hisselerinin Türkiye Varlık Fonu'na aktarılmasına karar verilmiştir.

Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'de %99 paya sahip Oger Telecom Ltd. Şirketi, Türk Telekomünikasyon A.Ş. D Grubu halka açık hisse grubu içindeki %0,77'lik hissesini 1 Aralık 2016 tarihinde satmış ve bu işlemle Oger Telecom Ltd. Şirketi'nin D Grubu halka açık paylar içerisinde hissesi kalmamıştır.

D Grubu halka açık payların sermayeye oranı %15'tir.

Türk Telekom'un Ortaklık Yapısı

OTAŞ
%55

T.C. Hazine
Müsteşarlığı
%30

Halka Açık
%15

*5 Şubat 2017 tarihinde yayınlanan Resmi Gazete'ye göre, Bakanlar Kurulu'nca, Şirket'in Hazine Müsteşarlığına ait %6,68 (%5 B Grubu, %1,68 D Grubu) oranındaki hisselerinin Türkiye Varlık Fonu'na aktarılmasına karar verilmiştir. Bu gelişme yukardaki grafiğe yansıtılmamıştır.

Sektörel Değerlendirmeler⁽¹⁾

Fiber yatırımları ile sabit genişbant nüfusa göre penetrasyon oranını artıran Türkiye, geçmiş yıllara göre OECD kapsamındaki ülkeler arasındaki yerini geliştirmektedir.

Türkiye elektronik haberleşme sektöründe Eylül 2016 itibarıyla faaliyet gösteren işletmecisi sayısı 615, verilen yetkilendirme sayısı ise 994 olmuştur.

2016 yılı üçüncü üç aylık dönemde Türk Telekom ve mobil işletmecilerin net satış gelirleri 9,1 milyar TL seviyesine ulaşmıştır.

Sabit Ses Pazarı

Türkiye'de 2016 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla %14,1 penetrasyon oranı ile 11,08 milyon sabit ses abonesi bulunmaktadır. Türkiye'de ortalama hane halkı büyüklüğünün 3,6 olduğu düşünüldüğünde, sabit ses servislerinin Türkiye'nin önemli bir kesimince kullanıldığını söylemek mümkündür.

Genişbant Pazarı

2008 yılında sadece 6 milyon abonesi bulunan Türkiye genişbant pazarında 2016 yılı üçüncü çeyrek dönemi itibarıyla yaklaşık 59,1 milyon abone bulunmaktadır. 2016 yılının üçüncü çeyrek döneminde toplam genişbant abone sayısındaki artış yıllık olarak %26,5, bir önceki çeyrek döneme göre ise %7 oranında gerçekleşmiştir.

2016 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla genişbant abonelerinin büyük kısmını 49 milyon abone ile mobil genişbant oluştururken, sabit genişbant hizmeti alan abone sayısı 10,1 milyon seviyesinde olmuştur. Abone başına aylık ortalama veri kullanım miktarında sabit genişbant 67,8 GB ile önde yer alırken, mobil genişbant abonelerinde bu değer 2,2 GB olarak gerçekleşmiştir.

xDSL, fiber ve kablo internet abonelerinin yer aldığı sabit genişbant pazarında 2016 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam 10,1 milyon abone bulunmaktadır. xDSL'in hâkim teknoloji olduğu pazarda, fiber abonelerindeki artış dikkat çekicidir. Fiber abonelerinin sayısı, 2016 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla yaklaşık 1,8 milyon seviyesine ulaşmıştır.

Türkiye'de 2016 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla sabit genişbant internet nüfus penetrasyon oranlarının DSL için %10, kablo için %1 seviyesinde olduğu görülmektedir. Fiber yatırımları ile sabit genişbant nüfusa göre penetrasyon oranını artıran Türkiye, geçmiş yıllara göre OECD kapsamındaki ülkeler arasındaki yerini geliştirmektedir.

⁽¹⁾ Kaynak: BTK 2016 3. Çeyrek Pazar Verileri Raporu

İşletmeciler özellikle fiber internete olan altyapı yatırımlarını artırarak ülkede yüksek hızlı internet kapsama alanını her geçen gün genişletmektedir. Türk Telekom, 2016 üçüncü çeyrek itibarıyla 223 bin km fiber ağı ile Türkiye'nin 81 iline ulaşan en uzun fiber altyapısına sahiptir. Türk Telekom, 2016 yılı üçüncü çeyrek dönemi itibarıyla, Türkiye'de var olan fiber altyapının %78'ine sahiptir.

İnternet servis sağlayıcılığı (İSS) hizmeti yetkilendirmesine sahip işletmecilerin 2016 üçüncü çeyrek dönemindeki gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %21,lik artışla 1,5 milyar TL seviyesini geçmiştir.

2016 yılı üçüncü çeyrek döneminde kablo internet dâhil toplam sabit genişbant kullanım miktarı yaklaşık 2 milyon TByte olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'deki sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %19'u 4-8 Mbit/sn arası hızda bağlantı sunan paketleri tercih ederken, 10-30 Mbit/sn arası hızlardaki bağlantıları tercih eden abonelerin oranı %70,8'e yükselmiştir.

2016 yılı üçüncü çeyreğinde mobil bilgisayar ve telefondan internete giren kullanıcı sayısı pazarda artan akıllı cihaz sayısına paralel olarak bir önceki çeyreğe göre %8 artış ile 48 milyon olmuştur. Türk Telekom, 2016 3. Çeyrek itibarıyla %73 akıllı cihaz penetrasyon oranı ile pazardaki lider konumunu devam ettirmiştir. Mobil genişbant segmentinde, 2016 yılı üçüncü çeyrek döneminde kullanım miktarı ise 313 bin TByte'dir. Mobil cepten internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımında en yüksek payı %35,2 ile 1-4 GB aralığındaki kullanımlar oluşturmaktadır.

Mobil Pazar

2016 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla Türkiye'de toplam 74,5 milyon mobil abone bulunmaktadır. %94,6 penetrasyon oranına sahip mobil pazarda, Türk Telekom, Turkcell ve Vodafone olmak üzere üç işletmecisi hizmet vermektedir. 2016 yılı üçüncü çeyrek dönemi itibarıyla toplam aboneye göre pazar payları incelendiğinde Türk Telekom'un pazar payının %25, Turkcell'in %44 ve Vodafone'un %31 seviyelerinde olduğu görülmektedir.

3. çeyrekte mobil internet kullanım miktarının bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %23 oranında artarak 313 bin TByte olduğu pazarda yıl boyunca paketlerdeki data içeriklerinin artırıldığı tarife lansmanları ve paket kampanyaları gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'de faturalı abonelerin oranı 2016 3. çeyrek dönemi itibarıyla %50,8 seviyesindedir. Avrupa ülkelerinde bu oranın %64 seviyelerinde olması daha yüksek ARPU'ya sahip olan faturalı abone tabanı açısından ülkemizde büyüme potansiyeline işaret etmektedir. 2016 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla operatörlerin faturalı abone oranı sırasıyla Türk Telekom %52, Turkcell %52 ve Vodafone %48 olarak gerçekleşmiştir.

LTE Teknolojisi

1 Nisan 2016'dan itibaren kullanılmaya başlanan LTE hizmetlerinin ilk 9 ayı Türk Telekom için çok başarılı geçmiş ve finansal ve operasyonel sonuçlara da yansımıştır.

Sektörel Değerlendirmeler

Türk Telekom 2015 yılında, UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi maçlarının yayın haklarını kullanmaya başlayarak içeriğini güçlendirmiş ve TV pazarında büyük bir hamle gerçekleştirmiştir.

Türk Telekom, frekans ihalesinde elde edilen abone başına en geniş frekans aralığını kesintisiz bir şekilde sunabilmek için LTE baz istasyonlarını 81 ilde çepçevre saran fiber ağa sahiptir. LTE'nin faaliyete girmesiyle birlikte, data kullanım miktarları da beklentilerle uyumlu olarak büyük oranda artış göstermiştir. Akıllı telefon sahibi tüm Türk Telekom abonelerinin kullanıcı başına aylık ortalama data kullanımı 2,8 GB iken, LTE kullanıcılarının aylık ortalama data kullanımı 3,9 GB olarak gerçekleşmiştir. Data kullanımlarındaki bu artışın önümüzdeki dönemde de artarak devam edeceği öngörülmektedir. LTE teknolojisinin sağlayacağı kapasite ve hız esnekliğinin kullanıcı deneyimine azami seviyede yansıtılabilmesi mobil altyapının güçlü bir fiber altyapı ile desteklenmesine bağlıdır.

TV Pazarı

Türkiye'de ödemeli TV pazarının öne çıkan oyuncularını Türk Telekom Tivibu, Digitürk, D-Smart, Turkcell TV+ ve Türksat'tır. Türkiye'deki TV pazarı IPTV, uydu ve kablo TV'den oluşmaktadır. Türkiye'de IPTV hizmeti, Türk Telekom Tivibu ve Turkcell TV+ tarafından sunulurken, uydu platform hizmetleri ise Türk Telekom Tivibu, Digitürk ve D-Smart tarafından sunulmaktadır. Türksat ise Türkiye'de aktif olarak kablo TV sunan tek işletmecidir konumundadır.

Türk Telekom 2015 yılında, UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi maçlarının yayın haklarını kullanmaya başlayarak içeriğini güçlendirmiş ve TV pazarında büyük bir hamle gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi'nin tüm maçları 2015-2016 sezonundan başlayarak 2017-2018 sezonu sonuna kadar Tivibu platformunda yayınlanacaktır.

Türkiye'nin ilk IPTV sağlayıcısı olan Türk Telekom, 2015 yılında yayıncılık hizmetini uydu platformuna taşımış, ayrıca Aralık 2015'te de 4K kalitesinde yayınlarına başlamıştır. Türk Telekom'un IPTV ve Uydu teknolojilerinde EVTV abone sayısı 2016 üçüncü çeyrek itibarıyla 590 bine ulaşmıştır. Uydu hizmetlerinde 2016 yılı üçüncü çeyrek dönemi itibarıyla Digitürk'ün toplam ödemeli TV abone sayısı 2,7 milyon iken D-Smart'ın ödemeli TV abone sayısı 926 bin seviyesindedir. Kablo TV yayını sunan Türksat'ın Kablo TV abone sayısı 2016 yılı üçüncü çeyrek dönemi itibarıyla 1,2 milyondur.

A black and white close-up portrait of Cristiano Ronaldo, looking slightly to the left with a serious expression. He is wearing a dark, textured shirt.

**RONALDO'YA
HIZ LAZIM**

#ronaldoyahizlazim

ronaldoyahizlazim.com

Türk Telekom'un Faaliyetleri

Türk Telekom; iletişimi geleceğe taşıyan anlayışıyla her zaman ve her yerde müşteri odaklı ve entegre iletişim çözümleri ile müşterilerine hızlı, kaliteli ve ekonomik hizmetler sunmayı kendisine amaç edinmiştir.

Türk Telekom Grubu Şirketleri, "Türkiye'nin Çoklu Oyuncusu" olarak mobil, sabit ses ve genişbant ile TV hizmetleri sunmaktadır. Türk Telekom Grubu Şirketleri bireysel ve kurumsal hizmetler alanında geniş hizmet ağına ve zengin ürün çeşitliliğine sahiptir. 31 Aralık 2016 itibarıyla 13,1 milyon sabit erişim hattı, 8,7 milyon genişbant ve 18,6 milyon mobil aboneye hizmet vermektedir. Türk Telekom Grubu Şirketleri Türkiye'yi yeni teknolojilerle buluşturma ve bilgi toplumuna dönüşüm sürecini hızlandırma vizyonuyla, 81 ilde 33.224 çalışanıyla hizmet vermektedir.

Türk Telekomünikasyon A.Ş., PSTN ve toptan genişbant hizmetlerini sunmakta olup, mobil operatör Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., perakende internet hizmeti, IPTV, Uydu TV, Web TV, Mobile TV, Smart TV Hizmetleri sağlayıcısı TTNET A.Ş., Televizyon yayıncılığı ile isteğe bağlı yayıncılık (VOD) hizmetleri sağlayıcısı Net Ekran Şirketleri, yakınsama teknolojileri şirketi Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri A.Ş., BT çözüm sağlayıcısı Innova Bilişim Çözümleri A.Ş., çevrimiçi eğitim yazılımları şirketi Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş., çağrı merkezi şirketi AssisTT Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş., toptan veri ve kapasite servis sağlayıcısı Türk Telekom International ve iştiraklerinin %100'üne sahiptir.

Gelecek Vizyonu ve Stratejik Yaklaşım

Türk Telekom; iletişimi geleceğe taşıyan anlayışıyla her zaman ve her yerde müşteri odaklı ve entegre iletişim çözümleri ile müşterilerine hızlı, kaliteli ve ekonomik hizmetler sunmayı kendisine amaç edinmiştir.

Şirket, sahip olduğu güçlü altyapısı, yıldan yıla çeşitlenerek artan katma değerli inovatif hizmetleri, sürekli gelişen teknolojiyi hizmetlerine hızla yansıtılabilir kapasitesi ve uluslararası iş birlikleriyle bölgesel gücünü artırarak bölgesinde öncü ve dünyada sayılı bilgi ve iletişim şirketleri arasında yer almaktadır.

Geleneksel telekom servislerine değer katmanın yanı sıra yeni nesil iletişim hizmetlerinde de rekabet üstünlüğü sağlayarak liderliğini devam ettirmeyi ve bölgedeki ana iletişim ve eğlence teknolojileri sağlayıcısı olmayı amaçlayan Türk Telekom, bu sayede Türkiye'nin dijital devrimine de katkıda bulunmaktadır. Türk Telekom, sinerji çalışmalarından aldığı güç ile mobil, internet, telefon, TV ve yenilikçi dijital servisleri içeren çoklu tekliflerini müşterilerine değer üretecek şekilde tasarlamaktadır. Türk Telekom, bireysel ve kurumsal müşterilerinin tüm iletişim ihtiyaçları için yakınsama teknolojileri ve iletişim çözümleri sağlayarak tüm haberleşme hizmetlerini bir arada ve tek noktadan sunmaktadır.

Türk Telekom, bireysel ve kurumsal müşterilerinin kişisel, sosyal ve iş yaşamlarındaki ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak, iletişimde verimliliği sağlamak ve her türlü cihazdan bilgi ve içeriğe erişimlerini sağlamak için çalışmaktadır.

Segment Bazlı Yaklaşım ile İyileştirilmiş Müşteri Değer Algısı

- » Segment bazlı müşteri yönetimi yaklaşımının uygulanması
- » Değer odaklı teklifler sunarak teknoloji çözümlerinin daha çok müşteriye ulaşmasını sağlanması
- » Değer bazlı iş yönetiminin sürdürülmesi

Yeni Gelir Alanları

- » Ölçeklenebilir pozitif getirili işlere yatırım yapılması
- » Temel servislerin desteklenmesi
- » İnovasyon ve daha hızlı adaptasyon için stratejik iş birlikleri ve ortaklıklar kurulması

Etkin ve Verimli Operasyonlar

- » Süreç ve sistemlerin tekilleştirilmesi & sadeleştirilmesi
- » Platform işbirliklerini etkinleştirmek için yalınlaştırılmış IT ortamının sağlanması
- » Dijitalleştirme ve online kanal kullanımının desteklenmesi
- » Sabit ve mobil varlıkların yeniden tasarlanması için hazırlanması –5G öncesi çağ

İnsan Kaynağına Yatırım

Yalın organizasyon ve etkin operasyonlar için kültürel dönüşümün sağlanması

Türk Telekom'un Faaliyetleri

Güçlü altyapısı, Türk Telekom'u yakınsamada eşsiz bir konuma getirmiştir. Türk Telekom, abone dağılımındaki çeşitliliği ile pazardaki tek gerçek entegre Telekom operatörü konumundadır.

Pazarlama Faaliyetleri

Türkiye'nin lider iletişim ve eğlence teknolojileri şirketi olan Türk Telekom, 81 ilde 228 bin km'lik güçlü fiber altyapısı ile desteklenen servislerini 38,9 milyon müşterisi ile buluşturmaktadır.

Toplam sabit hane halkı kapsamı %98'dir. Fiber hane kapsamı ise 13,9 milyon haneye ulaşmıştır. Fiber gücüyle desteklenen mobil hizmetlerinde de 2016'da LTE spektrum ihalesi sonrası 900MHz'deki pozisyonunu güçlendirmiş, spektrum pazar payı abone pazar payından yüksek olan tek operatör olarak öne çıkmıştır. Ülke çapında fiber altyapısı ve optimum spektrum portföyü ile 18,6 milyonu aşan mobil abonesine en iyi LTE deneyimine olanak sağlamaktadır.

Bu güçlü altyapı, Türk Telekom'u yakınsamada eşsiz bir konuma getirmiştir. Türk Telekom, abone dağılımındaki çeşitliliği ile pazardaki tek gerçek entegre Telekom operatörü konumundadır. Pazardaki diğer oyuncuların abone tabanının %90'ından fazlasını mobil aboneler oluştururken, Türk Telekom, %48 Mobil, %22 sabit genişbant, %25 sabit ses ve %5 TV abone dağılımı ile öne çıkmaktadır.

Servis entegrasyonundaki başarılı adımlar ve altyapıda devam eden yatırımlar 2016'da operasyonel performansa güçlü bir şekilde yansımıştır.

2016 yıl boyunca toplam grup abone tabanına 1,5 milyon abone eklenmiş ve taban 38,9 milyona yükselmiştir.

Yüksek büyüme alanları olan mobil, sabit genişbant ve TV alanlarında 2,1 milyon net abone büyümesine ulaşılmıştır.

Toplam Mobil abone tabanı yıllık net 1,3 milyon artarak 18,6 milyona yükselmiştir. Türk Telekom, mobil pazarda en çok büyüyen ve pazar payını en çok arttıran operatör olmuştur.

Türk Telekom 2011 yılından bu yana süren akıllı telefon penetrasyonundaki liderliğini 2016'da da güçlü teklifleri ile devam ettirmiştir. 2016'yı akıllı telefon penetrasyonunu yıllık 9 puan artış ile %75 ile kapatmıştır.

228 bin km

Türk Telekom 81 ilde 228 bin km'lik fiber altyapısına sahiptir.

Türk Telekom, toplam sabit genişbant pazarında da gücünü artırmaya devam etmiş, 2016'yı net 691 bin net abone büyümesi ile 2008 yılından bu yana en yüksek büyüme ile kapatmıştır. Genişbanttaki bu artışların %80'i fiberden gelmiştir. Fiber abone tabanı yıllık %37 artış ile 2 milyona ulaşmıştır.

Türk Telekom TV pazarında da büyümeye devam etmiştir. Ev TV abone sayısı 2016 da kaydedilen 293 binlik artış ile 677 bine ulaşmıştır.

Sabit ve Mobil Genişbant Altyapısı

2015'te gerçekleştirilen IMT ihalesi sonucunda LTE hizmet kalitesi için kritik olan 2 GHz altındaki frekans bantlarında en geniş pozisyonu elde eden Türk Telekom, Türkiye'nin internet taşıyıcısı konumunu sürdürmeye 2016 yılında da devam etmiştir. 1 Nisan'da yapılan LTE lansmanında, abone başına en fazla bant genişliği Türk Telekom tarafından sunulmuştur.

Müşterilere en kaliteli mobil şebeke deneyimini sunma hedefi doğrultusunda 2015 Aralık ayından itibaren kullanılmaya başlanan ve 900MHz frekansından hizmet veren 3G sahalar ile kapasite artışı sağlanmış, bina içi kapsamı güçlendirilmiş ve LTE şebekesi desteklenmiştir.

3G ve LTE şebekelerinde yapılan çalışmalar kapsamında IMTLTE ihalesinde kazanılan yeni frekanslar üzerinden yayın yapan 14 binden fazla yeni çekim noktası devreye alınmıştır. Mobil internet kapasitesini kullanarak müşterilerine en uygun teklifleri sunan Türk Telekom, mobil internet trafiğini bir yıl içinde %100'ün üzerinde artırmıştır.

Türk Telekom; 3G ve LTE şebeke yatırımlarının yanı sıra, yeni teknolojilere de yatırım yaparak teknoloji liderliğini sürdürmüştür. LTE ile aynı anda 81 ilde müşterilere sunulan GiGA LTE teknolojisi ile en hızlı LTE'den 3 kat daha hızlı mobil internet deneyimi Türk Telekom müşterilerinin hizmetine sunulmuştur.

228 bin km fiber ağı ile Türkiye'nin 81 iline ulaşan en uzun fiber altyapısı Türk Telekom'a aittir. Türk Telekom 2016 yılı üçüncü çeyrek dönemi itibarıyla Türkiye'de var olan fiber altyapının yaklaşık %80'ine sahiptir.

Bireysel Pazarlama ve Satış

Faturalı Mobil Segment

Türk Telekom 2016'da faturalı segmentte büyüme odağını sürdürmüş, güçlü teklif portföyü ve sürekli gelişen müşteri deneyimi ile farklı müşteri kitlelerine özel teklifler sunarak değişkenlik gösteren müşteri ihtiyaçlarını adreslemiştir.

Bunun sonucunda toplam faturalı mobil abone tabanını net 1,1 milyon büyütürken, yıllık %12 büyüme oranını yakalamıştır. 2016'da 9,8 milyon toplam faturalı tabana ulaşmıştır.

Yeni yıl tarifeleri ile müşterilerin değişen internet ihtiyaçlarına yönelik müşterilere 2GB-10GB arasında farklı data teklifleri sunulmuş, bu yeni tekliflerle mobil faturalı aktivasyonlarda artış elde edilmiştir. Mart 2016'da Türkiye mobil pazarı için önemli bir adım olan LTE'ye geçiş öncesinde, pazarda müşterilerin yüksek data beklentisine yönelik öncü olarak Bol ve Hızlı 3GB/5GB/7GB tarifeleri lanse edilmiştir. LTE'de güçlü altyapı ve yüksek data mobil teklifleriyle müşterilere istedikleri anda, kaliteli, kesintisiz, yüksek hızlı bir internet deneyimi yaşatılması hedeflenmiştir. Günlük hayatında mobil cihazlarından sinema, TV izleyen profesyonel segmente yönelik Bol ve Hızlı 5GB/7GB'a yeni gelen müşterilere Tivibu Go

Sinema hediye edilerek, hedef kitleye doğrudan ulaşılabilecek mecralar olan plazalarda iletişim çalışmaları yapılmıştır.

Ek olarak, LTE'nin faaliyete girmesiyle birlikte müşterileri uygun fiyata yüksek data kullanımına teşvik etmek ve müşterilerin LTE deneyimini daha avantajlı yaşamalarını sağlamak için kampanyalar düzenlenmiştir. 10GB hediye internet kampanyasıyla müşterilerin fiber gücünde LTE hızını deneyimlemeleri ve sonrasında kendilerine en uygun internetli tarifeyi kolayca seçebilmeleri amaçlanmıştır. Ayrıca LTE'den yararlanan müşterilerin farklılaşan internet ihtiyaçlarını karşılamak için onlara özel ek internet paketi portföyü lanse edilmiştir.

Ağustos 2016'da "Türk Telekom LTE ile tekliflerin hakkını verir" iş modeli kapsamında sunulan Fırsat 8GB tarifesi ile yüksek data, avantajlı fiyatlı bir teklif lanse edilmiştir.

Kamu segmentinin iletişim ihtiyaçlarının karşılanması amacı ile faaliyetler devam etmiştir. Bu kapsamda Türk Silahlı Kuvvetleri çalışanlarına ve öğretmenlere yönelik bol dakika, bol SMS, yüksek data ve grup içi ücretsiz konuşma imkanı veren faturalı teklifler sunulmuştur.

Türk Telekom olarak terör sonucu yakınlarını kaybeden ya da sakatlanan vatandaşların yanlarında olmak için, Mart 2016 sonunda Şehit ve Gazi Yakınlarına özel sektördeki en uygun fiyatlı ve bol içerikli faturalı teklifler lanse edilmiştir.

Türk Telekom'un Faaliyetleri

Türk Telekom, 2016'da yurt dışı kullanımı teşvik etmek için Prime tarifelerindeki müşterilerine yurt dışında geçerli 2GB hediye etmiştir.

15 Temmuz sonrasında müşterilerin özgürce iletişimini desteklemek için, 30 gün boyunca hem faturalı hem faturasız müşterilere yurt içi her yöne 100 dakika ve 500 MB cepten internet tanımlanmıştır. Yapılan bu tanımlamalarla müşterilerin kriz anında yakınlarıyla herhangi bir paket aşım korkusu yaşamaksızın iletişime geçme ihtiyaçlarının karşılanması hedeflenmiştir.

Ekim 2016'da lanse edilen Gel Dene 1GB/3GB/5GB faturalı tarifeleriyle, müşterilerin Türk Telekom'un sunduğu mobil dünyayı keşfetmeleri için ilk 3 Ay Cayma Bedeli olmayan tarifeleri denemeleri sağlanmıştır.

Ekim 2016'da Türkiye'de ilk kez O Ses Türkiye yarışması ile yapılan iş birliği kapsamında, O Ses Türkiye Tarifesi sunulmaya başlanmıştır. Tarife içeriğindeki konuşma, mesajlaşma ve internet faydalarının yanında, O Ses Türkiye yarışmasında kullanılabilen ücretsiz 5 oy hakkı ve O Ses Türkiye yarışmasına ait hiçbir yerde yayınlanmamış özel içerikler sunulmuştur. Ayrıca, O Ses Türkiye tarifesine gelen müşterilere, Türk Telekom avantajlarından Türk Telekom Müzik Premium ve Tivibu Go faydaları 12 ay boyunca ücretsiz olarak sunulmuştur.

Ek olarak, yurt dışı kullanımı teşvik etmek için Prime tarifelerindeki müşterilere yurt dışında geçerli 2GB hediye edilmiştir. Ayrıca faturalı faturasız tüm müşterilerin yararlanabildiği, yurt dışında geçerli 1GB internet paketi sunulmaya başlanmıştır.

Faturasız Mobil Segment

2016'da Türk Telekom küçülen faturasız pazarda büyüyen tek operatör olmuştur. Pazar %5 küçülürken, Türk Telekom abone tabanını %3 artırarak, 8,8 milyona yükseltmiştir.

2015 yılının son günlerinde lanse edilen "Yeni Yıl Paketleri" ile abone alımına kazandırılan ivme, 2016 yılının ilk çeyreğinde de hızını artırarak devam etmiştir. Pazarın doğru analizi ile bol dataya odaklanan bu teklifler, 2GB'dan başlayarak 10GB'a kadar çıkan cepten internet hakkı ile faturasız pazarda fark yaratmayı başarmıştır. Yeni Yıl Paketleri, Mart ayına kadar faturasız portföyün en çok tercih edilen teklifleri olmayı sürdürmüştür.

Mart 2016'da Türkiye mobil pazarı için önemli bir adım olan LTE geçişi öncesinde, müşterilerin yüksek data beklentisine yönelik, pazarda öncü olarak "Bol ve Hızlı Paketler" lanse edilmiştir. 2GB/3GB/5GB ve 7GB seçeneklerinin sunulduğu faturasız paketler ve LTE lansmanı ile birlikte müşterilere güçlü altyapı üzerinden sunulan yüksek data mobil teklifler ile istedikleri anda, kaliteli, kesintisiz, yüksek hızlı bir internet deneyimi yaşatılması hedeflenmiştir.

Mayıs 2016'da, "yüksek hızlı internet kullanmak herkesin hakkı" söylemiyle müşteriler, en uygun teklifler buluşturulmuştur.

Haziran 2016'da, yazın gelişini müjdeleyen Yaz Fırsatı 2GB paketi lanse edilerek nispeten az mobil data tüketen faturasız müşterilerin de yüksek hızlı mobil internet hizmetinden yararlanmasını hedeflenmiş ve bu alandaki abone bazı genişletilmeye devam edilmiştir.

Ağustos 2016'da lanse edilen Dolu 1GB/2GB ve 3GB Paketleri ile faturasız müşterilere avantajlı fiyatlarla Türk Telekom kalitesi yaşatılmaya devam edilmiştir.

Ayrıca, O Ses Türkiye Paketindeki müşterilerce, Türk Telekom avantajlarından Türk Telekom Müzik Premium ve Tivibu Go faydalarını 12 ay boyunca ücretsiz olarak kullanma fırsatı da sunulmuştur.

Türk Telekom Evde İnternet/Ev Telefonu Müşterilere Özel Çapraz Mobil Kampanyalar

Türk Telekom entegre mobil teklifleri ile pazarda dikkat çekmeye devam etmiştir. Özellikle Türk Telekom ev telefonu veya evde internet kullanıcısı olanlara özel mobil teklifler sunulmuş müşterilerin tüm iletişim ihtiyaçlarını tek bir kanaldan sağlayabilmesi ve uçtan uca iletişim hizmeti alması hedeflenmiştir. Hayata geçirilen bu çapraz satış kampanyaları grup ürünlerinden birini kullanan müşterilerin diğer ürünleri alırken ayrıcalıklı olduklarını hissetmeleri hedeflenmiştir.

2015 yılında Üçlü Avantaj, Gönlü Bol, İçim Rahat ve Dev Fırsat kampanyaları ile başlayan çapraz satış ürün portföyü, 2016 yılında da birçok yeni ve avantajlı çapraz ürünler ile zenginleştirilerek müşterilere sunulmuştur.

Şubat 2016'da 5 kişiye kadar paylaşımlı kullanılabilen Ailece Tarifesi'nin lansmanı ile müşterilere 15GB cepten internet, her yöne 5.000 dakika konuşma, grup içi sınırsız konuşma ve sınırsız SMS kullanım hakkı sunulmuştur. Evde internet ve ev telefonu müşterilere ise Ailece Kampanyası ile bu tarife üzerinden indirim verilmiştir.

Mart ayında Cepte Büyük Bayram ve Ultra kampanyalarının lanse edilmesiyle çapraz ürün kullanan müşteri sayısında ciddi artış sağlanmıştır. Mart ayının sonlarına doğru, mevcut Dev Fırsat Tarifesi'ne alternatif olarak artan cepten internet kullanımı eğilimine cevaben, müşterilerin ihtiyaçlarını daha iyi karşılayabilmek adına sabit müşterilere özel ilk 6 ay indirimli Dev Fırsat 4GB Tarifesi lanse edilmiştir.

Mart ayı sonunda ayrıca başvuru kanallarına Facebook, Türk Telekom ev telefonu ve evde internet IVR anonsu, Türk Telekom mobil uygulamaları, turktelekom.com.tr dışında farklı web siteleri olmak üzere yeni kanallar eklenerek müşterilere birçok farklı mecradan ulaşılmıştır.

Haziran 2016'da mobile çapraz kampanyalarıyla gelmiş olan sabit müşterilere Ramazan ayına özel Migros Sanal Market üzerinden yaptıkları alışverişlerde indirim verilerek, Türk Telekom müşterisi olarak sadece iletişim tarafında değil, günlük ihtiyaçları konusunda da avantajlı oldukları hissettirilmiştir.

Türk Telekom'un Faaliyetleri

Türk Telekom'un yeni gençlik markası Selfy, "Kuralları Sen Koy" konseptiyle Eylül 2016'da lanse edilmiştir.

Ağustos ayında Prime 10GB ve 15GB tarifelerini kullanan evde internet ve ev telefonu müşterilere Cepte Avantaj Kampanyası ile aylık tarife ücretleri üzerinden indirim verilmiş, yüksek gelir segmenti müşterilere de Türk Telekom müşterisi olmanın avantajları sunulmuştur.

Ekim ayında Mobil USB modemli tarifelerin lansmanı ile ek data hattı ihtiyacı olan evde internet ve ev telefon müşterilerine de Türk Telekom müşterisi olmanın avantajları sunulmuştur.

Ekim 2016'da Türk Telekom'un mobildeki güçlü altyapısına vurgu yapan ve herkesi ilk 3 ay cayma bedeli olmadan Türk Telekom mobilini deneyimlemeye davet eden TV iletişimi başlamıştır. Reklam filmlerinde, alanında başarılı ve sevilen ünlüler yer almıştır. Bu iletişim ile müşteri gözünde Türk Telekom'un mobil algısının kuvvetlendirilmesi ve bunu takiben aktivasyon artışı hedeflenmiştir. Ek olarak bu kampanya kapsamında Gel Dene faturalı tarifelerine gelen evde internet ve ev telefonu müşterilerine Bizdensin Kampanyası ile aylık tarife ücretleri üzerinden indirim verilmiştir. Kasım ayı ile beraber bu iletişimin devamlılığını sağlamak amacıyla kapsama ve çekim gücü, cepten hızlı internet ve yüksek ses kalitesi mesajlarının verildiği 3 yeni reklam filmi daha ekranda yer bulmuştur. Bu sayede müşteriler tarafından ilgi gören ve beğenilen Gel Dene Tarifeler ile herkes ilk 3 ay cayma bedeli olmaksızın Türk Telekom'a davet edilmiştir.

2016 Kasım ayında lanse edilen Tivibu'lu Cep Tarifeleri ile Türk Telekom mobile yeni gelenlere zengin içerikli Tivibu Sinema Paketi veya Süper Paket 24 ay boyunca ücretsiz olarak sunulmuştur. Böylelikle sektörde ilk defa sunulmuş olan bu çok avantajlı mobil ve TV bundle kampanyası ile hem mobil hem Tivibu için yeni müşteri kazanımı hedeflenmiştir.

Yeni Gençlik Markası: Selfy

Türk Telekom, TTNET ve Avea markalarının Türk Telekom ana markası altında birleşmesi sonrasında telekom sektöründeki liderliğin gençlik segmentine de yansıtılacağı yeni bir gençlik markası oluşturma

ihtiyacı doğmuştur. Türk Telekom'un gençler arasındaki algısının güçlendirilmesi için yeni gençlik markası Selfy, "kuralları sen koy" konseptiyle 22 Eylül 2016'da lanse edilmiştir. 25 yaş ve altındaki Türk Telekom bireysel faturalı veya faturasız hat kullanan tüm gençler, tek bir SMS ile Selfy dünyasına ücretsiz üye olabilmektedir.

Selfy öncelikle her bir gence kendi kurallarına göre şekillenen bir dünya sunmakta, farklılaştırılmış teklifleriyle gençlerin yaşam stilini desteklemekte ve gençlerin sosyalleşmesine yardımcı olmaktadır.

Selfy, Avatar Servisi ile dünyada bir ilke de imza atmıştır. Avatar Servisi'nden faydalanan Selfy'liler, cep telefonu ekranlarındaki operatör isminin yazdığı alana kendi istediklerini yazarak kişiselleştirebilmektedir.

Selfy kapsamında gençlerin yaşam stillerini destekleyen müzik, oyun, sinema içeriğiyle zenginleştirilmiş bundle teklifler lanse edilmiştir. Ayrıca gençlerin sıklıkla kullandıkları Whatsapp gibi mobil uygulamalara özel teklifler sunulmuştur.

Gençlerin günlük yaşamda gece internet kullanımı gibi alışkanlıklarını destekleyen tamamlayıcı internet, SMS ve ses teklifleri paketlerine ek olarak sunulmuştur. Gençler arasında popüler olan markalarla işbirlikleri yapılmıştır.

Türk Telekom Prime

Türk Telekom entegrasyon sonrası üst segment müşteri pazarı odağını devam ettirmiştir. Türk Telekom Prime, Ocak ayında hem mobil hem de evde internet müşterilerini kapsayan portföyünü tek marka altında lanse ederek, mobil ve internet hizmetlerinde ihtiyaca en uygun tarifeleri ve ayrıcalıkları yüksek kalitede sunarken, tüm abonelerine bekledikleri değeri ve ayrıcalığı göstermek için çalışmaya başlamıştır. Türk Telekom Prime, 2016 yılında mobil ve sabit internet müşterilerine hayatın tam ortasında sıradanı özel hale getiren, beklenmeyen anlara hayatlarına tat katan onlarca avantaj ve ayrıcalık sunmuştur.

Dakikayı, SMS'i hiç dert etmeden, müşterilerin sadece internet ihtiyaçlarına göre tarifelerini belirleyerek özgürce iletişim ihtiyaçlarını giderebilecekleri, iletişimde limitsizlik dünyası yaratan Prime Ultra Tarifeler Mart ayında lanse edilmiştir.

Ağustos ayında internet ihtiyacı ön planda olan müşterilerin ihtiyacını karşılayacak bir portföy yaratılarak Türk Telekom'da en yüksek mobil data teklifini içeren yeni Prime Tarife portföyü (Prime 10GB & Prime 15GB) lanse edilmiştir.

Ekim ayında ise, O Ses Türkiye yarışması ile yapılan iş birliği kapsamında, Türkiye'de daha önce hiç yapılmamış ve müşterilerin güncel beğenileri göz önüne alarak hazırlanan çok özel Prime O Ses Türkiye Tarifesi sunulmaya başlanmıştır. Prime O Ses Türkiye Tarifesi ile Türk Telekom Prime mobil kullanıcıları artık konuşma, mesajlaşma ve internet kullanımının yanında yarışmayı telefonlarından izleyebilmekte, beğendikleri şarkıları tekrar tekrar dinleyebilmektedirler. Kendilerine özel hiçbir yerde yayınlanmamış içeriklerle yarışmayı yakından takip edebilmekte ve hatta destekledikleri yarışmacı için ücretsiz oy kullanabilmektedirler.

Türk Telekom Prime ile mobilde ve evde internette bolluk sunan tarifelere ek olarak müşterilerin hayatına çözüm odaklı bir yaklaşım getirerek kendilerine hayatlarına renk katacak birçok ayrıcalık sunulmuştur. Bunlardan öne çıkan yurt içi ve yurt dışı ayrıcalıklarından bazıları; özel müşteri hizmetleri, İspark ile ücretsiz otopark ayrıcalığı, gözde restoranlarda indirimler ve Havabus ile hediye havalimanı transferi ile seyahat ayrıcalıkları ve özel hizmet ekibi hizmeti gibi ayrıcalıklardır.

Türk Telekom Prime, yaz mevsimine özel ayrıcalıklarla müşterilerin hayatlarını zenginleştirmeye bu yaz da devam etmiştir. Türk Telekom Prime müşterileri yaz boyunca Çeşme ve

Türk Telekom'un Faaliyetleri

2016 yılında Türk Telekom mevcut Evde İnternet müşterilerinin artan internet kullanımlarına paralel olarak yeni sunulan kampanyalardaki giriş paketlerinin kullanım hakkı 75 GB'a yükseltilmiştir.

Evde internete fiber hızıyla gelenlere cepte büyük bayram

Evde 35 GB limitsiz internet 49,90 TL/AY

Cepte 3 GB 1000 DK 1000 SMS 19 TL

Toplam 68,90 TL/AY

FIBER GÜCÜ

Türk Telekom

Bodrum'daki en çok tercih edilen plajlarda indirim ve özel hizmetlerin yanı sıra VIP havaalanı transferi, açık hava sineması, indirimli havuz girişi ve özel tenis derslerinde avantajlar, Biletix'te indirimli bilet ayrıcalığı gibi çok geniş bir yelpazede ayrıcalıklı hizmetlerden faydalanmışlardır.

Öte yandan, Mayıs ayında Türk Telekom Prime Bebek Festivali ve Ekim ayında İstanbul Kahve Festivali'nde sunulan çeşitli hizmet ve etkinliklerle Türk Telekom Prime müşterileri, Prime ayrıcalıklarını 360 derece deneyimlemiştir.

Evde İnternet, Sabit Genişbant ve Ev Telefonu Faaliyetleri

81 ildeki 228 bin km'lik fiber ağıyla Türkiye'nin en yaygın altyapı ağına sahip olan Türk Telekom, yeni satış yoluyla abone sayısını artırmak üzere müşterilerin internet alım bariyerlerini de göz önünde bulundurarak 2016'da teklif/kampanya portföyünü şekillendirmiştir. 2016 yılındaki kampanya portföyünde öncelik, müşteriye şeffaf ve Türk Telekom ürün çeşitliliğine sahip teklifler sunarak penetrasyon artışı sağlamak olmuştur.

2016 yılına müşterilerin değişen hız ve kapasite ihtiyaçlarına hitap edecek şekilde "herşey dahil" söylemiyle Yeni Yıl Kampanyası ile girilmiştir. Müşterilerin diğer Türk Telekom iletişim ürünleri ihtiyacını karşılayacak şekilde evde internetle birlikte Tivibu ürünün yer aldığı Tivibu'lu Yeni Yıl Kampanyası Şubat 2016'da, mobil internet paketlerinin yer aldığı Evde Cepte Bayram Kampanyası ise Nisan 2016'da lanse edilmiştir.

Bu dönemde internete ulaşım imkânlarının çoğalması, artan içerikler ile artan internet tüketimi evde internet tarafında da teşvik edilmiş olup bu kampanyalardaki giriş paketlerinin aksine daha bol GB'lı (100GB) paketler de iletişime taşınmıştır. Aynı zamanda Türk Telekom'un teknolojik gücünü ön plana çıkarmak ve müşterileri daha iyi bir internet deneyimi yaşamaya teşvik etmek için Fiber paketler/hızlar TV iletişiminde ön plana çıkarılmıştır.

Yılın ikinci yarısında özellikle yaz döneminde yazlıklarına giden müşterilerin kısa süreli internet ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde 2 veya 3 aylık

yazlık internet paketleri sunulmuştur. Ayrıca evde internet kampanya portföyünde öncelikli teklif olan Yeni Yıl Kampanyası, müşterilerin internete bağlanırken gereksinim duyduğu modemi avantajlı hale getirecek şekilde Hepsi Dahil Kampanyası satışa açılmıştır. Yine Tivibu ve mobil teklifler bu kampanyanın etrafında toplanarak Tivibu'lu Hepsi Dahil ve Evde Cepte Bayram kampanyaları oluşturulmuştur.

Türk Telekom olarak evde internet talebinin en yoğun olduğu okula dönüş dönemi bu yıl da sahiplenilmiş, ücretsiz eğitim paketleri ve döneme odaklanan cihaz fırsatları ve marka iş birliği kampanyaları oluşturulmuştur. Eylül 2016 döneminde lanse edilen tekliflerle çocukların eğitimi için evde internet alımında ücretsiz Türk Telekom eğitim destek paketlerinin olduğu Okula Dönüş Kampanyası, cihaz ihtiyaçlarının karşılanması için avantajlı yazıcı, tablet ve dizüstü bilgisayar kampanyaları, okul alışverişlerinde çanta ve kırtasiye ihtiyaçlarının karşılanması içinse çeşitli markalardan online indirimler sunulmuştur.

Kasım 2016 başına kadar devam eden okula dönüş fırsatları, yerini tekrar Hepsi Dahil ve internet ve mobilden oluşan çoklu tekliflere bırakmıştır. Ayrıca Kasım sonu itibarıyla internet + mobil tekliflerinde, evde interneti yeni alanlara, ailedeki 5 kişiye kadar mobil fayda sağlayacak Ailece İnternet Kampanyası lanse edilmiştir.

İnternet alana Ev Avantaj 100 ve Sade Hat tarifelerinin indirimli sunulduğu Ev Telefonu Yeni Abonelik Kampanyası, 2016 yılında da müşteri alımına devam etmiştir.

Her yöne dakika içeren Eko ve Maksi paketlerine yeni abonelikte indirim imkânı sağlanarak müşterilere sevdikleriyle isterlerse ev telefonlarından isterlerse cep telefonlarından konuşabilme rahatlığı sunulmuştur. Konuştukça öde paketinin internet ile birlikte satışı özendirilmiştir.

Evde İnternet işinde mevcut müşteri portföyüne eklenen kampanyalar ile taahhüt süreleri ve fiyat dengeleri müşteri gruplarına özel olarak çeşitlendirilmiştir.

2016 yılında Türk Telekom mevcut Evde İnternet müşterilerinin artan internet kullanımlarına paralel olarak yeni sunulan kampanyalardaki giriş paketlerinin kullanım hakkı 75 GB'a yükseltilmiştir. Bu doğrultuda müşterilerin iletişim ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik kampanya yenilemelerinde yüksek GB'lı veya yüksek hızlı teklifler sunulmuş ve tüm yıl yapılan kampanya satışlarının yansından fazlası müşterilerin paketlerini yükselterek gerçekleştirilmiştir.

Çapraz Satış kampanyaları ile mobil aktivasyon yapan mevcut sabit hat müşterileri, avantajlı tekliflerden yararlanmaya başlamıştır.

2016 Mayıs ayında lansmanı yapılan Mobilde Fırsat Kampanyası ile evde internetini yüksek GB'lı paketlere geçiren müşterilere mobilde çok ayrıcalıklı fiyat ve fırsatlar sunulmuştur.

Mevcut sabit internet müşterilerini yüksek hızlara hazırlamak ve hız deneyimlerini iyileştirmek için "Ücretsiz Hızlı Modem Kampanyası" sunulmuş ve müşterilerin modemleri yeni teknoloji VDSL modemlerle ücretsiz olarak değiştirilmiştir.

Artan ve çeşitlenen müşteri ihtiyaçlarına paralel olarak 24 Mbps'e kadar hızlı 50GB AKN'li ve 24 Mbps'e kadar hızlı 100GB AKN'li iki yeni paket seçeneği portföye eklenmiştir.

Türk Telekom'un Faaliyetleri

Türk Telekom için özel olarak üretilen Türk Telekom Honor 7 ve Türk Telekom K8 cihazlarını, avantajlı kampanya teklifleri ile müşterilerin beğenisine sunmuştur.

Ev Telefonu mevcut müşteri tarafında ise ev telefonu kullanım alışkanlığını hatırlatmak üzere, gündüz saatlerinde sınırsız konuşma faydası sunan "Türk Telekom'dan Gündüz Konuşturun Kampanya" tüm ev telefonu müşterilerine koşulsuz ve taahhütsüz olarak sunulmuştur.

Türk Telekom Ev Telefonu müşterilerinin iletişim dışı ihtiyaçlarına yönelik Ücretsiz Konut Sigortası ve Ücretsiz Ev Destek Hizmeti Kampanyaları satışa sunulmuştur. Ayrıca müşterilerin eğitimlerini sürdüren yakınlarına güvence oluşturması amacıyla Eğitim Güvencesi Ferdi Kaza Sigortası Kampanyası da portföye eklenmiştir.

Bölgesel Faaliyetler

Türkiye'de büyük oranda kentsel dönüşümün başladığı, sitelerin ve toplu konut yapılaşmalarının yoğun olduğu bölgelerde özel iletişim çalışmaları yapılmıştır. Ticari olarak penetrasyonun düşük olduğu konut alanlarında mevcut tekliflere ek olarak +1 AY Bedava kampanyası düzenlenmiştir.

Türkiye'nin sosyo-ekonomik farklılıkları göz önünde bulundurularak müşterilerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bölgesel kampanyalar lanse edilmiş, bölgesel odaklı iletişim yapılmıştır. Bu kapsamda Türk Telekom mobil müşterilerine yönelik bölgesel evde internet kampanyası düzenlenmiştir. 33 ilde açık olan kampanya ile sabit internet penetrasyonunun artırılması amaçlanmıştır.

Yine bölgesel perspektifle hem mobil hat sahiplik oranı hem de evde internet sahiplik oranı düşük illere özel kampanyalarla mobil ve evde internet sahipliklerinin birlikte artırılması hedeflenmiştir.

Fiber internet altyapısı olan lokasyonlarda fiber bilinirliğinin artırılması amacıyla Fiber Platform çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda fiber hızında internet kullanma imkanı olan Türk Telekom müşterilerine bilgilendirmeler yapılmış, fiber internet altyapısı olan lokasyonlarda bölgesel etkinlikler düzenlenmiştir.

Cihaz Yönetimi

Cihaz portföyünü, her geçen gün dünyanın önde gelen markalarıyla zenginleştiren Türk Telekom, Mart ve Nisan aylarında Huawei ve LG markası ile stratejik işbirlikleri gerçekleştirmiş ve Türk Telekom için özel olarak üretilen Türk Telekom Honor 7 ve Türk Telekom K8 cihazlarını, avantajlı kampanya teklifleri ile müşterilerin beğenisine sunmuştur.

Türk Telekom güvencesiyle üretilen şarj cihazı, araç şarjı, taşınabilir şarj cihazı ve data kablolarından oluşan aksesuar serisi uygun fiyatlarıyla Türk Telekom mağazalarında yerini almıştır.

Uygun fiyatı ve şık tasarımıyla ön plana çıkan ve Türk Telekom kalite ve güvencesi ile üretilen Ev Telefonu (Dect Telefon) ürünü Türk Telekom Mağazalarında müşteriler ile buluşturulmuştur.

Türk Telekom, hem kendilerine hem de sevdiklerine aynı anda iki akıllı telefon satın almak isteyen müşterilerine özel bir kampanya başlatmıştır. 'İkili Cihaz' kampanyası, bir akıllı telefon satın alan Türk Telekom müşterilerine ikinci bir akıllı telefonu hiç beklemeden, avantajlı ödeme koşulları ve 24 ay taksitle satın alma imkanı sunulmuştur.

Müşterilerin notebook ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla farklı markalardaki notebook modelleri hizmete sunulmuştur.

İçerik Hizmetleri ve İş Ortaklıkları Program Yönetimi

2016 yılında çeşitli kategorilerdeki müşterilere farklı deneyimler yaşatmak ve hayatlarını kolaylaştırmak için sunulan farklı içerik servisleri ile müşteri memnuniyeti ve sadakatini artırmaya yönelik çeşitli kampanyalar yapılmıştır.

Müzikseverlerin milyonlarca yerli ve yabancı şarkıyı diledikleri an sınırsız, çevrimdışı ve HD kalitede dinleme keyfini doya doya yaşadığı Türk Telekom Müzik, kullanıcılarına 2016 yılında da ayrıcalıklı müzik dinleme keyfi sunmaya devam etmiştir. Tamamen yenilediği arayüzü ve kullanıcı deneyimi ile yenilikçi müzik dinleme platformu olma özelliğini sürdüren Türk Telekom Müzik,

mobil uygulamalarına kazandırdığı, telefonu sallayarak şarkı değiştirme özelliği "Salla Değiştir" ile kullanıcılarına eğlenceli müzik dinleme deneyimi sunmuştur. Amatör sanatçıların, eserlerini Türk Telekom Müzik'e yükleyerek sesini milyonlara duyurma şansı buldukları "Sahne" platformu ile müzikseverlerin hayallerine kavuşmasına aracılık edilmiştir. Türkçe müziğin en geniş arşivini ücretsiz dinleme imkanı sunan Türk Telekom Müzik, IPSOS'un yaptığı pazar araştırmasına göre 2016 yılı boyunca hayata geçirdiği yenilikler ve ayrıcalıklarla "Türkiye'nin en sevilen müzik platformu" olmuştur.

Türkiye'nin ilk ve lider dijital oyun platformu Playstore, 2016'da kullanıcı dostu arayüzü ve zenginleşen oyun portföyü ile birlikte yenilenmiştir. Yenilenen arayüzü ve güçlü altyapısı ile servis kalitesini en üst düzeye çıkaran platform, Playstore editörleri tarafından seçilen, en sevilen oyunları oyun severlere çok özel fırsatlarla sunmuştur. Türk Telekom Playstore, oyunları evde internet faturasına 12 aya varan taksitlerle sunma seçeneği sayesinde oyun severlerin en çok tercih ettiği oyun platformlarından biri haline gelmiştir. Yıl içerisinde düzenlenen 108 adet oyun kampanyası, 38 adet Dünya ile aynı anda oyun lansmanı ve Playstore'dan oyun alanlara özel sınırsız GB(AKN) kampanyaları ile hem oyun severlerin hem de oyun basınının ilgisi çekilmiştir.

UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi anlık gol ve maç özeti görüntüleriyle Tivibu Spor kullanıcıları futbol keyfini doya doya yaşamıştır. Tivibu Mobil servisiyle müşteriler, interneti içinde paket avantajlı 7/24 TV izleme keyfini yanlarında taşıyarak Türk Telekom'un mobil dünya ayrıcalıklarından kolayca faydalanmaya 2016 yılı boyunca da devam etmiştir.

TTNET Güvenlik markası altında sunulan Güvenli İnternet Hizmeti, Aile Koruma Şifresi ve McAfee Virüs Koruma ürünleri, müşterilere evde internet keyfini daha güvenli yaşama fırsatı sunmaya devam etmiştir. Kullanıcıların dosyalarını yedeklemelerine ve onlara bu dosyalara her yerden ulaşma ve dosyaları istedikleri kişilerle paylaşma şansı sunan NETDISK ile milyonlarca dosya güvenle depolanmış ve paylaşılmıştır.

Türk Telekom'un Faaliyetleri

Teknoloji destek hattı ile Türk Telekom mobil ve ev telefonu müşterileri sosyal medya, akıllı telefon, bilgisayar kullanımı ve internet ile ilgili genel bilgilere ulaşmak için canlı destek alabilmektedir.

Türk Telekom'un katkılarıyla hazırlanan Fenerbahçe'nin resmi mobil uygulaması "Fenerbahçe SK" ile taraftarlara takımdan güncel haberler, iletişim platformu ve özel içerik hizmetleri sunulmaya devam edilmiştir. Fenerbahçe Akıllı Stadyum projesi kapsamında hazırlanan, Türkiye'nin ilk stadyum uygulaması "Ülker Stadyumu – Fenerbahçe" uygulaması lanse edilmiş, bu sayede taraftarlara daha eğlenceli bir maç izleme deneyimi sunulmuştur. Taraftarlar, uygulama üzerinden interaktif oyun ve yarışmalara katılırken, Desibel metre ve Akıllı Ekran özellikleri ile maçın atmosferine dâhil olmuştur.

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) müfredatına uygun olarak ilköğretim ve lise öğrencilerinin evden internet üzerinden kolay ve eğlenceli bir şekilde ödevlerine ve sınavlarına yardımcı olan Türkiye'nin en geniş içeriğe sahip online eğitim programı Vitamin, 2016 yılında Raunt Projesi'yle YGS ve LYS'ye hazırlanan bütün öğrencilere, hayalindeki üniversiteyi kazandırma yolunda da hizmet sunmaya devam etmiştir. Türk Telekom bu alandaki hizmetlerini grup şirketi Sebit ile yürütmektedir.

Servisler Cebimde mobil uygulaması ile içerik servisleri, operatör servisleri ve mobil uygulamalar tek bir çatı altında toplanmış, kullanıcıların hayatlarını kolaylaştıran Türk Telekom servisleri için bir platform oluşturulmuştur. Mobil uygulama ile kullanıcılar, servis ve mobil uygulamalara ait kampanyalardan yararlanabilmekte, diledikleri servislere abonelik başlatabilmekte ve profilim alanından abone oldukları servislerin takibini yapabilmektedir.

Türk Telekom'un kendi markalı ilk cihazı TT175 için geliştirilen TT Launcher ile Türk Telekom patentli özel uygulama ikonları, el yazısı tanıyan akıllı arama özelliği ve bellek temizleyen hızlandırıcı ile kullanıcılara özel bir deneyim sunmaktadır.

İş Ortaklığı Hizmetleri kapsamında Bilgi ve Eğlence Paketleri'ne üye olan Türk Telekom mobil müşterilerine çekiliş kampanyası ile birbirinden özel hediyeler verilmiştir. Türk Telekom müşterisi olmanın ayrıcalığını ve avantajını hissettirmek için moda ve bakım ipuçlarının paylaşıldığı Kadınca Yaşam Paketi, güncel spor haberlerin paylaşıldığı İddaalı Haber Paketi ve güldüren Karikatür Paketi sinerji tekliflerine gelen müşterilere 6 ay ücretsiz olarak sunulmuştur.

Birbirinden eğlenceli CAPS'lerin paylaşıldığı CAPS paketi, yüzlerce filmin sınırsız izlenebildiği Sinema Paketi ve en komik karikatürlerin yer aldığı Karikatür Paketi Selfy müşterilerine 3 ay ücretsiz sunulmuştur.

Türk Telekom mobil ve ev telefonu müşterilerine ortak hizmet sunmak amacıyla farklı içerikte IVR servislerinin lansmanları yapılmıştır.

Teknoloji destek hattı ile Türk Telekom mobil ve ev telefonu müşterileri sosyal medya, akıllı telefon, bilgisayar kullanımı ve internet ile ilgili genel bilgilere ulaşmak için canlı destek alabilmekte, merak ettikleri konuları kolaylıkla öğrenebilmektedir.

Çocuğum Büyüyor Servisi ile Türk Telekomlu ebeveynler çocuk gelişimi hakkında sormak istediklerini uzman pedagoğlara canlı olarak sorabilmekte; aile danışmanlığı, anne çocuk ilişkileri, çocuk psikolojisi ve çocuk davranışı ile ilgili tüm sorularına tek bir telefon ile cevap bulabilmektedir.

Kolaylık, konfor ve kontrol faydalarını baz alarak yeni bir deneyim ve etkileşimle bireylere sunma hedefi doğrultusunda 2015 yılı sonlarında temelleri atılan Türk Telekom Konforlu Hayat'ın, müşterilere tanıtılması ve yeni kanallarda sunulması çalışmaları devam etmiştir. Bu bağlamda en önemli tanıtım ve satış kanalı olan Türk Telekom Konforlu Hayat web sitesi (www.turktelekomkonforluhayat.com), kullanıcı deneyimini temel alarak yeniden tasarlanmış ve bireylerin yaşam tarzlarına uygun bir şekilde kurgulanarak kendine özgü marka ve yapısını oluşturulmuştur.

Türk Telekom Konforlu Hayat, "Küresel Telekom Ödülleri 2016" ödülleriinde "Nesnelerin İnternetini Fırsata Çevirme" kategorisinde tüm rakiplerini geride bırakarak ödülün sahibi olmuştur. Türkiye'den ödül alan tek proje olan Türk Telekom Konforlu Hayat, hem global anlamda hem de Türkiye'de bu alanda yapılan yatırımın ne denli önemli bir adım olduğunu kanıtlayarak, 2017 için önemli bir altyapı hazırlamıştır.

Mobil Marka İş birlikleri

BİMcell, PTTcell ve Teknosa Mobil markaları ile yapılan mobil işbirlikleri devam etmektedir.

BİMcell ile 2012'den beri süre gelen iş birliği kapsamında, 5.500'ü aşkın BİM mağazasında müşterilere sade ve uygun fiyatlı faturasız tarife ve paketler sunulmaya devam edilmiştir.

PTT ve Türk Telekom iş birliği ile 2013'te operasyonlarına başlayan Pttcell, 81 ildeki PTT noktalarında faaliyetine devam etmektedir. İhtiyaca uygun ve bol çeşitli faturalı tarifeleri ile büyümesini sürdürmektedir.

Sabancı Grup ortaklığıyla Mayıs 2015'te lanse edilen TeknoSA Mobil ise Türkiye genelindeki TeknoSA mağazalarında müşterilere sunulmaktadır. Yüksek data içerikli TeknoSA Mobil tarifelerine gelen müşteriler TeknoSA mağazalarından satın aldıkları cihazlara ek indirimlerle sahip olabilmektedir. Dileyen müşterilerse cihaz taksitlerini Teknosa Mobil tarifeleri ile birlikte tek faturada ödeyebilmektedir.

Mobil tarafta ayrıca Türk futbolunun önde gelen takımlarıyla yapılan işbirlikleri güçlenerek devam etmektedir. Kazan-kazan stratejisine dayalı iş modeli sayesinde abone tabanı genişlerken, Türk futboluna da önemli ölçüde katkı sağlanmıştır.

Taraftar hatlarının mimarı olarak, Türkiye'nin en büyük spor kulüpleriyle gerçekleştirilen işbirliklerine bu yıl Anadolu'nun en büyük spor kulüplerinden biri olan Konyaspor da eklenmiştir. Bu kapsamdaki iş birliği ile taraftarlar Konyasporcell ve KonyasporNET'i kullandıkça hem kendileri hem de takımları kazanmaya başlamıştır.

Marka İş birliği Kampanyaları

2016 yılında Türk Telekom mobil, evde internet ve ev telefonu müşterilerine özel olacak şekilde başta hizmet, giyim, kargo, havayolu, teknoloji ve e-ticaret sektörleri olmak üzere birçok sektörde kampanyalar gerçekleştirilmiştir. Ek olarak, segment kampanyaları da dahil olmak üzere yaklaşık 20 sektörden 50'ye yakın marka ile marka ortaklığı kampanyaları hayata geçirilmiştir.

Üst segment ve gençlik segmenti müşterileri başta olmak üzere segment ihtiyaçları göz önüne alınarak farklılaşan teklif ve kampanyalar yapılmıştır. Türk Telekom Prime segmentine özel araç kiralama

Türk Telekom'un Faaliyetleri

Türk Telekom Tivibu, 2016 yılında da güçlü teknolojik altyapısı, gelişmiş yayın özellikleri ve zengin içeriği ile televizyon yayıncılığı alanında kullanıcılarını 'ilk'lerle tanıştırmaya ve sektöre öncülük etmeye devam etmiştir.

ve vize hizmeti ayrıcalığına ek olarak yılın son yarısında kafe ve restoran işbirlikleri ile birlikte lider eğlence bilet firması Biletix ile marka ortaklığı anlaşması yapılarak müşterilerin hayatına direkt dokunan ve onlara kendilerini özel hissettirecek ayrıcalıklar sunulmuştur.

Gençlik segmentinin yeni marka ve imaj lansmanı ile gençlerin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak fast food başta olmak üzere kahve, e-ticaret sektörlerinin önde gelen markaları ile anlaşmalar yapılarak çeşitli faydaların yer aldığı bir avantajlar dünyası oluşturulmuştur.

Aile segmentlerine özel tasarlanan süpermarket kampanyaları ile birlikte ailelere okula dönüş döneminde okul ihtiyaçlarını karşılayacakları sektörlerde faydalar sağlanmıştır.

Televizyon

Türk Telekom Tivibu, 2016 yılında da güçlü teknolojik altyapısı, gelişmiş yayın özellikleri ve zengin içeriği ile televizyon yayıncılığı alanında kullanıcılarını 'ilk'lerle tanıştırmaya ve sektöre öncülük etmeye devam etmiştir.

Spordan sinemaya, belgeselden çocuk kanallarına ailenin tüm bireylerine hitap eden Tivibu, zengin içeriklerini; cep telefonu, tablet, bilgisayar ve televizyondan yani 4 ekran üzerinden müşterileri ile buluşturmayı sürdürmüştür.

Tivibu uydu, IPTV, Smart TV ve web olmak üzere her platformda sunduğu yenilikçi hizmetleri ile net abone sayısını artırmayı sürdürmüş, 2016 yılı içerisinde 293 bin abone kazanımıyla yılsonu Ev TV abone sayısı 677 bine ulaşmıştır.

Yenilenen platform ile eşsiz televizyon deneyimi

Türkiye'nin ilk IPTV'si Tivibu yenilenen altyapısı ile eşsiz özellikleri kullanıcılarına sunmaya devam etmiştir.

- » TV, bilgisayar, tablet ve akıllı telefonlar üzerinden gerçek 4 ekran deneyimi,
- » Bulutta kayıt teknolojisi ile Türkiye'de ilk defa yayın akışındaki tüm içerikleri kaydetmeden 7 gün geri alabilme imkanı,
- » Tüm aile bireylerine özel profiller yaratabilme,
- » "İkili ekran" uygulamasıyla; bir kanal ana ekranda görüntülenirken, ekranın bir köşesindeki alanda farklı bir kanal izleyebilme,
- » Gelişmiş öneri motoru ile izleyici alışkanlıklarına göre içerik öneri sistemi,
- » Mobil cihazlardan Şampiyonlar Ligi ve Avrupa Ligi yayınları gibi birçok özellik Tivibu üyelerine sunulmaya başlandı.

Uydudan tüm Türkiye'ye zengin içerik

2015 yılında ilk defa uydu platformunda hizmet vermeye başlayan Tivibu, 2016'da uydu platformundaki içerik çeşitliliğini belgesel, dizi ve yaşam kanallarıyla güçlendirerek 70'i HD toplam 149 kanala ulaşmıştır.

- » National Geographic, Nat. Geo. People, Nat. Geo Wild uydu platformuna eklenmesiyle dünyanın en prestijli 12 Belgesel kanalı
- » Uydu platformuna eklenen Fox Sports ile birlikte HD kalitesinde toplam 16 spor kanalı
- » Dünyanın ilk 24 saat kesintisiz yayın yapan çocuk kanalı Baby TV ve Turner'ın yeni kanalı Boomerang TV'nin eklenmesiyle toplam 10 çocuk kanalı
- » Fox Crime, Fox Life ve FX kanallarının eklenmesiyle dizi kategorisinde toplam 4 HD dizi kanalı

Spor medyasının yeni kanalı: Tivibu Spor

2015/2016 sezonunda UEFA Şampiyonlar Ligi ve Avrupa Ligi'nden 250'ye yakın maç canlı yayınlayarak Türkiye'de bir ilke imza atan Tivibu, 2016-17 Sezonun başlangıcı itibarıyla Türksat Uydusundan tüm Türkiye'ye açık kanalını lanse etti. Yeni stüdyoları ve münhasır ekran yüzleriyle hafta boyu kesintisiz canlı yayınlarla Avrupa futbolunun zirvesini ekranlara taşıdı.

Son çeyrekte Türksat Uydusundan şifresiz yayınlarla başlayan kanal 2016 sonu itibarıyla 1,5 milyondan fazla hanede izlenen kanal ile potansiyel ödemeli TV sistemi müşterilerine erişim sağlamıştır.

Sporda yeni içerikler

Şampiyonlar Ligi ve Avrupa Ligi canlı maç yayınlarını ekranlara taşıyan Tivibu Spor 2, Tivibu Spor 3 ve Tivibu Spor 4 ekranları yeni içeriklerle güçlenmiştir.

Basketbolda NCAA'in (Amerikan Kolej Ligi) yanı sıra İspanya, Almanya ve Doğu ve Kuzey Avrupa ülkelerinin takımlarından oluşan VTB Basketbol Ligi her hafta canlı maçlarla Tivibu Spor kanallarında basketbol severlerle buluşmaya devam etmektedir.

2015/16 sezonundan itibaren 3 yıl boyunca Tivibu platformunda yayınlanacak Portekiz, Hollanda ve Rusya Ligleri ve İtalya ve İspanya Kral Kupası futbol maçları yayınlarına devam etmektedir. Dünyanın en iyi Golf turnuvalarının ve ATP 250, WTA Tenis turnuvalarının yanı sıra Snooker, Boks ve Rugby gibi dönemsel olarak farklı branşlarda prestijli turnuvalar Tivibu Spor ekranlarından yayınlarına devam etmiştir.

Tivibu'da film keyfi devam ediyor

Tivibu, spordan belgesele, sinemadan çocuk kanallarına kadar sunduğu çok geniş içeriği zenginleştirmeye devam etmiştir.

Türkiye'yi Seç-İzle özelliğiyle tanıştıran Tivibu, içerik stratejisini devam ettirerek, 2016 yılında 55 adet özel film klasörünü platformda sinemaseverlerle buluşturmuştur.

Klasörler dışında 1.250 Tivibu'ya özel kirala izle filmi ve 3.750 Seç-İzle filmi Tivibu izleyicilerin hizmetine sunulmuştur.

2016 yılında 200'den fazla yerli ve yabancı film Tivibu'ya özel olarak TV'de ilk kez Tivibu üyelerinin beğenisine sunulmuştur.

Dönemsel kanallarda bir ilk: Türkiye'nin ilk şifresiz 7/24 yayın yapan Ramazan kanalı

Tivibu, dönemsel kanal projelerini sürdürerek, Ramazan ayında 7/24 kesintisiz yayın yapan Tivibu Ramazan Kanalı ile Türkiye'de bir ilke imza atmıştır. İftar ve sahur saatlerinde günlük ortalama 8 saat canlı yayın yapan kanal, Ramazan ayına özel filmler, belgeseller ve eğitici öğretici programlarla Ramazan coşkusunu Tivibu ekranlarına taşımıştır.

Türk Telekom'un Faaliyetleri

2015'te satışa başlayan Ticari ürüne ek olarak 3 yeni ürün altyapısı tamamlanmış ve Ticari segmentteki tüm ürünler aktif olmuştur.

Yeni Ticari Ürünler

2015'te satışa başlayan Ticari ürüne ilave olarak 3 yeni ürün altyapısı tamamlanmış ve Ticari segmentteki tüm ürünler sahaya indirilmiştir.

Otellere özel çözümler yaratan Tivibu Otel ürününün, golf, sinema, UEFA Şampiyonlar Ligi ve Avrupa Ligi ve CNN International gibi münhasır içeriklerle turistik bölgelerde satışına başlanmıştır.

Site ve lojmanlara toplu yayın ve toplu satış imkanı sunan ürünün altyapısı tamamlanmış ve ürün sahaya indirilmiştir.

Yarı Ticari Tivibu ile ilk defa SOHO segmente yönelik ürün tasarlanmıştır. Proje bireysel Tivibu kullanan SOHO segment müşterilerinin daha yüksek gelirli SOHO segment müşterilerine dönüşümüne imkan vermektedir.

Kampanya ve marka iş birlikleri

» Yeni yıl kampanyası ve "Her Şey Dahil" kampanyası kapsamında Tivibu internet ürünleriyle birlikte bundle olarak sunulmuştur.

- » 15 Eylül 2016 31.12.2016 Pepsi ve Lays ile yapılan çekiliş kampanyasında 200 adet Tivibu paketi hediye olarak verilmiştir. Kampanya ile 100 milyondan fazla Pepsi ve Lays ürünü Tivibu markasını sahaya taşımış ve reklam filmlerinde temsil edilmiştir.
- » 11 Kasım 2016- 31.12.2017 ilk Mobil bundle kampanyası olan Tivibulu Cep tarifeleri kampanyası kapsamında Tivibu Sinema/Süper paketleri 24 ay hediye olarak verilmiştir.
- » Selfy lansman kampanyası 23 Eylül 2016- 31.03.2017, dopdolu kampanyası 25 Ekim 2016- 31.12.2017 Selfy lansmanında ve Selfy dopdolu tarifelerinde Tivibu Go sinema paketleri hediye olarak verilmiştir.
- » 2015'te başlayan Arçelik iş birliği 2016'da da devam ettirilerek STB cihazı ya da uydu alıcısı yerine, akıllı TV'lerin arkasına takılarak Tivibu kanallarını izlemeyi sağlayan modüller tüketicilere sunulmuştur. İş birliği kapsamında Arçelik, Beko, Grundig marka, Tivibu uyumlu LED ve LCD televizyon satın alan müşterilere Tivibu CAM Modül ve Süper paket 12 ay boyunca hediye edilmiştir.
- » Zincir mağaza ve üçüncü partiler aracılığıyla satış imkanı verecek ön ödemeli ürünler projesi teknik altyapı ve içerik geliştirmeleri tamamlandı . Proje ilk olarak MediaMarkt ile yapılan iş birliği ile sahaya inmiş ve Tivibu Süper ve Sinema Paketleri mağazalarda raf ürünü olarak sunulmuştur. Media Markt ile Ocak 2017 de başlayacak İş birliği sayesinde Türkiye'de 40'in üzerinde mağazada erişim sağlanacaktır.
- » 06.09.2016- 31.06.2017 "Sezona Erken Gel" kampanyası ile sezon öncesi fiyat avantajları ile erken üyelik fırsatları sunulmuştur.

Erişilebilir Yaşam

Erişilebilir Yaşam Projesi ile Türk Telekom'un müşterilere dokunan tüm kanallarının erişilebilir hale getirilmesi ve engelli müşterilerin ürün ve hizmetlere daha kolay ulaşması hedeflenmiştir. 'Erişilebilir Ürünler' kapsamında Türkiye'de ilk kez mobil, internet, telefon ve televizyonu bir arada sunan dörtlü avantaj paketi en uygun fiyat ile sunulmuştur. Projenin ilk aşamasında İstanbul'da yer alan Türk Telekom Ofisleri 'Erişilebilir Mimari' anlayışıyla yeniden düzenlenerek engelliler için ergonomik açıdan erişilebilir hale getirilmiştir. Erişilebilir mimari kapsamında engelliler için rampa, kılavuz yüzey çizgileri ve Braille kabartma ve yönlendirme tabelaları yer almaktadır. Mimari değişim süreci İstanbul'daki Türk Telekom ofis mağazalarıyla başlamış olup, kısa sürede Türkiye genelindeki 152 Türk Telekom ofisine yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Türk Telekom gönüllülerinden 250'nin üzerinde çalışan, işaret dili ve engellilerle 360 derece iletişim eğitimleri alarak Erişilebilir Yaşam Elçileri olarak hizmet vermektedir. Erişilebilir Yaşam Masalarında işitme engelli müşterilere, çağrı merkezindeki yeminli işaret dili çevirmenleri vasıtası ile görüntülü işaret dili çevirisi hizmeti de sunulmaktadır. Ayrıca, proje kapsamında engelli müşteriler çağrı merkezine beklemeden doğrudan bağlanabilmektedir.

Müşteri Deneyimi Yönetimi

Türk Telekom müşteri deneyimini sürekli iyileştirme odağını 2016'da da devam ettirmiştir. 2016 yılının başında mobil, genişbant ve sabit telefon ürünlerinin Türk Telekom markası altında toplanmasıyla beraber, müşterilerin ihtiyaç duydukları anda çoklu tekliflerin sunulabilmesi için kanallar seferber edilmeye başlanmıştır.

Genişbant müşteri deneyiminin iyileştirilmesi ile ilgili evde kurulum ve dashboard süreçleri tasarlanarak hayata geçirilmiştir. Mobil hatlı müşterilerin Nisan 2016'daki LTE lansmanı öncesi ve sonrasındaki geçiş süreçleri kurgulanmış; müşterilere mükemmel bir deneyim yaşatmak için gerekli aksiyonlar alınmıştır. Müşterilerin en çok işlem yaptığı ve çağrı yarattığı süreçlere ilişkin olarak, tüm temas noktalarındaki belirli işlemler uçtan uca müşteri deneyim yolculuklarıyla incelenerek iyileştirilmiştir.

Yıl içerisinde hem yurt içi hem de yurt dışında yaşanan afet ve kriz durumlarında, müşterilerin iletişim ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde acil aksiyonlar alınmış, müşteri memnuniyeti ön planda tutulmuştur.

Dijital Ödeme Hizmetleri

Türk Telekom müşterilerinin günlük ödeme ihtiyaçlarına hızlı, güvenli ve kolay çözümler sunmak ve Türk Telekom ürün portföyüne yenilikçi ödeme yöntemleri eklemek amacıyla Nisan 2013'te kurulan Türk Telekom Ödeme Hizmetleri A.Ş. 2016 yılında da Türk Telekom Mobil Ödeme, Türk Telekom Netten Ödeme ve Türk Telekom Evden Ödeme ürünleri ile faaliyetlerine devam etmiştir.

Dijital ödeme sektöründeki büyümeyle doğru orantılı olarak 2016 yılında portföydeki ürünler üzerinden sunulan servis sayısı artırılmış ve çeşitlendirilmiştir. Mobil cihaz penetrasyonunun artması ve bu platformda sunulmak üzere tasarlanan içeriklerin kullanımının büyük ölçüde yaygınlaşması ile birlikte Ocak ayı itibarıyla Türk Telekom Mobil Ödeme üzerinden mobil içerik servisleri sunulmaya başlanmıştır. Ayrıca, teknoloji devi Google'a ait elektronik medya satış platformu PlayStore üzerinden sunulan kampanyaların yanı sıra Türk Telekom Grubu sinerji çalışmaları kapsamında Türk Telekom Müzik ve Tivibu Spor Kampanyaları ile Türk Telekom müşterilerinin grup sinerjisi avantajlarından faydalanmalarına olanak sunulmuştur.

Türk Telekom'un Faaliyetleri

2016 yılında Türk Telekom, ING Bank ve Teknosa işbirlikleriyle geliştirilen iş modeli kapsamında hat, cihaz ve kredi satışını bünyesinde barındıran Portakal Projesi'nin lansmanı yapılmıştır.

2016 yılında Türk Telekom, ING Bank ve Teknosa işbirlikleriyle geliştirilen iş modeli kapsamında hat, cihaz ve kredi satışını bünyesinde barındıran Portakal Projesi'nin lansmanı yapılmıştır. Böylelikle Türk Telekom müşterilerinin Teknosa mobil hatları için taahhüt vererek Teknosa'dan ING Bank kredisi ile indirimli cihaz satın almalarına ve Türk Telekom Ödeme Hizmetleri A.Ş. tarafından verilen ödeme hizmeti ile kredi tahsilatlarına aracılık edilmesine imkan sağlanmıştır.

Türk Telekom Mobil ödeme olarak kullanıcıya sunulan ödeme çözümlerini kişiselleştirmek ve limitleri daha efektif yönetebilmek adına Nisan 2016'da Kullanıcı Bazlı Limit Projesi hayata geçirilmiştir. Bu uygulama kapsamında faturalı müşterilere belirli kriterler göz önünde bulundurularak skorlar atanmakta ve bu skora göre aylık limit değerleri belirlenmektedir. Ayrıca; müşteri odaklı bir yaklaşımla kullanıcı ile temas kurulan her etkileşim noktası incelenerek standartlar uygulamaya konulmuş ve müşteri deneyiminin geliştirilmesi sağlanmıştır.

Bireysel Satış

Türk Telekom 2016 yılının ilk günlerinde yeni marka lansmanını gerçekleştirmiş ve bu kapsamda satış kanallarının dış cephe giydirmeleri yenilenmiştir. Bu hızlı dönüşüm müşteriler tarafından beğeni ve takdirle karşılanmıştır. Müşteriler Türk Telekom bünyesinde yer alan herhangi bir satış kanalına ürünler ve hizmetler hakkında bilgi almaya gittiklerinde yeni ve teknolojik mağazalarda hizmet almışlardır. Satış kanalı çalışanlarının bilgi seviyesinin sürekli eğitimlerle

desteklenmesi de müşteri algısının iyileşmesini sağlayarak satışlara olumlu yansımıştır. Ayrıca giderek artan yeni perakende kanal satış noktası sayısı ile de müşteriyle temas etme olanağı yükseltilmiştir.

2016 yılı birinci çeyrek döneminde hayata geçirilen "Yeni Yıl Kampanyası" kapsamında sunulan fiyat avantajı ve iletişim kanallarının etkili kullanımı ile müşteri üzerinde olumlu bir algı yaratılmıştır. Benzer bir etki, Haziran ayında piyasaya sunulan Fırsat 8 GB tarifesiyle de sağlanmıştır.

"Tivibu Her Yerde" kampanyası ile sağlanan fiyat avantajı ve satış mağazalarında oluşturulan müşteri deneyim alanları Türk Telekom'un TV pazarında da önemli bir yer edinmesini sağlamıştır. Müşteriler bu alanlarda TV ürünü için yerinde ve kaynağından bilgi olarak ürünü deneme şansını elde etmiştir.

Çapraz satış uygulaması 2016 yılında da Türk Telekom'un önemli odakları arasında yer almıştır. Etkili ticari pazarlama kampanyaları, çapraz satışa yönlendirme yapan kartonlar ve tüm satış kanalı çalışanlarına yönelik çapraz satış senaryolu eğitimlerle çapraz satışlar artırılmıştır.

Mayıs ayı itibarıyla, müşterilerin cihaz taleplerini karşılayabilmek adına ev telefonu ve internet faturalarına cihaz taksitlerinin eklenebilmesini sağlayan sisteme geçilmiştir. Müşteri ve satış kanalı beklentileri doğrultusunda alınan bu aksiyonla cihaz satışlarında gün geçtikçe artan bir ivme yakalanmıştır.

Kurumsal Pazarlama ve Satış

Türk Telekom'un 2016 yılı başında hayata geçirdiği marka birleşmesi çerçevesinde, Türk Telekom, Avea ve TNET'in kurumsal satış ve kurumsal pazarlama birimleri bir araya gelmiştir. Bu yeni yapılanma ile kurumsal müşterilerin ihtiyaçlarına entegre ve daha hızlı çözümler sunma imkanı elde edilmiştir.

Bugün sahada 2.500 Türk Telekom kurumsal satış yöneticisi entegre ürün portföyünü müşterilere sunarak onların tüm iletişim ihtiyaçlarına çözüm getirmektedir. Bu birleşme ile Türk Telekom, Türkiye'nin en büyük kurumsal satış teşkilatlarından birine sahip olmuştur.

Kurumsal Reklam ve Etkinlikler

Türk Telekom, 2015 Ağustos döneminde yeni entegre yapısıyla kurumsal müşterilerine tek noktadan hizmet kolaylığı sağlamak üzere çıktığı yolda, teknoloji aracılığıyla nesiller arasında "köprü" kurmayı amaçlayan bir kampanya lanse etmiştir. KOBİ'lerin %90'ının teknolojiyi sevdiğini ve büyümenin teknoloji ile bağlantılı olacağını gösteren araştırmaların da sonucunda Türk Telekom, kurumsal müşterilerine yönelik "Teknoloji Yanında, İşler Yolunda" platformuna hayat vermiştir.

Platform, Karagöz-Hacivat oyunlarını animsatan öyküler üzerinden mesaj iletme yoluna gitmiş; böylelikle geleneksel ile modernin birbiriyle etkileşimini efektif bir şekilde vurgulayabilmiştir. Bu anlatım dili, bir aile şirketi içinde yaşanan çekişmeli baba-oğul diyalogları aracılığıyla toplumun ortak bilinç ve değerlerine hitap ederek ürün ve hizmetleri anlatmıştır.

"Teknoloji Yanında, İşler Yolunda" platformu marka geçiş sürecine kadar başarıyla hizmet etmiştir; marka birleşmesinden sonra slogan Türk Telekom'un fiber altyapısının gücünden yola çıkılarak "Fiber gücü yanında, işler yolunda" olarak kullanılmaya devam etmiştir. 2016 yılında devam eden seri iletişimlerle mobil, internet ve telefon teklifleri tüketici ile buluşturulmuş ve sektörünün en yüksek reklam skorlarına imza atılmıştır.

Uludağ Ekonomi Zirvesi sponsorluğu: Capital ve Ekonomist dergileri tarafından 2012 yılından bu yana gerçekleştirilen, dünyadan ve Türkiye'den önemli konuşmacıların ve iş insanlarının bulunduğu Uludağ Ekonomi Zirvesi 25-26 Mart 2016 tarihlerinde gerçekleşmiştir. Türk Telekom'un Co-sponsor olarak yer aldığı zirvede Türk Telekom üst düzey yöneticisi "Türkiye 2023: Büyüme Nereden Gelecek?" panelinin moderatörlüğünü üstlenmiştir.

Uluslararası Akıllı Şehirler Konferansı: 4-5 Mayıs tarihlerinde Ankara'da düzenlenen ve "Akıllı Şehirlerin Geleceği" temalı konferansta, Akıllı Şehir uygulamalarına ve başarı hikayelerine yer veren Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin çözüm ortağı olarak katılım sağlanmıştır. Akıllı Şehir yolculuğunda altyapımız ve sunduğumuz çözümlerle birlikte iş birliği içinde olduğumuz Antalya; akıllı ulaşım, akıllı sağlık, akıllı çevre ve akıllı enerji bileşenlerinin yer aldığı akıllı ekranlar sayesinde fuar alanının en çok ilgi gören belediyesi olmuştur.

Türk Telekom'un Faaliyetleri

Türk Telekom, entegrasyon sonrasında “tek noktadan” karşılamaya başladığı mobil ve sabit iletişim ihtiyaçları için çalışmalarına devam etmektedir.

Smart City Expo etkinliği: Dünyada yapılan en önemli akıllı şehirler organizasyonlarından olan etkinlik, Amsterdam, Barcelona gibi kendini akıllı şehir anlamında kanıtlamış olan şehirlerle birlikte ilk kez Türkiye ayağında 1-3 Haziran tarihlerinde İstanbul'da yapıldı. Bu önemli etkinlikte katılımcılara Yeni Nesil Şehirler yolculuğunda Türk Telekom'un vizyonu ve yol haritası aktararak, fuar alanında Yeni Nesil Şehirler hakkında sanal gerçeklik gözlükleriyle Akıllı Şehirler'in günlük hayatımıza olan etkileri deneyimletilmiştir.

Fortune500 Ödül Gecesi Sponsorluğu: 28 Eylül tarihinde Türk Telekom ana sponsorluğunda gerçekleşen etkinlikte öğleden önceki seansta, gecenin açılış konuşması ve ardından gerçekleşen panelde konuşmacı olarak yer alınmıştır. Bu önemli gecede Fortune 500 Türkiye'nin En Kârlı Şirketi Ödülü'nü Türk Telekom, ayrıca Türk Telekom'un inovasyon ödülünü Big Data projesindeki çalışma ortağımız TREDAS kazanmıştır.

Eğitimde Fatih Projesi Eğitim Teknolojileri

Zirvesi: Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bu yıl ikincisi düzenlenen Eğitim Teknolojileri Zirvesi Türk Telekom katkılı ile 4-5 Kasım 2016 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Eğitimde teknolojik gelişimle ilgili önde gelen birçok firmanın ve kamu çalışanlarının katıldığı etkinlikte Türk Telekom; Sebit, Innova ve Türk Telekom Akademi olarak yer almıştır. Teknolojik sınıflar, mobil öğrenme ve siber güvenlik çözümlerini ön plana çıkarılmıştır.

Bu İşte Beraberiz Platformu: “Bu İşte Beraberiz Platformu” Başarı hikayeleri projesinin bir parçasıdır, platformda Türk Telekom'un birlikte çalıştığı kamu kurumları ve özel sektörden büyük müşterilerine Türk Telekom'un kurumsal çözümleri anlatılmaktadır. Sektöründe güçlü firmalarla yapılan iş birliklerini gösteren dijital videolar ve ürünlerin nasıl çalıştığını açıklayan ürün videoları yer almaktadır. Bu kapsamda, büyük müşterilerle çekilen dijital videolar; Bimeks, Özşanal, Kilit Grup, Neutec, Carrefour, LCW, Folkart, Ilko, 3 Öğün, Ulu İnşaat, Paşa Otelleri'dir.

Çoklu Teklif Projeleri

Türk Telekom, entegrasyon sonrasında “tek noktadan” karşılamaya başladığı mobil ve sabit iletişim ihtiyaçları için çalışmalarına devam etmektedir.

Hayırlı Olsun Kampanyası: 2015 yılında lanse edilen “Hayırlı Olsun Kampanyası” ile yeni işyeri açan müşterilere, bütün iletişim ihtiyaçlarını bir arada sunmayı amaçlamaktadır. Kurumsal müşterilere özel ilk üçlü teklif olan ve “iş telefonu, internet ve mobil hattın” bir arada sunulduğu kampanya 2016'da da devam etmiştir.

İş Telefonuna Limitsiz İnternet Kampanyası:

2016 son çeyreğinde lanse edilen “İş Telefonuna Limitsiz İnternet Kampanyası” ile iş telefonu ve interneti bir arada almak isteyen yeni açılan iş yerleri, küçük işletmeler ve esnaflar hedeflenerek temel ihtiyaçlarının karşılanması sağlanmıştır.

Kamu Proje ve Kampanyaları

Fatih Projesi kapsamında MEB'e özel kampanya:

Türkiye'nin en büyük teknoloji projelerinden biri olan Fatih Projesinde ilk faz tamamlanmış, 2. faz kapsamındaki okulların fiber hıza kavuşturulması için çalışmalara başlanmıştır. Okulları yüksek hızlarla buluşturmak için yeni MEB paketlerinin toptan ve perakende seviyelerinde oluşturulması çalışmalarına başlanmıştır.

Kamunet : Türkiye'nin lider iletişim ve eğlence teknolojileri şirketi Türk Telekom, siber güvenlik konusunda çalışmalarında önemli bir adım atmıştır. Geliştirdiği uçtan uca güvenlik sistemleri ile internetten gelebilecek siber güvenlik tehditlerine karşı bilgi güvenliği sağlayan Kamunet ile kamu kurum ve kuruluşlarının da güvenliğini sağlayacaktır. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından Temmuz 2015 itibarıyla kurum içi iş uygulamalarında kullanılmaya başlayan ağ, sağladığı kapalı güvenlik sistemiyle siber güvenlik alanındaki risklerin en aza indirilmesini sağlamaktadır.

Sağlık kampüsleri projesi: Kamunun ihtiyacı olan hizmeti tüm kullanıcılara daha kaliteli şekilde sunarak, Ar-Ge çalışmalarının yürütüleceği Mersin ve Bilkent Üniversitesi modern sağlık kampüslerinin teknoloji altyapısı 25 yıl süreyle Türk Telekom tarafından

sağlanacaktır. Bu kapsamda 24 şehirde oluşturulan 30.000 yatak kapasiteli sağlık kampüs projesi hayata geçirilmiştir. Mersin ve Bilkent sağlık kampüslerinde de çalışmalar devam etmektedir.

Sabit Ses ve Genişbant Projeleri ve Gelişmeler

Türk Telekom, müşterilerine sunduğu geleneksel ses hizmetlerinin yanı sıra müşteri odaklı entegre iletişim çözümleri ve yeni nesil hizmetleriyle de müşteri memnuniyetini artırarak sabit ses pazarının öncüsü olmaya devam etmektedir. Yeni sabit ses projeleri ile Türk Telekom, müşterilerinin ihtiyaçlarına en uygun çözümleri sunabilmek adına daha sade bir sabit ses tarife portföyü hazırlamıştır.

Küçük işletmeler için tasarlanan yeni tarifelerde 250 dakikadan 5.000 dakikaya her yöne arama içeren çeşitli paketler yer almaktadır. Yeni paketlerle, sabah 8-11 yurt içi her yöne arama sunan Siftah Paketi ve 250 dakika yurt dışı arama sunan "Global Paket" hediye olarak verilmektedir.

Kamu için 2016 yılında IP dönüşümü, geri kazanım ve taahhütlendirme çalışmalarına odaklanılmıştır. Geri kazanım ve taahhütlendirme aksiyonları için kampanya çalışılmış, müşteri bazlı pazarlama faaliyetleri yürütülmüştür. Mobil ve sabit genişbant ile ortak kampanya çalışmaları devam etmektedir.

Türk Telekom'un Faaliyetleri

Türk Telekom büyük müşterileri için de data ürünleri ve ME (Metro Ethernet) Internet ürünlerinde derinleşmeye ve gelir artışına odaklanmış, üst pakete geçiş için kampanya lansmanları yapmıştır.

Kurumsal müşterilerin ihtiyaçlarına yönelik geliştirilen sabit genişbant teklifleri ve Türk Telekom'un diğer hizmetleriyle zenginleştirilen çoklu teklifler, şirketin sabit geniş bant pazarındaki liderliğini güçlendirmiştir.

2016 yılı içerisinde lanse edilen "Fiber Güçlü Limitsiz İnternet" kampanyasıyla genişbant pazarında fiber ürününde başarılı satışlar gerçekleşmiştir. Kampanya ile hem yeni kazanım adetlerini artırmak hem de fiber adetlerini genişletmek amaçlanmıştır.

Son çeyrekte lanse edilen "İş Telefonuna Limitsiz İnternet" Kampanyası ile iş telefonu ve interneti bir arada almak isteyen yeni açılan iş yerleri, küçük işletmeler ve esnaf için oldukça uygun teklifler sunulmaktadır. Ayrıca yıl içerisinde "Tam Zamanında", "En Güvenli İnternet" ve "İşte Farkın" kampanyaları lanse edilmiştir.

Kamu müşterileri için data ürünleri ve Metro Ethernet (ME) İnternet ürünlerinde derinleşmeye ve gelir artışına odaklanılmıştır. Üst pakete geçiş için kurumsal kampanyaların lansmanı yapılmıştır.

Küçük ölçekli kamu kurumları segmente edilerek özelleştirilmiş kampanyaların lansmanı yapılmıştır; Aile Sağlık Merkezlerine Özel İnternet Kampanyası ve İnternet ile Toplu SMS 'in bundle sunulduğu Kamu Kurumlarına Çifte Bereket Kampanyası sunulmuştur.

Türk Telekom kamu müşterileri için ve büyük müşterileri için data ürünleri ve Metro Ethernet (ME) İnternet ürünlerinde derinleşmeye ve gelir artışına odaklanmış, üst pakete geçiş için kampanya lansmanları yapılmıştır.

Kamu'da hızlı ve güvenli internet, Türk Telekom Metro Ethernet!

Paylaşımsız,
güvenli ve
10 Gbps'ye kadar
simetrik
download/upload
hızında internet

Mobil Servis Projeleri ve Gelişmeler

Akıllı telefon kullanım oranı dünyada olduğu gibi Türkiye'de de artış göstermeye devam etmektedir. Özellikle LTE'nin daha yaygınlaşması ve kurumsal müşterilerin artan internet kullanımı ile akıllı telefon sahipliği de buna paralel artış gösterecektir. Türk Telekom müşterilerinin bu ihtiyaçlarını karşılayacak cazip ve zengin içerikli cihaz kampanyaları ile hem akıllı telefon, hem de LTE uyumlu telefon sahipliğini artırmayı desteklemeye devam edecektir.

1 Nisan'da geçiş yapılan LTE servisi ile eş zamanlı olarak lanse edilen "LTE Sınırları Kaldıran Tarife" ile kurumsal müşterilere sınırsız konuşma ve mesajlaşma imkanı sunulmuştur. Ayrıca cepten internet içeriği ile Türk Telekom'un sabit hizmetlerdeki fiber gücü LTE servisinde de müşteriler ile buluşturulmuştur. Bu tarife grubunun zengin içeriği ile müşterilerin mobil hizmet ihtiyaçları karşılanırken fark yaratılmıştır.

LTE geçişi ile müşterilerin hayatlarındaki önemli değişimlerden biri olan LTE uyumlu sim kart değişimi konusunda hem müşteri tarafında hem de satış kanallarında çalışmalar devam etmektedir.

LTE hızında internete bağlanmak isteyen kurumsal müşterilerin beklentilerini karşılayabilmek için mobil geniş bant portföyü oluşturulmuştur. LTE Mobil geniş bant portföyü kapsamında, müşterilerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek 1GB'tan 50GB'a kadar paket kotasının çeşitlendiği, taahhütlü ve limitinde durma opsiyonlu internet paketleri bulunmaktadır. İnternet paketlerine ek olarak, müşterilerin bu paketlerle birlikte alabilecekleri LTE destekli Mobil USB Modem ve Mobil Wi-Fi Modem teklifleri sunulmuştur.

Araç içerisinde internet sağlayıcı olarak kullanılan endüstriyel Router cihazı bazında iş ortaklarıyla detaylı görüşmeler yapılmış ve özellikle Kamu'nun ihtiyacını karşılayacak Router teklifleri sunulmuştur.

Güç kampanyası: Mobilde yeni kazanımın artırılmasının hedeflendiği bir kampanyadır. Avantajlı kurumsal menüde yer alan tüm ses, SMS ve data paketlerinde geçerli olacak indirimli ve indirim + bütçeli kurguları içermektedir.

Sürprizsiz fatura tarifesini ve kampanyası: Limitinde duran özellikli 300dk ve 1.000 dk. tarifeleri oluşturulmuş ve 12 aylık taahhütlü kampanya kurgusu çalışılmıştır. Kurgulanan tarife ile çalışanlarının aşım yapmalarını tercih etmeyen ve kontrol altında tutmak isteyen firmalar hedeflenmiştir.

Kamu'da araç takip kazanım kurgusu: Kamu kurumlarının M2M kullanımını limitleyen faktörlerden biri olan simkart değişimi ve oluşan ek maliyetler için çözüm geliştirilerek Kamu kurumlarında M2M kullanım penetrasyonunda artış hedeflenmiştir.

İşyerim

Sınırları kaldıran 4.5G Türk Telekom'da

Tüm esnaf ve KOBİ'lerimizi 4.5G hızında fiber güçlü İnternet, sınırsız konuşma, sınırsız mesajlaşma için Türk Telekom ofislerine ve mağazalarına davet ediyoruz.

Türk Telekom
4.5G

8 GB internet Sınırsız konuşma ve SMS Ayda **49 TL**

Türk Telekom

12 ay taahhütlü, mobil Wi-Fi destekli

Kamu'da mobil VAS odağı (Toplu SMS & MMS, mobil reklam ürünleri): Kamu'da mobil için yüksek ve hızlı gelir getiren projeler kapsamında olan mobil VAS ürünlerindeki kampanyaları çeşitlendirilip, daha anlaşılır ve kolay paketleme yapıları oluşturulmuştur.

Büyük müşterilerde mobil VAS odağı (Toplu SMS & MMS, mobil reklam ürünleri): Büyük müşteriler için özel günler, bayramlar, indirim dönemleri için sunulan "Toplu MMS" kampanyası ile pazarlama faaliyetlerine destek olmak amaçlanmıştır.

THY faturanı paylaş kampanyası: THY çalışanlarına özel kurgulanan bir kampanyadır. 4 farklı teklif sunulan kampanyada farklı ses ve data alternatifleri sunulmuş ve en yüksek paket içeriğine ek olarak abonelere hediye çeki de sağlanmıştır.

Oyak Renault faturanı paylaş kampanyası: Oyak çalışanlarına özel kurgulanan bir kampanyadır. 4 farklı teklif sunulan kampanyada farklı ses ve data alternatifleri sunulmuştur.

Türk Telekom'un Faaliyetleri

2016 yılında Kamu Kurumlarında TTVPN dönüşümleri devam etmiş, özellikle belediyelere yönelik yapılan yeni kazanım ile 8 yeni belediyenin TTVPN dönüşümleri gerçekleştirilmiştir.

Katma Değerli Servisler

Kamu için Sanal Santral ve diğer ses hizmetlerinde projelendirmeye başlanılan katma değerli servisler ile ürünler geliştirilmeye devam edilmiştir. Bunlardan öne çıkanlar aşağıda yer almaktadır;

- » Sesli yanıt sistemi (IVR)
- » Fax Over IP
- » Ses Kayıt
- » Gelişmiş raporlama (CDR)
- » M2M platformu
- » Yeni nesil şehirler
- » İşyerim İnternette
- » Bu İşte Beraberiz Platformu

Sabit Data Gelişmeleri

2016 yılında Kamu Kurumlarında TTVPN dönüşümleri devam etmiş, özellikle belediyelere yönelik yapılan yeni kazanım ile 8 yeni belediyenin TTVPN dönüşümleri gerçekleştirilmiştir. Mevcut müşterilerde hız artış kampanyaları ile taahhüt oranı artırılmıştır.

TTVPN akıllı cihaz kampanyası: Mevcut TTVPN devreleri için hız artırımı veya paket değişikliği yapan müşterilere, toplam gelir artışına göre akıllı cihaz verilmektedir. Türk Telekom müşterileri, hız artırımlarına göre puan kazanmakta, karşılık gelen puanlarına göre cihazlar arasından seçim yapabilmektedir.

Bu İşte Beraberiz Platformu: Kamu kurum ve özel sektör müşterilerine yönelik Türk Telekom'un kurumsal çözümlerinin anlattığı ve başarı hikayeleri projesinin parçası olan platformdur. Bu platform içinde sektöründe güçlü firmalarla yapılan iş birlikleri

ve ürünlerin nasıl çalıştığını açıklayan ürün videoları yer almaktadır. Bimeks, Özşanal, Kilit Grup, Neutec, Carrefour, LCW, Folkart, İlko, 3 Öğün, Ulu İnşaat, Paşa Otelleri çekimi yapılan dijital videolar için büyük müşteriler segmenti örneklerinden bazılarıdır.

ICT ürünlerindeki gelişmeler: Müşterilerin üründen ziyade direkt çözüm istediği ve birden fazla çözüm ortağının çözüm içinde yer almasının gerektiği outsourcing projelerini Full House ICT adı altında öncelikli olarak Innova ile, kapsamın gerektiği durumlarda ise diğer iş ortaklarıyla birlikte takip edilmektedir.

Son yıllarda tüm dünyada stratejik kurumları ve kamu kurumlarını hedef alan Siber Saldırılarla ilgili kamu kurumlarını Türk Telekom'un Siber Koruması altına alabilmek için Kamu özelinde pazarlama faaliyetleri ve kampanyalar üzerinde çalışılmıştır.

Veri Merkezi Yatırımları

Türkiye'nin en zengin çözüm portföyünü ve müşteri odaklı hizmetini sunan Türk Telekom, Ankara Ümitköy'deki yeni veri merkezi IDC4'ün açılışını 14 Nisan Perşembe günü gerçekleştirmiştir. Yeni entegre yapısı ile kurumsal müşterilerine tek noktadan hizmet kolaylığı sağlayan Türk Telekom, IDC4 Veri Merkezi ile veri merkezleri sayısını 4'e çıkarmıştır. Türk Telekom, İstanbul ve Ankara'da uluslararası standartlara sahip ve yüksek güvenlikli tesislerde müşterilerine kusursuz servis anlayışıyla hizmet vermeye, yeni açılan veri merkezi salonlarının kapasitesini artırmaya devam etmektedir. Ayrıca Türk Telekom, kurumların veri merkezi ihtiyacını karşılamak için uzun vadeli yatırımlarını sürdürmektedir.

Cihaz Yönetimi Projeleri

Küçük işletmeler segmenti için 2016 son çeyreğinde lanse edilen cihaz kampanyası ile yeni müşterilere ve mobilde yeni aktivasyon yapan müşterilere 6 ay sabit telefon geçmişi olması durumunda cihaz satışı sağlanabilmektedir.

Ödüller

Türkiye'nin en prestijli ödülllerinden biri sayılan Kristal Elma'da Kurumsal Pazarlama İletişimi Dijital Pazarlama Ekibi "Bulut Depo" reklam filmiyle dijital mecrada Online Film-Hizmet kategorisinde ödüle layık görülmüştür.

Müşteri Hizmetleri Faaliyetleri

Bireysel Müşteri Hizmetleri

Bireysel Müşteri Hizmetleri iş süreçleri ve organizasyonu "tüm kanallarda en iyi müşteri deneyimi yaşatan çözüm merkezi olmak" vizyonu doğrultusunda oluşturulmuştur.

Türk Telekom Bireysel Müşteri Hizmetleri numaraları ortak marka lansmanı ile Ocak 2016'da mobil, internet, ev telefonu ve TV olarak tüm ürünleri için tekilleştirilmiş ve 444 1 444 ana müşteri hizmetleri numarası olmuştur.

Türk Telekom Grubu, ofis ve bayilerinde bulunan yüz yüze müşteri hizmetleri, Türkiye'nin 23 farklı ilinde konumlanmış olan ve 7/24 hizmet veren çağrı merkezinde yaklaşık 8.500 müşteri temsilcisi ve teknolojisi ile her geçen gün daha çok müşterinin ilk tercihi olan self servis kanalları ile hizmet sunmaktadır.

Bireysel Müşteri Hizmetleri, 2016 yılında da müşteri memnuniyeti sonuçlarında yükseliş gösterirken, tüm kanallardan yaklaşık 1,2 milyar kez iletişim kurulmuştur.

1,2 milyar

Bireysel Müşteri Hizmetleri, yaklaşık 1,2 milyar kez iletişim kurmuştur.

Türk Telekom'un Faaliyetleri

Yüz yüze kanallarda 4,4 milyon müşteri iletişimi olmuş, sunulan kampanya ve tekliflerle müşteri tabanının korunmasında ve tahsilat süreçlerinde önemli katkı sağlanmıştır.

2016 yılında Bireysel Müşteri Hizmetleri'nden hizmet alan müşterilerin %93'ü Self Servis kanalları tercih etmiştir.

Bireysel Müşteri Hizmetleri, müşteri memnuniyetini sağlamanın yanında aynı zamanda gelir merkezi olarak da konumlanmıştır.

Yüz yüze kanallarda 4,4 milyon müşteri iletişimi olmuş, sunulan kampanya ve tekliflerle müşteri tabanının korunmasında ve tahsilat süreçlerinde önemli katkı sağlanmıştır.

Bireysel Müşteri Hizmetleri, self servis kanallarında yaptığı ürün ve hizmet satışları ile birlikte hem gelen çağrılarda hem de dış arama aktivitelerinde üst-çapraz satışlarda ve müşteri bağlılığı aksiyonlarında %58 artış ile gelir getiren önemli bir kanal olmaya devam etmektedir. Türk Telekom için çok önemli olan faturalı müşteri tabanının büyümesinde de yapılan proaktif satış ve reaktif iptal önleme aksiyonlarında %100 artış sağlanmış ve abone tabanı büyümesinde önemli bir rol oynamıştır. Hem Şirket hem doğanın korunması için çok önemli olan e-fatura kullanımı oranında %13 artış sağlanmıştır. Bireysel Müşteri Hizmetleri tüm bunların yanında tahsilat işlemlerinde de başarılarını devam ettirmiş ve bir gelir merkezi olarak da büyümesini sürdürmüştür.

Bireysel Müşteri Hizmetleri, BTK hedeflerini tüm dönemlerde karşılayarak müşterilerin çağrılarını 17 saniyede cevaplamış ve müşteri taleplerinin karşılanması ve şikayetlerinin çözüm süresinde özellikle mobil ve ev telefonunda kayda değer iyileşme sağlanmıştır.

Bireysel Müşteri Hizmetleri aynı zamanda, alternatif kanallarda da (web, akıllı mobil cihazlar, e-mail, SMS, ussd, chat, sesli yanıt sistemleri, sosyal medya, TV, pratik çözüm, yardımcı video uygulaması) en iyi müşteri deneyimini yaşatmaya odaklı yaklaşımıyla hizmet vermektedir. Bu çerçevede web ve mobil online işlem uygulamaları Türk Telekom Grubu müşterilerine bütünlük deneyim sunmak üzere Ocak 2016'da ortak marka altında tekilleştirilmiştir. Bu geliştirme sonrası müşterilerin web ve mobil kanal kullanımı son 1 yılda %100 oranında artış göstermiştir. Özellikle mobil uygulama kullanımı sayısı son bir yılda iki katın üzerinde büyümüştür.

**Online İşlem Kanallarımıza,
“Horizon Interactive
Awards”tan 4 Ödül!**

Türk Telekom Online İşlem Kanallarımız, interaktif ve kreatif alanda dünyanın en prestijli ödülleri arasında yer alan “*Horizon Interactive Awards*”ta 4 ödüle birden layık görüldü.

Mobil uygulamamız, Mobil Uygulamalar İş (Mobile Apps - Business) kategorisinde, **Gümüş Ödül**
Ev Telefonu WEB Online İşlemler kanalı, Müşteri Bilgilendirme Web Sitesi (Websites - Consumer Information) kategorisinde, **Bronz Ödül**
Mobil WEB Online İşlemler kanalı, Web Sitesi (Websites - Responsive / Mobile Design) kategorisinde, **Bronz Ödül**
Online İşlemler Ev Telefonu uygulamamız, Mobil Uygulamalar İş kategorisinde, **Gümüş Ödül**

Detaylar için tıklayın.

Türk Telekom

2016 yılında teknolojiadaki gelişmeler ve yenilikler yakından takip edilerek alternatif kanallara entegre edilmiştir. Kameradan kredi kartı okunarak fatura ödeme, kredi kartının mobil cihaza yaklaştırılarak (NFC) ödeme yapılması, IOS cihazlara özel Widget yapısı, Görsel Hizmet Merkezi (Visual IVR) ve 3D Touch gibi pek çok fonksiyon ve hizmet devreye alınmıştır. Bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında satış gelirlerinde %300 oranında artış olmuştur. IVR menülerindeki çalışmalar ile TL yükleme gelirinde %50, USSD kanalında devreye alınan yeni paketler ile satışlarda %62 oranında artış sağlanmıştır.

Türk Telekom Grubu, teknoloji yatırımları, yenilikçi uygulamaları ve değişen müşteri ihtiyaçlarına uygun olarak tasarladığı kullanıcı dostu self servis kanalları ile müşteri memnuniyeti ve hizmet kalitesinde öncü firma konumundadır.

Yurt İçinden ve Yurt Dışından Ödüller

Teknolojik yatırımlar ve müşteri deneyimi odaklı yaklaşımlar doğrultusunda yapılan geliştirmeler ile, Türk Telekom Online İşlemler Web ve Mobil Uygulamaları, interaktif ve kreatif alanda en prestijli ödüller arasında yer alan Horizon Interactive Awards'da 4 ödüle (2 Bronz ve 2 Gümüş) birden layık görülmüştür.

Kurumsal Müşteri Hizmetleri

Türk Telekom Kurumsal Müşteri Hizmetleri'nin amacı, şirketin vizyonu ve stratejisi doğrultusunda gerçekleştirilen birçok proje ile müşteriye dokunan tüm iş süreçlerinde, en iyi müşteri deneyimini sunmak ve hizmet kalitesini artırmaktır.

Müşteri Deneyimi Ekipleri, müşteri beklentilerini en iyi şekilde anlamak ve aksiyon alanlarını daha net belirlemek için mobil hizmetler ve veri merkezi ürün grubunu odağa alarak 2016 müşteri deneyimi haritalarını tasarlamıştır. Ayrıca mobil ürününde hoş geldiniz aramalarını başlatmıştır.

Kurumsal Müşterilere daha sağlıklı hizmet vermek amacıyla VPN tabanlı ürünlere ait tesis süreçleri revize edilerek süreçsel kısaltmalar yapılmış olup daha erken faturalandırma ile gelir artışı sağlanmıştır.

Kurumsal Müşterilere en iyi müşteri deneyimini yaşatmak amacı ile TT Ofislerde motivasyon artırıcı Zirvedekiler ve birebir müşteri ziyaretlerinin gerçekleştirildiği Müşterimle 1'im programı başlatılmıştır.

Türk Telekom'un Faaliyetleri

Mobil'de müşteri taleplerine göre ayrıştırılan Backofis ekipleri sayesinde kurumsal şikayet çözüm süresi ortalama 93 saatten 35,5 saate düşürülmüştür.

81 ildeki 395 özel kurumsal müşteri temsilcisi, 74 müşteri bağımlık uzmanı personeli ve yeni kurulan saha ekibi ile oluşan sinerji ile birlikte, etkin ziyaretler, kanal geliştirici eğitim programları ve ofis denetimleriyle müşteri memnuniyet skoru 2016 yılında en üst düzeye taşınmıştır.

Kurumsal Müşterilerin hayatlarını kolaylaştırmak için tasarlanan Sabit Kurumsal Online İşlem Merkezi'ndeki üye sayısı geçen yıla göre %32 ve bu kanaldaki tahsilat oranı ise %111 oranında artmıştır.

Tek marka çalışmaları kapsamında 2016 yılında 444 5 444 numaralı ortak çağrı merkezi numarası devreye alınmıştır.

Mobil'de müşteri taleplerine göre ayrıştırılan Backofis ekipleri sayesinde kurumsal şikayet çözüm süresi 93 saatten 35,5 saat ortalamasına düşürülmüştür.

Entegrasyon süreci ile birlikte sabit, mobil ve genişbant fatura iade onay süreçlerinin tekilleştirilmesi yolunda önemli adımlar atılmıştır. Ayrıca Kurumsal Çağrı Merkezi'nden hizmet alan Stratejik & Kamu müşterilerinin sabit ses ve genişbant taleplerini tek kontak üzerinden karşılayabileceği yapısal değişiklikler tamamlanmış, mobil talepleri için de entegrasyon süreci hızla devam etmektedir.

Küçük ve orta ölçekli kurumsal müşterilere hizmet veren Outbound çağrı merkezi kanalı içinde sabit, genişbant ve mobil ürünlerin entegrasyonu tamamlanarak geçen yıla oranla hacim olarak ortalama 2 kat büyümüştür.

Kurumsal Müşteri Hizmetleri Çağrı Merkezi raporlamasının geliştirilmesi amacıyla devreye alınan E- posta takip sistemi ile etkin operasyon yönetimi sağlanmıştır.

Veri Merkezi ürünlerinde KMH VM Destek Ekibi ile ilk kontakta çözüm oranı %21'e yükseltilmiş ve ilk kontak çözüm süresi geçen yılın son çeyreğine göre %58 oranında düşürülmüştür. Aynı zamanda çağrı merkezi kanalına gelen taleplerden sanal santral ve IN (444 – 800 nolu servisler) ürünlerinin arıza çözüm süreleri %80 oranında iyileştirilmiştir.

2016 yılı son çeyreğinde Türk Telekom tüm ürün ve hizmetlerinde; Kamu, Kurumsal ve Stratejik Segment müşterilerine uçtan uca destek veren ve proaktif çözümler üreten, her anında müşterilerinin özel olduğunu hissettiren Kurumsal VIP Ekibi kurulmuştur. 2015 yılında sadece mobil ürününde hizmet veren, firmaların kendi lokasyonlarında konumlandırılan ve müşteriye en yakın hizmet ekip olan Yerinde Müşteri Hizmetleri Ekibi, 2016 yılında sabit ses ve genişbant ürünlerinde de hizmet vermeye başlayıp, tüm süreci entegre olarak yönetmektedir.

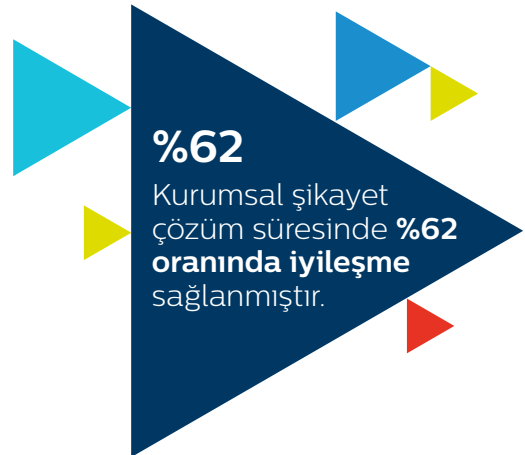

Kurumsal Müşterilerin Türk Telekom'a olan bağlılıklarını artırmak ve müşteri deneyimini iyileştirmek adına, müşterilerin ofis ziyaretlerinde veya önceden rezervasyon yapmalarını sağlayarak catering, toplantı salonu, video konferans, business center ve sunulacak diğer hizmetlerden faydalanabilecekleri kurumsal müşteriler için entegre yapıda Lounge & Kurumsal Müşteri Hizmetleri Ofisi hizmeti İstanbul Gayrettepe, Ankara Bahçelievler, İzmir Konak, Bursa Gençosman, Mersin Akdeniz lokasyonlarında olmak üzere 5 ilde faaliyete geçirilmiştir.

Merkezi Proje Yönetimi Ekibi tarafından yönetilen tüm kurumsal projelerde hızlı ve hatasız sipariş girişi ve kurulum ile müşteri memnuniyeti artırılmıştır. Global VPN, IPÇH, YöneTT WiFi gibi yeni ürünlerin kurulumları da uçtan uca titizlikle takip edilmekte ve ekipler arası koordinasyon sağlanmaktadır.

Kurumsal dolandırıcılık riskini minimize etmek için Fraud Operasyonları Ekibi kurulmuş ve risk parametreleri çerçevesinde Kurumsal Bayilerin BTK ve Türk Telekom süreçlerine uyumu denetlenerek olası riskler minimize edilmiştir.

2016 yılının üçüncü çeyreğinden itibaren ofis ve çağrı merkezi kanallarında e-faturaya geçiş projesini hızla ivmelendirmesiyle Türk Telekom'un sosyal sorumluluğu gereği hem doğaya verilen zararın en aza indirilmesi hedeflenmiş ve buna bağlı olarak fatura basım ve gönderim maliyetleri de azaltılmıştır.

Yatırımlar ve Altyapı Projeleri

Türk Telekom'un fiber gücü sayesinde, 1 Nisan itibarıyla saniyede Gigabit seviyelerine ulaşan internet teknolojisi 81 ilde aynı anda mobil müşterilerin hizmetine sunulmuştur.

Mobil Şebeke

2016 yılında Türk Telekom mobil şebekesinde önemli ve büyük yatırımlar yapılmıştır. Yapılan yatırımlarla nüfus kapsama alanı genişletilmiş, şebeke kapasitesi artırılmış, mobil hizmet kalitesinde önemli iyileştirmeler sağlanmıştır. Yeni teknoloji LTE'nin mobil şebekesine dahil edilmesiyle kullanıcıların yüksek veri hızlarına ulaşması, ayrıca tüm il merkezlerinin önemli lokasyonlarına GiGA LTE sahalar ile de kullanıcıların 1 gigabit veri hızına çıkabilmesi sağlanmıştır. Kullanıcılara ait verinin LTE ile taşınması sağlanmış, bu sayede kullanıcı memnuniyeti artırılmıştır.

Fiber Şebeke

- » 2016 yılsonu itibarıyla toplam fiber optik kablo uzunluğu 228 bin km'dir.
- » 2016 yılında FTTH/B ile erişilen hane sayısı 213 binlik artışla 1.015 bin olmuştur.
- » 2016 yılında FTTC/B/H erişilen hane sayısı 1,9 milyonluk artışla 13,9 milyon olmuştur.

FIBERKENTT Projesi

Müşterinin değişen hız beklentilerini karşılamak amacıyla mevcut bakır altyapısının fiber optik altyapıya dönüştürülmesi çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Proje çerçevesinde santral sahalarında müşteri profillerine uygun olarak fiber çözümlerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Projenin fiber optik çözümlerle katma değerli servislerin artırılması ve yeni müşteri kazanımının yanında uygun sahalarda santral geneli dönüşüm yapılarak işletme giderlerinin azaltılması gibi faydaları vardır.

FATİH Projesi

Bu projede Millî Eğitim Bakanlığının belirlemiş olduğu okullara fiber optik altyapı sağlanıp, sınıflarda bulunan akıllı tahta ile öğrencilerde bulunan tablet bilgisayarlar sayesinde eğitim verimliliğinin artırılması hedeflenmiştir. Bu kapsamda Bakanlık ile kurumumuz arasında 2016 yılında yaklaşık 12 bin okula fiber optik altyapı tesisi yapılması için protokol imzalanmıştır. Okulların fiber optik altyapı çalışmaları devam etmektedir.

2016 Yılı İçerisinde Sabit Şebekede Yapılan Çalışmalar

- » Nokia ile Türkiye'de ilk kez NG-PON2 teknolojisi demo yapılarak, noter huzurunda değerlendirilmiştir. Tek fiber kılından 40Gbps'a varan hızlar test ortamında denenmiştir.
- » Kore Telekom ile ortak çalışma yürütülerek bakır hat üzerinden 1 Gbps'e varan hızlar (gigawire) denenmiş, laboratuvar testleri ve saha uygulamaları yapılmıştır.
- » Huawei, Nokia ve ZTE Firmaları ile mevcut bakır hat üzerinden 1 Gbps'e kadar hızların sağlandığı G.Fast testleri yapılmıştır ve test kullanıcılarıyla saha uygulamaları yapılmıştır.

Çekirdek ve Taşıyıcı Şebeke Projeleri

Çekirdek ve Taşıyıcı Şebeke yatırımlarına; müşteri merkezli yaklaşımın desteklenmesi, müşteri deneyiminin iyileştirilmesi, gelirlerin çeşitlendirilmesi ve artırılması amacıyla altyapının yeni servislere hazırlanması, şebeke kaynaklı risklerin azaltılması, ürün sunum sürelerinin kısaltılması ve gider optimizasyonu ilkeleri doğrultusunda devam edilmiştir. Bu çerçevede;

LTE&U900, Kapasite Artırımı, Network Dönüşümü ve Yakınsama Programları yürütülürken önümüzdeki döneme hazırlık olarak şebeke fonksiyonlarının sanallaştırılması (NFV–Network Functions Virtualization) ve yazılım tabanlı şebekelerin (SDN–Software–Defined Networking) kurulumu konularında çalışmalara başlanmıştır.

Yurt dışı çıkış kapasitesi %30 artış ile 4,8Tbps seviyelerine ulaşmıştır. Dahil olunan SMW5 Denizaltı Kablo Sistemi Projesinin kazanımlarını artırmak amacıyla 8.Yurt dışı POP noktası olarak Marsilya POP kurulumu gerçekleştirilmiş ve yurt dışı ile Türkiye arasında ilk 100 GE (Gigabit Ethernet) bağlantıları verilmeyle başlanmıştır.

Kurumsal, Toptan ve Bireysel Müşterilere hizmet veren ve bulut networkleri için alt yapı oluşturan IP/ MPLS şebeke kapasitesi %42 oranında artırılarak LTE, Mobese, Fatih, FTTx şebekelerinde 10.000'in üzerindeki erişim noktasına servis sunulmuştur.

Taşıyıcı şebeke kapasitesinde bir önceki yıla göre %18 artış sağlamıştır. Endüstride bugüne kadar ticari olarak kullanılan en yüksek veri hızı olan 400Gb/s'lık kapasite, Şubat 2016'da DWDM şebeke üzerinden Ankara–İstanbul arasındaki fiber altyapı kullanılarak, bugüne kadar denenmiş en uzak mesafeye başarıyla taşınmış ve bu konuda Türk Telekom dünya rekorunun yeni sahibi olmuştur.

Evrensel Hizmet Yükümlülükleri kapsamında, elektronik haberleşme altyapısı olmayan 2 binin üzerindeki karakol ve yerleşim yerine telefon ve internet hizmeti ulaştırılmıştır.

Hayata geçirilen dönüşüm ve verimlilik projeleri sayesinde 2016 yılı elektrik tüketiminde önemli miktarda tasarruf gerçekleştirilmiş, aynı zamanda karbon salınımı konusunda da iyileşme sağlanmıştır.

GİGA LTE

Türk Telekom'un fiber gücü sayesinde, 1 Nisan itibarıyla saniyede Gigabit seviyelerine ulaşan internet teknolojisi 81 ilde aynı anda mobil müşterilerin hizmetine sunulmuştur.

Veri Merkezi Projeleri

Ankara ve İstanbul'da yeni veri merkezleri için yer seçimleri yapılmış ve tasarım çalışmaları tamamlanmıştır. Türk Telekom stratejisine uygun olarak ihtiyacın karşılanmasına yönelik Ankara Ümitköy Veri Merkezi ek salon kurulumu yapılarak devreye alınmıştır.

İnsan Kaynakları Projeleri

Mucit uygulaması devreye alınarak Türk Telekom'daki iş yaşantısının her yönüne ilişkin kendi kendini geliştirmesi için fikir paylaşma, değerlendirme ve ödüllendirme programı hayata geçirilmiştir.

Toplu İş Sözleşmesinde yer alan “Çalışma Değerlendirmesi” bölümü çerçevesinde, kapsam içi çalışanlarının iş çıktılarını ölçmek ve çalışanlara bu doğrultuda hedefler ve başarılı olduklarında da ödüller vermek amacıyla altyapı geliştirmeleri yapılmıştır. Türkiye'de ilk defa böyle bir ödüllendirme programı hayata geçirilmiştir.

Kurumsal Bilgi Teknolojileri Projeleri

Merkezi Arıza Sistemi (MARS) Projeleri ile arıza süreçleri yeni teknolojiyle TAM (Telecom Application Map) standartlarına uygun bir sistemde yeniden geliştirilmiştir.

Yeni Hakediş Programı'nın Coğrafi Bilgi Sistemlerine entegrasyonu sonrasında saha, iş birimleri ve veri süreçleri arasındaki uyum Coğrafi Bilgi Sistemlerinin Hakediş Sürecine Uyumluluğu Projesi ile sağlanmıştır.

Genişbant müşterilerine hizmet veren DSLAM ekipmanları üzerinden gerçek müşteri deneyimi ve problem çözülmesini sağlamak amacıyla TT Nette Analiz Sistemleri Projesi hayata geçirilmiştir.

Türk Telekom Şebekesinde parametre okumayı, yazmayı, sağlık kontrolleri yapmayı ve bu işlerin otomatizasyonlarını sağlayarak ve işleri kontrollü hale getirerek insan hatalarını minimize etmeyi ve ilgili ekiplerin yetkinliklerini artırmayı amaçlayan Tulpar uygulamasında geliştirmeler yapılmıştır.

Yatırımlar ve Altyapı Projeleri

VoLTE sayesinde ileri derecede kaliteli HD kalitesinde görüntülü kesintisiz konuşmalar Türk Telekom müşterilerinin kullanımına sunulmuştur.

LTE Üzerinden Ses (VoLTE)

VoLTE sayesinde yüksek bant genişliği ile ileri derecede kaliteli (HD) ve dış ortamdan yalıtılmış canlı ses deneyimi, anında Çağrı başlatma, HD kalitesinde görüntülü kesintisiz konuşmalar Türk Telekom müşterilerinin kullanımına sunulmuştur.

Operasyonel Mükemmellik

Aktif Çalışan Yedekli Yönetim Merkezi: Hizmet sürekliliğini sağlamak üzere Türk Telekom gözetim merkezi yedekli hale getirilmiştir.

Ödüller

Türk Telekom, 8 Eylül'de Hindistan'da düzenlenen "Küresel Bilgi Teknolojileri Mimarisi Mükemmeliyet Ödülleri"nde, "Siber Tehditlere Karşı Otomatik Koruma" projesi ile ödüle layık görülmüştür. OPG bünyesinde hayata geçirilen ATAR Projesi (Security Incident and Event Management) alanında inovatif bir otomasyon projesidir.

Türkiye'nin Telekomünikasyon alanında ödüle aylık görülen tek şirketi olan Türk Telekom, BT ve Kurumsal mimari kapsamında yaptığı katkılarından dolayı en başarılı BT yöneticilerine verilen "Global Business CIO" kategorisinde Teknoloji Grubu Operasyon Direktörü ödüle layık görülmüştür.

Satınalma iş birimi için gerçekleştirilen MDG (Master Data Governance) projesi ile SAP Quality Awards'dan bronz ödül kazanılmıştır.

Türk Telekom, Küresel Telekom Ödülleri'nde Multi-Band Antenna Innovations for Nationwide 4.5G Network in Turkey ödülüne layık görülmüştür.

İnsan Kaynakları Yetenek Yönetimi Sistemi ile Brandon Hall'dan Entegre Yetenek Yönetimi Sistemi kategorisinde Bronze derecesi ile ödüllendirilmiştir.

İnsan Kaynakları Brandon Hall - Excellence in Technology ödülünde QuizGame ile Best Advance in Gaming or Simulation Technology Gold ödülünü almıştır.

Türk Telekom, Nokia iş birliği ile Narrowband IoT (Dar Bant Nesnelerin İnterneti) Türkiye'de ilk kez kendi şebekesinde test eden operatör olmuştur. Geleceğin teknolojilerinin test edildiği Türk Telekom laboratuvarlarında gerçekleştirilen "nesnelerin interneti akıllı ısıölçer sistem testi" kapsamında sistem odasının ısı ölçülerek anlık olarak raporlanmıştır. Hali hazırda LTE şebekesinde kullandığı baz istasyonları ile aynı donanıma sahip üniteler (e-nodeB) ve sahip olduğu en iyi kapsama alanı hizmetini sunan alçak bant frekans paketlerini kullanarak gerçekleştirmiştir.

Araştırma ve İnovasyon Faaliyetleri

Ar-Ge Kuluçka Merkezi 2016 yılında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından en iyi Ar-Ge Merkezi uygulamalarında ödül almıştır.

Türk Telekom, Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri ile yeni nesil teknolojilerin araştırılması, geliştirilmesi ve ticarileştirilmesi yoluyla Türkiye'nin dijital devrimini gerçekleştirme vizyonu ile müşterilerine yenilikçi çözümler sunmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda Ar-Ge faaliyetleri Mayıs ayında tek çatı altında toplanmış ve "Türk Telekom Ar-Ge Merkezi" kurulmuştur.

Faaliyet Alanları ve Projeler

Yeni Nesil İletişim Teknolojileri: Li-Fi, heterojen ağlar, SDN/NFV, C-RAN, operatörler arası ağ paylaşımı gibi teknolojilere uygun mimari yapı ve bu yeni teknolojilerin yönetimi ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır.

Yeni Nesil Servisler: Katma değeri yüksek kişiselleştirilmiş servisler, nesnelerin interneti ve bulut altyapısı destekli bireysel/kurumsal uygulamalar ve servislerin geliştirilmesi kapsamında çalışmalar yapılmaktadır.

Büyük Veri Analitiği: Müşteri deneyim yönetimi, kişiselleştirilmiş tarife/servis/kampanyalar, şebeke yatırım ve operasyonlarının optimizasyonu ve gizliliği ihlal etmeyen veri tabanlı yeni katma değerli servisler gibi konularda çalışmalar yapılmaktadır.

Patent ve Yayın Başvuruları

Türk Telekom, 2016 yılı içinde 120 TPE 1 PCT patent başvurusu ve 48 adet yayın başvurusu gerçekleştirmiştir. 2015 ile 2016 yılı kıyaslandığında 2016 yılında patent başvuru sayısının %200, yayın sayısının ise %71 artış gösterdiği görülmektedir.

AR-GE Merkezi Etkinlikleri

Ar-Ge merkezi faaliyetleri kapsamında 2016 yılında Ar-Ge ekosistemine katkı sağlanan bir dizi etkinlik düzenlenmiştir. Ar-Ge Kuluçka Merkezi 2016 yılında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından en iyi Ar-Ge Merkezi uygulamalarında ödül almıştır. IEEE SIU 2016 ve Bilkent Üniversitesi CS Fair için sponsor olunmuştur. Günışığı sosyal sorumluluk kapsamında az görenlere yönelik Ar-Ge eğitim projesinin lansmanı yapılmıştır. Günışığı sosyal sorumluluk projesi kapsamında az gören çocuklara yönelik tasarlanan ve alanında dünyada bir ilk olan Günışığı oyun uygulaması ile bu çocukların eğitim ve eğlence hayatlarına katkı sağlanmıştır.

Araştırma ve İnovasyon Faaliyetleri

Türkiye’de özel sektör tarafından hayata geçirilen ilk girişim hızlandırma programı olan PİLOT’un tamamlanan dört döneminde toplam 1.500’e yakın başvuru alındı.

Türk Telekom PİLOT Girişim Hızlandırma Programı

Türk Telekom girişimciliğe destek olmak, yenilikçi girişimlerle iş birliği yaparak ekonomik fayda yaratmak amacıyla 2013 yılında PİLOT girişim hızlandırma programını başlattı.

Türkiye’de özel sektör tarafından hayata geçirilen ilk girişim hızlandırma programı olan PİLOT’un tamamlanan dört döneminde toplam 1.500’e yakın başvuru alındı. Programdan toplam 35 girişim mezun oldu. Mezun olan 35 girişime toplam 1,2 milyon TL nakit desteği sağlandı.

PİLOT’un dördüncü dönemi

PİLOT’un dördüncü dönemini başarı ile tamamlayarak programdan mezun olan Datapare, Ekmob, Jetract, Mentalup, Mihmandar ve Teleporter ekiplerine 75'er bin TL'lik nakit desteği sağlandı. Girişimler program kapsamında Türk Telekom ile iş birliği fırsatlarını değerlendirme şansı buldu. Ekipler aynı zamanda 12 hafta boyunca ofis alanı, 100 bin dolar değerinde bulut hizmetleri, mobil iletişim paketi ve projelerinin tanıtımı için iletişim desteğinden faydalandılar. Program boyunca Türk Telekom’un alanında uzman profesyonellerinden, girişimcilik ekosisteminin önde gelen yatırımcı ve girişimcilerinden toplam 240 saat bire bir mentorluk alan girişimler, yalın girişim, kullanıcı deneyimi, dijital pazarlama ve yatırımcı sunumu gibi konularda toplam 80 saat eğitim aldılar.

Program sonunda doğrulanmış bir iş modelini esas alan 'Ana Fonksiyonlara Sahip Ürün (MVP)' ortaya çıkaran ekipler geliştirdikleri MVP ve iş modelini, program sonunda düzenlenen ve Türkiye girişimcilik ekosisteminin önde gelen yatırımcılarının katıldığı 'Demo Day' etkinliğinde sundular.

PİLOT’un dördüncü dönemi kapsamında düzenlenen 'Demo Day' etkinliğinde açılış konuşmasını yapan Türk Telekom CEO'su Dr. Paul Doany, girişimciliğin ve inovasyon çalışmalarının Türkiye ekonomisinin kalkınması için önemini vurguladı. Doany, "Geleneksel şirketler en iyi ihtimalle yaptıkları işi 'geliştirirler' ve genellikle değişim için gereken cesarete sahip değildirlir. Girişimler ise geleceğe odaklanırlar ve risk almaktan çekinmezler. Bu noktada her ikisinin birbirine ihtiyacı var. Bizler, onların yenilikçiliğinden ve çevikliğinden faydalanırken, onlar da bizim altyapılarımızdan ve piyasaya erişim gücümüzden faydalanıyorlar. Girişimlerin bizim deneyimimizden faydalanacağı çok şey olduğu gibi, bizim de onların cesaretinden öğreneceğimiz çok şey var" dedi.

Türk Telekom, ilerleyen yıllarda da yeni girişimleri ülke ekonomisine kazandırabilmek, girişimlerin beklentilerini en üst seviyede karşılayabilmek ve Türkiye'yi bölgenin girişimcilik merkezi yapabilmek adına ekosisteme ve girişimlere verdiği desteğine devam edecektir.

İnsan Kaynakları

Türkiye'nin en büyük entegre kurumsal okulu Türk Telekom Akademi, çalışanların kariyer gelişimini destekleyen eğitim projelerini hayata geçirmeye devam etmektedir.

Türk Telekom İnsan Kaynakları

Türk Telekom, Türkiye telekomünikasyon sektöründe en çok tercih edilen şirket olmayı ve bu sayede gelecek stratejisi ve hedefleri doğrultusunda, kurum kültürü ve değerlerine uygun nitelikli işgücünün Şirket'e kazandırılmasını hedeflemektedir.

Grup, farklı coğrafyalardan gelen, farklı geçmişleri ve uzmanlık alanları olan çalışanlara sahip 33.224 kişilik büyük ailesiyle hizmet vermektedir. Çalışanların %33'ünü kadınlar, %67'sini erkekler oluşturmaktadır. Çalışanların %7'si yüksek lisans ve doktora, %37'si lisans, %29'u ön lisans programları mezunudur. Ayrıca, çalışanların %64'ü 21-35 yaşları arasında, %20'si 35-45 yaşları arasında ve %16'sı 45 ve üstündeki yaş gruplarında yer almaktadır. Yaş ortalaması ise 34'tür.

Türkiye genelindeki Türk Telekomünikasyon A.Ş. işyerlerinde görev yapan 11.700 sendika üyesi çalışmamız, ücret, sosyal haklar, izinler, çalışma süreleri, iş sağlığı ve güvenliği ile disiplin hükümlerine ilişkin maddeleri düzenleyen ve 1 Mart 2015 - 28 Şubat 2017 tarihleri arasında geçerli olan 11'inci Dönem Toplu İş Sözleşmesi'nin uygulaması kapsamındadır.

Mozaik Programı

Entegrasyon süreci sonrasında, Türk Telekom'un tüm süreçlerinin tekilleştirilmesi ve yalınlaştırılması amacıyla başlatılan Mozaik Programı, Türk Telekom'un en kapsamlı projelerinden biri olarak yerini almıştır. 2015 Kasım ayında hayata geçen ve her kademedeki çalışanın dahil olduğu Mozaik

Programı kapsamında; 700 süreçten oluşan bir süreç taksonomisi oluşturulmuştur. 1.800 üzeri çalıştay gerçekleştirilmiş ve bu çalıştaylarda yaklaşık 1.000 süreç katılımcısı yer almıştır.

İşe Alım

2016 yılı başında İŞKUR Stajyer Tekniker programı kapsamında 989 kişi projeye dahil edilmiştir. Bu kapsamda ilk altı ay için teknikerler İŞKUR Stajyeri olarak istihdam edilmiş ve Şirket'in yaptığı ek ödemeler dışındaki sigorta-baz maaş gibi asıl masraf kalemleri İŞKUR tarafından karşılanmıştır. Bir yıllık staj sürecinde başarılı performans gösteren stajyerlerin Türk Telekom Grubu kadrosuna geçişi yapılacaktır.

2016 yılında Genel Müdürlük için 893 kişi, Saha Yönetimi için 269 kişi olmak üzere toplam 1.162 kişilik işe alım gerçekleştirilmiştir.

Türk Telekom Akademi

Türkiye'nin en büyük entegre kurumsal okulu Türk Telekom Akademi, çalışanların kariyer gelişimini destekleyen eğitim projelerini hayata geçirmeye devam etmektedir.

Akademi, 500'ün üzerinde konu başlığında, 135 eğitim lokasyonunda, 658 iç eğitimciyle ve güncel eğitim teknolojilerini kullanarak eğitim ve gelişim hizmeti sunmaktadır.

İnsan Kaynakları

Türk Telekom çalışanlarının bağlılığı ve Şirket içerisinde hizmet aldıkları birimlerin değerlendirmesini esas alan çalışan araştırmaları yürütülmektedir.

Türk Telekom Akademi İş Okulları

Türk Telekom Akademi'de çalışan gelişimi, ana fonksiyonlara özel okullarla yapılandırılmıştır.

Bu çerçevede; Liderler Okulu, Teknoloji Okulu, Pazarlama Okulu, Satış Okulu, Müşteri Hizmetleri Okulu, İnsan Kaynakları Okulu, Finans Okulu, Çeviklik Okulu, İSG Okulu, İç Eğitim Okulu çalışanlar için yapılandırılmış bütünsel programlar olarak hayata geçirilmiştir.

2016 yılında çalışanların kişisel gelişim ve mesleki ihtiyaçları Kişisel Gelişim Okulu, İş Birimine özel okullar, teknik uzmanlık eğitimleri ve Liderlik programları ile karşılanmıştır. Toplamda 19.364 uzman, 2.544 yönetici seviyesindeki çalışana eğitim verilmiştir.

Bölge Müdürlüğü yöneticilerine yönelik olarak, 8 bölgede Bölgesel Liderlik Seminerleri gerçekleştirilmiştir.

Liderler Okulu ile tüm yönetsel seviyelerde yöneticilerin liderlik gelişimleri kapsamlı şekilde desteklenmeye devam edilerek 2016 yılında 290 yöneticinin mezuniyeti gerçekleşmiştir. Insead Business School ile tamamlanan Stratejik Liderlik Programı ile yeteneklerin gelişimine önemli bir katkı sağlanmıştır.

Orkestra Entegre Yetenek Yönetimi Süreci

Türk Telekom Akademi'nin entegre yaklaşımını temsil eden Orkestra ile yetenek yönetim sistemi içinde doğru kişilerin doğru pozisyonlarda ve doğru gelişim desteğiyle geliştirilmesi sağlanmaktadır.

Orkestra; Performans Yönetimi, Yetenek Yönetimi (Potansiyel Değerlendirme) ve Eğitim/Gelişim (Gelişimi Planlama) olmak üzere üç temel adımdan oluşmaktadır. Bu kapsamda,

- » 2015 yılsonu performans, 360° etkinlik ve potansiyel değerlendirmeleri yaklaşık 9.000 çalışan için tamamlanmıştır. Yönetici pozisyonları için yedekleme planı gerçekleştirilmiştir.
- » 2016 Hedef Belirleme Dönemi, 10.000'i aşkın çalışana kapsayacak şekilde, hedef yayılım çalıştayları, bilgilendirme toplantıları, hedef gözden geçirme ve ara geribildirimlerle tamamlanmıştır.
- » Çalışanların gelişimlerini desteklemek amacıyla, Değerlendirme Merkezi, Gelişim Danışmanlığı, Koçluk ve Mentorluk Programları gerçekleştirilmiştir.
- » 2016'da Bölge/Genel Müdürlük'te görev yapan çalışanlar için 1.500'e yakın yatay kariyer hareketi gerçekleştirilmiş, 1.100'e yakın dikey kariyer hareketi (terfi) yapılmıştır.

Türk Telekom Akademi bünyesinde çalışanların iş yaşamı boyunca gelişimini sürdürmek amacıyla Koçluk ve Mentorluk Programları yürütülmektedir. 2016 yılında Koçluk Programına 24 yönetici dahil olmuştur. Şirket içinde çalışan mentor sayısı 36, Mentorluk Programı'ndan yararlanan menti sayısı 51'dir.

Eğitim Teknolojileri

Sınıf eğitimlerinin yanında alternatif eğitim teknolojileri de kullanılarak, 2016 yılı içerisinde kişisel eğitim saatindeki e-öğrenme payı dünya ortalamaları ile paralel şekilde %25 seviyelerine getirilmiştir. E-eğitim kataloğu tüm çalışanlara açılmış, Akademi Portalı, yeni tasarımı ve mobil uygulaması çalışanlarımızla paylaşılmıştır. Akademi Video Çekim Stüdyosu kurulmuş ve şimdiye kadar 140 adet video çekimi gerçekleştirilmiştir. Yeni eğitim teknolojilerinden Sanal Gerçeklik ile hem “İSG Yüksek Çalışma Eğitimi” hem de “Türk Telekom 4 Hizmet VR” uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Çevik Stüdyo

2016 yılında Çevik Stüdyo, Şirket'in farklı fonksiyonlarından toplam 202 kişiden oluşan 30 farklı takıma çevik organizasyona doğru kültürel dönüşümü sağlayacak Şirket içi öğrenme ve danışmanlık hizmetleri vermiş ve çeviklik bakış açısının yaygınlaşması ve çevik yöntemlerin uygulanması noktasında tamamen iç kaynaklarla eğitim-gelişim programları yürütmüştür.

Üniversite İş Birlikleri

Mesleki eğitime ve istihdama katkı sunma amacıyla üniversite-sanayi iş birliği adına 2015 yılında yeni bir atılım yapılmış ve “Türk Telekom Akademi - Meslek Yüksek Okulu (MYO) Projesi” hayata geçirilmiştir. Erciyes Üniversitesi'nde başlatılan ve yurt genelinde 14 üniversitede yaygınlaştırılan MYO işbirlikleri ile üniversitelere telekomünikasyon teknolojilerini uçtan-uca içeren teknolojiler kurularak, Türk Telekom yöneticileri tarafından verilen derslerle öğrencilere telekomünikasyon sektörüyle ilgili teknik bilgi ve beceriler kazandırılmaktadır.

Kültür ve Değerler Programı

Kültür ve değerler programı kapsamında 10.000'i aşkın çalışanın katılımı ile bir OHI (Organizasyonel Sağlık Endeksi) anketi gerçekleştirilmiş ve 61 yönetici ile birebir derinlemesine görüşme yapılmıştır. Ayrıca, farklı ekiplerden çalışanların ve yöneticilerin dahil olduğu yaklaşık 200 kişinin katılımıyla 8 workshop gerçekleştirilerek ortak değerler ve davranışlarımız belirlenmiştir. Bu süreç sonrasında, ortak çalışma kültürünün ve değerlerin yaygınlaştırma süreci başlatılmıştır.

Çalışan Bağlılığı ve İç Hizmet Memnuniyeti Araştırmaları

Türk Telekom çalışanlarının bağlılığı ve Şirket içerisinde hizmet aldıkları birimlerin değerlendirmesini esas alan çalışan araştırmaları yürütülmektedir. Bu araştırmalarla çalışanların Şirket süreçlerine katılımı sağlanarak motivasyonları artırılmış ve geribildirimler doğrultusunda geliştirilecek alanlar belirlenerek aksiyonlar alınmıştır.

Anlık Ödüllendirme

Türk Telekom'da takdir ve ödüllendirme kültürünün kurum geneline yaygınlaştırılması amacıyla Anlık Ödüllendirme uygulamaları 2016'da entegre edilerek yenilenen süreci ile hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda 800'ü aşkın çalışan ödüllendirilmiştir.

Mucit Fikir Geliştirme Sistemi

Türk Telekom, AVEA ve TTNET öneri sistemlerini birleştiren Mucit Fikir Geliştirme Sistemi, “İşte Bu Fikir Tutar!” mottosu ile 2016'da hayata geçirilmiştir. Tasarımı ve süreçleri yenilenen Mucit ile tüm çalışanların yenilikçi fikirleri, objektif kriterlerle değerlendirilerek ödüllendirilmektedir.

Çalışan Etkinlikleri

Türk Telekom çatısı altında ekiplerin kaynaşması, süreçlerin, hedeflerin ve mevcut durumun değerlendirilmesi adına Direktörlük ve Genel Müdür Yardımcılığı bazında Ocak 2016'dan beri 90'i aşkın etkinlik düzenlenerek 32.902 çalışana ulaşılmıştır.

Toplantılarda; takım ruhu, iş birliği, birlikte çalışıp, birlikte başarıma söylemleri üzerine kurgulanan etkinliklerden yüksek memnuniyet sağlanmıştır.

Sosyal Etkinlik Kulübü: Baharat

2016 yılı içerisinde sosyal etkinlik kulübü Baharat kapsamında; Ronaldo ile Play Station turnuvası, organik pazar, DJ'lik Atölyesi, okula ve işe dönüş etkinlikleri, değerlerle harmanlanmış tabu oyunu gibi birbirinden farklı birçok etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Türk Telekom START Genç Yetenek Programı

Türk Telekom START 2016'da toplam 28.369 başvuru alınmıştır. Kriterleri sağlayan 6.613 aday genel yetenek ve İngilizce sınavlarına dahil olmuş ve sınavlardan başarılı olan 1.905 aday

İnsan Kaynakları

Türk Telekom Akademi, satış ekipleri için geliştirdiği eğitim programlarıyla “En İyi Satış İşe Uyum Programı” ve “En İyi Yetkinlik ve Beceri Geliştirme Programı” kategorilerinde Bronz ödülleri kazanmıştır.

değerlendirme merkezine katıldıktan sonra 552 aday bireysel mülakata alınmıştır. Değerlendirmeler sonucunda 66 aday START olarak tam zamanlı ve 50 aday da stajyer olarak işe başlamıştır. Yıl içerisinde stajyer ve yarı zamanlı çalışan ihtiyaçları, Türk Telekom START aday havuzundan sağlanmıştır.

Türk Telekom START programı ile 2015 yılında işe başlayan 38 yeni mezun çalışan START Gelişim Programında bulunan oryantasyon programı ve saha ziyaretleri, sınıf eğitimleri, koçluk görüşmeleri, rotasyon programı, inovasyon proje süreci ve sunumlarını tamamlayarak programdan mezun oldular.

İK Ödülleri

Türk Telekom İnsan Kaynakları, 2016'da dünyanın tek uluslararası iş ödülleri niteliğini taşıyan Stevie International Business Awards'ta;

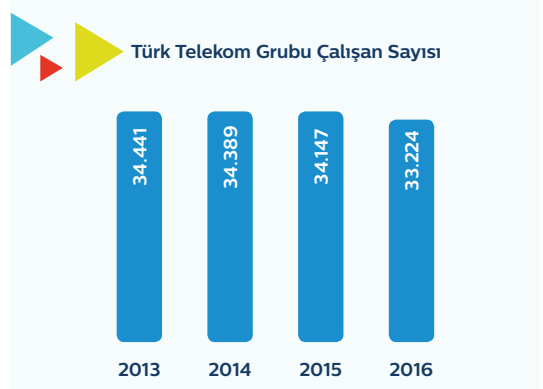
- » İç İletişim Ekibi, “Yılın İnsan Kaynakları Ekibi” kategorisinde Altın Stevie,
- » İç İletişim-Çalışan Etkinlikleri “Yılın PR Kampanyası Programı / İç İletişim” kategorisinde Gümüş Stevie,
- » İç İletişim-İşveren Markası “Yılın Markalı Kampanya İçeriği” kategorisinde Gümüş Stevie,
- » Türk Telekom Akademi “Yılın İnsan Kaynakları Ekibi” kategorisinde Bronz Stevie ödülleri almaya hak kazanmıştır.

Ayrıca Stevie Great Employers Ödüllerinde Türk Telekom Akademi,

- » “Yüksekte Çalışma Sanal Gerçeklik Tecrübesi” ve “Türk Telekom Satış Okulu Satışın Ustasıyız Programı” ile Altın Stevie,

- » “Türk Telekom IP/MPLS Tiger Team Gelişim Eğitimi” ile Gümüş Stevie,
- » “Türk Telekom Satış Okulu Satışın Ustasıyız Programı”
- » “Etik Kod Oyunu” ile Bronz Stevie ödülleriyle layık görülmüştür.
- » BrandonHall 2016 Mükemmeliyet Ödüllerinde ise Türk Telekom Akademi, satış ekipleri için geliştirdiği eğitim programlarıyla “En İyi Satış İşe Uyum Programı” ve “En İyi Yetkinlik ve Beceri Geliştirme Programı” kategorilerinde Bronz ödülleri kazanmıştır.
- » Yine Çevik Stüdyo, Association for Talent Development (ATD) tarafından organize edilen “Excellence in Practice” ödülleriyle “Değişim Yönetimi” kategorisinde en iyi uygulama ödülüne layık görülmüştür.

Orkestra Entegre Yetenek Yönetimi Sistemimiz ise Brandon Hall 2016 Teknoloji Mükemmellik Ödüllerinde “Bronz Ödül”e layık görülmüştür.

Yatırımcı İlişkileri

Yatırımcı ilişkileri 2016 yılı boyunca başta ABD ve İngiltere olmak üzere çeşitli lokasyonlarda toplamda 18 yatırımcı konferansına ve 7 roadshowa katılmış; yıl içinde 300'e yakın yatırımcı ile görüşmüştür.

Türk Telekom Grubu, müşterilerine sabit hat, mobil, data, TV ve internet hizmetlerini bir arada sunan dünya standartlarında, entegre telekomünikasyon ve teknoloji hizmetleri sağlayıcısıdır.

Başlıca hissedarları Ojer Telekom (%55) ve T.C. Hazine Müsteşarlığı (%30) olan Türk Telekom'un geri kalan %15 hissesi Borsa İstanbul'da (BIST) işlem görmektedir.* 5 Şubat 2017 tarihinde yayınlanan Resmi Gazete'ye göre, Bakanlar Kurulu'nca, Şirket'in Hazine Müsteşarlığına ait %6,68 (%5 B Grubu, %1,68 D Grubu halka açık) oranındaki hisselerinin Türkiye Varlık Fonu'na aktarılmasına karar verildiği açıklanmıştır. Grubun 2016 sonu itibarıyla piyasa değeri yaklaşık 18,5 milyar TL'ye ulaşmıştır. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan prensiplerin uygulanması için azami özen gösteren Türk Telekom, hissedarlarıyla şeffaf ve yakın bir ilişki içerisinde, tüm pay ve menfaat sahiplerinin çıkarlarını eşit bir biçimde gözetmektedir.

Yatırımcı ilişkileri 2016 yılı boyunca başta New York ve Londra olmak üzere çeşitli lokasyonlarda toplamda 18 yatırımcı konferansına katılmış ve bu konferanslarda 256 yatırımcı ile görüşmüştür. Ayrıca yıl içinde Avrupa, ABD ve İngiltere'ye düzenlenen roadshowlarda da toplamda 37 yatırımcı ile görüşülmüştür. Katılım sağlanan yatırımcı konferansları ve yurt dışına düzenlenen roadshow'lar haricinde gelen her türlü bilgi talebine eksiksiz yanıt verme gayretinde olan Türk Telekom Yatırımcı İlişkileri 2016 yılının tamamında 300'e yakın yatırımcı ile görüşme fırsatı yakalamıştır.

*5 Şubat 2017 tarihinde yayınlanan Resmi Gazete'ye göre, Bakanlar Kurulu'nca, Şirket'in Hazine Müsteşarlığına ait %6,68 (%5 B Grubu, %1,68 D Grubu) oranındaki hisselerinin Türkiye Varlık Fonu'na aktarılmasına karar verilmiştir. Bu gelişme bu rakamlara yansıtılmamıştır.

200'e Yakın Kurumsal Yatırımcı Tabanı

Bağımsız bir hizmet sağlayıcısı tarafından Ocak 2017'de yapılan en son çalışmaya göre, Türk Telekom'un dünya çapında 200'e yakın kurumsal yatırımcısı vardır. Yapılan bu araştırmaya göre, hissedar tabanının çoğunluğunu "Değere yönelik yatırımcı" oluşturmaktadır. "Değer"e yönelik yatırımcılar dışındaki yüksek paya sahip yatırım stilleri arasında Endeks (Index) ve Makul Fiyat Karşılığında & Büyüme yer almaktadır.

Şirket'in kurumsal yatırımcılarının %43'ünü İngiltere ve İrlanda bazlı fonlar, %33'ünü ABD bazlı fonlar, %10'unu Avrupa bazlı fonlar oluştururken, kalan kısmı ise dünyanın pek çok farklı yerinden (Singapur, Lübnan, Türkiye, vb.) fonlar oluşturmaktadır. Türk Telekom'u aktif olarak takip eden aracı kurum sayısı ise 25 kurum ile Türkiye'deki şirketler için oldukça yüksek bir düzeydedir.

Yatırımcı İlişkileri Web Sitesi

Öncü bir yaklaşımla, yatırımcı ilişkileri alanında en ileri uygulamaları hayata geçirmeyi ilke edinen Türk Telekom, Yatırımcı İlişkileri Web Sitesi'ni, bu içeriğin hedef kitleleri olan bireysel/kurumsal yatırımcılar, uzmanlar, analistler ve Türk Telekom hakkında yatırım bilgisine erişmek isteyen kişilerin gereksinim ve beklentilerini dikkate alarak hazırlamıştır. Pay ve menfaat sahiplerinin bilgiye en kolay biçimde ulaşmalarını sağlayan sitenin içeriği, hem Türkçe hem İngilizce olarak eşzamanlı güncellenmektedir.

Ayrıca pay ve menfaat sahiplerinin şirket ile iletişim kurmalarını sağlayan iletişim formuna da yer verilmiştir.

Kurumsal Sosyal Sorumluluk

Türk Telekom Grubu, sürdürülebilir ekonomik büyüme ve toplumsal kalkınma için temel itici güç olan bilişim teknolojilerini Türkiye'nin her köşesinde kullanıma sunmaktadır.

Türk Telekom Grubu, sürdürülebilir ekonomik büyüme ve toplumsal kalkınma için temel itici güç olan bilişim teknolojilerini Türkiye'nin her köşesinde kullanıma sunmaktadır.

Grup, geliştirdiği ürün ve hizmetlerin yanı sıra ekonomik, sosyal veya fiziksel sebeplerle toplumsal hayata katılmayan tüm kesimlerin bilgiye erişimine katkıda bulunmayı kurumsal sorumluluğu olarak görmek ve "herkes için erişilebilir iletişim" prensibi ile çalışmalarını yürütmektedir.

Ayrıca, Türk Telekom iş yapış şekli ve kurumsal sosyal sorumluluk projeleri ile Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma hedeflerini desteklemektedir.

İnternetle Hayat Kolay, Telefon Kütüphanesi, Günışığı, Engelsiz Tivibu, Sesli Adımlar, Türk Telekom Okulları, Türk Telekom Amatör Spor Kulüpleri ve daha birçok ulusal çapta yürütülen sosyal sorumluluk projesinin yanı sıra, Türk Telekom il müdürlüklerinin düzenlediği yerel sosyal sorumluluk faaliyetleri de "Türkiye'ye Değer" projesi kapsamında hayat bulmaktadır.

Türkiye'ye Değer Projeler

İnternetle Hayat Kolay

İnternetin sunduğu olanakları yeterince tanımayan ve bu olanaklardan faydalanamayan kişilerin internet okuryazarlığı eğitimleri ile online dünya ile tanışmalarına öncülük eden "İnternetle Hayat Kolay" projesi, Türk Telekom, Habitat Derneği ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) iş birliği ile uygulanmaktadır. Bölgesel ve ekonomik eşitsizlikleri ortadan kaldırarak herkesin bilgiye erişimde eşit olanaklara sahip olmasını amaçlayan projenin hedef grubunu kalkınmada öncelikli 50 ilde yaşayan, 35 yaş üstü, internet kullanma becerileri olmayan ya da çok sınırlı olan yetişkinler oluşturmaktadır. Hedef grupta kadınlara öncelik verilmekte ve Proje ile 2017 yılı sonuna kadar 30.000 kişinin online dünya ile tanıştırılması hedeflenmektedir. Proje kapsamında bugüne kadar yaklaşık 20.000 kişi internet okur yazarı olmuştur.

Telefon Kütüphanesi

Türk Telekom, bilgiye erişimde fırsat eşitliği ilkesinden hareketle Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Teknoloji ve Eğitim Laboratuvarı (GETEM) iş birliği ile Türkiye'nin ilk Telefon Kütüphanesi'ni hayata geçirmiştir. Görme engelliler için telefonda sesli kitap ve içerik hizmeti olan Telefon Kütüphanesi'nde şiirden romana, tarihten kişisel gelişime, deneme sınavlarından, betimlemeli filmlere 50'den fazla kategoride bine yakın sesli kitap ve içerik bulunmaktadır.

Kullanıcılar dinledikleri kitaba daha sonra kaldıkları yerden devam edebilmekte, kitabı ileri veya geri alabilmekte, daha hızlı veya yavaş dinleyebilmekte ve sesli menü ile aradıkları kitaba daha hızlı ulaşabilmektedir.

Telefon Kütüphanesi 2016 yılında bir ilke imza atarak ilk betimlemeli resim sergisi “Tablolar Konuşuyor”u hayata geçirerek görme engelli kullanıcılarının dünyaca ünlü tablolara erişimini sağlamıştır. Diğer taraftan, Türk Telekom Telefon Kütüphanesi uygulaması ile artık kütüphaneye mobilden de erişebilmek mümkün olmuştur. Ayrıca, görme engellilere yönelik kitap seslendirmeyi kolaylaştıran bir okuma uygulaması olan “Kitaplara Ses” gönüllü okuyucuların hizmetine sunulmuştur.

Görme engelli kitapseverler GETEM’den temin edecekleri şifreler ile sabit telefonlardan 0800 219 91 91’i arayarak veya Türk Telekom Telefon Kütüphanesi mobil uygulamasını ücretsiz indirerek kitap ve kitap dışındaki içerikleri ücretsiz dinleyebilmektedir. Telefon Kütüphanesi bugüne kadar yaklaşık 4,5 milyon dakika dinlenmiştir.

Günışığı Projesi

Proje kapsamında, görme engelli çocukların görme dereceleri tespit edilip, yeterli görme kalıntısı olan çocuklar tabletler üzerinden az gören eğitime tabi tutulmakta ve görme yetilerini kullanma konusunda bilinçlendirilmektedir. Proje kapsamında, görme engelli olarak tanımlanan

az gören çocukların bağımsız hareket eden bireyler haline getirilmesi ve bu eğitimle ailelerin bilinçlendirilmesini sağlamaktadır. Erken müdahale eğitiminin teknolojiyi kullanarak yaygınlaştırılması amaçlanan projede, her yıl eğitim alan çocuk ve aile sayısının artırılması hedeflenmektedir. Günışığı Projesi kapsamında, az gören çocuklara teknolojik imkânlar sunularak, erken müdahale eğitimi uzaktan alabilmeleri de sağlanmaktadır. Projeye paralel olarak az gören çocukların işlevsel olarak görme becerilerini artırmalarına ve el-göz koordinasyonlarını geliştirmelerine katkı sağlamak üzere Türk Telekom tarafından tasarlanan Günışığı Oyunları bugüne kadar yaklaşık 2.000 kez indirilmiştir.

Sesli Adımlar uygulaması

Görme engellilerin kapalı mekânlarda yardıma ihtiyaç duymadan dolaşabilmeleri amacıyla geliştirilen Sesli Adımlar uygulaması, onların sosyal hayatın içinde daha fazla yer alabilmelerine destek olmayı hedeflemektedir. Sesli Adımlar uygulaması, teknolojik altyapısıyla, dünyada bu alanda ilk defa Türkiye’de geliştirilmiş ve operatör bağımsız tüm görme engelliler tarafından kullanılabilen ücretsiz bir uygulama olma niteliği taşımaktadır. Bugüne kadar 20 bin üzerinde görme engelli tarafından, 130 bin kereden fazla kullanılan Sesli Adımlar, dünyada ABD, İngiltere ve İspanya’nın da aralarında bulunduğu toplam 11 ülkede çeşitli organizasyonlar tarafından aktif

Kurumsal Sosyal Sorumluluk

Türk Telekom Telefon Kütüphanesi uygulaması ile artık kütüphaneye mobilden de erişebilmek mümkün olmuştur.

olarak kullanılabilir. Türk Telekom'un desteğiyle geliştirilen, konum belirleme ve yönlendirme sistemi Sesli Adımlar uygulaması, görme ve işitme engellilere üniversite kampüslerinden eğlence alanlarına, havaalanlarından hastanelere, kamu binalarından alışveriş merkezlerine kadar birçok alanda buldukları noktadan gitmek istedikleri noktayı adım-adım tarif ederek engelli bireylerin daha bağımsız ve güvenli hareket etmelerini sağlıyor.

Engelsiz Tivibu

Tivibu'da yapılan düzenleme ve geliştirmeler sayesinde Engelsiz Tivibu ile görme engellilerin televizyon izleme olanakları artırlanmaktadır. Yeni dönem TV platformu Tivibu kapsamında yapılan geliştirmeler sayesinde, görme engelli Türk Telekom müşterileri kullandıkları ekran okuyucu programlarla Tivibu Web üzerinden kaliteli bir TV izleme deneyimi yaşayabilmektedir. Engelsiz Tivibu kapsamında görme engelli kullanıcılar, betimlemeli film klasörüne kolayca ulaşmakta, konuşan TV kumandası ile rahatça kanal değiştirip yayını ileri, geri oynatıp tekrar izleyebilmekte ve engelli dostu Tivibu Web ile tüm Tivibu platformunu ekran okuyucu programlarla kullanabilmektedir.

Türk Telekom Okulları

Türkiye'nin dört bir yanında kurulan 52'si okul 76 Türk Telekom eğitim binasında öğrencilere modern bir eğitim ortamı sunulmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'na devredilen bu okullar ve eğitim binalarından her yıl binlerce öğrenci mezun olmaktadır.

Türk Telekom Amatör Spor Kulüpleri

Türkiye'nin geleceğine yatırım yapan Türk Telekom, sporun gençlerin gelişimlerine sağladığı olumlu katkıdan hareketle ülkenin dört bir yanında pek çok farklı kategoride amatör sporcuları desteklemektedir. Basketboldan eskrim, atletizmden badmintonla 44 ilde 31 branşta 5.503 sporcu arasında milli takıma seçilme başarısını göstererek Türkiye'yi yurt dışında temsil eden ve gurur kaynağı olan yüzlerce genç bulunmaktadır.

Sürdürülebilirlik Çalışmaları

Türk Telekom 2010 yılında CDP (Carbon Disclosure Project / Karbon Saydamlık Projesi)'ye raporlama yapan ilk Türk telekomünikasyon şirketi olmuştur.

Gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak hedefiyle ofis uygulamalarını ve iş süreçlerini sürdürülebilirlik prensiplerine göre dönüştüren Türk Telekom, bu süreçte tüm çalışanlarını, onların ailelerini, tedarikçilerini ve müşterilerini de dâhil etmeyi, stratejisinin bir parçası olarak görmektedir.

Enerjinin verimli kullanımına ve tasarrufuna yönelik e-sürdürülebilirlikle ilgili konuları organize eden GeSI'ye (Global e-Sustainability Initiative) üye olan ilk Türk şirketi unvanına sahip olan Türk Telekom, sürdürülebilirlik anlayışını iş yapış süreçlerine, ofislerdeki uygulamalarına, ürün ve hizmetlerine de yansıtılmaktadır.

İş süreçlerinde yüksek enerji tüketiminin toplum ve çevreye olan etkisinin bilincinde olan Türk Telekom, enerji kaynaklarının verimli kullanılması, yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması ve çevreye olan olumsuz etkinin azaltılması amacıyla enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji alanlarındaki yatırımlara ve çalışmalara önem vermektedir.

Bu kapsamda, güneş enerjisi ve rüzgâr enerjisi kullanımına yönelik çalışmaları ile karbon emisyonu tasarrufu sağlamaktadır. Verimliliği düşük olan DC enerji ekipmanları yüksek verimli teçhizatla; santral dönüşüm/Fiberkent projeleri ile enerji verimliliği düşük olan santraller, verimliliği yüksek olan yeni nesil santraller/outdoor ekipmanlar ile değiştirilmektedir.

Sistem odalarında bulunan klima cihazları yerine, yeni nesil, düşük enerji tüketimli Free-Cooling klimaların kurulumu ile karbon emisyonu düşürülmektedir. Smart Metering projesi ile enerji tüketimi detaylı ve gerektiğinde anlık olarak takip edilebilmektedir; teknolojik ömrünü dolduran eski nesil sistemler

üzerindeki servisler yeni nesil transmisyon sistemleri üzerine aktarılıp bakım işletme kolaylığı, enerji tasarrufu, salon iyileştirilmesi sağlanarak hizmet kalitesi artırılmaktadır.

Ofislerdeki sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında bina/salon optimizasyon projeleri ile alan tasarrufu ve buna bağlı olarak soğutmada harcanan enerji tüketiminde ciddi azalma sağlanmaktadır. Bunların yanı sıra tasarruflu ampul kullanımı, ısı yalıtımı ve mantolama, toplu taşıma, bina otomasyonları, çevre dostu araç filosu, kâğıt geri dönüşümü, elektronik belge ve dokümantasyon sistemi (EDİTT), merkezi baskı sistemleri, e-öğrenme, telepresence ve video konferans kullanımı ile geri dönüşüm, tasarruf ve ayrıca karbon salınımında da azalma sağlanmaktadır.

Aralık 2011'den itibaren tüm çalışanlarına iklim değişikliği, riskleri ve bu riskleri azaltmak üzere günlük hayatta değiştirebilecek basit alışkanlıkları anlatan online eğitimler veren Türk Telekom, ayrıca Türkiye'de e-fatura sistemine geçen ilk telekomünikasyon şirketi olmuştur.

Karbon Saydamlık Projesi

Türk Telekom CDP (Carbon Disclosure Project / Karbon Saydamlık Projesi)'ye raporlama yapan ilk Türk telekomünikasyon şirketi olmuştur. 2011 yılında IMKB 100 içinden CDP'ye raporlamayı yapan şirketler arasında yapılan değerlendirmede, Türk Telekom metodoloji ve saydamlık açısından en iyi raporlama yapan iki şirketten biri olarak ödüllendirilirken 2012'de en iyi 5 şirket arasında yer almıştır. Türk Telekom 2017 yılında da CDP raporlaması yapmak üzere çalışmalarına başlamıştır.

2013 yılında yapılan raporlama ile Türk Telekom "Türkiye Karbon Saydamlık Liderliği" ödülüne layık görülmüştür.

Türk Telekom Grup Şirketleri

Argela, 5G ve 5G'yi etkinleştiren teknolojiler başta olmak üzere, gelecek nesil telekomünikasyon teknolojileri konusunda bir araştırma, geliştirme ve inovasyon merkezi olarak faaliyet göstermektedir.

ARGELA

2004'te kurulan ve 2007'de Türk Telekom bünyesine katılan Argela, gelecek nesil telekomünikasyon teknolojileri için araştırma, geliştirme ve inovasyon faaliyetleri yürütmekte, 5G ve 5G'yi etkinleştiren teknolojiler konusunda fikri mülkiyet geliştirmektedir.

Argela, geliştirdiği çözüm ve ürünlerini küresel pazarda telekom operatörlerine ve Türkiye'de ise diğer telekom şirketleri ile kamu ve savunma sanayii kuruluşlarına satışını gerçekleştirmektedir.

Türk Telekom iştiraki Argela, 5G ve 5G'yi etkinleştiren teknolojiler başta olmak üzere, gelecek nesil telekomünikasyon teknolojileri konusunda Amerika Birleşik Devletleri'nde başvurduğu patentler ve geliştirdiği fikri mülkiyetlerle hem Türkiye'de hem de dünyada gelecek nesil telekomünikasyon teknolojileri konusunda katma değer yaratmaktadır.

Argela, yurt içinde savunma sanayii kuruluşları ile iş birliği içinde stratejik projeler geliştirmektedir. Şirket, savunma sanayi ile 2013'te imzalanan Dördüncü Nesil Haberleşme Sistemi Geliştirme (ULAK) Projesi dışında, 2015 yılında imzalanan MİLAT Projesi kapsamında kamu güvenliği ağları için de yazılım tanımlı ağlar projelerini gerçekleştirmektedir. Aynı zamanda diğer kamu kurumları ve savunma sanayiine kuruluşları ile birlikte savunma sanayisine yönelik çeşitli projeler konusunda çalışmalarını sürdürmektedir.

Argela'nın çözüm portföyünde programlanabilir radyo erişim ağları, yazılım tanımlı ağlar, LTE makro baz istasyonları, ağ performans izleme, abone analitikleri ve abone memnuniyeti yönetimi, smallcells (LTE) ve sabit-mobil yakınsaması bulunmaktadır.

Şirket, bu çalışmaların yanı sıra, Avrupa Birliği FP7 ve Celtic projeleri kapsamında birçok üniversite ve şirket ile ortak çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar ile Türkiye'nin teknolojik gelişimine katkıda bulunan Argela, aynı zamanda Ar-Ge çalışmalarını için AB desteği ile fon elde etmektedir.

Argela'nın Türkiye'deki birçok üniversite ile gerçekleştirdiği çalışmaların arasında LTE ağları, yazılım tanımlı ağlar ve ağ fonksiyonlarının sanallaştırılması gibi 5G'yi etkinleştiren teknolojiler, siber güvenlik, kendi kendini organize eden mobil şebekeler, trafik güvenlik çözümleri, nesnelere interneti, bulut servisleri, büyük veri işleme ve insan bilgisayar etkileşimi gibi yeni nesil teknoloji projeleri yer almaktadır.

Merkezi İstanbul'da olan Şirket'in, Ankara ve ABD'nin Sunnyvale kentinde Ar-Ge ofisleri vardır. Argela, 2016'da da yurt dışındaki varlığını, bilinirliğini artırmak, yeni müşteriler elde etmek amacıyla birçok ülkede iş ortaklıklarını geliştirmiştir.

ProgRAN (Programlanabilir Radyo Erişim Ağları)

Argela'nın bir süredir üzerinde çalıştığı çözümlerinden biri olan ProgRAN, 5G teknolojileri için ölçeklenebilir ve esnek mimarisiyle geleceğin mobil iletişim ihtiyaçları için yüksek kapasiteli, kişiselleştirilmiş ağ ve hizmet çözümleri sunulmasına olanak sağlayacaktır.

Yazılım Tanımlı Ağlar (MİLAT) Projesi

2015'te Savunma Sanayii Müsteşarlığı ile imzalanan anlaşma çerçevesinde Argela Türk Silahlı Kuvvetleri'nin siber güvenlik ihtiyaçlarını karşılayacak ve Kamu Güvenliği ve 5G proje altyapılarında kullanılacak Yazılım Tanımlı Ağlar çözümünü geliştirmeye 2016 yılında da devam etmiştir.

Argela ProgRAN ve Yazılım Tanımlı Ağlar konularında 2016 yılında ABD Patent ve Marka

Ofisi'ne bir çok patent başvurusunda bulunmuş, ayrıca farklı boyutlarda ağlar ve uygulamalar için Yazılım Tabanlı Ağlar ve Ağ Fonksiyonlarını Sanallaştırma bazlı araçlar ve platformlar geliştiren "ON.Lab" Konsorsiyumu'na katılmıştır. Argela çözümleri ile ON.Lab'ın iki büyük projesinde aktif rol almaktadır. Argela, ON.Lab bünyesinde yazılım tanımlı ağlar, ağ fonksiyonlarının sanallaştırılması ve bulut teknolojilerinin üzerine inşa edilmekte olan 5G mimari tasarım projesi "M-CORD'da önemli katkılar yapan şirketlerden birisi olarak öne çıkmaktadır. Argela'nın bu projedeki ortakları ABD menşeli firmalar başta olmak üzere dünyanın önde gelen firmaları ve telekom operatörleridir.

Dördüncü Nesil Haberleşme Sistemi Geliştirme (ULAK) Projesi

2013'te ilk defa telekomünikasyon dışında bir sektöre yönelik Argela, Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nın (SSM) Dördüncü Nesil (4G/4.5G) Haberleşme Sistemi Geliştirme (ULAK) Projesi'ni yapmaya uygun görülmüştür. Proje kapsamında Argela, iş ortakları ile birlikte dördüncü nesil mobil iletişim teknolojilerine sahip baz istasyonlarının tüm donanım ve yazılım bileşenlerini yurt içinde geliştirmektedir. Proje kapsamında geliştirilen LTE teknoloji baz istasyonları, hem mobil operatörlerin hem de kamu güvenliği kapsamında görev yapan kurumların kullanımına sunulacaktır.

Türkiye'nin, mobil iletişim altyapısı ithal eden bir ülke konumundan ihracat yapan bir konuma ulaşması hedefinde, büyük bir kilometre taşı niteliği taşıyan proje, Türkiye'de LTE teknolojisinin yerli sermaye ile geliştirilmesini hedeflemektedir.

Türk Telekom Grup Şirketleri

AssisTT, Türk Telekom şirketlerine çağrı merkezi hizmetleri sunmanın yanı sıra Türkiye'nin önde gelen kurum ve kuruluşlarına da hizmet vermektedir.

AssisTT

2007'de kurulan AssisTT A.Ş., çağrı merkezi hizmetlerinin yanı sıra "stratejik yol arkadaşı" olarak hizmet verdiği tüm kurumsal müşterileri için, satış ve pazarlama faaliyetlerinde bulunmalarına yönelik veri üreterek geleneksel çağrı merkezi fonksiyonlarından daha fazlasını sunmaktadır. AssisTT, her biri kendi alanında öncü olan özel şirketlere ve kamu kurumlarına, uçtan uca ve özelleştirilmiş "değer katan" hizmetler sunmaktadır.

AssisTT, Türk Telekom şirketlerine çağrı merkezi hizmetleri sunmanın yanı sıra Türkiye'nin önde gelen kurum ve kuruluşlarına da hizmet vermektedir.

Şirket, 2016'da çağrı merkezi sektörünün en büyük projelerinden biri olarak kabul edilen "T.C. Sağlık Bakanlığı Merkezi Hastane Randevu Sistemi İhalesi"nin dokuzuncu fazı olan MHRS9 ihalesini kazanmış, Kasım 2016 itibarıyla üç yıllık sözleşme imzalanmıştır.

AssisTT, Anadolu'da yaptığı yatırımlar sayesinde, binlerce kişiye istihdam sağlayarak ekonominin gelişimine katkıda bulunmaktadır. Güçlü teknolojik altyapısıyla etkin insan kaynağı yönetimi ve mükemmeliyetçi hizmet anlayışına sahip olan Türk Telekom iştiraki AssisTT, çağrı merkezi standartlarını belirleyen marka olma yolunda ilerlemektedir.

AssisTT Ödüller

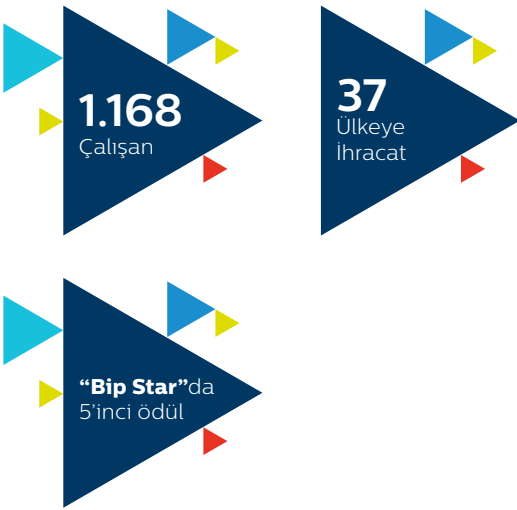
Türk Telekom'un çağrı merkezi şirketi AssisTT, 2016'da sektörün uluslararası alanda en prestijli organizasyonları arasında yer alan "Contact Center World"de, "Büyük Ölçekli Dış Kaynak Çağrı Merkezi" kategorisinde dünya birincisi oldu.

Türk Telekom Grup Şirketleri

Bilişim 500, Bilgi Teknolojileri şirketleri sıralamasında 16'ncı sıraya yükselen Innova, donanım, yazılım ve hizmet ana başlıkları altındaki tam 12 kategoride ilk beş içerisinde yer almıştır.

İNNOVA

Innova Bilişim Çözümleri A.Ş., bilişim teknolojilerinde uzman kadrosuyla Türkiye'nin öncü yazılım ve sistem entegratörü firmasıdır. İstanbul ve Ankara'daki ana ofislerinin yanı sıra Türkiye'nin çeşitli bölgelerine yayılmış 12 ofisi ile faaliyetlerine devam eden Innova, Türkiye'nin en hızlı büyüyen teknoloji şirketlerinin listelendiği Deloitte Teknoloji Fast50 programında, “11 yıldır aralıksız olarak yer almayı başaran tek şirket” olmuştur.

Telekomünikasyon, finans, kamu, sağlık, perakende ve spor olmak üzere farklı sektörlerden Türkiye'nin lokomotif şirketlerinin tüm bilişim ihtiyaçlarına uçtan uca entegre çözümler sunan Innova, bugüne

kadar kendi kaynaklarıyla ürettiği çözümleri Türkiye sınırlarının ötesine taşımış ve ihracat yapmayı başardığı ülke sayısını dört kıtada 37 ülkeye çıkarmıştır.

Innova Bilişim 500'de 12 Basamak Yükseldi

Türkiye bilişim sektöründe faaliyet gösteren firmaların yıllık net satış gelirlerine göre yapılan ve bu sene 17'ncisi düzenlenen Bilişim 500 araştırmasına göre Innova, 2014 yılına kıyasla tam 12 basamak artış göstererek 29. sıraya yükselmiştir. Bilgi Teknolojileri şirketleri sıralamasında da 16'nci sıraya yükselen Innova, donanım, yazılım ve hizmet ana başlıkları altındaki tam 12 kategoride ilk beş içerisinde yer almıştır. Innova ayrıca Deloitte Technology Fast 50 Programı “Big Star” kategorisinde 5'inci kez ödül kazanmıştır.

EuroCloud Avrupa Bulut Bilişim Ödülleri

Innova, Avrupa Bulut Ödülleri EuroCloud 2016 kapsamında, hukuk otomasyonu çözümü Lega Cloud ile “Sektörel Çözümler Alanında En İyi Bulut Bilişim Hizmeti” kategorisinde Türkiye ve Avrupa birincisi olmuştur. Innova'nın geliştirdiği Nesnelerin İnterneti (IoT) platformu SkywaveloT ise “Yatay Çözümler Alanında En İyi Bulut Bilişim Hizmeti” kategorisinde Türkiye birinciliğini elde ederken, Avrupa'da en başarılı ilk üç çözüm arasına girmiştir.

Innova'ya 2016'da 8 Ödül Daha

Innova, başarılı projeleri sayesinde hem Türkiye'de bilişimin nabzını tutan araştırma şirketleri hem de uluslararası çözüm ortakları tarafından çeşitli ödüllere layık görülmüş, Deloitte ve EuroCloud ödülleri yanı sıra sekiz ödül daha almıştır:

- » LinkPlus “Oracle İş Ortağı Başarı Ödülü” (2016)
- » Cisco 2015 “Mimari Başarı: Kurumsal Ağlar” Ödülü (2016)
- » Cisco “Yılın Bulut Hizmetleri İş Ortağı” Ödülü (2016)
- » Fortinet “Yılın Yönetilebilir Güvenlik Hizmeti Projesi” Ödülü (2016)
- » Cisco “Yılın Bulut Geliştirici İş Ortağı” Ödülü (2016)
- » SAP “En Yüksek Ciro Artışı” Ödülü (2016)
- » HPE “Telekom Sektörü En İyi İş Ortağı Ödülü” (2016)
- » HPE Yazılım Türkiye – FY16 – “Yılın İş Ortağı” (2016)

Innova'dan Yeni Ürün Ailesi Lega

Küçük, orta ve büyük ölçekli işletmelerin, tahsilat odaklı yasal takip süreçlerini uçtan uca takip edebilmelerine olanak sağlamak amacıyla geliştirdiği hukuk otomasyon çözüm ailesi LEGA, LEGA LITE ve LEGA CLOUD ürünlerinden oluşmaktadır.

LEGA, finans kurumları ve telekom operatörleri başta olmak üzere, fatura üreten ve rutin tahsilat süreçlerine bağımlı olan tüm kurumların lehe ve aleyhe tüm icra ve dava dosyalarına modern, standart ve merkezi bir yönetim anlayışı kazandırmaktadır. LEGA LITE, işletmeler ile avukatlık büroları arasındaki koordinasyon ihtiyacını bizzat üstlenen ve işletme içerisinde kullanılan kimlik doğrulama, doküman yönetimi, muhasebe vb. diğer sistemler ile entegre hizmet veren web tabanlı yasal takip uygulamasıdır. LEGA CLOUD ise LEGA LITE ürününün sunduğu tüm özellik

ve kabiliyetlere bulut üzerinden erişim sağlayarak daha küçük ölçekli işletmelere, sunucu yatırımı yapmak zorunda kalmadan tahsilat odaklı yasal takip hizmeti sunmaktadır.

PayFlex KİM Platformu'na Entegre Kurum Sayısı 95'e Ulaştı

2016'nın ilk yarısında devreye alınan 15 kurumla beraber Kurum İşlem Merkezi platformuna entegre olan kurum sayısı 95'e çıkmıştır.

Akıllı Şehir Platformu Projesi

2015 yılında pilot çalışması gerçekleştirilen Akıllı Şehirler için ürün geliştirme çalışmasıdır. Merkezi yazılım ve IoT platformu ile birden fazla şehir ve ilçenin tek elden yönetilmesini ve verilerinin takip edilmesini sağlayan bir üründür.

2016'da Öne Çıkan Projelerden Bazıları

Türk Telekom Mağazaları Akıllı Mağaza ve Altyapı Projeleri

Proje ile Türk Telekom mağazalarının tüm data altyapı, IT cihaz kurulumları, Türk Telekom-TTNET-Avea sistem tanımları, DS ekranların tedarik-kurulum ve devreye alınma işlemleri gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında Türkiye çapındaki toplam 820 Türk Telekom mağazasında 4.600 ekrandan oluşan bir digital signage ağı kurulmuştur.

Proje ile ayrıca Kişi Sayım Sistemi, Personel Takibi, Tabela Aydınlatma Otomasyonu, Parmak İzi ile Sistem Girişi ve Raporlama gibi Akıllı Mağaza IoT çözümleri devreye alınmıştır.

Türk Telekom Grup Şirketleri

Innova, EURO Cloud 2016 kapsamında Lega Cloud ile “Sektörel Çözümler Alanında En İyi Bulut Bilişim Hizmeti” kategorisinde Türkiye ve Avrupa birincisi olmuştur.

TT Kasa Projesi

Türk Telekom Grubu'nun ilk birleşik entegrasyon projesi kapsamında, Avea, Türk Telekom ve TTNET şirketlerinin bayilerinde kullanılan yazar kasaların yeni tebliğ uyarınca akıllı yazar kasaya dönüşüm projesi tamamlanmıştır. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan tebliğe göre tüm vergi mükelleflerinin akıllı yazar kasa sistemlerine geçmesi zorunlu hale getirilmiş ve bu proje kapsamında Türk Telekom Grubu şirketlerinin bayilerinde kullanılan tahsilat sistemi ön yüzü ve satış sistemlerine standart getirilmiştir. Kasım sonu itibarıyla Türkiye genelinde 763 bayide bulunan 1.474 cihaz canlı ortamda kullanıma geçirilmiştir.

Proje kapsamında TT Kasa çözümlerinin SAP Fiori ile entegrasyonu da gerçekleştirilmiştir. Ortak bir SAP Fiori satış ekranına sahip olan bayiler hem masaüstü bilgisayarlarda, hem de mobilde satış yapabilir, satışlarını raporlayabilir hale gelmiştir.

STC Sadakat Projesi

23 milyon seviyesinde abonesiyle Suudi Arabistan'ın en büyük mobil operatörü olan STC, bireysel ve kurumsal müşterileri için Qıtaf adı verilen sadakat sistemine Anında Teklif ve Oyunlaştırma modüllerini ekleme kararı almıştır. Anında Teklif Modülü abonelerin, lokasyonları üzerinden kişiye özel kampanya mesajlarının dinamik olarak yaratılmasını ve gönderimini sağlamaktadır. Oyunlaştırma modülü ise abonelerin marka ile olan etkileşimleri artırmaktadır.

Otoyol A.Ş. Hukuk Otomasyon & Tahsilat Sistemi Projesi

Otoyol A.Ş. Hukuk Otomasyon & Tahsilat Sistemi projesi ile Orhangazi Köprüsü de dahil olmak üzere Gebze-İzmir otoyolu yapım ve işletme haklarına sahip Otoyol A.Ş.'nin, tüm kaçak geçişleri tek noktadan otomatik yönetmesi sağlanmıştır. Projede Innova'nın hukuk otomasyon çözümü Lega kullanılmıştır. Web sitesi üzerinden ödeme sistemleriyle entegrasyon sağlayan proje, Aselsan Ücret Toplama Sistemi (ÜTS) tarafından iletilen kaçak geçiş bildirimlerine ilişkin oluşturulan alacak dosyalarının, Karayolları Genel Müdürlüğü ve Emniyet Genel Müdürlüğü sistemlerinden alınan veriler ile zenginleştirilmesini mümkün kılmaktadır.

Türk Telekom Kredi Yurtlar Kurumu PCRf Projesi

Kredi ve Yurtlar Kurumu yurtlarındaki öğrencilerin internet kullanımını kablosuz ağ üzerinden gerçekleştirmesini sağlayan Cisco PCRf ürünleri ile entegre edilmiş ölçeklenebilir bir öğrenci ve yönetici portalıdır. 81 ildeki yurtlara ve 450.000 öğrencinin her türlü mobil ve masaüstü ortamlarından erişimine hizmet veren portal üzerinden lokasyon bazlı hizmetler, kota takibi, 802.1x kimlik denetimi gibi katma değer hizmetlerin yanı sıra kullanıcı provizyon, problem ve arıza takip, değişik çapta KYK ve TT sistemlerine entegrasyon da gerçekleştirilmiştir.

2016 Sağlık Kampüsleri Projeleri

Mersin Şehir Hastanesi Projesi

Sağlık Bakanlığı'nın Kamu-Özel ortaklığı projeleri kapsamında Mersin'de inşa edilen 1.256 yatak kapasiteli Mersin Şehir Hastanesi'nin veri merkezinin inşası, tüm network altyapısının ve yazılımların geliştirilmesi ve işletimi, Sağlık Bakanlığı personeli tarafından kullanılacak tüm IT cihazlarının (tablet, digital signage, sıramatik ve bilgi kioskları, PC'ler) tedariki, 250 kişilik veri giriş personelinin temini gerçekleştirilmektedir.

Proje kapsamındaki Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (HBYS) ürün ve hizmetlerinin T.C. Sağlık Bakanlığı'nın belirlemiş olduğu sözleşme kapsamına uygun olarak tedarik edilmesi için yazılım teslimatlarının gözden geçirilmesi, sürecin kontrolü ve ek yazılım geliştirme hizmetleri de sağlanmıştır. Proje kapsamında ayrıca HBYS Servisi'nin operasyon yönetimi 5 yıl boyunca gerçekleştirilecektir.

Diğer Projeler

THY OpSys 2.0 Faz 2 Projesi

THY OpSys 2.0 projesinin ikinci fazıdır. THY Entegre Operasyon Kontrol Merkezi (IOCC) yer operasyon kontrolleri için geliştirilen uygulamadan oluşmaktadır. Faz 2'de yer operasyonun yanı sıra Aksaklık Yönetimi, Gecikme Takibi gibi yan uygulamalar da geliştirilmiştir.

Platform A.Ş. Sanal POS Client Projesi

Sanal POS Client ürününün kullanıldığı proje ile Platform A.Ş. elektronik tahsilat ve kart saklama çözümü sunulmuştur. Proje ile Platform A.Ş.'nin müşterilerine yapacakları akaryakıt alışverişlerinde ilk işlemde PCI-DSS kurallarına uygun olarak kaydedilen ve saklanan kart bilgileriyle tekrarlayan alışverişlerde kolay ödeme imkanı sunması sağlanmıştır.

PTT e-arşiv

Müşterilerine PayFlex altyapısı ile e-fatura hizmeti sunan PTT, e-arşiv özel entegratörlüğü için de PayFlex çözümünü kullanacaktır. Proje ile PTT'nin, son kullanıcılarına ve abonelerine faturalarını elektronik ortamda gönderebilmesi ve bu faturaları elektronik olarak saklamak isteyen mükelleflerinin 2017 Ocak ayı itibarıyla PTT'nin özel entegratörlük hizmetinden faydalanabilmesi sağlanacaktır.

PTT e-defter

PTT e-defter, muhasebe defter kayıtlarını elektronik ortamda onaylama ve saklama süreçleri için geliştirilen e-defter uygulamasıdır. Proje ile İnnova tarafından geliştirilen PayFlex e-defter ürününü kendi müşterilerine hizmet olarak sunmak için satın alan PTT, mükelleflere bulut çözüm olarak e-defter hizmeti sunmaya başlayacaktır. Aynı zamanda PTT e-defter uygulaması, İnnova desteği ile GİB'den onay almış uygulamalar listesinde yerini almıştır.

MARS - Merkezi Arıza Sistemi

Proje, kural tabanlı, konfigüratif yapısı ile servislerin arıza ıslah süreçlerinin otomasyon süresini kısaltarak yeni ürünler için time-to-market hedefine katkıda bulunmaktadır. 2016 yılı içinde aşağıdaki hizmetlerin arıza ıslah süreçleri iyileştirilerek devreye alınmıştır:

- » TTVPN, Uzaktan VPN, VPN Raporlama, 3g Backup (29.03.2016)
- » Noktadan Noktaya, Ekotünel, Kiralık Devre, Ttunnel, TT Internet, Kısmi Kiralık Devre, Kısmi Ttünel (28.06.2016)
- » Kurumsal Güvenlik Hizmetlerinin tümü, Evrensel Erişim Telefon, Evrensel Erişim İnternet (25.10.2016)

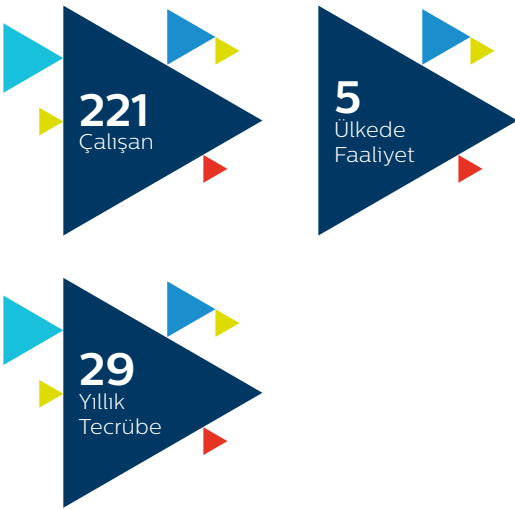
TBB ERP ve e-çözümler

İnnova, FI (Mali Muhasebe), CO (Maliyet Muhasebesi), MM/SD (Malzeme ve Satış Dağıtım), Nakit Yönetimi ve e-fatura SAP modüllerini kullanarak Türkiye Bankalar Birliği'ndeki iş süreçlerinin mevzuata uygun olarak merkezi bir sistem üzerinden yürütülmesi ve e-fatura ve e-defter kullanılmasını sağlamıştır.

Türk Telekom Grup Şirketleri

Türkiye'nin en büyük eğitim teknolojileri şirketi olan Sebit, teknolojinin yenilikçi kullanımıyla Türkiye'de eğitimin dönüşümüne katkıda bulunmaktadır.

SEBİT

29 yıllık araştırma-geliştirme deneyimi ve uluslararası örgütlenmesiyle Türkiye'nin en büyük eğitim teknolojileri şirketi olan Sebit, Türk Telekom'un sinerjisinden de aldığı güçle ve teknolojinin yenilikçi kullanımıyla Türkiye'de eğitimin dönüşümüne katkıda bulunmaktadır.

Türk Telekom iştiraki Sebit, kuruluşundan bugüne geliştirdiği eğitim çözümleriyle yalnız Türkiye'de değil, yurt dışında da aktif olarak yer almakta; toplumsal fayda ve bireylerin ihtiyaçlarına özel, ulusal ve uluslararası çözümler sunmaktadır.

Türkiye'de birçok ilke imza atan Sebit, "Bilişim Destekli Katılımcı Eğitim" vizyonu ile eğitim sektöründe gerçekleştirilmesi hedeflenen dönüşümün, ülkedeki ve dünyadaki baş aktörlerindedir. Şirket'in 1998'de Akadamedia ile başlayan marka bilinirliği Vitamin'le beraber artmış, ürün ve hizmet portföyü ise sürekli genişleyerek dönüşüme yön vermeye devam etmiştir.

Türkiye'de ilk bilgisayar destekli eğitim uygulaması, eğitimde ilk sayısal video uygulaması, ilk 3 boyutlu canlandırma uygulaması, ilk 2D eğitsel oyun, ilk 3D eğitsel oyun, Piri the Explorer Ship ve ilk eğitsel arama motoru gibi pek çok ilke sahip olmanın gururunu yaşayan Sebit, geliştirdiği eğitim ürün ve hizmetleriyle Türkiye'de öncü rol üstlenmektedir.

Sebit'in, Ankara ODTÜ Teknokent'te ve ABD Arizona Devlet Üniversitesi Skysong İnovasyon Merkezi'nde 221 profesyonelden oluşan kadrosuyla geliştirdiği eğitim ürünleri, tüm dünyada öğrenci ve öğretmenler tarafından kullanılmaktadır.

Çalışmalarını yetkin ve yaratıcı insan kaynağıyla sürdüren, öncülüğünü aldığı çok sayıda ödülle kanıtlayan Sebit, dünyanın en iyi eğitim teknolojileri şirketlerinden biri olarak gösterilmektedir.

Fatih Projesi

2007 yılında Türk Telekom Grubu'na katılan Sebit, ülkedeki eğitimin gelişmesine; tasarladığı yeni eğitim hizmetleriyle mobil bilişim ve internet teknolojilerini de kullanarak, eğitimin her aşamasında öğrenmede fırsat zenginliği sunmayı, katılımcı eğitimin önündeki engelleri kaldırmayı planlamaktadır.

2013'te Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yürürlüğe konulan 4+4+4 sistemine uyumlu hale getirilerek güncellenen Sebit ürünleri, 2015'te kamuya bağlı tüm öğrenci ve öğretmenlerin erişimine açılmıştır.

Bu kapsamda, Fatih Projesi'nin resmi portalı niteliğindeki Eğitim Bilişim Ağı - EBA'da (www.eba.gov.tr) müfredat içeriklerinin bir öğrenme yönetim sistemi üzerinden takibini sağlayan EBA ders bölümü, Sebit'in Vitamin ve Lisego platformlarının entegrasyonu ile hayata geçirilmiştir.

Eş zamanlı olarak, Bakanlığın dağıttığı tabletler üzerinde sınıfta etkin ders işleyişini sağlamak üzere, Sebit'in Etkileşimli Sınıf Yönetimi yazılımı olan VSınıf, sahadan gelen geri bildirimlerle güncellenerek geliştirilmiştir.

Diğer taraftan öğretmenlerin de dijital içerik geliştirme sürecine dâhil olabilmelerine olanak sağlamak üzere EBA'da açılmış olan Sebit'in içerik geliştirme ekosistem platformu da öğretmenler tarafından kullanılmaktadır.

2015 yılında Bakanlığın seçtiği ve Mersin'de sekiz hafta, Antalya'da iki hafta süren öğretmenlere yönelik mesleki gelişim eğitimleri 2016'da da devam etmiştir. Bu kapsamda, Ankara'da altı hafta süren e-İçerik Geliştirme Eğitimleri'nin üçüncü fazı gerçekleştirilmiştir. Plan kapsamında, 2017'de de bu eğitimler sürdürülecektir. Bu öğretmenlerin Bakanlığın kurduğu 13 merkezde bulunan EBA stüdyolarında lider rol oynayarak diğer öğretmenlerin içerik geliştirmelerine destek vermeleri beklenmektedir.

Sebit, Fatih Projesi çerçevesinde geliştirmiş olduğu ve 2015 yılında MEB sistemlerine entegre ettiği diğer yönetim platformlarıyla ilgili bakım ve destek hizmeti verirken, bir yandan da sahadan gelen geri bildirimlerle bunların iyileştirilmesini ve geliştirilmesini sürdürmektedir. Örneğin, bu çerçevede Bakanlığın resmî eğitsel arama motoru olarak hizmete alınan egitim.gov.tr, EBA içerisinden yapılan tüm aramalarda yoğun olarak kullanılmaktadır.

Türk Telekom Grup Şirketleri

Sebit, teknolojinin yenilikçi ve etkin kullanımıyla eğitim teknolojilerinde dünyada öncü şirketlerden biri olma yolunda ilerlemektedir.

2016 yılında Sebit'in yenilikçi ve sosyal öğrenme ortamı VCollab, EBA'da hizmete açılmıştır. Bu yeni platform sayesinde, artık öğrenciler, öğretmenler ve yöneticiler eğitsel senaryolara uygun olarak ders dışında da birbirleriyle iletişime geçebilmekte, paylaşımlarda bulunabilmekte ve modern çağın gerektirdiği araç ve yöntemler kullanılarak eğitim öğretim süreçleri desteklenebilmektedir. Sebit'in inovatif yaklaşımıyla tasarlayıp geliştirdiği VCollab, EBA'daki farklı fonksiyonları rol bazında (öğretmen-öğrenci-yönetici gibi) tutarlı bir şekilde aynı zamanda da eğitsel amaçlara uygun olarak tek noktadan sunmaya imkân sağlamaktadır.

Yine faaliyet dönemi içinde, EBA Ders bölümünde, ders içeriği bulunmayan 11. ve 12. sınıflara ait temel derslerin içerikleri, Sebit tarafından geliştirilmiş ve EBA'ya eklenmiştir.

MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün (YEĞİTEK) talebi ve Sebit'in ev sahipliğiyle, MEB'e bağlı tüm merkez teşkilatın üst düzey yöneticilerinin katıldığı bir günlük çalıştay düzenlenerek Fatih Projesi ve özelinde EBA portalı tanıtılmış, projeye ilgili geri bildirimler toplanmış ve ürüne yönelik iyileştirmelerle, gereksinimler derlenerek gerekli planlamalar yapılmıştır.

Proje kapsamında yapılan çalışmaların yurt dışında tanıtılması amacıyla Sebit, MEB'le birlikte İngiltere'de BETT, Dubai'de GESS fuarlarına katılmıştır. MEB kendi standında, ağırlıklı olarak Sebit'in sunduğu ürün ve hizmetleri katılımcılara tanıtmıştır.

Yurt Dışında Sebit

Sebit, teknolojinin yenilikçi ve etkin kullanımıyla eğitim teknolojilerinde dünyada öncü şirketlerden biri olma yolunda ilerlemektedir. Şirket, geliştirdiği ürünlerle beş ülkede yer almaktadır.

Sebit'in bulut temelli eğitim teknolojisi çözümü olan VCloud kapsamında, 2013'te başlayan çalışmalar, özellikle bütünlüklü 1-1 eğitim çözümü olarak geliştirilmiştir.

Öğrencilerin, öğretmenlerin ve eğitim kurumu yöneticilerinin yönetsel, eğitsel ve öğretim ihtiyaçlarının yanı sıra iş birliği, iletişim ve yönetim alanlarına yönelik fayda sunduğu bir platform haline getirilen VCloud, Fatih Projesi kapsamında ilgili tüm bileşenleriyle bir yandan MEB sistemlerine entegre edilmekte bir yandan da kurumsal pazarda özel okullar ve yurt dışı hedefleriyle geliştirilmektedir.

VCloud hizmeti için Microsoft'la yürütülen iş birliği çerçevesinde, Türkiye'nin yanı sıra Letonya, Güney Afrika, Azerbaycan, Fransa, ABD ve Meksika'da pilot uygulamalar için çalışmalar yapılmıştır.

Sebit, Nisan 2016'da Abu Dhabi'de gerçekleştirilen BETT Middle East Fuarı'na Microsoft'un küresel iş ortağı olarak katılmış ve bu etkinlikte VCloud çözümünü katılımcılara tanıtmıştır.

Yeni Nesil Üniversiteye Hazırlık Ürünü Raunt

Sebit'in Türkiye'nin ilk ve tek kişiselleştirilmiş üniversiteye hazırlık ürünü Raunt, hem bireysel pazara yönelik olarak hem de özel okul ve temel liselerdeki üniversite adaylarının kullanımı için geliştirilmiştir. İlk olarak 2015'te kullanıma açılan ürün, 2016 yılında yapılan ürün geliştirme ve iyileştirme çalışmalarıyla birlikte, bugün özel okul pazarında 50 bin kullanıcının hizmetine sunulmuştur.

Raunt, www.raunt.com web sitesi ve Raunt Cep Uygulaması üzerinden üniversiteye hazırlık sürecinin başından sonuna kadar sunduğu kişiselleştirilmiş rehberlik hizmeti, çalışma planlaması ve zengin içeriğiyle eksiksiz bir şekilde YGS ve LYS adaylarını sınavlara hazırlamaktadır. Raunt, iddialı bir hazırlık kurumunun öğretme ve test programını, özel ders öğretmeninin öğrenci üzerindeki dikkatini, takibini ve birebir ilgisini ve tecrübeli bir rehberin yönlendirmesini tek bir sette birleştirerek üniversite adaylarının evlerine getirmektedir.

Raunt'un dinamik zekâsı, öğrenciyi yakından tanıyıp yönlendirmekte, Akıllı Öneri Sistemi'yle onun eksiklerini zamanında tamamlamasını sağlamak ve performansını sürekli takip etmektedir. Bu benzersiz özellikler, bütünleştirilmiş dijital ve basılı içeriklerle desteklenerek öğrenciyi adım adım hedefine ulaştırmaktadır.

Raunt, üniversiteye hazırlıkta bugüne kadar sunulan en yenilikçi ve sonuç odaklı çözüm olma özelliğini taşımaktadır.

Özel Eğitim Öğrencilerine Evde Online Ücretsiz Eğitim Fırsatı

Sebit, zorunlu öğrenim çağında olup sağlık problemleri nedeniyle örgün eğitim kurumlarından doğrudan yararlanamayacak durumdaki öğrenciler için MEB'in sunduğu evde eğitim hizmetine, dijital eğitim ürünleriyle destek vererek teknolojik bir boyut kazandırmıştır.

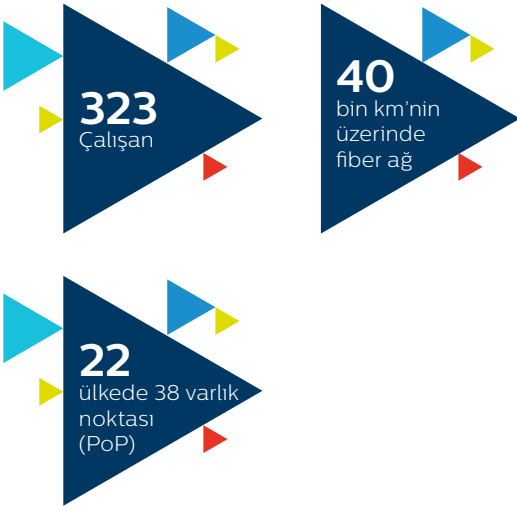
Sosyal sorumluluk projesi kapsamında 2015 yılında MEB ve Sebit iş birliğiyle okul öncesinden liseye özel eğitime gereksinim duyan tüm öğrencilere yönelik ücretsiz sunulmaya başlanan Sebit'in dijital ürünlerinin kullanımı 2016 yılında da devam etmiştir.

Fatih Projesi'nin özel eğitim ihtiyaçlarına yönelik çalışmaları çerçevesinde ele alınan evde eğitim hizmetiyle, özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin eğitime erişimlerinin sağlanması ve sunulan eğitim hizmetlerinin kalitesinin artırılması amaçlanmıştır.

Türk Telekom Grup Şirketleri

Türk Telekom International, 40.000 km'yı aşkın fiber-optik şebeke omurgası ile Türkiye'nin ve Türk Telekom'un Avrupa ve Asya arasında bir telekomünikasyon köprüsü haline gelmesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Türk Telekom International

Türk Telekom International, Türk Telekom'un uluslararası toptan ses ve data altyapı satış ve pazarlama faaliyetlerinden sorumlu iştirakidir. 2010 yılında gerçekleştirilen satın alma ile Türk Telekom Grubu'na katılan Şirket, 2013 yılına kadar Pantel International adı ile faaliyet göstermiş, 1 Mayıs 2013'te ise markasını Türk Telekom International olarak değiştirmiştir.

Merkezi Macaristan'da bulunan Türk Telekom International, iştirakleri ile birlikte Orta ve Doğu Avrupa, Türkiye, Orta Doğu, Kafkaslar, Orta ve Güney Asya bölgelerini de içine alan 40'tan fazla

ülkede yerleşik operatörlere, alternatif taşıyıcılara, mobil operatörlere, kablo TV şirketlerine, internet servis sağlayıcılara ve kurumsal müşterilere tam kapsamlı internet veri hizmetleri, tek elden müşteri yönetimi, tümleşik ağ operasyonları, altyapı ve toptan ses hizmetleri sunmaktadır.

Türk Telekom International, ağırlıklı olarak Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde bulunan 40.000 km'yı aşkın fiber-optik şebeke omurgası ile Türkiye'nin ve Türk Telekom'un Avrupa ve Asya arasında bir telekomünikasyon köprüsü ve veri kavşağı haline gelmesine ve küresel konumunu güçlendirmesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Sadece bulunduğu coğrafyada değil, global ölçekte geniş bilinirliği olan Türk Telekom markasının gücünü arkasına alan Şirket, Orta Doğu ve Asya yönlü genişleme stratejisine 2016 yılında da devam ederek bölgedeki güçlü pozisyonunu daha da sağlamlaştırdığı gibi, portföyündeki ürün çeşitliliğini artırmaya yönelik iş birliği projeleri ile yeni gelir kaynakları da yaratmaktadır.

Sea-Me-We-5

Türk Telekom International, Sea-Me-We-5 konsorsiyumuna tam üye olarak katılmıştır. Güney Doğu Asya - Orta Doğu - Batı Avrupa kelimelerinin kısaltmasından türetilen SEA-ME-WE-5 kablo sistemi, 2016 yılsonunda hizmete girerek ve Asya'dan Avrupa'ya 20.000 kilometreden uzun bir mesafede 18 ülkeyi birbirine bağlamıştır. Kablo sistemi, toptan telekomünikasyon sektörünün en prestijli ödülleri olan Küresel Taşıyıcı Ödülleri'nde En İyi Denizaltı Proje ödülüne layık görülmüştür.

Türk Telekom International'in konsorsiyuma katılması ile birlikte Marmaris, SEA-ME-WE-5 denizaltı kablo sistemine bir istasyon olarak eklenmiştir. Marmaris bağlantısı, Türkiye için, bölgesel veri köprüsü olma vizyonu açısından önemli bir adım olmakla kalmayıp, kablo üzerindeki diğer operatörler için de hem Türkiye üzerinden diğer ülkelere ulaşım hem de Batı Avrupa yönünde alternatif bir rota sağlayan kritik bir araç olmuştur.

Yeni Avrupa-Asya Rotaları

Avrupa ve Asya arasında en az gecikmeli (minimum latency) telekomünikasyon linkini sağlayabilecek olan rotalar, karasal olarak Türkiye üzerinden Çin'e uzanan rotalardır. Türkiye, İran ve Pakistan üzerinden Çin'e ulaşacak olan Dijital İpek Yolu ile, Türkiye, Gürcistan, Azerbaycan, Hazar Denizi, Kazakistan üzerinden Çin'e ulaşacak olan TASIM (Trans-Eurasian Information Super Highway) rotaları ile ilgili çalışmalar, 2016 yılı içinde devam etmiştir. Her iki proje ile, Avrupa-Asya arasında kaliteli ve hızlı alternatifler yaratılacağı gibi, denizaltı kablolarla erişim imkânı olmayan Afganistan, Kafkas ülkeleri, Doğu Avrupa ülkeleri ve Türki Cumhuriyetler'e de bağlantı imkânı sağlanabilecektir. Dijital İpek Yolu için Çin, Pakistan ve İran'ın hâkim telekomünikasyon operatörleri ile çalışmalar hızla devam etmektedir. Çin-Pakistan ve Pakistan-İran geçiş noktalarına

ilişkin çalışmaların tamamlanmasıyla birlikte rota devreye alınabilecektir. TASIM için de aynı şekilde Azerbaycan, Kazakistan, Rusya ve Çin'den operatörlerle, özellikle Hazar Denizi fiber optik kablo döşenmesine ilişkin teknik ve ticari detayların belirlenmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Yeni Ürün ve Servisler

Şirket 2016 yılında, coğrafi genişlemeye yönelik projelerin yanı sıra, ürün ve servis portföyünü genişletmeyi amaçlayan çalışma ve iş birliği projelerine de ağırlık vermiştir. Mayıs ayında, Hong Kong'un önde gelen telekomünikasyon operatörlerinden HKT'nin uluslararası kolu olan PCCW Global ile, Şirket'in faaliyet gösterdiği geniş coğrafya ve PCCW'nun yenilikçi ürün ve servislerinin yaratacağı sinerji avantajını yakalamak üzere bir ön anlaşma imzalanmıştır. Anlaşmaya göre, PCCW tarafından geliştirilen, video dağıtım çözümleri sunan GTVN (Global Television Network) ürünü ve ödüllü siber tehdit yönetim ürünü MOREAL, Türk Telekom International'ın faaliyet gösterdiği geniş coğrafyada yer alan uluslararası yayıncılara, video içerik dağıtıcılara ve taşıyıcılara sunulabilecektir.

Ödüller

- » Türk Telekom International, Capacity Magazine tarafından düzenlenen ve toptan telekomünikasyon hizmetleri alanında en prestijli ödül kabul edilen Küresel Taşıyıcı Ödüllerinde "En İyi Yenilikçi SMS Servisi" ödülü ve "En İyi 4G Dağıtım" ödülü olmak üzere iki dalda ödüle layık görülmüştür.
- » En İyi Yenilikçi SMS Servisi ödülü Şirket'in, mevcut ses ve SMS servislerini güvenli ve yönetilebilir bir "Uygulamadan Kişiyeye – A2P" bulut iletişim platformuna taşınması sebebiyle, En İyi 4G Dağıtım ödülü ise, mobil 4G uluslararası dolaşım hizmetlerini çok kısa sürede 48 ülkede 70'ten fazla mobil operatör ile hayata geçirmesi sebebiyle kazanılmıştır.

Faaliyet Dönemi Sonrası Önemli Gelişmeler

04.01.2017 Tarihli Özel Durum Açıklaması Üst Yönetim Değişikliği

Şirketimiz Hukuk Genel Müdür Yardımcısı Doğan Coşgun görevinden ayrılma kararı almıştır.

07.01.2017 Tarihli Özel Durum Açıklaması TT Ödeme Hizmetleri AŞ Faaliyet İzni

Şirketimiz iştiraklerinden TT Ödeme Hizmetleri A.Ş.'ye Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ("BDDK") tarafından ödeme hizmeti faaliyet izni verilmiş olup, 6 Ocak 2017 itibarıyla izin Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bu faaliyet izni kapsamında mobil ödeme hizmeti ve Grup Şirketlerimizin tahsilata aracılık hizmetleri TT Ödeme Hizmetleri A.Ş. aracılığıyla gerçekleştirilebilecek ve ödeme ürün ve hizmet portföyümüz üye işyeri ağı genişletilmek suretiyle zenginleştirilecektir.

19.01.2017 Tarihli Özel Durum Açıklaması Dolaylı Ortağımız Saudi Telecom Company 2016 4. Çeyrek Sonuçlarının İlanı

Şirketimiz dolaylı ortağı Suudi Telekom Şirketi (STC)'nin 2016 4. Çeyreğine ilişkin bağımsız denetimden geçmemiş mali tabloları Suudi Borsası Tadawul web sitesinde (<http://www.tadawul.com.sa>) ilan edilmiştir. Söz konusu mali tabloların hazırlanmasında Şirketimiz mali verileri de kullanılmıştır ancak bu veriler Sermaye Piyasası Kurulunca benimsenen finansal raporlama esaslarına göre hazırlanmamış ve bağımsız denetimden geçmemiştir. Ayrıca bu veriler, sadece konsolide rakamlara dahil edilmiş olup ayrı bir şekilde görülmesi mümkün değildir. Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri çerçevesinde hazırlanacak bağımsız denetimden geçmiş 2016 yılsonu mali tablolarımızın Şubat 2017 tarihinde Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda yayınlanarak kamuya ilan edilmesi planlanmaktadır.

26.01.2017 Tarihli Özel Durum Açıklaması Üst Yönetim Değişikliği

Şirketimiz Hukuk Genel Müdür Yardımcılığına vekaleten Yakup Öztunç atanmıştır.

Yakup Öztunç, 1996 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olmuştur. Kariyerine 1997 yılında serbest avukat olarak başlayan Öztunç, 1998 yılından bugüne kadar Türk Telekomünikasyon A.Ş. bünyesinde birçok farklı iş alanında Avukatlık, Hukuk Müşavirliği, Hukuk Direktörlüğü görevleri üstlenmiştir.

01.02.2017 Tarihli Özel Durum Açıklaması Hazine Müsteşarlığı tarafından Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. Hazine Payı Ödemelerine ilişkin bildirim

Bağlı ortaklığımız Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.'ye ("Avea"), Hazine Kontrolörleri Kurulu tarafından 2012 ve 2013 yılları için gerçekleştirilen inceleme üzerine iki ayrı rapor tebliğ edilmiştir. Raporlarda, Avea'nın hazine payı yükümlülüğünü 2G hizmetleri için 117.364.691,58 TL, 3G hizmetleri için ise 66.697.190,80 TL eksik ödediği öne sürülmektedir (2009, 2010 ve 2011 dönemlerini de kapsayacak şekilde). Bildirimde, ana tutara ek olarak ilgili mevzuat uyarınca hesaplanacak faizin de ödenmesi talep edilmektedir.

Tutarın çok büyük bir bölümünün fatura indirimlerine ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Bu konuda 2G hizmetleri ile ilgili Avea lehine ICC nezdinde uluslararası tahkim mahkemesince verilmiş bir karar mevcuttur. Tahkim kararı ile ilgili olarak ulusal mahkemeler nezdinde dava süreci devam etmektedir. Şirketimiz, rapor detaylarını inceledikten sonra, talepler karşısında nasıl hareket edeceğine karar verecektir.

01.02.2017 Tarihli Özel Durum Açıklaması **S&P tarafından kredi notumuzun görünümünde** **yapılan değişiklik ve kredi notunun teyit edilmesi**

S&P Global Ratings, Şirketimizin uzun vadeli kredi notu görünümünü "durağan"dan "negatif"e revize etmiş, kredi notunu "BBB-" (yatırım yapılabilir seviye) olarak teyit etmiştir. Görünümün değiştirilmesinde ülke görünümünün değiştirilmesi etkili olmuştur.

01.02.2017 Tarihli Özel Durum Açıklaması **Fitch Ratings tarafından kredi notu ve görünümün** **teyit edilmesi**

Fitch Ratings Türkiye'nin kredi notunun düşürülmesini takiben şirketimiz kredi notunu da gözden geçirmiştir. Bu değerlendirme sonucunda Fitch Ratings şirketimizin TL ve yabancı para cinsinden uzun vadeli kredi notunu "BBB-" (yatırım yapılabilir seviye) ve görünümünü "negatif" ve ayrıca Öncelikli Teminatsız Borç Notunu da (senior unsecured rating) "BBB-" olarak teyit etmiştir.

06.02.2017 Tarihli Özel Durum Açıklaması **Üst Yönetim Değişikliği**

Şirketimiz İç Denetim Başkanı olarak görev yapan Dr. Nazif Burca risk analizi projelerine destek vermek üzere Genel Müdür Danışmanı olarak atanmıştır.

Türk Telekom Grubu Finansal Kontrol Direktörü olarak görev yapan Yavuz Türkmen İç Denetim Başkanı olarak atanmıştır.

Yavuz Türkmen 1995 yılında Bilkent Üniversitesi İktisat bölümünden dereceyle mezun olmuştur. Kariyerine 1995 yılında KPMG'de başlayan Türkmen, ardından 2004-2006 yılları arasında Türk Hava Yollarında Mali Kontrol Müdürü olarak görev aldıktan sonra, 2006 yılında Polisa Polielektrolit Kimya şirketinde Mali ve İdari İşler Genel Müdür

Yardımcılığı görevini üstlenmiştir. 2007 yılında Genel Muhasebe Müdürü olarak Türk Telekom'a katılan Türkmen, 2009-2017 yıllarında Türk Telekom Finansal Kontrol Direktörü ve Türk Telekom Grubu Finansal Kontrol Direktörü olarak görev yapmıştır. Yavuz Türkmen Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) ve Bağımsız Denetçi belgelerine sahiptir.

08.02.2017 Tarihli Özel Durum Açıklaması **2017 Yılı Konsolide Finansal Sonuçlarına İlişkin** **Öngörüler**

2017 yılında,

- İnşaat geliri düzeltmesi* hariç konsolide gelirlerimizin 2016 yılına göre yüzde 8-9 seviyelerinde artmasını,
- Konsolide FAVÖK tutarımızın 5,8 milyar TL – 6,0 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesini,
- Konsolide yatırım harcamalarımızın ise yaklaşık 3 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesini, mevcut koşullarda öngörmekteyiz.

27.02.2017 Tarihli Özel Durum Açıklaması **Kurumsal Yönetim Komitesi ve Lisanslı Personel** **Ataması**

Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 Sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 11.Maddesi gereğince Yatırımcı İlişkileri Direktörü Sabriye Gözde Çullas, Kurumsal Yönetim Komitesi Üyeliği'ne seçilmiştir.

Şirketimizin sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve kurumsal yönetim uygulamalarında koordinasyonu sağlama görevini Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı (Lisans No:203840) ve Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansına (Lisans No: 702742) sahip olan Yatırımcı İlişkileri Direktörü Sabriye Gözde Çullas üstlenmektedir.

*İnşaat geliri düzeltmesi bakırdan fiber altyapıya geçiş gibi sabit hat altyapı iyileştirme çalışmalarına ilişkin muhasebe sınıflaması sonucu oluşan ve operasyonel olmayan bir gelirdir.

Kâr Dağıtım Önerisi

Faaliyet Raporu yayım tarihi itibarıyla Yönetim Kurulu'unca Genel Kurul'a sunulan kâr dağıtım önerisi bulunmamaktadır. Yönetim Kurulu kâr dağıtım önerisi yaptığıında ayrıca duyurulacaktır.

Bağlılık Raporu Sonucu

01.01.2016 - 31.12.2016 Hesap Dönemi Bağlılık Raporu Sonucu

"İşbu Raporun,6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 199. maddesinin (1) no'lu fıkrasına istinaden, Şirketimizin, 2016 faaliyet yılında, Hâkim Şirketle/Teşebbüsle ve Hâkim Şirkete/Teşebbüse bağlı şirketlerle arasındaki ilişkileri ile ilgili olarak, Yönetim Kurulumuzun bilgisi dâhilinde olan hal ve şartlara göre düzenlenmiş olduğunu, Raporda belirtilen her bir hukuki işlemde uygun bir karşı edim sağlandığını ve alınan veya alınmasından kaçınılan herhangi bir önlem dolayısıyla Şirketimizin zarara uğratılmadığını beyan ederiz."

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Beyanı

Türk Telekomünikasyon A.Ş. ("Türk Telekom"), Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan prensiplerin uygulanması için azami özen göstermektedir. Şirket, faaliyet raporu ve internet sitesini bu uyum çerçevesinde güncelleyip paydaşlarının hizmetine sunmaktadır. Pay sahipleri sürekli güncel tutulan Türk Telekom yatırımcı ilişkileri web sitesinden kapsamlı bilgiye ulaşabilmekte, ayrıca sorularını Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü'ne yöneltebilmektedirler.

Türkiye'de Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Kurumsal Yönetim İlkelerine uygun olarak derecelendirme yapmak üzere faaliyet izni bulunan SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. (SAHA A.Ş.) tarafından Şirketimizin kurumsal yönetim derecelendirme raporu hazırlanmış olup, Şirketimiz kurumsal yönetim derecelendirme çalışması sonucunda genel ortalama olarak 9,02 notu ile derecelendirilmiştir.

Kurumsal Yönetim notu, SPK'nın konuya ilişkin ilke kararı çerçevesinde farklı şekilde ağırlıklandırılmış dört ana başlık (Pay Sahipleri, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık, Menfaat Sahipleri, Yönetim Kurulu) altında yapılan değerlendirme sonucu belirlenmiştir. Kurumsal yönetim derecelendirme notumuzun ana başlıklar itibarıyla dağılımı aşağıda verilmektedir

Alt Kategoriler	Ağırlık (%)	Not
Pay Sahipleri	25	84,56
Kamuyu Aydınlatma	25	97,29
Menfaat Sahipleri	15	92,69
Yönetim Kurulu	35	88,22
Toplam	100	90,24

Kurumsal Yönetim İlkeleri temel alınarak gerçekleştirilen derecelendirme çalışmasında SAHA A.Ş.'nin vermiş olduğu 9,02'lik not, Şirketimizin SPK Kurumsal Yönetim İlkelerine önemli ölçüde uyum sağlamış olduğunun, gerekli politika ve önlemleri uygulamaya dâhil ettiğinin bir göstergesidir.

Uygulanmayan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin gerekçeleri

Sermaye Piyasası Kurulu'nun, 03.01.2014 tarihli, II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ve ilgili düzenlemeler çerçevesinde uygulanmayan ilkeler ve gerekçeleri aşağıda yer almaktadır. Uygulanmayan ilkeler nedeniyle bugüne kadar bir çıkar çatışması yaşanmamıştır.

Ana Sözleşme'de pay sahiplerine özel denetçi atanması hakkı sağlanması ve azınlık hakları ile ilgili ek düzenleme bulunmaması

Özel denetçi atanması ve azınlık hakları ile ilgili TTK ve SPK düzenlemelerinin yeterli olduğu düşünülmektedir. 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun getirdiği düzenlemeler çerçevesinde her pay sahibinin özel denetim isteme hakkı gözetilecektir.

Pay Sahiplerine ağırlıklı oy hakkı veya olumlu/olumsuz veto hakkı tanınması

T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na ait olan Altın Hisse'nin sahip olduğu imtiyazlar 4673 sayılı kanun ile getirilen bir düzenleme olup, değiştirilmesi Şirketimizin yetkileri dâhilinde değildir.

Ana Sözleşme'de pay ve menfaat sahiplerinin Yönetim Kurulu'nu toplantıya çağırabilmesi hükmünün bulunmaması

01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca her bir Yönetim Kurulu Üyesi, Yönetim Kurulu Başkanı'ndan Yönetim Kurulu'nu toplantıya davet etmesini yazılı olarak isteyebilir.

Yönetim Kurulu'nu toplantıya davet etmek için başka bir yöntem öngörülmemiştir.

Başta Şirket çalışanları olmak üzere, menfaat sahiplerinin Şirket yönetimine katılımını destekleyici mekanizma ve modellerin Şirket'in iç düzenlemelerinde veya Ana Sözleşmesi'nde yer almaması

Şirket çalışanlarının yönetime katılma modelleri Ana Sözleşmede yer almamakta fakat şirketin

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

iç düzenlemeleri bünyesinde geliştirilmiş ve uygulamaya alınmıştır. 2016 yılında İş Sağlığı ve Güvenliği ve Disiplin Kurulları, Mucit Fikir Sistemi gibi şirket çalışanlarının yönetime katılma modelleri geliştirilmeye başlanmıştır.

Denetim Komitesi Tüzüğü'nün henüz kamuya duyurulmamış olması

Bu konuda hazırlıklar devam etmektedir.

Menfaat sahipleri (düzenleyici kuruluşlar ile kamu otoriteleri) ile olan ihtilâflar

Ihtilâfların çözülmesi için çalışmalar devam etmektedir.

Pay Sahipleri

Yatırımcı İlişkileri Bölümü

Türk Telekom'da mevcut ve potansiyel pay sahipleri ile ilişkilerin düzenli bir şekilde yürütülmesi, yatırımcı ve analist sorularının en verimli şekilde cevaplanması ve Şirket değerinin artırılmasına yönelik çalışmaların yürütülmesi amacıyla doğrudan Genel Müdür'e bağlı olan Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü ("Direktörlük") oluşturulmuştur ve yatırımcılar ile ilişkiler bu Direktörlük vasıtasıyla yürütülmektedir. Şirket'in sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde ve kurumsal yönetim uygulamalarında koordinasyonu Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey ve Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı lisanslarına sahip olan Yatırımcı İlişkileri Direktörü Sabriye Gözde Çullas sağlamakta olup, aynı zamanda Şirket'in yatırımcı ilişkileri faaliyetlerinin yönetiminden de sorumludur.

Direktörlüğün yürüttüğü başlıca faaliyetler aşağıdaki gibidir:

- » Kurumsal yönetim ve kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü husus da dâhil olmak üzere Sermaye Piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesinin gözetilmesi, Şirket içi ve Şirket dışı gerekli bilgilendirmelerin yapılması, ilgili süreçlerin takip edilmesi,

- » Türk Telekom Grubu'nun yurtiçi ve yurt dışı bireysel ve kurumsal yatırımcılara tanıtımının yapılması,
- » Mevcut ve potansiyel yatırımcıların düzenli olarak Şirket faaliyetleri, finansal durumu ve stratejilerine yönelik eşzamanlı, eksiksiz ve en doğru şekilde bilgilendirilmesi,
- » Yatırımcılar ile Şirket arasında yapılan yazışmalar ile diğer bilgi ve belgelere ilişkin kayıtların sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmasının sağlanması,
- » Pay sahiplerinin Şirket ile ilgili yazılı bilgi taleplerinin yanıtlanması,
- » Genel Kurul Toplantısı ile ilgili olarak pay sahiplerinin bilgi ve incelemesine sunulması gereken dokümanların hazırlanması ve Genel Kurul Toplantısı'nın ilgili mevzuata, Ana Sözleşme'ye ve diğer ortaklık içi düzenlemelere uygun olarak yapılmasını sağlayacak tedbirlerin alınması,
- » Şirket hakkında araştırma yapan analistlerin bilgi taleplerinin karşılanması, Şirket'in en iyi şekilde tanıtılarak yatırımcılar için hazırlanan raporların doğru ve eksiksiz şekilde hazırlanmasının sağlanması,
- » Ara dönem ve yılsonu mali ve operasyonel sonuçlarına ilişkin tablolar, yatırımcı sunumları, basın açıklamaları ve faaliyet raporlarının yatırımcılar ve basın ile paylaşılması, yatırımcı ilişkileri internet sitesinin düzenli olarak güncellenerek pay sahiplerinin doğru ve eksiksiz bilgiye ulaşmasının sağlanması,
- » Konferans ve yatırımcı toplantılarına katılım ile yatırımcıların Türk Telekom ve Türk sermaye piyasalarındaki gelişmelere yönelik düzenli olarak bilgilendirilmesi,
- » Şirket Bilgilendirme Politikası ve ilgili mevzuat uyarınca kamuya yapılan açıklamaların takibi,
- » Borsa İstanbul'da işlem gören Türk Telekom hisselerindeki yerli/yabancı kompozisyonunu, işlem hacmindeki önemli değişiklikleri takip ederek, şirket içinde hisse duyurularının yayınlanması,

Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü Çalışanları:

Adı Soyadı	Unvanı
Sabriye Gözde Çullas	Direktör
Özge Kelek	Müdür
Eren Öner	Müdür
Şule Gençtürk	Kıdemli Uzman
Nergis Gündoğdu	Kıdemli Uzman
Selin Akar	Uzman
Telefon: 0212 309 96 30	E-posta: investorrelations@turktelekom.com.tr

Temettü, Genel Kurul'da oy kullanımı ve hisse devri ile ilgili sorular için Eren Öner ile bağlantı kurulmalıdır.

2016 yılı içinde telefon ve e-posta yoluyla binin üzerinde soru gelmiş ve tamamı cevaplanmıştır.

Yatırımcı ilişkileri 2016 yılı boyunca başta New York ve Londra olmak üzere çeşitli lokasyonlarda toplamda 18 yatırımcı konferansına katılmış ve bu konferanslarda 256 yatırımcı ile görüşmüştür. Ayrıca yıl içinde Avrupa, ABD ve İngiltere'ye düzenlenen roadshowlarda da toplamda 37 yatırımcı ile görüşülmüştür. Katılım sağlanan yatırımcı konferansları ve yurt dışına düzenlenen roadshow'lar haricinde gelen her türlü bilgi talebine eksiksiz yanıt verme gayretinde olan Türk Telekom Yatırımcı İlişkileri 2016 yılının tamamında yaklaşık 300 yatırımcı ile görüşme fırsatı yakalamıştır.

Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı

Pay sahipleri ve analistler tarafından mektup, telefon, e-posta ve diğer yollarla Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü'ne ulaşan sorular, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde gizli ve ticari sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere, ilgili olduğu konunun en yetkili kişisiyle görüşülerek en hızlı ve etkin şekilde yanıtlanmaktadır. İlgili dönemde Türk Telekom'a ulaşan binin üzerinde bilgi talebi yanıtlanmıştır. Ayrıca pay sahiplerini ilgilendiren Türk Telekom'a ilişkin bilgi ve gelişmeler, yatırımcı ilişkileri internet sitesi aracılığıyla Türkçe ve İngilizce olarak güncel ve geçmişe dönük olarak yayınlanırken veri tabanına kayıt olan kişilere de e-posta yoluyla düzenli olarak aktarılmaktadır.

Ayrıca, pay sahiplerinin bilgi edinme haklarının kullanımı ile ilgili olarak, Türk Telekom bilgilerine hızlı ve kolay erişimin sağlanması amacıyla, yatırımcı ilişkileri internet sitesinde bilgiler sunulmaktadır. Bu bilgilerin büyük kısmı hem Türkçe hem İngilizce olarak internet sitesinde mevcuttur. İlgili dokümanların yer aldığı internet sitesi olan www.ttyatirimciliskileri.com.tr periyodik olarak güncellenmektedir.

Aşağıda "Şirketin Yatırımcı İlişkileri Web-Sitesi ve İçeriği" başlığı altında pay sahiplerinin bilgi edinme haklarının kullanımı ile ilgili detaylı bilgi bulunmaktadır.

Şirket faaliyetleri, Yönetim Kurulu'nun önerisiyle Genel Kurul tarafından atanan bağımsız dış denetçi ve denetçiler tarafından periyodik olarak denetlenmektedir. 2016 yılı faaliyetleri bağımsız dış denetim hizmetleri, faaliyetlerini Akis Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş. tüzel kişiliği altında yürüten KPMG tarafından gerçekleştirilmiştir.

Özel denetçi atanmasına ilişkin Ana Sözleşmemizde hüküm yer almamaktadır. Şirketimiz 2016 faaliyet yılında herhangi bir özel denetçi tayini talebi ile karşılaşmamış olup, özel bir denetim yapılmamıştır. Öte yandan, Şirketimizin faaliyet gösterdiği sektör itibarıyla ilgili mevzuat kapsamında Bilgi Teknolojileri ve İletişimi Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu ve Rekabet Kurumu'nun inceleme ve denetimine tabidir. Denetim ve inceleme sonuçlarından kamuyu ilgilendirenler ilgili kurumlar tarafından çıkarılan bültenler ve özel durum açıklamaları esasları tebliği gereğince yapılan özel durum açıklamaları çerçevesinde kamuya paylaşılmaktadır.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Azlık pay sahiplerinin özel denetçi atanmasına ilişkin hakları 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu 438. ve 439. maddelerine göre düzenlenmektedir.

Genel Kurul Toplantıları

Ana Sözleşme'nin 19'uncu maddesinde "Genel Kurul, kanunlar çerçevesinde Şirket işleri ile ilgili her türlü yetkiyi haiz esas karar organıdır" hükmü yer almaktadır. Ana Sözleşme'nin 21'inci maddesinde "Genel Kurul tarafından Alınacak Önemli Kararlar" ise aşağıdaki şekilde belirtilmiş ve bu kararların alınması için özel nisap öngörülmüştür:

- a) Tasfiye için herhangi bir yazılı başvuruda bulunulması;
  - b) Ana Sözleşme'de herhangi bir değişiklik yapılması;
  - c) Şirket unvanında herhangi bir değişiklik yapılması;
  - d) Kanunen öngörülenler dışında, Şirket hesap döneminde veya muhasebe politikalarında herhangi bir değişiklik yapılması;
  - e) Sermayede herhangi bir değişiklik yapılması veya herhangi bir hissenin yahut diğer bir menkul kıymetin ihdası, tahsisi ya da ihracı ya da herhangi bir opsiyon hakkı veya sermayeye katılma hakkı tanınması yahut herhangi bir belgenin bedelsiz hisselerle dönüştürülmesi hariç hisselerle veya menkul kıymete dönüştürülmesi;
  - f) Sermayenin azaltılması veya herhangi bir hisse grubunun sahip olduğu hakların değiştirilmesi yahut Şirket tarafından Şirket'in hisselerinin ve diğer menkul kıymetlerinin itfası, satın alınması veya başka bir şekilde elde edilmesi;
  - g) Şirket'in başka bir şirketle birleşmesi veya başka bir şirketin önemli bir kısmının satın alınması;
  - h) İşle ilgili herhangi bir önemli faaliyete son verilmesi;
  - i) İşin niteliğinde önemli bir değişiklik yapılması;
  - j) Ana Sözleşme'nin Kârın Ödeme Zamanı ve Şekli ile ilgili 30'uncu maddesinde öngörülenler hariç Şirket tarafından herhangi bir kâr payı dağıtımının yapılması veya açıklanması veya hisselerle ilişkin diğer bir dağıtımın yapılması;
- k) Ana Sözleşme'nin Yönetim Kurulu Toplantıları ile ilgili 12'nci maddesi uyarınca onaylanmadığı müddetçe aşağıdaki kararlar:
- Bütçede öngörülmemiş olduğu halde Grup şirketini (her bir işlem için) 50 milyon ABD dolarından fazla gidere sokabilecek herhangi bir sözleşme veya taahhüde girilmesi;
  - Ticari faaliyetlerin olağan akışı dışında, toplam maliyeti her bir işlem için 50 Milyon ABD dolarından fazla herhangi bir malvarlığının veya mülkün iktisabı;
  - Her bir işlem için toplam değeri 10 milyon ABD dolarını geçen herhangi bir duran varlığın satılması veya elden çıkarılması;
  - İşlerin olağan akışı içinde, bankalardan sağlanacak krediler hariç olmak üzere; bir Grup şirketi tarafından yapılan ve bu Grup şirketinin diğer borçlarıyla toplandığında 150 milyon ABD dolarını aşan borçlanmalar;
  - Bir Grup şirketi ve herhangi bir hissedar (B grubu hisse sahibi hariç) veya onun ilgili şirketleri arasında yapılan ve (x) piyasa koşullarında olmayan veya (y) değer olarak 30.000.000 ABD dolarından daha fazla para, mal ve hizmet devrini içeren herhangi bir anlaşma (Ana Sözleşme Madde 12(g)'de belirtilen herhangi bir yönetim sözleşmesi hariç) yapılması;
  - Herhangi bir Grup şirketinin (Şirket veya AVEA hariç) Genel Kurul'una Şirket adına hareket etmek üzere gönderilecek herhangi bir temsilcinin tayini.
  - Bir tarafta bir Grup Şirketi ve diğer tarafta herhangi bir Hissedar, onun herhangi bir İlgili Şirketi veya A grubu Hisse sahibi veya herhangi bir İlgili Şirketi ile blok satışa ilişkin ihale süreci ile ilgili olarak bir yönetim sözleşmesi/yönetim danışmanlığı sözleşmesi imzalamış bulunan herhangi bir kişi arasında yapılan herhangi bir yönetim sözleşmesi. Ancak bu hüküm Şirketin herhangi bir bireyle iş akdi veya danışmanlık sözleşmesi akdetmesini engellemeyecektir.

Şirketimiz Genel Kurul Toplantıları'na ilişkin düzenlemeler, Şirketimiz yatırımcı ilişkileri internet sitesinde yer alan ve kamuya açık olan Türk Telekomünikasyon A.Ş. Ana Sözleşmesi'nde yer almaktadır. Burada yer alan 18'inci maddeye göre, Şirket'in Genel Kurul toplantılarına katılma hakkı bulunan hak sahipleri bu toplantılara, Türk Ticaret Kanunu'nun 1527'nci maddesi uyarınca elektronik ortamda da katılabilir.

2016 yılı Genel Kurul Toplantıları

31 Mart 2016 tarihinde, Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlük Kültür Merkezi, Turgut Özal Bulvarı, 06103 Aydınlıkevler/Ankara adresinde, Şirket hisselerinin %93,92'sinin temsil edildiği, menfaat sahipleri ve medyanın toplantılara katılmadığı 2015 yılı Olağan Genel Kurul Toplantısı için bir araya gelinmiştir. Genel kurulda verilen önerge akabinde, gerekli hazırlıkların ve değerlendirmelerin yapılabilmesi için Genel Kurul Toplantısı'nın Yönetim Kurulu'nun belirleyeceği ileri bir tarihe ertelenmesine karar verilmiştir.

Bunun üzerine 16 Mayıs 2016 tarihinde, Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlük Kültür Merkezi, Turgut Özal Bulvarı, 06103 Aydınlıkevler/Ankara adresinde, Şirket hisselerinin %93,90'ının temsil edildiği, menfaat sahipleri ve medyanın toplantılara katılmadığı Olağan Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda; hem elektronik ortamda hem de şahsen katılan pay sahipleri ve temsilcileri soru sorma haklarını kullanmış olup, yöneltilen sorulara ilişkin cevaplar toplantı esnasında verilmiş ve soru cevap oturumunda konuşulanlar toplantı tutanağına eklenmiştir. Toplantıda yöneltilen soru ve cevapların yer aldığı toplantı tutanağı <http://www.ttyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/genel-kurul-toplanti-bilgileri.aspx> adresinde yer almaktadır. Pay sahipleri tarafından bu toplantı esnasında herhangi bir gündem önerisi verilmemiştir.

16 Mayıs 2016 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı'na ilişkin hususlar 27 Mayıs 2016 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayınlanmıştır.

Ayrıca Genel Kurul Toplantısı'yla ilgili Şirketimiz tarafından yapılmış olan özel durum açıklamaları, toplantı tarihleri itibarıyla Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda yayınlanmıştır.

Şirket'in Genel Kurul toplantılarına ilişkin kurallar, özel durum açıklaması ile kamuya duyurulmuş olan ve şirket yatırımcı ilişkileri web sitesinde de yer alan Türk Telekomünikasyon A.Ş. Ana Sözleşmesi ile belirlenmiştir.

Türk Telekomünikasyon A.Ş. Ana Sözleşmesi'nde yer alan 31'inci maddeye göre Genel Kurul toplantılarından önce pay sahiplerinin bilgilendirilmesi amacıyla Genel Kurul ilanları, Türk Ticaret Kanunu'nun 414'üncü maddesi hükümleri çerçevesinde, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere toplantı gününden en az 21 gün önce Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde (TTSG) ve iki ulusal gazetede yapılmaktadır. Genel Kurul'a ilişkin bilgiler, Genel Kurul gündemi, davet mektupları, vekâletname örnekleri ve gündem maddelerine ilişkin detaylı bilgi içeren Bilgilendirme Dokümanı Şirketimiz yatırımcı ilişkileri internet sitesinde de ayrıca yayınlanmaktadır.

Şirketimizin Ojer Telekomünikasyon A.Ş. sahipliğindeki A grubu ve T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı sahipliğindeki C grubu hisseleri nama, diğer hisseleri ise hamiline yazılıdır. Pay sahipliğinden kaynaklanan haklarını kullanmak isteyen, genel kurullara katılmak için ilgili mevzuat uyarınca gerekli prosedürleri yerine getiren ortaklarımız Genel Kurul'a iştirak etmişlerdir.

Kurumsal yönetim ilkelerince pay sahiplerine ilan edilmesi gereken bilgileri içeren Genel Kurul bilgilendirme dokümanları ve toplantı tutanakları www.ttyatirimciiliskileri.com.tr adresinde ve Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda devamlı surette pay sahiplerinin erişimine açık tutulmaktadır.

Yönetim Kurulu'nda karar alınabilmesi için bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin çoğunluğunun olumlu oyunun arandığı ve olumsuz oy vermeleri nedeniyle kararın genel kurula bırakıldığı bir işlem gerçekleşmemiştir.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Genel Kurul Toplantısı'nda hissedarlara Şirket'in 2015 yılı içerisinde eğitim, sağlık, spor, kültür, sanat ve insani yardım konularında dernek ve vakıflara yapılan toplam bağış ve yardım tutarı (21.821.934,41 TL) hakkında bilgi verilmiştir. 2016 yılı içerisinde yapılan toplam bağış ve yardım tutarı: 17.750.145 TL'dir. Bağış politikasına göre bir hesap dönemi içerisinde yapılabilecek toplam bağış miktarı 40 Milyon TL ile sınırlıdır.

Şirketimizin bilgisi dâhilinde, yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahipleri, Yönetim Kurulu Üyeleri, idari sorumluluğu bulunan yöneticiler ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hisimleri, Şirket veya bağlı ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek önemli bir işlem yapmamış, Şirket'in veya bağlı ortaklıkların işletme konusuna giren ticari iş türünden bir işlemi kendi veya başkası hesabına yapmamış, ya da aynı tür ticari işlemlerle uğraşan bir başka şirkete sorumluluğu sınırsız ortak sıfatıyla girmemiştir. 2016 yılı içerisinde yerine getirilmeyen herhangi bir genel kurul kararı bulunmamaktadır.

Oy Hakları ve Azlık Hakları

Türk Telekom'un, C grubu 1 adet imtiyazlı hissesi dışındaki tüm hisseleri satılabilir. Ekonomi ve güvenlik ile ilgili olarak milli yararların korunması amacıyla aşağıdaki konular ister Yönetim Kurulu'nda ister Genel Kurul'da oylansın, C grubu imtiyazlı hissenin olumlu oyu olmaksızın gerçekleştirilemez. Aksi takdirde yapılan işlemler yok sayılır.

- Ana Sözleşme değişiklikleri;
- Yönetim kontrolünü etkileyecek oranlardaki nama yazılı hisselerin devri;
- Nama yazılı hisselerin devrinin pay defterine işlenmesi

Şirketimiz Ana Sözleşmesi gereği C grubu imtiyazlı hisse sahibi, imtiyazlı hisseyi temsilen Türk Telekom Yönetim Kurulu'nda bir üye bulundurur. C grubu imtiyazlı hisse sahibi sermaye artırımlarına katılmaz.

16 Mayıs 2016 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda Suat Hayri Aka C grubu imtiyazlı hisseyi temsilen Yönetim Kurulu Üyesi olarak

29.03.2016 tarih ve 19 No'lu Yönetim Kurulu Kararı ile seçilmesi onaylanmıştır.

Aynı Genel Kurul toplantısında A Grubu 01.12.2015 tarih ve 70 No'lu YK Kararı ile seçilen Nasser Sulaiman A AL Nasser'in seçimi de onaylanmıştır.

Şirketimiz Ana Sözleşmesi'nde azınlık haklarının ödenmiş sermayenin en az %5'ini temsil eden pay sahipleri tarafından kullanılması hükmü bulunmaktadır. Ancak azınlık hissedarları Yönetim Kurulu'nda temsil edilmemektedir.

Şirketimiz sermayesinde karşılıklı iştirak ilişkisi bulunmamaktadır.

Kâr Payı Hakkı

Şirket kârına katılma konusunda Şirket Ana Sözleşmesi'nde bir imtiyaz bulunmamaktadır. Her hisse eşit kâr payı hakkına sahiptir ancak; C grubu hisse sahibi kârdan pay alamamaktadır. Türk Telekom'un kâr dağıtım mevzuatta öngörülen yasal süreler içinde gerçekleştirilmektedir.

Şirketimiz, Ana Sözleşmesi'nin 28, 29 ve 30'uncu maddelerine göre dağıtılabılır kârın azamisinin dağıtım şekline bir kâr dağıtım politikası benimsemiş olup, Şirketimiz kâr dağıtım politikası 27 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleştirilen 2013 yılı Olağan Genel Kurul toplantısında pay sahiplerince onaylanmıştır. Öte yandan, Yönetim Kurulu, kâr dağıtım önerisini belirlerken Grup şirketlerinin kısa vadeli mali yükümlülükleri ve alacaklılarla yapılan anlaşmalarda yer alan şartları da göz önünde bulundurmaktadır. 2015 yılı kârının dağıtım hususunda Yönetim Kurulu teklifi Genel Kurul tarafından karara bağlanmış olup, halka kapalı paylara düşen kâr dağıtım 30 Mayıs 2016, halka açık paylara düşen kârın dağıtım ise 1 Haziran 2016 tarihinde gerçekleşmiştir.

Şirketimiz Ana Sözleşmesi'nde belirtildiği üzere, senelik kârın hissedarlara hangi tarihlerde ve ne şekilde verileceği Yönetim Kurulu'nun Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlanan teklifi üzerine Genel Kurulca kararlaştırılmaktadır.

Şirketimizin “Kâr Dağıtım Politikası” yatırımcı ilişkileri web sitesi (www.ttyatirimciiliskileri.com.tr) vasıtasıyla kamuya açıklanmakta ve Şirketimiz faaliyet raporlarında yer almaktadır.

2016 yılı içerisinde şirketimizin iktisap ettiği kendi payı bulunmamaktadır.

Payların Devri

Şirketimiz Ana Sözleşmesi’nde yer alan payların devrini kısıtlar nitelikteki hükümler aşağıdaki gibidir:

A grubu hisse sahibi, stratejik taahhüt süresinin sona erme tarihinden ve A grubu hisse sahibinin şirketteki hisseleri için ödemesi gereken tutarın tamamını ödediği tarihten hangisi sonra ise bu tarihten sonra herhangi bir zamanda, hisselerinin tamamını veya bir kısmını bir üçüncü şahsa her zaman C grubu imtiyazlı hissenin veto hakkına tabi olmak koşuluyla devredebilir.

A grubu hisse sahibi, zaman içerisinde hisse rehnine⁽¹⁾ tabi olmayacak hisselerinin üzerinde, söz konusu hisselerin satın alınması ile ilgili olarak veya başka bir şekilde aldığı borçların teminatı olarak, bir finansal kurum lehine rehin veya yükümlülük tesis edebilir. Söz konusu finansal kurumun, bu rehin veya yükümlülüğü paraya çevirmesi halinde, bu kurum A grubu hisse sahibinin rehin ve yükümlülüğe tabi olan hisselerini ancak Hazine’nin önceden yazılı rızasını (söz konusu rızanın verilmesinden makul olmayan nedenlerle kaçınılmayacaktır) almak suretiyle devredebilecektir.

Aşağıdaki iki paragraf hükümlerine tabi olmak kaydıyla, B grubu hisse sahibi, stratejik taahhüt süresi içerisinde hisselerinin tamamını veya bir kısmını, A grubu hisse sahibinin önceden rızasını almadan (söz konusu rızanın verilmesinden makul olmayan nedenlerle kaçınılmayacaktır) üçüncü bir tarafa devredemez.

1. Ancak Hazine Şirket’in hisselerinin halka arzı ile ilişkili olarak hisselerinin tamamını veya bir kısmını, bir önceki paragrafta belirtilen kısıtlamaya tabi olmaksızın herhangi bir zamanda borsaya kote ettirerek satabilir.
2. B grubu hisse sahibi ilaveten, 406 sayılı Kanun’a uygun olarak herhangi bir zamanda ve herhangi bir bedelle, bir veya bir dizi ayrı işlemle, devir sırasında Şirket’in toplam hisselerinin %5 veya daha az bir kısmına eşit olan kendisine ait hisseleri, 406 sayılı Kanun’da bahsi geçen çalışanlara ve “küçük tasarruf sahiplerine”, birinci paragrafta belirtilen kısıtlamaya tabi olmaksızın devredebilir.

Ayrıca, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu’nun Ek 17’nci maddesi ve Şirket Ana Sözleşmesi’nin 6’ncı maddesinin 4’üncü fıkrası uyarınca C grubu 1 adet imtiyazlı hissenin satılması mümkün bulunmamaktadır.

Stratejik taahhüt süresi 14.11.2008 tarihinde sona ermiş olup A grubu hisse sahibi Şirket’teki hisseleri için ödemesi gereken tutarın tamamını ödemiştir.

Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık

Şirket Bilgilendirme Politikası

Türk Telekom bilgilendirme politikası SPK’nın II-15.1 sayılı Özel Durumlar Tebliği ve SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri doğrultusunda oluşturulmuştur. 27 Mayıs 2014 tarihli Genel Kurul Toplantısı’nda ortakların bilgisine sunulan söz konusu politika; Şirketimizin yatırımcı ilişkileri internet sitesinde (www.ttyatirimciiliskileri.com.tr) “Kurumsal Yönetim” başlığı altında yayınlanmaktadır. Söz konusu politikaların takibinden ve geliştirilmesinden Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü sorumlu olup yetkililerin isim ve görevleri Yatırımcı İlişkileri bölümü başlığı altında verilmiştir. Yetkililer Yönetim

⁽¹⁾ Hisse satış sözleşmesi uyarınca satış bedelinin ödenmemiş olan kısmı ile ilgili olarak A grubu hisse sahibinin Şirket’teki 1.540.000.000.000 adet A grubu nama yazılı hissesi üzerinde (A grubu nama yazılı hisselerin %80’ine eşittir) teminat teşkil etmek üzere B grubu hisse sahibi lehine tesis edilen rehni ifade eder.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Kurulu ve Kurumsal Yönetim Komitesi ile yakın iş birliği içerisinde bu sorumluluklarını yerine getirmektedirler.

2016 yılında UFRYK 12 inşaat geliri hariç konsolide gelirlerimiz 2015 yılına göre %10,6 artarak 2016 yılı gelir artış beklentisi olan %7-9'un üstünde gerçekleşmiştir. Entegrasyon ve marka birleşiminin satışlar üzerinde beklenenden daha olumlu bir etki yaratmasının yanı sıra, proje bazlı gelirlerin 4Ç'de beklenenin üzerinde artması, toplam konsolide grup gelirlerinin şirket öngörülerinden daha güçlü bir büyüme ile sonuçlanmasını sağladı. 2016 yılında konsolide FAVÖK beklentisinin alt limiti olan 5,5 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. 2016 yılı başında LTE yetkilendirme ücreti hariç yaklaşık 3,2 milyar TL olarak belirlenen konsolide yatırım harcamaları beklentiye uygun olarak 3 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şirket'in Yatırımcı İlişkileri Web-Sitesi ve İçeriği:

Kamunun aydınlatılmasında ve şeffaflığın sağlanmasında, Sermaye Piyasası mevzuatı, SPK ve BIST karar ve düzenlemeleri ve SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri paralelinde, www.ttyatirimciiliskileri.com.tr internet adresindeki Türk Telekom web sitesi etkin olarak kullanılır. Web sitesinde bulunan bilgilerin büyük kısmı hem Türkçe hem İngilizce olarak verilmektedir. Web sitesinde izlenebilecek önemli başlıklar aşağıda özetlenmiştir:

- » Kurumsal kimliğe ilişkin detaylı bilgiler
- » Vizyon, misyon ve değerler
- » Şirket organizasyonu ve ortaklık yapısı
- » Yönetim Kurulu Üyeleri ve Şirket üst yönetimi hakkında bilgi
- » Şirket Ana Sözleşmesi
- » Ticaret sicili bilgileri
- » Finansal bilgiler, faaliyet raporları
- » Özel durum açıklamaları
- » Basın açıklamaları
- » Yatırımcılara yapılan sunumlar
- » Hisse senedi performansı bilgisi
- » Kredi notları
- » Tahvil bilgisi
- » Analist iletişim bilgileri

- » Genel Kurul'un toplanma tarihi, davet, gündemi ve Genel Kurul bilgilendirme dokümanları
- » Genel Kurul toplantı tutanağı ve hazırlanmış cetveli
- » Vekâletname örneği
- » Kurumsal yönetim uygulamaları ve uyum raporu
- » Kâr dağıtım politikası, tarihçesi ve sermaye artırımları
- » Bağımsız Denetçi bilgisi
- » İdari Sorumluluğu bulunanlar listesi
- » Risk Yönetimi ve İç Denetim
- » Bilgilendirme Politikası
- » Telekom sözlüğü
- » Halka Arza ilişkin Kesin Talep Sirküleri ve İzahname
- » Türk Telekom Çağrı Merkezi ve iletişim bilgileri
- » Yatırımcı ilişkileri iletişim bilgileri
- » Türk Telekom'un sosyal sorumluluk projelerine ilişkin bilgiler

Ticaret Sicil Bilgileri

Tescil Tarihi	30 Haziran 1994
Kuruluşun T.T.S.G.'de yayımlandığı tarih	1 Temmuz 1994
Sicil Numarası	103633
Ticaret Sicil Memurluğu	Ankara Ticaret Sicili Memurluğu
Mersis Numarası	0876005220500016

Faaliyet Raporu

Faaliyet raporunda Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Mevzuatı'nca öngörülen içeriklere yer verilmektedir. Şirket'in yatırım danışmanlığı ve derecelendirme gibi konularda hizmet aldığı kurumlarla arasında bir çıkar çatışması olmamıştır. Yönetim Kurulu Genel Kurul'a kârın dağıtılmasına ilişkin herhangi bir teklifte bulunmamıştır. Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür aynı kişi değildir.

Yönetim Kurulu üyeleri hakkında hiçbir idari yaptırım ve ceza verilmemiştir. Şirket'in karşılıklı iştirak ilişkisi bulunmamaktadır. Bu sebeple bu yönde faaliyet raporunda yer verilmesi öngörülen bilgi bulunmamaktadır.

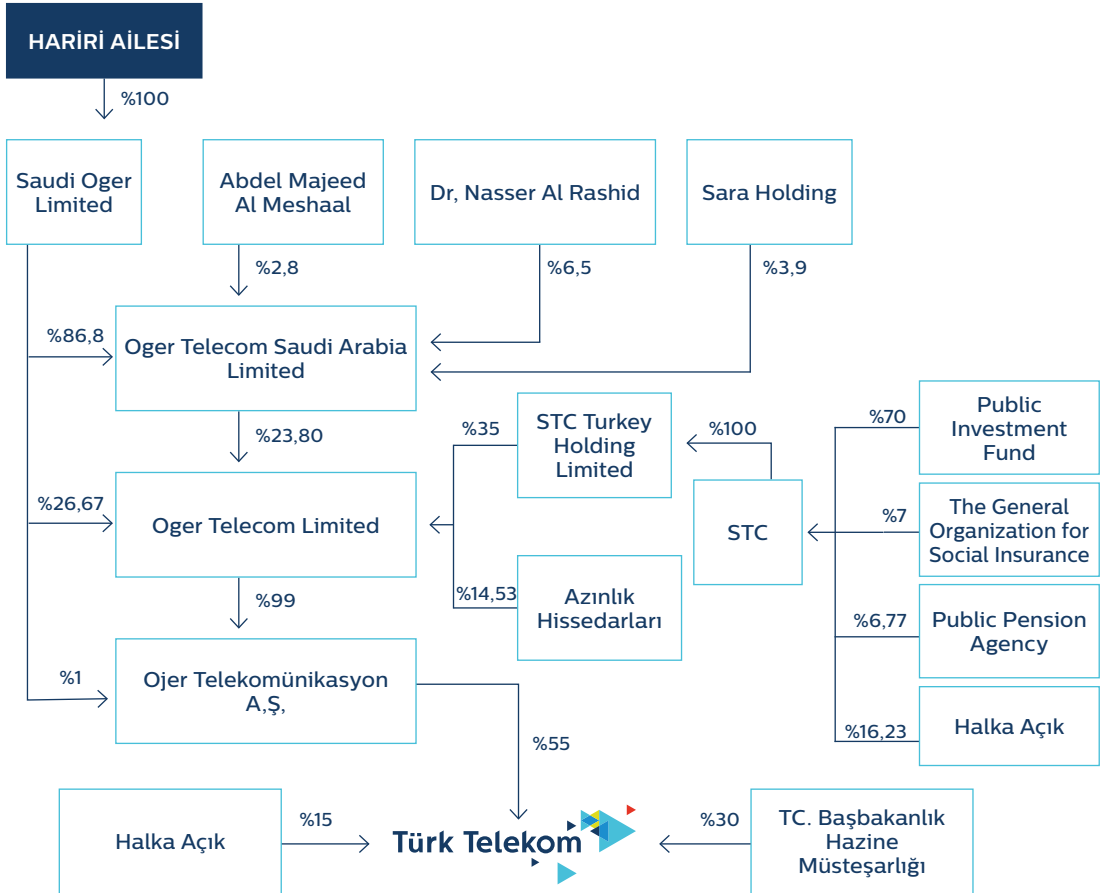
Gerçek Kişi Nihai Hâkim Pay Sahibi/Pay Sahiplerinin Açıklanması

Kayıtlı sermaye sistemine tabi olmayan Şirketimizin sermayesi 3.500.000.000 TL olup, sermayesinin tamamı ödenmiştir. Ödenmiş sermayenin hissedarlar arasındaki dağılımı aşağıdaki gibidir:

Grubu	Ortak Adı	Sermaye Miktarı (TL)	Payı (%)
A	Ojer Telekomünikasyon A.Ş.	1.925.000.000.00	55
B	T.C Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı	1.049.999.999.99	30
C	T.C Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı	0,01	
D	Halka Açık	525.000.000.00	15
Toplam	3.500.000.000.00	100	

*5 Şubat 2017 tarihinde yayınlanan Resmi Gazete'ye göre, Bakanlar Kurulu'nca, Şirket'in Hazine Müsteşarlığına ait %6,68 (%5 B Grubu, %1,68 D Grubu) oranındaki hisselerinin Türkiye Varlık Fonu'na aktarılmasına karar verilmiştir. Bu gelişme yukarıdaki tabloda yansıtılmamıştır.

Şirketimiz sermayesine dolaylı yoldan sahip olan gerçek ve tüzel kişiler aşağıdaki gibidir:

*5 Şubat 2017 tarihinde yayınlanan Resmi Gazete'ye göre, Bakanlar Kurulu'nca, Şirket'in Hazine Müsteşarlığına ait %6,68 (%5 B Grubu, %1,68 D Grubu halka açık) oranındaki hisselerinin Türkiye Varlık Fonu'na aktarılmasına karar verilmiştir. Bu gelişme yukarıdaki şemaya yansıtılmamıştır.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Menfaat Sahipleri

Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Türk Telekom pay sahipleri ve yatırımcıları kamuyu aydınlatma ilkeleri doğrultusunda bilgilendirilmektedir.

Türk Telekom müşterilerinin hizmet ve ürünler hakkındaki bilgi talepleri, dilek veya şikâyetleri, müşteri sorunlarının çözümü Satış ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcılığı tarafından etkin şekilde yerine getirilmektedir.

Şirket içi bilgilendirmeler İnsan Kaynakları altındaki İç İletişim birimi tarafından yapılmaktadır.

Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımı

Menfaat sahiplerinin yönetime katılımı konusunda yapılan çalışmalar sonucunda 2016 yılında İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları, Disiplin Kurulları, Mucit Fikir Sistemi gibi şirket çalışanlarının yönetime katılma modelleri geliştirilmeye başlanmıştır. Aynı zamanda menfaat sahiplerinin Şirket'in mevzuata aykırı ve etik açıdan uygun olmayan işlemlerini Kurumsal Yönetim Komitesi'ne iletebilmesi için yatırımcı ilişkileri web sitesinde iletişim formu oluşturulmuştur.

İnsan Kaynakları

Türk Telekom, Türkiye telekomünikasyon sektöründe en çok tercih edilen şirket olmayı ve bu yolla gelecek strateji ve hedefleri doğrultusunda, kurum kültürü ve değerlerine uygun nitelikli iş gücünün Şirket'e kazandırılmasını hedeflemektedir.

Şirketimizce belirlenen İnsan kaynakları politikası çerçevesinde işe alımlarda ve kariyer planlamalarında, eşit koşullardaki kişilere eşit fırsat sağlanması ilkesi benimsenmektedir. Personel alımına ilişkin bir kurallar bütünlüğü yaratılmış olup işe alım kriterleri tarafsız ilkeler çerçevesinde oluşturulmuştur. Teknolojik gelişmeler, mali ve ekonomik durumlar, faaliyet alanındaki sektörel değişiklikler, mal ve hizmetlerin yakınsaması, organizasyonel ve benzeri şartlarda meydana

gelen değişikliklerin izin verdiği oranda ve imkânları dâhilinde; hızlı, kaliteli ve ekonomik hizmetler sunmak adına prensip olarak çalışanların uzun süreli istihdam edilmesi hedeflenmektedir. Şirket'in sürekli başarısı, çalışanlarının sektörün değişen tüm şartlarına hızlı ve verimli uyum sağlayabilme yeteneğine ve bu konudaki esnekliğine bağlıdır. Bu bağlamda, işin gereklerine uygun kişiler yerel ve uluslararası kaynaklar gözetilerek sağlanır. İlgili tüm mevzuatlar gereğince işe alım süreçleri belirlenmektedir. Şirket'in çalışanları ile ilişkilerini hâlihazırda İnsan Kaynakları altındaki İnsan Kaynakları İş Ortakları yönetmektedir. Henüz bu ilişkileri yürütmek için bir temsilci atanmamıştır.

Çalışma Kültürü

Türk Telekom, "Müşteri Odaklı, Güvenilir, Yenilikçi, Sorumlu ve Özverili olmak" olarak benimsediği değerleri, saygı ve paylaşıma dayalı oluşturduğu ve yaşattığı Şirket kültürü ile çalışanları, yöneticileri ve paydaşlarıyla saygı, güven ve etik değerlere dayalı sürekli bir ilişki kurmayı hedeflemektedir. 2016 yılı içinde çalışanlardan ayrımcılık konusunda gelen bir şikâyet olmamıştır.

Türk Telekom ürün ve hizmetlerindeki kaliteyi hep ileride tutmak, tedarik-Şirket-müşteri kanalında mutlak memnuniyeti korumak, süreç verimliliğini arttırmak Türk Telekom çalışma kültürünün bir parçasıdır. Şirket'in belirli, ölçülebilir, ulaşılabilir, gerçeğe uygun ve zamanlama gözetilerek belirlenen hedefleri iş sonuçlarıyla birlikte değerlendirilir. Müşteri Odaklı Alternatif kanallar ve süreçler devreye alınmış olup, müşteri şikâyetlerinin değerlendirilmesi, çözülmesi, yönlendirilmesi ve takip edilmesine yönelik uygulamalar başlatılmıştır.

Intranet uygulaması ile çalışanların, kurumsal farkındalığa sahip olması, iş kaynaklarına kolaylıkla erişebilmesi ve kariyer gelişimine katkı sağlaması, etkinlik ve sosyal aktiviteler ile sinerji oluşturması hedeflenmektedir. Şirket çalışanlarının görev tanımları ve dağılımı ile performans ve ödüllendirme kriterleri ise performans yönetimi birimince çalışanlara bildirilmektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği

Türk Telekom, işyerlerinde İş Kanunu'nun iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin maddeleri ve bu maddelere dayalı olarak çıkarılan mevzuatın zorunlu kıldığı tedbirleri almakla yükümlü olup, belirtilen mevzuatta öngörülen tedbirleri bütün işyerlerinde yerine getirmeye ve geliştirmeye özen göstermektedir. Türk Telekom İş Sağlığı ve Güvenliği & Çevre Yönetim Sistemi modeli geliştirilerek iş kazalarını önleme ve çalışanlar arasında çevre bilincini geliştirme süreçleri oluşturulmuştur. Şirketimiz işyerlerinde, çalışanların sağlık ve güvenliklerinin sağlanması için, olası riskleri tespit etmek ve gerekli tedbirleri aldırma görevli "İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları" oluşturulmuş bulunmaktadır. Bu kurullara çalışan temsilcileri üye olarak katılmaktadır.

Türk Telekom bünyesinde sendikali çalışanlar mevcut olup, imzalanan Toplu İş Sözleşmeleri gereğince işveren ve işçi hakları gözetilmektedir.

Performans Yönetimi ve Sürekli Gelişim

Şirket çalışanları ve kurumsal performansın yönetilmesi ve değerlendirmesi üzere "şirket içi performans değerlendirme" metodları oluşturulmuş olup, objektif kriterler bütünlüğünde, işin niteliği, niceliği, zaman ve maliyeti çerçevesinde çalışanların sorumlulukları, yetkinlikleri, iş geliştirilmesi ve Şirket hedeflerine olan katkısı tespit edilmektedir. Bu süreçte, performansleri bildirimleri sonrası, çalışan eğitim gereksinimleri tespit edilerek objektif kriterler çerçevesinde tayin, terfi ve diğer ödüllendirme mekanizması çalıştırılmaktadır. Performans değerlendirmeye ilişkin metod ve mekanizmalar, değerlendirme öncesi personelin bilgisine sunulmaktadır. Oluşturulan performans yönetimi modülü ile;

- » Şirket hedefleriyle uyumlu şekilde bireysel hedeflerin planlanması ve onaylanması,
  - » Hedefler, faaliyet planları ve yapılan ölçümler doğrultusunda çalışanın performansının sürekli olarak izlenmesi, geribildirimde bulunulması,
  - » Gösterilen performansın değerlendirilmesi,
  - » Motivasyon ve sürekli gelişime destek sağlanması, gelişim planlarına ilişkin beklentilerin netleştirilmesi,
- süreçlerinin yönetilmesi ele alınmaktadır.

Çalışanların gelişimine katkı sağlaması amacıyla, bireysel ve profesyonel gelişimleri için eşit fırsatlar sağlayarak, onların potansiyellerini ortaya

çıkartabilecekleri, sürekli gelişim odaklı performans yönetim anlayışı yaratmayı, en değerli kaynağı olarak gördüğü "insan kaynağının" Şirket'e bağlılığını artırarak Şirket hedeflerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Yarı zamanlı ve tam zamanlı tüm çalışanlar Türk Telekom Akademi tarafından verilen mesleki ve kişisel gelişim eğitimlerinden faydalanabilmektedir.

Şirketimiz müşterilerinin kişisel verilerinin güvenliği konusunda oldukça gelişmiş bilgi güvenliği politikaları ve uygulamaları geliştirmiş ve ISO 27001 sertifikasına sahiptir. Müşterilerin kişisel verilerine erişime yalnızca görevi gereği ihtiyaç duyan kişiler yetkilidir. Şüpheli veya amacı dışında kullanımı tespit edebilmek amacıyla bu verilere erişim sürekli kayıt altına alınmakta ve denetlenmektedir. Bilgi güvenliği konusunda çalışanlara eğitim verilmektedir.

Ücretlendirme

Türk Telekom'un şimdiki veya gelecekteki hedeflerini gerçekleştirebilmek için nitelikli insan gücünün şirkete çekilmesini, çalışanların elde tutulmasını, motivasyonunu yüksek tutup hizmetin sürdürülebilir kılınması ve üstün performans gösterenlerin ödüllendirmesini amaçlamaktadır. Bu kapsamda ücretler, ilgili mevzuat, işin tanımı, sorumlulukları, gerektirdiği nitelikler ve piyasa değeri değerlendirilerek belirlenir.

İş Etiği Kodu

Türk Telekom İş Etiği Kodu, başta Yönetim ve Denetim Kurulu Üyeleri olmak üzere tüm çalışanlarımızın uyması gereken temel davranış ve kurallar bütünüdür.

İş Etiği Kodu; Türk Telekom çalışanlarının öncelikle esas alacağı ve kendilerine yol göstereceği ana doküman olup, Yönetim Kurulumuzca onaylanmış, ve şirketimiz yatırımcı ilişkileri internet sayfası vasıtasıyla kamuya duyurulmuştur. Türk Telekom'un vizyon, misyon ve değerleri doğrultusunda başta Denetim ve Yönetim Kurulu Üyeleri ve Şirket yöneticileri olmak üzere tüm çalışanların gerek çalışma ortamında gerekse çalışma ortamı dışında nasıl davranması gerektiğini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Şirketimizde etik kültürün yerleşmesinden ve geliştirilmesinden yöneticilerimiz sorumludur. Şirketimiz çalışanlarına etik kod eğitimi vermektedir."

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Sosyal Sorumluluk

Türk Telekom, sürdürülebilir ekonomik büyüme ve toplumsal kalkınma için temel itici güç olan bilişim teknolojilerini Türkiye'nin her köşesinde kullanıma sunar.

Türk Telekom, geliştirdiği ürün ve hizmetlerin yanı sıra ekonomik, sosyal, bölgesel veya fiziksel sebeplerle toplumsal hayata katılmayan tüm kesimlerin bilgiye erişimine katkıda bulunmayı kurumsal sorumluluğu olarak görür ve "herkes için erişilebilir iletişim" prensibi ile çalışmalar yürütür.

Türk Telekom iş yapış şekli ve kurumsal sosyal sorumluluk projeleri ile Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma hedeflerini destekler.

İnternette Hayat Kolay, Telefon Kütüphanesi, Günışığı, Engelsiz Tivibu, Sesli Adımlar, Türk Telekom Okulları, Türk Telekom Amatör Spor Kulüpleri ve daha birçok ulusal çapta yürütülen

sosyal sorumluluk projesinin yanı sıra, Türk Telekom il müdürlüklerinin düzenlediği yerel sosyal sorumluluk faaliyetleri de "Türkiye'ye Değer" projesi kapsamında hayat bulmaktadır.

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu'nun Yapısı ve Oluşumu

Şirketimiz Yönetim Kurulu 8 Temmuz 2015 tarihli Şirketimiz Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda üç yıl görev yapmak üzere seçilmiş olup rapor tarihi itibarıyla yapısı aşağıdaki şekildedir:

Yönetim Kurulu özgeçmişlerine Faaliyet Raporu'nun Yönetim Kurulu başlıklı bölümünde ve Şirket Yatırımcı İlişkileri web sitesinin Kurumsal Yönetim bölümünde yer verilmiştir. Ana Sözleşme'nin 10'uncu maddesinde yer alan hükme göre, Yönetim Kurulu Üyelerinin görev süresi üç yıldır. 8 Temmuz 2015 tarihli Şirketimiz Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda adaylıkları görüşülüp karara

Adı-Soyadı	Görevi	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Olup Olmadığı	İcracı olup / olmayan	Yer Aldığı Komiteler ve Görevi
MOHAMMED HARIRI	Yönetim Kurulu Başkanı	Bağımsız Üye Değil	İcracı Değil	Kurumsal Yönetim Komitesi üyesi
FUAT OKTAY	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı	Bağımsız Üye	İcracı Değil	
ABDULLAH TIVNİKLİ	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye Değil	İcracı Değil	
HAKAM KANAFANI	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye Değil	İcracı Değil	
RAMİ ASLAN	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye Değil	İcracı Değil	
ABDU CHAKRA MAZEN	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye Değil	İcracı Değil	Denetim Komitesi Gözlemci Üye, Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi üyesi
CENK SERDAR	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye Değil	İcracı Değil	Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi, Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi üyesi
NASSER SULAIMAN A AL NASSER	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye Değil	İcracı Değil	Denetim Komitesi Gözlemci Üye
YİĞİT BULUT	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye	İcracı Değil	Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi Başkanı, Denetim Komitesi Üyesi
FAHRI KASIRGA	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye	İcracı Değil	
İBRAHİM EREN	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye	İcracı Değil	Denetim Komitesi Başkanı, Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı
SUAT HAYRI AKA	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye Değil	İcracı Değil	

bağlanan bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin belirlenmesinde Aday Gösterme Komitesi'nin aday gösterme sorumlulukları Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatına uygun olarak Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yerine getirilmiştir. B grubu hissedar tarafından Kurumsal Yönetim Komitesi'ne dört bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi aday sunulmuş olup adayların bağımsızlık kriterlerini taşıyıp taşımadığına ilişkin Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından 19 Haziran 2015 tarihinde bir rapor hazırlanmış ve aynı tarihte Yönetim Kurulu'na sunulmuştur. Sermaye Piyasası Kurulu'nun bağımsız Yönetim Kurulu adaylarına ilişkin uygunluk görüşü sonrası adaylar Genel Kurul onayına sunulmuş ve Genel Kurul onayıyla seçilmiştir.

13 Temmuz 2016 tarihinde Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerimizden Kemal Madenoğlu'nun istifası gerçekleşmiştir. Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin belirlenmesinde Aday Gösterme Komitesi'nin aday gösterme sorumlulukları Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatına uygun olarak Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yerine getirilmiştir. B grubu hissedar tarafından yeni Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi aday sunulmuş olup adayların bağımsızlık

kriterlerini taşıyıp taşımadığına ilişkin Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından hazırlanan bir rapor ile Yönetim Kurulu'na sunulmuştur. Yönetim Kurulu 15 Temmuz 2016 da aldığı karar ile Türk Ticaret Kanunu'nun 363. maddesine göre, Yönetim Kurulu'nun kalan görev süresi boyunca görev yapmak ve yapılacak ilk Genel Kurul toplantısında Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Sayın Fuat Oktay'ın gerçek kişi Yönetim Kurulu üyesi sıfatı ile atanmasına ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığına seçilmesine karar vermiştir.

Her bir Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesinin imzaladığı bağımsızlık beyanlarına bu raporun sonundaki EK bölümünde yer verilmiştir. İlgili faaliyet dönemi itibarıyla bağımsızlığı ortadan kaldıran herhangi bir durum ortaya çıkmamıştır. Yönetim Kurulu üyelerinin şirket dışında başka görevler alması henüz belirli kurallara bağlanmamıştır.

Yönetim Kurulu üyelerinin Şirket dışındaki görevleri aşağıdaki gibidir:

Adı – Soyadı Son 5 Yılda Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de Üstlendiği Görevler	Türk Telekomünikasyon A.Ş. Dışında Aldığı Görevler	
Mohammed Hariri Yönetim Kurulu Başkanı, İcra Komitesi Başkanı, Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi	Yönetim Kurulu Başkanlığı	Al Mal Investment Holding, Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., Cell C (Pty), GroupMed International Holding Limited, GroupMed sal (Holding), BankMed sal, Oger Telecom Ltd., Ojer Telekomünikasyon A.Ş., SaudiMed Investment Company, TTNET A.Ş.
	Yönetim Kurulu Üyeliği	3C Telecommunications (PTY) Limited, Arab Bank plc., Lanun Securities S.A.
Fuat Oktay Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı	Yönetim Kurulu Üyeliği	Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. (TAI), THY Teknik A.Ş.
	Diğer	T.C. Başbakanlık Müsteşarı
Abdullah Tivnikli Yönetim Kurulu Üyesi, İcra Komitesi Üyesi	Yönetim Kurulu Başkanlığı	4TEK İletişim A.Ş., A G Gayrimenkul Yatırım Sanayi ve Ticaret A.Ş., Alphakat Dizel Sanayi ve Ticaret A.Ş., Altınapa Değirmencilik Ticaret ve Sanayi A.Ş., Çeşme Enerji A.Ş., Eksim Elektrik Enerjisi İthalat İhracat ve Toptan Satış A.Ş., Eksim Enerji Danışmanlık A.Ş., Eksim Yatırım Holding A.Ş., Eksun Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş., Hasanbeyli Enerji A.Ş., İltek Enerji Yatırım Sanayi ve Ticaret A.Ş., İncesu Gayrimenkul Yatırım Sanayi ve Ticaret A.Ş., Karadeniz Elektrik Üretim Sanayi A.Ş., Kartaltepe Enerji A.Ş., Kök Elektrik Enerjisi İthalat İhracat ve Toptan Satış A.Ş., Merzifon Enerji A.Ş., Rewe Enerji A.Ş., Rsh Enerji A.Ş., Seferihisar Enerji A.Ş., Silivri Enerji A.Ş., Sinangil Gıda Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş., Susurluk Enerji A.Ş., Tam Enerji Yatırım Sanayi ve Ticaret A.Ş., Tokat Enerji A.Ş.
	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı	Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri A.Ş., Innova Bilişim Çözümleri A.Ş., Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş.
	Yönetim Kurulu Üyeliği	Akabe Gayrimenkul Yatırım Sanayi ve Ticaret A.Ş., Akabe İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş., Assitt Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş., Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., Batı Hatlı Doğalgaz Tic. A.Ş., Kat Turizm Gayrimenkul Yatırımları ve İşletme Ticaret A.Ş., Ottoman Gayrimenkul Yatırımları İnşaat ve Ticaret A.Ş., TTNET A.Ş.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Fahri Kasırga Yönetim Kurulu Üyesi	Yönetim Kurulu Üyeliği Diğer	Yükseköğretim Kurulu (YÖK) T.C. Cumhurbaşkanlığı Başkanlığı Genel Sekreteri
Suat Hayri Aka Yönetim Kurulu Üyesi	Yönetim Kurulu Üyeliği Diğer	Innova Bilişim Çözümleri A.Ş. T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarı
İbrahim Eren Yönetim Kurulu Üyesi, Denetim Komitesi Başkanı, Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı	Yönetim Kurulu Başkanlığı Yönetim Kurulu Üyeliği Diğer	Televizyon İzleme Araştırmaları A.Ş. (TIAK) International Academy of Television Arts & Science (Emmy Ödülleri) Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), Yayın Hizmetlerinden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı,
Yiğit Bulut Yönetim Kurulu Üyesi, Denetim Komitesi Üyesi, Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi Başkanı	Yönetim Kurulu Üyeliği Diğer	Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. T.C. Cumhurbaşkanlığı Başkanlığı
Rami Aslan Yönetim Kurulu Üyesi, İcra Komitesi Üyesi	Yönetim Kurulu Başkanlığı	Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret A.Ş., AssisTT Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş., Innova Bilişim Çözümleri A.Ş., Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş., Türk Telekom International AT AG
Eski: Denetim Komitesi Gözlemci Üyesi, Türk Telekom Genel Müdürü	Yönetim Kurulu Üyeliği	3C Telecommunications Pty Ltd., ALB Telecom, Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., Net Ekran Televizyonculuk ve Medya Hizmetleri A.Ş., Oger Telecom Ltd., Ojer Telekomünikasyon A.Ş., TTNET A.Ş.
Mazen Abou Chakra Yönetim Kurulu Üyesi, Denetim Komitesi Gözlemci Üyesi, Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi Üyesi	Yönetim Kurulu Üyeliği Diğer	11818 Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş., 3C Telecommunications Pty Ltd., AssisTT Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş., Cell C (Pty), Net Ekran Televizyonculuk ve Medya Hizmetleri A.Ş., Oger Telecom Ltd., Ojer Telekomünikasyon A.Ş., Türk Telekom International AT AG Oger Telecom Ltd., Hukuktan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı ve CEO Vekili
Hakam Kanafani Yönetim Kurulu Üyesi Eski: Türk Telekom Grup CEO	Yönetim Kurulu Üyeliği	11818 Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş., Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret A.Ş., Cell C (Pty), Innova Bilişim Çözümleri A.Ş., Oger Telecom Ltd., Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş., Türk Telekom International AT AG
Çenk Serdar Yönetim Kurulu Üyesi, Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi, Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi Üyesi	Yönetim Kurulu Üyeliği Diğer	Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., Contact Centers Company (CCC), SALE Advanced Co. Ltd. Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., Denetim Komitesi Üyesi, Contact Centers Company (CCC), Denetim Komitesi Başkanı, SALE Advanced Co. Ltd., İcra Komitesi Üyesi, SALE Advanced Co. Ltd., Ücretlendirme Komitesi Başkanı, Saudi Telecom Company, Bireysel Kıdemli Başkan Yardımcısı
Nasser Suleiman A Al Nasser Yönetim Kurulu Üyesi, İcra Komitesi Üyesi, Denetim Komitesi Gözlemci Üyesi	Yönetim Kurulu Başkanlığı Yönetim Kurulu Üyeliği Diğer	STC Solutions Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. Saudi Telecom Company, Teknoloji ve Operasyon Kıdemli Başkan Yardımcısı, STC Solutions, İcra Komitesi Başkanı

Yönetim Kurulu'nun Faaliyet Esasları

Yönetim Kurulu Ana Sözleşme'de belirtilen hükümler çerçevesinde, en az yılda dört defa olmak üzere, Şirket faaliyetleri gerektirdiçe toplanmaktadır. Yönetim Kurulu iş ve işlemleri Yönetim Kurulu Genel Sekreterliği tarafından yürütülmektedir. Bu çerçevede, toplantı tarihi ve belirlenen gündem ile gündeme ilişkin evraklar 10 iş günü öncesinden Yönetim Kurulu Üyelerine incelenmek üzere gönderilmektedir. Yönetim Kurulu Üyeleri toplantıya e-posta vasıtasıyla çağrılmaktadır. Yönetim Kurulu Toplantıları gündeminin belirlenmesi, e-posta vasıtasıyla yapılmakta olup; Yönetim Kurulu Üyelerinin, Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve departman yöneticilerin görüş ve önerileri doğrultusunda oluşturularak ve Yönetim Kurulu Başkanı'nın nihai onayını alarak gerçekleştirilmekte olup, 2016 yılında 4 Yönetim Kurulu Toplantısı yapılmıştır. Bu toplantılara Yönetim Kurulu üyelerinin katılım yüzdesi ortalama %98 olarak gerçekleşmiştir. Ana Sözleşme'nin 12'nci maddesi gereğince Yönetim Kurulu kararları Yönetim Kurulu tarafından alınacak önemli kararlar hariç toplantıda hazır bulunanların oy çoğunluğu ile alınmıştır. Ana Sözleşme'nin 12'nci maddesinde sıralanan önemli kararlar ise; toplantı nisabı en az yedi üyeden oluşmak üzere, en az bir tanesi Hazine'yi temsil eden yedi üyenin olumlu oy kullanması ile alınmıştır. Toplantıda Yönetim Kurulu Üyeleri tarafından yöneltilen sorular ile birden çok görüş açıklanan konulara ilişkin yöneltilen sorular ve açıklanan görüşler karar zaptına geçirilmiştir. C grubu imtiyazlı hisseyi temsil eden Yönetim Kurulu Üyesi'nin hakları bu raporun Oy Hakları ve Azınlık Hakları başlıklı bölümünde açıklanmıştır. Onaylanmayan herhangi bir karar bulunmamaktadır. Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin onayına sunulan önemli nitelikte işlem olmamış olup, ilişkili taraf işlemlerinin tamamı ise bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin çoğunluğu tarafından onaylanmıştır. Yönetim Kurulu Üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile Şirket'te sebep olacakları zarar sigorta ettirilmiş olup sigorta bedeli limiti 125.000.000 ABD dolandır.

Yönetim Kurulu'nda Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Denetim Komitesi

Şirketimiz Yönetim Kurulu'nun 17.10.2012 tarihinde almış olduğu karar ile Denetim Komite üye yapısı değiştirilmiştir.

Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi İbrahim Eren Denetim Komitesi Başkanı, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut ise Denetim Komitesi Üyesi olarak görev yapmaktadır. İcracı olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri Mazen Abou Chakra ve Suleiman Nasser A Al Nasser ise Gözlemci Üye olarak görev yapmaktadır.

Denetim Komitesi'nin toplanma sıklığı yılda en az beş kezdir. Bu komite; 2016 yılında 8 kez toplanarak Türk Telekom Grubu'nun muhasebe, finans ve denetim süreçleri ile kanun ve mevzuata ve kendi davranış kurallarına uygunluğun izlenmesi süreçlerini ve zaman zaman Yönetim Kurulu'nun özel olarak görevlendirdiği başka konuları incelemiş ve takip etmiş görevi etkin bir şekilde yerine getirmiştir. Bu faaliyetleri yerine getirirken takip ettikleri prosedürleri kapsayan Denetim Komitesi Yönetmeliği'ndeki değişikliklere ilişkin hazırlıklar devam etmektedir.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Şirketimiz Yönetim Kurulu'nun 17.10.2012 tarihinde almış olduğu karar ile Kurumsal Yönetim Komitesi kurulmuştur.

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Eren Komite Başkanı, İcracı Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri Mohammed Hariri ve Cenk Serdar ve Yatırımcı İlişkileri Direktörü Sabriye Gözde Çullas görev yapmaktadır.

Kurumsal Yönetim Komitesi, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin Şirket içerisinde oluşturulmasını, geliştirilmesini, benimsenmesini ve uygulanmasını sağlar. Kurumsal Yönetim Komitesi çalışmalarının etkinliği için gerekli görülen sıklıkta toplanır. 2016 yılı içerisinde 4 toplantı yaparak çalışmalarını etkin bir şekilde yerine getirmiştir.

Kurumsal Yönetim Komitesi, Aday Gösterme ve Ücret Komitesi görevlerini de yerine getirmektedir.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi

Şirketimiz Yönetim Kurulu'nun 23.10.2013 tarihinde almış olduğu karar ile Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi kurulmuştur.

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut Komite Başkanı, İcracı Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri Mazen Abou Chakra ve Cenk Serdar Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi her iki ayda bir toplanarak görevlerini etkin bir şekilde yerine getirir. 2016 yılında toplam 6 toplantı yapılmıştır. Bu komitenin kuruluş amacı:

- » Türk Telekom Grubu'nun varlığını, gelişimini ve sürekliliğini tehlikeye atabilecek her türlü potansiyel riskin tespit edilmesi,
- » Belirlenen risklerin bertaraf edilmesi amacıyla, gerekli önlem ve aksiyonların uygulanması için Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi'nin tesis edilmesi, devamlılığının sağlanması ve gerektiğinde iyileştirilmesi,
- » Risklerin, risk yönetim araçları ile bir risk yönetimi sistemi dâhilinde yönetilmesi ve gözden geçirilmesiyle ilgili çalışmaların yürütülmesi,

- » Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi'nden gelen bulguların karar verme mekanizmasının önemli bir bileşeni olmasının sağlanması ve
- » Yönetim Kurulu'na bu konularda raporlama yapılmasıdır.

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Eren, Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı ve Denetim Komitesi Başkanı olarak; Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut, Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi Başkanı ve Denetim Komitesi Üyesi olarak birden fazla komitede görev yapmaktadır.

Risk Yönetim ve İç Kontrol Mekanizması

Türk Telekom Grubu Kurumsal Risk Yönetimi misyonunu; "Değişen iç ve dış dinamiklerin farkındalığını sağlamak suretiyle, karşılaşılabilecek risklerin en iyi şekilde yönetilmesini sağlamak, Kurumsal Risk Yönetimi'ni kurum kültürünün ve stratejik karar alma süreçlerinin ayrılmaz bir parçası haline getirmek", vizyonunu ise; "Kurumsal Risk Yönetimi sistemini, uluslararası en iyi uygulamalar paralelinde oluşturmak" şeklinde belirlemiştir.

Türk Telekom Grubu Kurumsal Risk Yönetimi döngüsü uluslararası en iyi standartlar (ISO 31000) kapsamında oluşturulmuştur. [Bkz. Şekil 1]

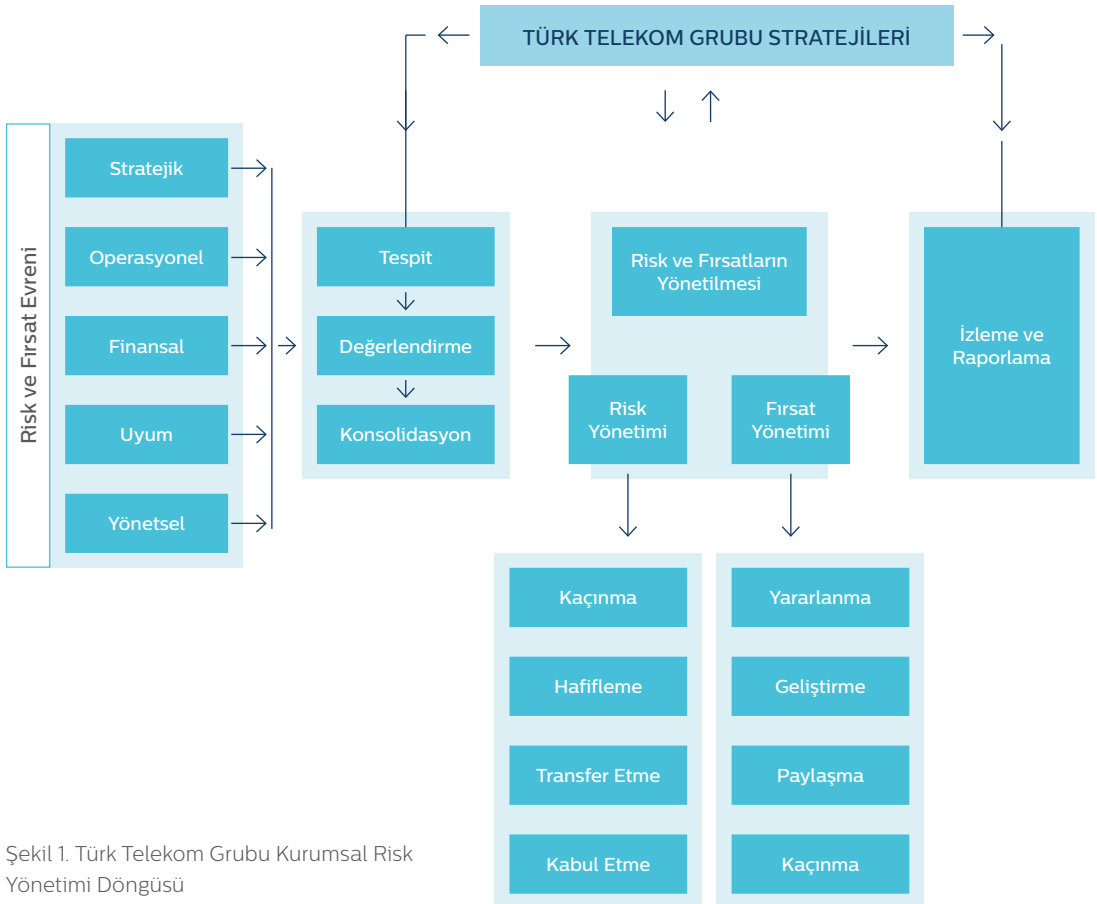
Türk Telekom Grubu'nda Kurumsal Risk Yönetimi, baz aldığı sistematığın en temel yapı taşı olan "Süreklilik İletişim ve İstisare" üzerine kurulan ve bu nedenle de iş birimlerinin tamamının katılımıyla yürüyen bir süreçtir.

Tüm birimler, her yıl, Grubun stratejik hedeflerine ulaşmasını engelleyebilecek ve ekonomik, sektörel, yasal gelişmeler paralelinde ortaya çıkabilecek içsel ve dışsal potansiyel riskleri belirlemektedir.

Türk Telekom Grubu bünyesinde maruz kalınan riskler; stratejik, operasyonel, finansal, yönetsel ve uyum riskleri olmak üzere beş temel başlık altında izlenmektedir. Söz konusu riskler nicel ve nitel risk ölçümleri ve yönetimi araçları kullanılarak ölçülmekte ve bu araçlar, hızla değişen global koşullar ve ICT sektörü koşullarına uyum için sürekli olarak geliştirilmektedir.

Söz konusu bu ölçümlere ek olarak, belirlenen potansiyel riskleri doğurabilecek / tetikleyebilecek kök neden zinciri de detaylı bir biçimde analiz edilmektedir. Böylelikle Üst Yönetimce yapılan önceliklendirme doğrultusunda planlanan aksiyonlar, bu neden-sonuç ilişkisini oluşturan temel kök neden üzerine yoğunlaşarak, belirlenen riski uygun maliyetle ortadan kaldıracak / azaltabilecek bir domino etkisi yaratılmaktadır.

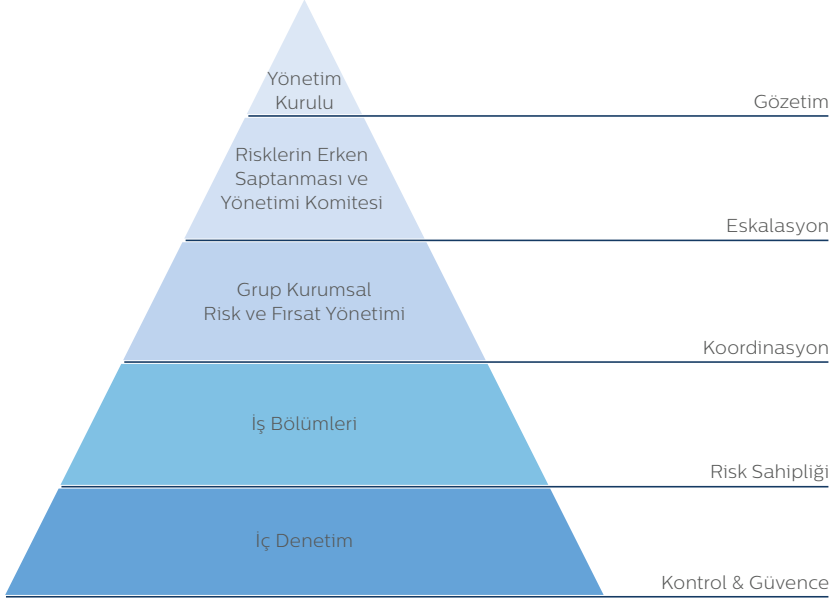
Türk Telekom Grubu Kurumsal Risk ve Fırsat Yönetim Süreci

Şekil 1. Türk Telekom Grubu Kurumsal Risk Yönetimi Döngüsü

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Kurumsal Risk Yönetimi sürecine konu rol ve sorumluluklar ise aşağıda gösterilmiştir.

Bu yönetim yapısına göre;

Yönetim Kurulu, Türk Telekom Grubu'nun maruz kaldığı riskleri ve karşılaştığı fırsatları Grup stratejileri ile uyumlu olarak inceler ve gözetir.

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi, Türk Telekom Grubu'nun maruz kaldığı / kalabileceği düşünülen riskleri göz önünde bulundurarak "Risk Yönetim Süreci"nin tesis edilmesini sağlar ve sistemin etkinliğini sürekli olarak gözetir. Önemli seviyede gördüğü riskleri Yönetim Kurulu gündemine taşır.

Kurumsal Risk Yönetimi, Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi'ne ilişkin minimum standartların belirlenerek iyileştirilmesi, Grup çapında sürdürülen Kurumsal Risk Yönetimi süreçlerinin koordinasyonu, belirlenen risklerin mevcut ve gelişim seviyelerinin izlenerek ilgili Yönetim kademelerine raporlanmasından sorumludur.

İş Birimleri, riskleri sahiplenerek gerekli aksiyonları alır.

İç Denetim, kontroller ve aksiyonlara dair güvence sağlar. Sistemin işlerliğini kontrol ederek, aksiyon yönlerini raporlar.

Grup firmalarının riskleri de, Türk Telekom için oluşturulan risk yönetimi standartları paralelinde, şirket iş kolları orta ve üst düzey yöneticileri ile düzenlenen birebir çalışmalarda net bir şekilde ortaya konmaktadır. Değerlendirme sürecinde riskleri doğuran kök nedenler, riskler arasındaki ilişkiler, sektör faktörleri ve ülkenin makroekonomik dinamikleri de göz önünde bulundurularak, Şirketin tabi olduğu risk evrenine dair detaylı bir panorama çizilmektedir. Belirlenen riskleri doğuran kök nedenlerin etkin analizi de aksiyon planlamasına baz oluşturmakta, riskleri oluşturan temel kök nedenleri elimine eden / azaltan aksiyonlarla uygun maliyetli ve optimize bir yönetim süreci işletilmektedir.

Şirket'in Stratejik Hedefleri

Sektördeki gelişmelerin gerek global gerekse ulusal düzeyde değerlendirilmesi, teknolojik gelişmelerin yorumlanması ve müşteri tercihlerinin belirlenmesi ile belirlenen stratejik hedefleri içeren 5 yıllık stratejik plan ve yıllık bütçelerin değerlendirilerek onaylanması Yönetim Kurulu'nun yetkisindedir. Stratejik hedeflere ulaşılması konusundaki performans Yönetim Kurulu tarafından aylık takip edilmektedir.

Şirket'le Muamele Yapma ve Rekabet Yasağı

Bu konuda Türk Ticaret Kanunu'nun 395 ve 396'ncı maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan ilkelere paralel uygulamalar benimsenmiştir. 16 Mayıs 2016 tarihli Genel Kurul Toplantısı'nda; yönetim hâkimiyetini elinde bulunduran pay sahiplerine, Yönetim Kurulu Üyelerine, üst düzey yöneticilerine ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı yakınlarına; Şirket veya bağlı ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek nitelikte işlem yapabilmeleri, rekabet edebilmeleri hususunda II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği gereği izin verilmiş ve yıl içerisinde bu kapsamda gerçekleştirilen işlemler hakkında Genel Kurul'a bilgi verilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyelerine ve Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar

Yönetim Kurulu Üyelerine ve üst düzey yöneticilere sağlanan her türlü hak, menfaat ve ücretin belirlenmesinde kullanılan kriterler ve ücretlendirme esasları 16 Mayıs 2016 tarihinde gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda pay sahiplerinin bilgisine sunulmuş ve kamuya açıklanmıştır. Ayrıca Şirket'in yatırımcı ilişkileri web sitesinde ayrıca yer verilmiştir. 6102 sayılı Ticaret Kanunu'nun 408 ve Şirket Ana Sözleşmesi'nin 8'inci maddesi gereğince Yönetim Kurulu Üyelerinin ücretleri Genel Kurulca tespit edilir. Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda; Yönetim Kurulu Üyelerinin ücretleri aylık net 8.000 TL olarak belirlenmiş ve yılda iki kez (Ocak ve Temmuz aylarında) olmak üzere birer ikramiye ödenmesine karar verilmiştir. Yönetim Kurulu Üyelerine yönelik performans ölçümü ve buna bağlı bir ödüllendirme bulunmamaktadır. Şirket herhangi bir Yönetim Kurulu Üyesine ve yöneticilerine borç vermemiş, kredi kullandırmamış, üçüncü bir kişi aracılığı ile şahsi kredi adı altında kredi kullandırmamış veya lehine kefalet gibi teminatlar vermemiştir.

Yönetim Kurulu Üyelerine ve üst düzey yönetimde bulunan yöneticilere sağlanan faydalar ise toplu olarak aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli faydalar	178.799	104.957
Ücret ve Ücret Benzeri Ödemeler	169.854	95.123
Huzur Hakkı	8.945	9.834
Uzun vadeli tanımlanmış faydalar	2.605	2.066
Sosyal Sigortalar Kurumu primleri	2.605	2.066
	181.404	107.023

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sona eren hesap döneminde OTYH, Türk Telekom'a, 36.585 TL (31 Aralık 2015: 33.735 TL) tutarında danışmanlık ücretini ve 292 TL (31 Aralık 2015: 114 TL) tutarındaki masraf yansıtma ücretini fatura etmiştir. OTYH'nin ana hissedarı Saudi Oger'dir. OTYH ve Şirket arasında imzalanmış bulunan yönetim sözleşmesi Şirket üst yönetimine ait maaşları da kapsamaktadır. Sözleşme, 15 Nisan 2012 tarihinde yıllık 12.000 ABD Doları (önceki sözleşme bedeli yıllık 8.500 ABD Doları) olmak üzere 3 yıl için yenilenmiş olup, 15 Nisan 2015 tarihinde sona ermiştir. Sözleşme, 12 Mayıs 2015'te imzalanan yeni protokole göre, tutar aynı olmak üzere ve 15 Mayıs 2017 tarihinde sona erecek şekilde 2 yıl için yenilenmiştir.

Bağımsızlık Beyanları

Bağımsızlık Beyanı

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de ("Şirket") boş olan bağımsız yönetim kurulu üyeliğine aday gösterilmiş bulunmaktayım. Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri gereği;

- Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hissımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5 inden fazlasına birlikte veya tek başıma sahip olmadığımı ya da önemli nitelikte ticari ilişki kurmadığımı,
- Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşmiş sayıldığımı,
- Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabileceğimi, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabileceğimi, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
- Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,
- Yönetim kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim.

Fuat Oktay

Bağımsızlık Beyanı

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de ("Şirket") boş olan bağımsız yönetim kurulu üyeliğine aday gösterilmiş bulunmaktayım. Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri gereği;

- Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5 inden fazlasına birlikte veya tek başıma sahip olmadığımı ya da önemli nitelikte ticari ilişki kurmadığımı,
- Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşmiş sayıldığımı,
- Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabileceğimi, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabileceğimi, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
- Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,
- Yönetim kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim.

Fahri Kasırga

Bağımsızlık Beyanları

Bağımsızlık Beyanı

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de ("Şirket") boş olan bağımsız yönetim kurulu üyeliğine aday gösterilmiş bulunmaktayım. Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri gereği;

- Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hisımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5 inden fazlasına birlikte veya tek başıma sahip olmadığımı ya da önemli nitelikte ticari ilişki kurmadığımı,
- Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşmiş sayıldığımı,
- Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabileceğimi, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabileceğimi, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
- Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,
- Yönetim kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim.

İbrahim Eren

Bağımsızlık Beyanı

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de ("Şirket") boş olan bağımsız yönetim kurulu üyeliğine aday gösterilmiş bulunmaktayım. Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri gereği;

- Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5 inden fazlasına birlikte veya tek başıma sahip olmadığımı ya da önemli nitelikte ticarî ilişki kurmadığımı,
- Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşmiş sayıldığımı,
- Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabileceğimi, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabileceğimi, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
- Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,
- Yönetim kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim.

Yiğit Bulut

Sorumluluk Beyanı

FİNANSAL TABLOLARIN KABULÜNE İLİŞKİN YÖNETİM KURULU'NUN

KARAR SAYISI: 4

KARAR TARİHİ: 08.02.2017

SERMAYE PİYASASI KURULU'NUN II-14.1 SAYILI TEBLİĞİNİN İKİNCİ BÖLÜMÜNÜN 9. MADDESİ GEREĞİNCE SORUMLULUK BEYANI

- a) 31.12.2016 tarihinde sona eren döneme ait Konsolide Finansal tabloların tarafımızca incelendiğini,
- b) İşletmedeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, konsolide finansal tabloların önemli konularda gerçeğe aykırı bir açıklama veya açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi bir eksiklik içermediğini,
- c) İşletmedeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-14.1 sayılı Tebliği uyarınca hazırlanmış finansal tabloların konsolidasyon kapsamındakiyle birlikte işletmenin aktifleri, pasifleri, finansal durumu ve kâr ve zararı ile ilgili gerçeği dürüst bir biçimde yansıttığını beyan ederiz.

İbrahim Eren
Denetim Komitesi Başkanı

Yiğit Bulut
Denetim Komitesi Üyesi

Dr. Paul (Boulos H.B) Doany
General Manager - CEO

Kaan Aktan
Finans Genel Müdür Yardımcısı

FAALİYET RAPORUNUN KABULÜNE İLİŞKİN YÖNETİM KURULU'NUN**KARAR SAYISI: 9****KARAR TARİHİ: 28.02.2017****SERMAYE PİYASASI KURULU'NUN II-14.1 SAYILI TEBLİĞİNİN 9. MADDESİ
GEREĞİNCE SORUMLULUK BEYANI**

a) 31.12.2016 tarihinde sona eren hesap dönemine ait Yönetim Kurulu Faaliyet Raporunun tarafımızca incelendiğini,

b) İşletmedeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, faaliyet raporunun önemli konularda gerçeğe aykırı bir açıklama veya açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi bir eksiklik içermediğini,

c) İşletmedeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-14.1 sayılı tebliği uyarınca hazırlanmış faaliyet raporunun işin gelişimi ve performansını ve konsolidasyon kapsamındakiyle birlikte işletmenin finansal durumunu, karşı karşıya olunan önemli riskler ve belirsizliklerle birlikte, dürüstçe yansıttığını,

İbrahim Eren

Denetim Komitesi Başkanı

Yiğit Bulut

Denetim Komitesi Üyesi

Dr. Paul (Boulos H.B) Doany

General Manager - CEO

Kaan Aktan

Finans Genel Müdür Yardımcısı

Bağımsız Denetçi Raporu

Akis Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
Kavacık Rüzgarlı Bahçe Mah. Kavak Sok.
No:29 Beykoz 34805 İstanbul
Tel +90 (216) 681 90 00
Fax +90 (216) 681 90 90
www.kpmg.com.tr

YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'na,

Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetim Standartları Çerçevesinde Denetimine İlişkin Rapor
Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu, denetlemiş bulunuyoruz. Yönetim Kurulu'nun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 514'üncü maddesi ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca yıllık faaliyet raporunun konsolide finansal tablolarla tutarlı olacak ve gerçeği yansıtacak şekilde hazırlanmasından ve bu nitelikteki bir faaliyet raporunun hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur. Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, Grup'un faaliyet raporuna yönelik olarak TTK'nın 397'nci maddesi ve Tebliğ çerçevesinde yaptığımız bağımsız denetime dayanarak, bu faaliyet raporunda yer alan finansal bilgilerin Grup'un 8 Şubat 2017 tarihli bağımsız denetçi raporuna konu olan konsolide finansal tablolarıyla tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı hakkında görüş vermektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan finansal bilgilerin konsolide finansal tablolarla tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir. Bağımsız denetim, tarihi finansal bilgiler hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre Yönetim Kurulu'nun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen konsolide finansal tablolarla tutarlıdır ve gerçeği yansitmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

TTK'nın 402'nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; BDS 570 "İşletmenin Sürekliliği" çerçevesinde, Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi'nin öngörülebilir gelecekte faaliyetlerini sürdürmeyeceğine ilişkin raporlanması gereken önemli bir hususa rastlanılmamıştır.

Akis Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
A member of KPMG International Cooperative

Murat Alsan, SMMM
Sorumlu Denetçi

28 Şubat 2017
İstanbul, TÜRKİYE

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetim Raporu

8 Şubat 2017
Bu rapor, 1 sayfa denetim raporu ve 112 sayfa
finansal tablolar ve tamamlayıcı dipnotlarından
oluşmaktadır

Akis Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
Kavacık Rüzgarlı Bahçe Mah. Kavak Sok.
No:29 Beykoz 34805 İstanbul
Tel +90 (216) 681 90 00
Fax +90 (216) 681 90 90
www.kpmg.com.tr

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'na,

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve bağlı ortaklıklarının ("Grup") 31 Aralık 2016 tarihli konsolide finansal durum tablosunun, aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar tablosu, konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki konsolide finansal tablolarını denetlemiştir bulunuyoruz.

Yönetimin Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen konsolide finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak, bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, konsolide finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dâhil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla, işletmenin konsolide finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre konsolide finansal tablolar, Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve bağlı ortaklıklarının 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklerle İlişkin Rapor

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 8 Şubat 2017 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Grup'un 1 Ocak – 31 Aralık 2016 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların ve topluluk finansal tablolarının, TTK ile esas sözleşmenin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Akis Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
A member of KPMG International Cooperative

Murat Alsan, SMMM
Sorumlu Denetçi

8 Şubat 2017
İstanbul, TÜRKİYE

	SAYFA
İÇİNDEKİLER	
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	168-169
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	170-171
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	172
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	173
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR	
Dipnot 1 Şirket'in Organizasyonu ve Faaliyet Konusu	173-176
Dipnot 2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar	176-203
Dipnot 3 Bölümlere Göre Raporlama	204-206
Dipnot 4 Nakit ve Nakit Benzerleri	206
Dipnot 5 Finansal Borçlar	208-210
Dipnot 6 İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar ve Borçlar	211-212
Dipnot 7 Finansal ve Operasyonel Kiralama Alacakları ve Borçları	213-214
Dipnot 8 İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar ve Borçlar	214-215
Dipnot 9 Diğer Alacaklar ve Borçlar	216-217
Dipnot 10 Stoklar	217
Dipnot 11 Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri	217-220
Dipnot 12 Diğer Varlıklar, Diğer Yükümlülükler ve Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	221
Dipnot 13 Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler	222
Dipnot 14 Finansal Yatırımlar	223
Dipnot 15 Türev Finansal Araçlar	223-230
Dipnot 16 Şerefiye	231-232
Dipnot 17 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar	233
Dipnot 18 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	233
Dipnot 19 Maddi Duran Varlıklar	234-235
Dipnot 20 Maddi Olmayan Duran Varlıklar	236-239
Dipnot 21 Borç Karşılıkları	239-242
Dipnot 22 Sermaye ve Kar Yedekleri ile Geçmiş Yıl Karları	243-247
Dipnot 23 Hisse Bazlı Ödemeler	248
Dipnot 24 Taahhütler ve Yükümlülükler	249-263
Dipnot 25 Nakit Akış Tablosuna İlişkin Açıklamalar	263
Dipnot 26 Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar	264
Dipnot 27 Hasılat	264
Dipnot 28 Faaliyet Giderleri	264
Dipnot 29 Niteliklerine Göre Giderler	265
Dipnot 30 Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler / (Giderler)	266
Dipnot 31 Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler / (Giderler)	266
Dipnot 32 Finansal Gelirler / (Giderler)	267
Dipnot 33 Vergiler	267-269
Dipnot 34 Finansal Risk Yönetimi ve Politikaları	270-280

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla

Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar			
Dönen varlıklar		9.235.517	8.441.600
Nakit ve nakit benzerleri	4	3.016.366	2.837.786
Ticari alacaklar			
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	8	26.193	6.504
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	6	4.118.551	3.794.474
Diğer alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	9	52.933	83.144
Türev araçlar	15	601.401	388.767
Stoklar	10	310.298	252.245
Peşin ödenmiş giderler	13	324.367	286.791
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar		184.985	50.468
Diğer dönen varlıklar	12	563.062	741.421
		9.198.156	8.441.600
Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar	17	37.361	-
Duran varlıklar		17.638.934	17.332.304
Finansal yatırımlar	14	11.840	11.840
Ticari alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	6	42.095	49.135
Diğer alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	9	33.885	31.537
Türev araçlar	15	51.397	45.002
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	18	24.559	27.189
Maddi duran varlıklar	19	8.685.917	8.538.182
Maddi olmayan duran varlıklar			
- Şerefiye	16	44.944	44.944
- Diğer maddi olmayan duran varlıklar	20	8.341.272	8.216.886
Peşin ödenmiş giderler	13	58.725	46.454
Ertelenmiş vergi varlığı	11	316.213	286.804
Diğer duran varlıklar	12	28.087	34.331
Toplam varlıklar		26.874.451	25.773.904

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla

Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

	Dipnot	Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2016	(Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2015
Kaynaklar			
Kısa vadeli yükümlülükler		8.351.705	8.552.927
Kısa vadeli borçlanmalar			
- Banka kredileri	5	72.574	242.091
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları			
- Banka kredileri	5	1.897.421	2.363.672
- Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	7	603	8.034
- İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	5	17.235	9.963
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	8	8.812	10.745
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	6	4.522.389	4.225.532
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	12	203.233	115.205
Diğer borçlar			
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	9	739.920	628.116
Türev araçlar	15	233.560	104.673
Ertelemiş gelirler	13	160.829	131.035
Dönem karı vergi yükümlülüğü	33	17.929	182.503
Kısa vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	21	165.862	178.822
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	21	264.200	296.674
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	12	47.138	55.862
Uzun vadeli yükümlülükler		15.136.125	12.227.609
Uzun vadeli borçlanmalar			
- Banka kredileri	5	9.569.254	6.300.674
- Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	7	1.570	997
- İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	5	3.482.522	2.877.296
Ticari borçlar			
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	6	83.679	962.258
Diğer borçlar			
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	9	494.176	617.453
Türev araçlar	15	152.408	160.911
Ertelemiş gelirler	13	305.200	267.564
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	21	783.401	715.043
- Diğer uzun vadeli karşılıklar	21	7.887	7.711
Ertelemiş vergi yükümlülüğü	11	256.028	317.702
Özkaynaklar		3.386.621	4.993.368
Ana ortaklığa ait özkaynaklar			
Odenmiş sermaye	22	3.500.000	3.500.000
Sermaye düzeltme farkları (-)	22	(239.752)	(239.752)
Pay bağıli ödemeler (-)	22, 23	9.528	9.528
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler	22		
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları		(493.990)	(434.385)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
- Riskten korunma kayıpları		(245.564)	(208.646)
- Yabancı para çevirim farkları		99.405	44.430
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	22	2.355.969	2.289.384
Diğer yedekler	22	(1.320.942)	(1.320.942)
Geçmiş yıllar karları		446.307	446.307
Net dönem karı / (zararı)		(724.340)	907.444
Toplam kaynaklar		26.874.451	25.773.904

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren

Hesap Dönemine Ait Konsolide Kar Veya Zarar Tablosu

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Hasılat	3, 27	16.108.594	14.522.855
Satışların maliyeti (-)	28	(8.978.131)	(7.565.517)
Brüt kar		7.130.463	6.957.338
Genel yönetim giderleri (-)	28	(2.235.930)	(2.143.274)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	28	(2.208.960)	(1.901.161)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	28	(93.821)	(47.304)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	30	323.863	622.216
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	30	(775.631)	(448.327)
Esas faaliyet karı		2.139.984	3.039.488
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	31	60.040	141.009
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	31	(4.048)	(15.518)
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		2.195.976	3.164.979
Finansman gelirleri	32	664.759	538.919
Finansman giderleri (-)	32	(3.257.296)	(2.442.617)
Vergi öncesi kar/ (zarar)	3	(396.561)	1.261.281
Vergi gideri			
- Dönem vergi gideri	33	(405.784)	(310.756)
- Ertelenmiş vergi (gideri)/geliri	11, 33	78.005	(87.675)
Dönem karı/ (zararı)		(724.340)	862.850
Dönem karının/ (zararının) dağılımı			
Ana ortaklık payları		(724.340)	907.444
Kontrol gücü olmayan paylar		-	(44.594)
Ana ortaklık hissedarlarına ait pay başına kazanç (tam Kuruş)	23	(0,2070)	0,2593
Ana ortaklık hissedarlarına ait sulandırılmış pay başına kazanç (tam Kuruş)	23	(0,2070)	0,2593

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren

Hesap Dönemine Ait Konsolide Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Dönem karı / (zararı)		(724.340)	862.850
Diğer kapsamlı gelir / (gider):			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	21	(74.360)	(62.385)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		14.755	12.097
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar			
Yabancı para çevirim farkları		54.975	(4.273)
Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir / (gider)	15	6.861	(73.245)
Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma kayıpları		(53.009)	(32.418)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		9.230	21.133
-Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir, vergi etkisi		(1.372)	14.649
-Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma kayıpları, vergi etkisi		10.602	6.484
Diğer kapsamlı gelir / (gider), vergi sonrası		(41.548)	(139.091)
Toplam kapsamlı gelir / (gider)		(765.888)	723.759
Toplam kapsamlı gelirin / (giderin) dağılımı:			
Ana ortaklık payları		(765.888)	768.400
Kontrol gücü olmayan paylar		-	(44.641)

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona

Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Nakit Akış Tablosu

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak - 31 Aralık 2016	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak - 31 Aralık 2015
	Dipnot		
Net dönem karı / (zararı)		(724.340)	862.850
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler			
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	29	2.796.343	2.235.298
Değer düşüklüğü / (iptali) ile ilgili düzeltmeler		433.866	342.399
- Alacaklarda değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	6, 9	371.223	303.885
- Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler		10.425	2.002
- Maddi duran varlık değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	29	52.218	36.512
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		412.992	216.775
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	21	299.997	270.590
- Dava ve/veya ceza karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	21	112.819	65.067
- Diğer karşılıklar / (iptalleri) ile ilgili düzeltmeler	21	176	(118.882)
Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler		417.302	50.788
- Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler		337.988	(14.399)
- Vadeli alımlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman gideri		79.314	65.187
Gerçekleşmemiş yabancı para çevirim farkları ile ilgili düzeltmeler		2.229.488	1.852.622
Gerçeğe uygun değer kayıpları / (kazançları) ile ilgili düzeltmeler	32	(189.431)	(231.595)
-Türev finansal araçların gerçeğe uygun değer kazançları ile ilgili düzeltmeler	32	(189.431)	(231.595)
Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	33	327.779	398.430
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	31	(55.992)	(125.491)
Nakit dışı kalemlere ilişkin diğer düzeltmeler	25	(47.458)	(38.235)
İşletme sermayesindeki değişimlerden önceki faaliyet gelirleri		5.600.549	5.563.841
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler:			
Ticari alacaklardaki artış ile ilgili düzeltmeler		(692.422)	(664.872)
Stoklardaki artışlar ile ilgili düzeltmeler		(68.478)	(110.065)
Ticari borçlardaki artış ile ilgili düzeltmeler		1.027.318	920.625
İlişkili olmayan taraflardan faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki artış / (azalış)		174.723	(616.216)
İlişkili olmayan taraflara faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış / (azalış)		27.111	(109.907)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları:			
Alınan faizler		100.320	168.448
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	21	(319.772)	(224.452)
Diğer karşılıklara ilişkin ödemeler	21	(146.011)	(9.708)
Vergi ödemeleri		(694.273)	(363.457)
Diğer nakit çıkışları	25	(76.669)	(55.746)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit		4.932.396	4.498.491
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları			
Bağlı ortaklıklarda ilave pay alımlarına ilişkin nakit çıkışları		(27.500)	(27.500)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		82.659	180.905
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(4.667.267)	(3.319.603)
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(4.612.108)	(3.166.198)
Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları			
Kredilerden nakit girişleri		3.522.579	4.143.150
Borc ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(2.807.518)	(3.251.504)
- Kredi geri ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(2.807.518)	(3.251.504)
Finansal kiralama sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(7.862)	(13.927)
Türev araçlardan nakit çıkışları		97.647	4.001
Ödenen temettümler	22	(840.859)	(1.840.853)
Ödenen faiz		(430.085)	(341.140)
Alınan faizler		125.893	157.401
Diğer nakit çıkışları, net	25	(61.567)	(12.701)
Finansman faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(401.772)	(1.155.573)
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKI ÖNCESİ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ		(81.484)	176.720
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ		183.395	66.875
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		2.514.386	2.270.791
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	2.616.297	2.514.386

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ("Türk Telekom" ya da "Şirket") Türkiye'de tüzel kişiliğe haiz anonim şirket şeklinde kurulmuştur. Şirket'in esası 23 Ekim 1840'ta aslen Bakanlık olarak kurulan Postane-i Amirane'ye (Postahane Departmanı) dayanmaktadır. Türkiye genelinde telefon şebekesi kurma ve işletme izni, 4 Şubat 1924 tarihinde, Posta, Telefon ve Telgraf Genel Müdürlüğü'ne ("PTT") verilmişti. Şirket, önceden her ikisi de PTT tarafından yürütülen telekomünikasyon ve posta hizmetlerinin ayrılması sonucu 24 Nisan 1995'te ayrı bir tüzel kuruluş olarak kurulmuş ve PTT'nin telekomünikasyon hizmetleri ile ilgili tüm personel, varlık ve yükümlülükleri, hisselerinin tamamı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na ("Hazine") ait olan Şirket'e transfer olmuştur.

Şirket'in özelleştirilmesi kapsamında 24 Ağustos 2005 tarihinde Oger Telekomünikasyon A.Ş. ("OTAŞ") Türk Telekom'un %55 payını almak için Özelleştirme İdaresi Yönetimi'yle Hisse Devir Anlaşması imzalamıştır. Bu çerçevede Şirket'in hisselerinin %55'lik kısmının blok satışıyla ilgili olarak Ortaklık Anlaşması ve Hisse Rehin Sözleşmesi 14 Kasım 2005 tarihinde Hazine ve OTAŞ arasında imzalanmış ve bu tarihten sonra OTAŞ, Şirket'in ana ortağı olmuştur.

Şirket'in 3.500.000 TL nominal değerli sermayesinin %15'ine karşılık gelen ve Hazine'ye ait 525.000 TL nominal değerli sermayesini temsil eden hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Başkanlığı'nın izni ile 15 Mayıs 2008 tarihinde halka arz olunmuştur. Bu tarihten beri Şirket hisseleri Borsa İstanbul'da TTKOM ismiyle işlem görmektedir.

Şirket'in %55 hissesine sahip olan OTAŞ hisselerinin %99'una da Oger Telecom Limited ("Oger Telecom") sahiptir. Oger Telecom Dubai Finans Merkezi'nin kanunlarına uygun olarak Ağustos 2005'te limited şirket olarak kurulmuş bir şirkettir.

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla, Şirket'i kontrol eden ana ortak Oger Telecom'un ana ortağı olan Saudi Oger Ltd.'dir ("Saudi Oger").

Şirket ve Türk Telekomünikasyon Kurumu (yeni adıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ("BTK")) arasında 14 Kasım 2005 tarihinde imzalanmış bir imtiyaz sözleşmesi ("İmtiyaz Sözleşmesi") bulunmaktadır. Bu İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında Şirket'e 28 Şubat 2001 tarihinden başlamak üzere 25 yıl süre ile her türlü telekomünikasyon hizmetinin sağlanması, gerekli telekomünikasyon tesislerinin kurulması, bu tesislerin diğer lisanslı operatörler tarafından kullanılması ve telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlaması ve tedariki hakları sunulmaktadır. İmtiyaz Sözleşmesi 28 Şubat 2026'da sonlanacak olup, Şirket telekomünikasyon hizmeti verebilmek üzere kullandığı tüm altyapısını işler bir vaziyette BTK'ya devredecektir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (DEVAMI)

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla Şirket'in bağlı ortaklıkları ve bu bağlı ortaklıklarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

Bağlı Ortaklıklar	Kuruluş ve faaliyet yeri	Faaliyet konuları	Fonksiyonel para birimi	Şirket'in etkin pay oranı (%)	
				31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
TTNet Anonim Şirketi ("TTNet")	Türkiye	İnternet servis sağlayıcı	Türk Lirası	100	100
Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. ("Avea")	Türkiye	GSM operatörü	Türk Lirası	100	100
Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Argela")	Türkiye	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	Türk Lirası	100	100
Innova Bilişim Çözümleri Anonim Şirketi ("Innova")	Türkiye	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	Türk Lirası	100	100
Assist Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri Anonim Şirketi ("AssisTT")	Türkiye	Çağrı merkezi ve müşteri ilişkileri	Türk Lirası	100	100
Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş. ("Sebit")	Türkiye	Veri tabanlı eğitim hizmetleri	Türk Lirası	100	100
Argela - USA, Inc.	ABD	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	ABD Doları	100	100
Sebit LLC	ABD	Veri tabanlı eğitim hizmetleri	ABD Doları	100	100
TT International Holding B.V. ("TT International") ⁽¹⁾	Hollanda	Holding şirketi	Avro	100	100
Türk Telekom International AT AG ⁽¹⁾	Avusturya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International HU Kft ⁽¹⁾	Macaristan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
S.C. EuroWeb Romania S.A. ⁽¹⁾	Romanya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International BG EOOD ⁽¹⁾	Bulgaristan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International CZ sro ⁽¹⁾	Çek Cumhuriyeti	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International SRB d.o.o. ⁽¹⁾	Sırbistan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International Telekomunikacije d.o.o. ⁽¹⁾	Slovenya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International SK sro ⁽¹⁾	Slovakya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
MTC TR Memorex Telekomünikasyon Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ⁽¹⁾	Türkiye	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Türk Lirası	100	100
Türk Telekom International UA TOV ⁽¹⁾	Ukrayna	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International Italy srl ⁽¹⁾	İtalya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International DOOEL ⁽¹⁾	Makedonya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International RU o.o.o. ⁽¹⁾	Rusya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekomunikasyon Euro Gmbh. ("TT Euro") ⁽¹⁾	Almanya	Mobil hizmet pazarlama	Avro	100	100
Türk Telekom International d.o.o. ⁽¹⁾	Hırvatistan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International HK Limited ⁽¹⁾	Hong Kong	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	HK Doları	100	100
Net Ekran TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
TTES Elektrik Tedarik Satış A.Ş. ("TTES")	Türkiye	Elektrik enerjisi ticareti	Türk Lirası	100	100
TT Euro Belgium S.A. ⁽¹⁾	Belçika	Mobil hizmet pazarlama	Avro	100	100
TT Odeme Hizmetleri A.Ş.	Türkiye	Mobil finans	Türk Lirası	100	100
Net Ekran1 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran1")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran2 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran2")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran3 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran3")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran4 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran4")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran5 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran5")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran6 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran6")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran7 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran7")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran8 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran8")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran9 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran9")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran10 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran10")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	-
Net Ekran11 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran11")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	-
Net Ekran12 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran12")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	-
Net Ekran13 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran13")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	-
Net Ekran14 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran14")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	-
Net Ekran15 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran15")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	-
Net Ekran16 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran16")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	-
11818 Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş. ("11818")	Türkiye	Çağrı merkezi ve müşteri ilişkileri	Türk Lirası	100	100

⁽¹⁾ Bundan sonra TTINT grup olarak anılacaktır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (DEVAMI)

Bundan böyle Türk Telekom ve yukarıda belirtilen bağlı ortaklıkları birlikte "Grup" olarak anılacaktır.

Şirket'in ana faaliyet konusu yerel, uluslararası telekomünikasyon hizmetleriyle, çağrı merkezi, müşteri ilişkileri yönetimi, teknoloji ve bilgi yönetimi, internet ürün ve hizmetlerinin sağlanmasıdır.

Şirket'in resmi kayıtlı adresi Turgut Özal Bulvarı, 06103 Aydınlıkevler, Ankara'dır.

Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla toplu iş sözleşmesine bağlı personel sayısı 11.681 (31 Aralık 2015: 12.828) ve toplu iş sözleşmesine bağlı olmayan personel sayısı 21.543'tür (31 Aralık 2015: 21.319). 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla personel sayısı sırasıyla 33.224 ve 34.147'dir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

Grup'un konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında uygulanan belli başlı muhasebe politikaları aşağıdaki gibidir

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar

a) TMS'ye uygunluk beyanı

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGG") tarafından yayımlanan ve yürürlüğe girmiş olan Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS") esas alınmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumlardan oluşmaktadır.

b) Finansal tabloların hazırlanış şekli

Konsolide finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar yayınlanmak üzere 8 Şubat 2016 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Genel Kurul'un ve ilgili düzenleyici kurumların yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları ve bu konsolide finansal tabloları değiştirme hakkı bulunmaktadır.

c) Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup'un konsolide finansal tablolarında, bu karar çerçevesinde 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren, TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardı uygulanmamıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar (devamı)

d) Ölçüm esasları

Konsolide finansal tablolar, 1 Ocak 2000 tarihine kadar olan alımlar ve TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardı kapsamında varsayılan maliyet yöntemi ile değerlendirilen maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller ile kontrol gücü olmayan paylar satış opsiyon yükümlülüğü ve türev finansal araçlar haricinde tarihsel maliyet yöntemi ile hazırlanmıştır. Varsayılan maliyet yöntemi ile değerlendirilen maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller 1 Ocak 2000 tarihli gerçeğe uygun değerleri üzerinden, kontrol gücü olmayan paylar satış opsiyon yükümlülüğü ve türev finansal araçlar ise bilanço tarihi itibarıyla tespit edilen gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir.

Gerçeğe uygun değer ölçümünde kullanılan yöntemler ayrıca Dipnot 2.4 (u)'da belirtilmiştir.

e) Geçerli ve raporlama para birimi

Yurtdışında kurulu olan bağlı ortaklıkları haricinde, konsolidasyona dahil edilen şirketlerin fonksiyonel para birimi Türk Lirası'dır ("TL") ve muhasebe kayıtlarını Türkiye'de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı gereklerine göre TL olarak tutmaktadır.

Grup'un bağlı ortaklıklarının geçerli para birimleri Dipnot 1'de özetlenmiştir.

Konsolide finansal tablolar Grup şirketlerinin yasal kayıtlarına dayandırılmış ve TL cinsinden ifade edilmiş olup, KGK tarafından yayınlanan Türkiye Muhasebe Standartları'na göre Grup'un durumunu layıkıyla arz edebilmek için bir takım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutularak hazırlanmıştır.

2.2 Konsolidasyon esasları

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Türk Telekom'un ve bağlı ortaklıklarının finansal tablolarını içermektedir. Konsolidasyona dahil olan şirketlerin finansal tabloları konsolide finansal tablolara aynı tarih itibarıyla hazırlanmıştır.

a) Bağlı ortaklıklar

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar; Türk Telekom'un ve Dipnot 1'de verilen ve Grup'un finansal ve faaliyet politikaları üzerinde kontrol gücüne sahip olduğu bağlı ortaklıklarının finansal tablolarını içermektedir.

Kontrol, Şirket'in, yatırım yaptığı işletme üzerinde ancak ve ancak şu göstergelerin tümü birden mevcut olduğunda sağlanmaktadır; a) yatırım yaptığı işletme üzerinde güce sahipse, b) yatırım yaptığı işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişen getirilere maruz kalmakta veya bu getirilerde hak sahibi ise, c) elde edeceği getirilerin miktarını etkileyebilmek için yatırım yaptığı işletme üzerindeki gücünü kullanma imkanına sahip ise. Bağlı ortaklıkların dönem kar/zararları satın alma tarihinden itibaren konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilmişlerdir.

Bağlı ortaklıkların muhasebe prensipleri Grup tarafından kullanılan muhasebe prensiplerinden farklılaştığı durumlarda gerekli düzeltmeler gerçekleştirilmiştir. Konsolide mali tablolar benzer işlem ve olaylara ortak muhasebe prensipleri kullanılarak ve Şirket ile aynı hesap düzeni ile hazırlanmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.2 Konsolidasyon esasları (devamı)

b) İşletme birleşmeleri

Grup, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren yeniden düzenlenmiş TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" standardını uygulamıştır. Bu muhasebe politikası değişikliği ileriye dönük olarak uygulanmıştır ve önceki dönemlerde gerçekleştirilen işletme birleşmelerine ilişkin bir değişiklik yapılmamıştır.

İşletme birleşmeleri, kontrolün Grup'a transfer olduğu tarih olan birleşme tarihinde satın alma yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir. Bu yöntemde, iktisap maliyeti, alım tarihinde transfer edilen bedelin gerçeğe uygun değeri ve işletmedeki kontrol gücü olmayan payların toplamı olarak ölçülür

Transfer edilen bedel, Grup tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, Grup tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve Grup tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanmıştır. İşletme birleşmesi sözleşmesi, gelecekte ortaya çıkacak olaylara bağlı olarak maliyetin düzeltilebileceğini öngören hükümler içerirse; bu koşullu bedelin birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri, birleşme maliyetine dâhil edilmiştir. Satın alma sırasında Grup tarafından katlanılan bütün işlem maliyetleri genel yönetim giderleri hesabında giderleştirilmiştir.

Grup, her bir şirket birleşmesi için edinilen işletmedeki kontrol gücü olmayan payları gerçeğe uygun değer üzerinden mi yoksa edinilen işletmenin net tanımlanabilir varlıklarının muhasebeleştirilen tutarlarındaki orantılı payı üzerinden mi ölçeceğini belirler.

Grup, bir işletme satın aldığı anda, edindiği finansal varlık ve borçların sınıflandırmalarını ve belirlemeleri birleşme tarihinde var olan sözleşme hükümleri, ekonomik koşullar ve konuya ilişkin diğer tüm koşulları esas alarak yapar. Bu saklı bir türü ürünün ana sözleşmeden ayrılması gerekip gerekmediğinin değerlendirilmesini de kapsar.

Satın alma metodu, satın alma maliyetini satın alınan varlıklar, yükümlülükler ve şarta bağlı yükümlülüklerin satın alınan gündeki gerçeğe uygun değerlerine dağıtılmasını gerektirmektedir. Söz konusu satın alınan şirketlerin TFRS 3'e göre belirlenmiş varlıkları, yükümlülükleri ve şarta bağlı yükümlülükleri satın alınma günündeki gerçeğe uygun değerlerinden kayıtlara yansıtılmaktadır. Satın alınan şirket, satın alma tarihinden itibaren konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilmektedir.

İktisap edilen tanımlanabilir varlıkların, yükümlülüklerin ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin veya birleşme maliyetinin sadece geçici olarak belirlendiği durumlarda, birleşmenin gerçekleştiği dönemin sonunda Grup, söz konusu geçici değerler üzerinden birleşme işlemini muhasebeleştirilmiştir. Geçici olarak belirlenmiş birleşme muhasebesinin birleşme tarihini takip eden on iki ay içerisinde tamamlanması ve düzeltme kayıtlarının birleşme tarihinden itibaren yapılması gerekmektedir.

c) Konsolidasyonda düzeltme işlemleri

Konsolidasyona dahil edilen şirketler arasındaki grup içi işlemler ve bakiyeler konsolidasyon sırasında silinmiştir. İştirakle ana ortaklık ve ana ortaklığın konsolidasyona tabi bağlı ortaklıkları ve müştereken kontrol edilen ortaklıklar arasında gerçekleşen işlemler neticesinde oluşan karlar ve zararlar, ana ortaklığın iştirakteki payı oranında netleştirilmiştir. Gerçekleşmemiş zararlar değer düşüklüğüne dair kanıt olmadığı sürece gerçekleşmemiş kazançlarla aynı şekilde silinirler.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.2 Konsolidasyon esasları (devamı)

d) Yabancı para

i) Yabancı para işlemler

Yabancı para işlemler, ilgili Grup şirketlerinin geçerli para birimlerine işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihindeki kurlardan geçerli para birimine çevrilmişlerdir. Parasal kalemlere ilişkin yabancı para çevirim farkı kazancı veya zararı, dönem başındaki geçerli para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın etkin faiz oranı ve ödemelerin etkisi düzeltilmesiyle dönem sonundaki yabancı para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın dönem sonu kurundan çevrilmiş tutarı ile arasındaki farkı ifade eder. Çevirimle oluşan kur farkları, diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınan nakit akış riskinden korunma araçlarından doğan farklar hariç, kar veya zararda kayıtlara alınır.

Yabancı para cinsinden olan ve gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, gerçeğe uygun değerlerin tespit edildiği tarihteki kurdan geçerli para birimine çevrilir. Yabancı para cinsinden tarihi maliyetiyle ölçülen parasal olmayan kalemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yeniden çevirimle oluşan kur farkları, diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınan nakit akış riskinden korunma araçlarının etkin olan kısmından doğan farklar hariç, kar veya zararda kayıtlara alınır.

ii) Yabancı operasyonlar

Yabancı operasyonların varlık ve yükümlülükleri, satın alımdan kaynaklanan şerefiye ve gerçeğe uygun değer düzeltmeleri dahil olmak üzere, raporlama tarihindeki döviz kuru ile raporlama para birimine çevrilir. Yabancı operasyonların gelir ve giderleri aylık ortalama döviz kuru ile raporlama para birimine çevrilir.

Yabancı para çevirim farkları diğer kapsamlı gelirler içerisinde kayıtlara alınır ve özkaynaklar altında yabancı para çevirim farklarında sunulur.

Şirket ve bağlı ortaklıkları, TL, Avro, ABD Doları'nı geçerli para birimi olarak kullanmaktadırlar, çünkü bu para birimleri ilgili Şirket ve bağlı ortaklıklarının operasyonlarında önemli ölçüde kullanılmakta veya operasyonları üzerinde önemli etkiye sahip bulunmakta olup, bu şirketlere ilişkin olay ve koşulların ekonomik özünü yansıtmaktadır. Finansal tablolardaki kalemlerin ölçümü için seçilen geçerli para birimi hariç bütün para birimleri yabancı para olarak ele alınmaktadır. Dolayısıyla, geçerli para birimiyle ölçülmemiş olan işlemler ve bakiyeler, ilgili geçerli para birimleri cinsinden yeniden ifade edilmiştir. Grup, konsolide finansal tablolar ve dipnotların sunumu amacıyla raporlama para birimi olarak TL'yi kullanmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.2 Konsolidasyon esasları (devamı)

d) Yabancı para (devamı)

ii) Yabancı operasyonlar (devamı)

Geçmişte yüksek enflasyonlu kabul edilen bir ekonominin (Türkiye) para birimiyle raporlayan bağlı ortaklıkların finansal tabloları, yüksek enflasyonun sona erdiği tarihe kadar raporlama tarihinde geçerli ölçüm birimi cinsinden yeniden ifade edilmiştir. Yukarıda anılan 17 Mart 2005 tarihli karar neticesinde enflasyon muhasebesi uygulamalarının 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla sona erdiği kararlaştırıldığından, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren TL yüksek enflasyonlu olmayan bir ekonomiye ait para birimi olarak değerlendirilmiştir.

Avro / TL ve ABD Doları / TL kurlarındaki senelik değişimler ile yıllık ortalama değişimler aşağıdaki gibidir

	Ortalama kur		Dönem sonu kuru	
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Avro / TL	3,3375	3,0187	3,7099	3,1776
ABD Doları / TL	3,0181	2,7191	3,5192	2,9076

iii) Yurtdışı faaliyetlerindeki net yatırımların riskten korunması

Grup yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımını kredi kullanarak finansal riskten korunma işlemine girmiştir. Parasal kalemler, yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma işlemi ile ilişkilendirildikleri durumda çevirimlerinden ve ödemelerinden doğan kur farkları diğer kapsamlı gelir altına sınıflanır. Diğer kapsamlı gelir tablosuna alınan bu tutarlar, yurtdışı işletme satılana kadar burada takip edilir ve satış anında birikmiş tutarın tamamı kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilir. Diğer kapsamlı gelir altında takip edilen çevirim farkları ile ilişkili vergi etkileri de yine diğer kapsamlı gelir altına sınıflanır.

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi

31 Aralık 2015 finansal tablolarında yapılan sınıflamalar

Grup'un 31 Aralık 2015 tarihinde sonra eren hesap dönemine ait konsolide kar veya zarar tablosunda finansman gelirlerinde gösterilen 2.269.929 TL tutarındaki kur farkı geliri, finansman gideri içerisinde yer alan kur farkı gideri ile netlenmiştir.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide nakit akış tablosunda gerçekleşmemiş yabancı para çevirim farkları olarak gösterilen 97.343 TL tutarındaki kur farkı geliri yabancı para çevirim farklarında; işletme faaliyetlerinde kullanılan net nakit içerisinde gösterilen 12.701 TL tutarındaki diğer finansman ödemeleri de, finansman faaliyetlerinde kullanılan net nakit içerisinde diğer finansman ödemelerinde gösterilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

a) Finansal araçlar

i) Türev olmayan finansal varlıklar

Grup kredi ve alacakları ile mevduatlarını oluşturdukları tarihte kayıtlarına almaktadır. Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dahil diğer bütün finansal varlıklar Grup'un ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Grup, finansal varlık ve yükümlülüklerini, sadece ve sadece, netleştirme için yasal bir hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek veya varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapma niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı finansal tablolarında göstermektedir.

Grup'un türev olmayan finansal varlıkları krediler ve alacaklar, nakit ve nakit benzerleri ve finansal yatırımlardan oluşmaktadır.

Krediler ve alacaklar

Krediler ve alacaklar aktif piyasada kayıtlı olmayan, sabit veya değişken ödemeli finansal varlıklardır. Bu tür varlıklar başlangıçta gerçeğe uygun değerleri ile direk ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin eklenmesiyle muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben krediler ve alacaklar gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek gösterilmektedir.

Krediler ve alacaklar genel olarak nakit ve nakit benzerleri, ticari ve diğer alacaklar ve ilişkili taraflardan alacaklardan oluşmaktadır.

Ticari alacaklar, bir hasılat unsurunun tamamına veya bir kısmına ilişkin olarak finansal tablolara alınan müşterilerden olan alacaklardır. Diğer alacaklar ise, ticari alacaklar ile finansal yatırımlar dışında kalan alacaklardır.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, gerçeğe uygun değerlerinde değişim riskinin çok az olduğu, nakit bakiyeler ve alındığı gün vadesi üç ay veya daha kısa süreli mevduat hesaplarından oluşur ve Grup tarafından kısa vadeli yükümlülüklerin finansmanı için kullanılır.

Nakit ve nakit benzerleri, nakit, banka mevduatları ve diğer nakit ve nakit benzerlerini kapsar.

Proje ve rezerv hesaplarından oluşan kullanımı kısıtlı banka bakiyeleri ise diğer dönen varlıklar içerisinde gösterilmektedir. Proje ve rezerv hesaplarının kullanımı finansal sözleşmelere göre ödünç verenin rızasına bağlıdır.

Finansal gelir ve giderlerin muhasebeleştirilmesi Dipnot 2.4 (o)'da anlatılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

Finansal yatırımlar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Şirket, Cetel Telekom İletişim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Cetel)'ndeki %20 oranındaki hissesini konsolide finansal tablolarda finansal yatırım olarak sınıflandırmıştır. 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Grup, Cetel'de önemli etkisinin bulunmaması nedeniyle, Cetel'deki iştirak payını eğer varsa değer düşüklüğünü de indirgedikten sonra konsolide finansal tablolarda maliyet değerinden taşımaktadır ve konsolide finansal tablolarda finansal yatırım olarak muhasebeleşirmektedir.

ii) Türev olmayan finansal yükümlülükler

Grup borçlanma senetlerini ve sermaye benzeri yükümlülüklerini oluştukları tarih itibarıyla muhasebeleşirmektedir. Bütün diğer finansal yükümlülükler, ilk olarak Grup'un ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Sözleşmeye dayalı yükümlülüklerinin yerine getirildiği, iptal veya feshedildiği durumlarda; Grup, söz konusu finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır.

Grup, türev olmayan finansal yükümlülüklerini diğer finansal yükümlülükler kategorisine sınıflamaktadır. Bu tür finansal yükümlülükler, ilk olarak, gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin çıkarılmasıyla muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben finansal yükümlülükler, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden gösterilmektedir.

Diğer finansal yükümlülükler finansal borçlar, ihraç edilmiş senetler, ticari ve diğer borçlardan ve ilişkili taraflara borçlardan oluşmaktadır.

Ticari borçlar, üçüncü kişilere tedarikçi sıfatları dolayısıyla oluşan borçlardır. Diğer borçlar, tedarikçi veya müşteri sıfatı taşımayan taraflarla olan işlemlerden kaynaklanan, ticari borçlar dışında kalan ve finansman faaliyetlerinden kaynaklanmayan borçlardır.

Grup finansal varlık ve yükümlülüklerini, sadece ve sadece, netleştirme için yasal hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek ya da varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapmak konusunda niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı finansal tablolarında göstermektedir.

Eğer bir finansal araç Grup'un bir parçası üzerinde nakit çıkışı, herhangi bir varlık çıkışı veya başka bir finansal araç çıkışına sebebiyet veriyorsa, bu finansal araç finansal yükümlülük olarak sınıflandırılır. Finansal araç ancak aşağıdaki koşulları içeriyorsa, bir sermaye aracı olarak tanımlanabilir:

a) Başka bir işletmeye nakit veya bir başka finansal varlık vermeyi öngören bir sözleşmeye dayalı yükümlülük taşımıyorsa veya işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin aleyhinde olacak şekilde karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı yükümlülük taşımıyorsa,

b) Finansal aracın, Grup'un sermaye araçları ile gerçekleşmesi veya gerçekleşecek olması durumunda, Grup'a çeşitli sayıda sermaye devrini gerektiren türev finansal araç tanımına girmeyen ya da Grup'un sabit miktardaki nakit değişimini veya sabit tutarda sermaye aracının değişimini içeren türev finansal araç olması durumunda.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

iii) Sermaye

Adi pay senetleri özkaynak olarak sınıflanır. Adi hisse senetleri ihracı ile doğrudan ilişkilendirilebilen ek maliyetler, vergi etkisi düşüldükten sonra özkaynaklarda azalış olarak muhasebeleştirir.

iv) Türev finansal araçlar

Grup, yabancı para ve faiz oranı risklerinden korunmak amacıyla türev finansal araçlar kullanmaktadır.

Grup'un girmiş olduğu faiz takası sözleşmelerinin gerçeğe uygun değeri, piyasada gözlemlenebilir verilere dayanan değerlendirme yöntemleri kullanılmak suretiyle belirlenmektedir.

Finansal riskten korunma muhasebesi kapsamında, muhasebeleştirilmiş bir varlık veya yükümlülüğe ya da gerçekleşme ihtimali yüksek tahmini bir işleme veya yabancı para riski taşıyan muhasebeleştirilmemiş bir şirket taahhüdüne ilişkin belirli bir riskle ilişkilendirilebilen nakit akışı değişikliklerinden korunmak için gerçekleştirilen türev işlemler nakit akış riskinden korunma amaçlı finansal araç olarak sınıflanır.

Finansal riskten korunma işleminin başlangıcında, işletme finansal riskten korunma işleminde bulunmasına neden olan risk yönetimi hedef ve stratejisini tanımlar ve finansal riskten korunma ilişkisini belgeler. Anılan belgelendirme, finansal riskten korunma aracının belirlenmesi, finansal riskten korunma konusu varlık ya da işlemi, korunulan finansal riskin yapısını ve işletmenin ilgili finansal riskten korunma aracının varlığın gerçeğe uygun değerinde veya nakit akışlarında meydana gelen ve korunulan finansal riskle ilişkilendirilebilen değişiklikleri dengelemedeki etkinliğini nasıl değerlendireceğini içerir. Finansal riskten korunma işleminin, korunulan risk ile ilişkilendirilebilen gerçeğe uygun değerdeki veya nakit akışlarındaki değişiklikleri dengelemede oldukça etkin olması beklenir. Finansal riskten korunma işlemi tanımlandığı tüm finansal raporlama dönemleri boyunca sürekli olarak gerçekten etkin olduğunun tespiti için değerlendirilir ve belgelendirilmiş risk yönetim stratejisi ile tutarlı olması beklenir.

Grup, riskten korunmanın ilk kayıt tarihinde ve devam eden süreç içerisinde, riskten korunma metodunun ilgili araçların metodun uygulandığı süreçteki beklenen gerçeğe uygun değerlerindeki veya nakit akımlarındaki değişiklikler üzerinde etkinliğini veya her bir metodun gerçekleşen sonuçlarındaki etkinliğinin %80-%125 aralığında olup olmadığını ölçer.

Tahmini işlemle ilgili nakit akış riskinden korunmada işlemin gerçekleşme ihtimalinin yüksek olması ve nihai olarak raporlanan net karı etkileyecek nakit akış varyasyonlarına açık olma durumunda olması gerekir.

Türev finansal araçlar ilk olarak gerçeğe uygun değerleriyle kayıtlara alınır ve türevlere atfolunan ilgili işlem maliyetleri oluştuğu tarihte kar veya zarar olarak kaydedilir. İlk kayıtlara alınmalarını müteakiben, türevler gerçeğe uygun değerleriyle ölçülür ve oluşan değişimler aşağıdaki şekilde muhasebeleştirilir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

iv) Türev finansal araçlar (devamı)

Nakit akış riskinden korunma

Bir türev aracı kayıtlara alınmış bir varlığı, yükümlülüğü veya karı / (zararı) etkileyecek gerçekleşme ihtimali yüksek tahmini işlemle ilgili belirli bir riskin nakit akışlardaki çeşitliliğinin riskinden korunma aracı olarak tasarlandığında; türev aracının gerçeğe uygun değerindeki değişikliğin etkin kısmı diğer kapsamlı gelir içerisinde muhasebeleştirilir ve özsermaye altında riskten korunma rezervlerinde gösterilir.

Diğer kapsamlı gelir içerisinde muhasebeleştirilen tutarın buradan çıkarılıp kar veya zarara dahil olması, riskten korunan nakit akışlarının kar veya zarar riskten korunan araçla kapsamlı gelir tablosundaki aynı hesap kaleminde etkilediği dönemde gerçekleşir. Türevin gerçeğe uygun değerindeki etkin olmayan kısım doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Riskten korunma araçları, riskten korunma muhasebesi kistaslarına artık uymuyorsa, vadesi geçmiş veya satılmışsa, sona erdirildiyse veya kullanıldıysa, riskten korunma muhasebesi ileriye yönelik olarak durdurulur. Önceden diğer kapsamlı gelir içerisinde kaydedilen ve özkaynaklar altında finansal riskten korunma fonu içerisinde gösterilen birikmiş kar veya zararlar tahmini işlemin gerçekleşmesine kadar orada tutulur. Eğer riskten korunmaya konu olan araç finansal olmayan bir varlıksa, diğer kapsamlı gelire kaydedilen tutar ilgili varlık kayıtlara alındığında varlığın kayıtlı değerine transfer edilir. Tahmini işlemin gerçekleşmesi beklenmiyorsa, diğer kapsamlı gelire kaydedilen tutar hemen kar veya zararda kayıtlara alınır. Diğer durumlarda ise özkaynaklarda kayıtlara alınan tutar, riskten korunmaya konu olan kalem kar veya zararı etkilediğinde kar veya zarara transfer edilir.

b) Maddi duran varlıklar

i) Muhasebeleştirme ve ölçme

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri indirildikten sonraki tutarları üzerinden gösterilmektedirler. Grup, mali tablolarını TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardına göre ilk defa hazırlarken 1 Ocak 2000 tarihinden önce edinilen maddi duran varlıkların, ilk edinim tarihi ve bedellerine dair yeterli bilgi bulunmamasından ötürü, 1 Ocak 2000 tarihi itibarıyla var olan maddi duran varlıklarını varsayılan maliyet yöntemiyle değerlemeyi tercih etmiştir. Bina ve arazilerin 1 Ocak 2000 tarihindeki varsayılan maliyet değerleri, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından lisanslı üç değerlendirme şirketi tarafından belirlenmiştir. Şebeke ekipmanı ve araçların değerlemesi ise Detecon International GmbH (Deutsche Telecom AG'nin bir bağlı ortaklığı) tarafından yapılmıştır. Varsayılan maliyetlerin baz olarak alındığı maddi duran varlıklar dışında kalan varlıkların ilk edinim maliyetleri ise alım fiyatına, gümrük vergilerinin, iade alınmayacak olan alım vergilerinin ve maddi duran varlıklar kullanılır hale ve kullanım yerine getirene kadar katılan, maddi duran varlıklarla direkt ilişkilendirilebilen maliyetler eklenerek bulunmuştur. Varsayılan maliyet yöntemiyle veya ilk edinim maliyeti ile kayda alınan maddi duran varlıklar TMS 29 standardı kapsamında 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyona göre düzeltmeye tabi tutulmuştur.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

b) Maddi duran varlıklar (devamı)

i) Muhasebeleştirme ve ölçme (devamı)

Maliyet ilgili varlığın iktisabıyla doğrudan ilişkili harcamaları ifade etmektedir. Grup tarafından inşa edilen varlıkların maliyeti, malzeme maliyeti, işçilik ve o varlığı Grup'un kullanımına hazır hale gelmesiyle doğrudan ilişkili maliyetleri ve parçaların sökümü, yer değiştirmesi ve üzerinde buldukları alanın eski haline getirilmesine ilişkin maliyetleri içermektedir. İlgili ekipmanın kullanılabilmesiyle ilgili satın alınan yazılım, o ekipmanın parçası olarak aktifleştirilir. Maddi duran varlıkları oluşturan kalemler farklı ekonomik ömürlere sahipler ise maddi duran varlıkların ayrı kalemleri (temel bileşenler) olarak muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasıyla ilgili kazanç veya kayıplar, elden çıkarma tutarı ile varlığın kayıtlı değerinin karşılaştırılması ile belirlenir ve konsolide kapsamlı gelir tablosunda, "yatırım faaliyetlerden gelirler / (giderler)" altında kayıtlara alınır.

ii) Sonradan ortaya çıkan giderler

Maddi duran varlıkların herhangi bir parçasını değiştirmekten dolayı oluşan ve araştırma ve bakım onarım maliyetlerini de içeren giderler söz konusu maddi duran varlığın gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Değişen parçaların kayıtlı değerleri kayıtlardan çıkarılır. Diğer tüm giderler oluştuğunda, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

iii) Amortisman

Maddi duran varlıklar, varlıkların tahmin edilen faydalı ömürlerine göre satın alma tarihi veya kurulma tarihleri esas alınarak eşit tutarlı, doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak tahmini artık değerleri düşüldükten sonra amortisman tabi tutulmakta ve kar veya zarara kaydedilmektedir. Arazi ve arsalar, amortisman tabi değildir.

Maddi duran varlıkların ekonomik ömürleri aşağıdaki gibidir:

Maddi Duran Varlık	Ekonomik ömür (yıl)
Binalar	21-50 yıl
Harici tesisler	5-21 yıl
İletim cihazları	5-21 yıl
Santral ekipmanları	5-8 yıl
Data ağları	3-10 yıl
Taşıtlar	5 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-5 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	2-8 yıl

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

b) Maddi duran varlıklar (devamı)

iii) Amortisman (devamı)

Şirket'e ait maddi duran varlıkların ekonomik ömürleri imtiyaz anlaşmasının süresi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında Şirket'in 2016 alımları için ekonomik ömür en fazla 10 yıldır.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrünün veya söz konusu kiralama süresinin kısa olanı üzerinden Grup'un sahip olduğu maddi duran varlıkları ile benzer şekilde amortismanına tabi tutulur.

c) Maddi olmayan duran varlıklar

i) Şerefiye

Bağlı ortaklık edinimlerinden doğan şerefiye, maddi olmayan duran varlıklar içerisinde gösterilir. Grup satın alma tarihindeki şerefiyeyi aşağıdaki şekilde ölçmektedir:

- Satın alma bedelinin gerçeğe uygun değeri; artı
- İşletme birleşmelerinde edinilen işletme üzerindeki kontrol gücü olmayan payların kayıtlı değeri, artı
- Eğer işletme birleşmesi birden çok seferde gerçekleştiriliyorsa edinen işletmenin daha önceden elde tuttuğu edinilen işletmedeki özkaynak payının birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri; eksi
- Tanımlanabilir edinilen varlık ve varsayılan yükümlülüklerin muhasebeleştirilen net değeri (genelde gerçeğe uygun değeri).

Eğer yapılan değerlemede negatif bir sonuca ulaşırsa, pazarlık satın alımı doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir. Satın alma bedeli var olan ilişkilerin kurulmasıyla ilgili tutarları içermez. Bu tutarlar genelde kar veya zararda muhasebeleştirilir. İşletme birleşmesiyle bağlantılı olarak Grup'un katlandığı, borçlanma senetleri veya hisse senedine dayalı menkul kıymetler ihraçlarıyla ilişkili giderler dışındaki işlem maliyetleri tahakkuk ettiğinde giderleştirilir.

Sonraki ölçüm

Şerefiye, maliyet değerinden kalıcı değer kayıpları düşülerek ölçülür.

ii) Diğer maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar ilk olarak maliyet bedelleri üzerinden kayıtlara alınmaktadır. Varlıkların ilk kez kayıtlara alınmalarının ardından, maddi olmayan duran varlıklar maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer kayıpları düşülerek gösterilmektedir. Grup içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar, aktifleştirilebilen geliştirme maliyetleri dışında, gerçekleştikleri dönemde giderleştirilmektedir.

Maddi olmayan duran varlıkların ekonomik ömürleri belirli süreli ya da belirsiz olabilmektedir. Konsolide finansal tablolarda, Grup'un ekonomik ömrü belirsiz olan maddi olmayan duran varlığı bulunmamaktadır. Belirli ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar, normal itfa yöntemi kullanılarak ekonomik ömürleri ile imtiyaz sözleşmesi süresinin kısa olanı süresince itfa edilmektedirler. Değer düşüklüğü belirtilerine rastlandığı durumlarda varlıklar değer kaybı için yeniden gözden geçirilmektedir. İtfa süresi ve yöntemi en azından her mali yıl sonunda incelemeye tabi tutulmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

c) Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

ii) Diğer maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

İtfa süresi ya da metodu, öngörülen ekonomik ömürdeki veya varlıklardan gelecekte elde edilecek faydaların tüketim şablonundaki değişiklikler doğrultusunda değiştirilmekte ve söz konusu değişiklik muhasebe tahminlerinde değişiklik olarak değerlendirilmektedir. Belirli ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar için hesaplanan itfa payı giderleri konsolide kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Maddi olmayan duran varlıkların itfa süreleri 3 ile 25 yıl arasındadır. Maddi olmayan duran varlıkların geriye kalan ekonomik ömürleri imtiyaz sözleşmesi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında 2016 alımları için ekonomik ömür en fazla 10 yıldır.

iii) Araştırma ve geliştirme

Araştırma harcamaları gerçekleştiğinde gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Geliştirmeden kaynaklanan harcamalar ise aşağıdaki koşulların varlığı halinde maddi olmayan duran varlık olarak kayda alınmaktadır. Maddi olmayan duran varlığın kullanıma veya satışa hazır hale gelebilmesi için tamamlanmasının teknik olarak mümkün olması, maddi olmayan duran varlığı tamamlama ve bu varlığı kullanma veya satma niyetinin bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel gelecek ekonomik faydayı nasıl sağlayacağını belirli olması, geliştirme safhasını tamamlamak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması ve geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması durumunda maddi olmayan duran varlık kaydedilir.

Geliştirme süresince varlığın değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığının tespiti için dönemsel olarak değer düşüklüğü testi yapılır. Geliştirme maliyetleri, ilk kayda alınışın ardından, maliyetinden, tüm birikmiş itfa ve değer düşüklüğü zararları düşülmüş olarak izlenir. Varlığın itfası geliştiriminin tamamlanması ve varlığın kullanıma hazır hale gelmesiyle başlamaktadır. Varlığın itfası varlıktan beklenen fayda süresinde yapılmaktadır. Kullanıma hazır hale gelmemiş varlıklarda olası değer düşüklüğünü belirlemek için, periyodik olarak değer düşüklüğü testi yapılmaktadır.

d) Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya sermaye kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup, ilk olarak maliyet bedeline alım işlemiyle direkt ilişkili maliyetler eklenerek ölçülmektedir. Defter değeri, maliyete eklenme prensiplerinin oluşması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkulün bir parçasının değiştirilmesi için katlanılan maliyeti de kapsamaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin hizmet sağlamasına ilişkin olarak yapılan günlük harcamalar bu değer içinde yer almamaktadır. Grup, mali tablolarını UMS 29 standardına göre ilk defa hazırlarken, 1 Ocak 2000 tarihi itibarıyla mevcut olan yatırım amaçlı gayrimenkullerine ilişkin sağlıklı alım tarihi bilgileri ve tutarları bulunmaması nedeniyle bu tarihteki yatırım amaçlı gayrimenkullerini, varsayılan maliyet yöntemiyle değerlemiş ve tespit edilen bu değerleri 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyona göre düzeltmeye tabi tutmuştur.

Gayrimenkullerin kullanım amacı değiştiği takdirde yatırım amaçlı gayrimenkullerle maddi duran varlıklar hesap grupları arasında transfer yapılmaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin elden çıkarılması durumunda satış gelirleri ile net defter değeri arasındaki fark konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

d) Yatırım amaçlı gayrimenkuller (devamı)

SPK tarafından lisanslı bağımsız değerlendirme şirketleri tarafından yatırım amaçlı gayrimenkullerin 1 Ocak 2000 tarihindeki piyasa değerleri belirlenmiştir. Kayıtlara ilk alınışlarından sonra yatırım amaçlı gayrimenkuller, maliyetlerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer kayıpları düşülerek gösterilmektedirler.

Arsa dışındaki yatırım amaçlı gayrimenkuller öngörülen ekonomik ömürleri üzerinden normal amortismanla tabi tutulmaktadır. Şirket'e ait binalar için bu kapsamda uygulanan amortisman süresi 15 ile 50 yıl arasındadır (İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında 2016 alımları için ekonomik ömür en fazla 10 yıldır).

e) Satış amacıyla elde tutulan varlıklar

Grup, maddi duran varlığın defter değerinin sürdürülmekte olan kullanımdan ziyade satış işlemi vasıtası ile geri kazanılacak olması durumunda söz konusu maddi duran varlığı (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubunu) satış amaçlı olarak sınıflandırmaktadır. Bu durumun geçerli olabilmesi için; ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) bu tür varlıkların satışında sıkça rastlanan ve alışılmış koşullar çerçevesinde derhal satılabilecek durumda olması ve satış olasılığının yüksek olması gerekmektedir. Satış olasılığının yüksek olması için; yönetim kademesi tarafından varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışına ilişkin bir plan yapılmış ve alıcıların tespiti ile planın tamamlanmasına yönelik aktif bir program başlatılmış olması gerekmektedir. Ayrıca, varlık (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubu) gerçeğe uygun değerleriyle uyumlu bir fiyat ile aktif olarak pazarlanıyor olmalıdır. Ayrıca satışın, sınıflandırılma tarihinden itibaren bir yıl içerisinde tamamlanmış bir satış olarak muhasebeleştirilmesinin beklenmesi ve planı tamamlamak için gerekli işlemlerin, planda önemli değişiklikler yapılması veya planın iptal edilmesi ihtimalinin düşük olduğunu göstermesi gerekmektedir.

Satış amacıyla elde tutulan varlıkların satışının tamamlanmasının Grup'un kontrolünde olmayan sebeplerden dolayı ertelenmesi halinde, Grup aktif satış planının devam etmesi durumunda söz konusu varlıkları satış amacıyla elde tutulan varlık olarak sınıflamaya devam etmektedir.

Grup, satış amacıyla elde tutulan varlıkları, taşınan maliyet değeri veya net gerçekleşebilir değerinden düşük olanı ile değerlemiştir. Grup, satış amacıyla elde tutulan varlık olarak sınıfladığı maddi duran varlıkları amortismanla tabi tutmamaktadır ve varlıkların satışından doğan kar veya zarar yatırım faaliyetlerinden gelir/gider hesaplarına kaydedilmektedir.

f) Kiralama işlemleri

i) Kiralayan durumunda Grup

Operasyonel kiralama gelirleri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem kullanılarak eşit tutarlarda kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Kiraya verme işleminin müzakere edilmesi ve gerçekleşmesi için başlangıç aşamasında katlanılan doğrudan maliyetler de kiraya verilen varlığın maliyetine dahil edilir ve doğrusal yöntem ile kira süresi boyunca itfa edilir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

f) Kiralama işlemleri (devamı)

ii) Kiracı durumunda Grup

Mülkiyete ait risk ve faydanın tamamının kiracıya devir edildiği kiralama işlemi, finansal kiralama olarak sınıflandırılır. Diğer bütün kiralamalar operasyonel kiralama olarak sınıflanır. Finansal kiralama yolu ile elde edilen varlıklar, varlığın kiralama tarihindeki gerçeğe uygun değerleri ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak kayıtlara alınmaktadır. Kiralama ile ilgili yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir. Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlüğündeki azalışı sağlayan anapara ödemesi olarak ayrıştırılır ve böylelikle borcun geri kalan anapara bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanır. Finansman giderleri konsolide kar veya zarar tablosunda yansıtılır.

Operasyonel kiralama sözleşmesinden kaynaklanan kira borçları kiralama dönemi boyunca konsolide kar veya zarar tablosunda eşit tutarlarda gider olarak kaydedilir. Operasyonel kiralamaya teşvik amacıyla elde edilen ve edilecek faydalar da aynı şekilde eşit tutarlarda operasyonel kiralama dönemi boyunca kar veya zarar tablosuna yansıtılır.

g) Stoklar

Stoklar, maliyet değeri ve net gerçekleştirilebilir değerin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stokların maliyetini oluşturan unsurlar alım maliyeti ve ilgili durumlarda stokları mevcut durum ve konumuna getirmek için katlanılan giderleri kapsamaktadır. Maliyet, ağırlıklı ortalama yöntemine göre hesaplanmaktadır. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından satış gerçekleştirilmek için gerekli tahmini pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinin toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

Set üstü kutular ve modemler aboneler tarafından kullanılmaya başlandığı anda stoklardan maddi duran varlıklara transfer edilir.

İçerik stoku

Lisans anlaşmaları ve bu anlaşmalardan doğan yükümlülükler çerçevesinde elde edilen film, dizi vb. içerik stokları, bir lisans anlaşması uygulandığı ya da lisans süresinin başladığı andaki sözleşme değerinden kaydedilir. Maliyetler lisans süresi ya da lisans süresi boyunca yayınlanma adedine dayanılarak amortismanına tabi tutulur. İçerik stoku geleceğe yönelik program değeri taşııyorsa ve artık kullanılmıyacaksa, bu stokların amortismanına tabi tutulmayan kısmı silinir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

h) Varlıklarda değer düşüklüğü

i) Finansal varlıklar

Her bir raporlama tarihi itibarıyla, Grup, bir varlığın değer düşüklüğüne uğramış olabileceğini gösteren herhangi bir belirtinin bulunup bulunmadığını değerlendirir. İtfa edilmiş maliyetinden gösterilen kredi ve alacaklarda veya vadeye kadar elde tutulacak yatırımlarda değer düşüklüğü zararın meydana geldiğine ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda, ilgili zararın tutarı, gelecekteki tahmini nakit akışlarının (henüz oluşmamış gelecekteki kredi zararları hariç) finansal varlığın orijinal faiz oranı (diğer bir ifadeyle, ilk muhasebeleştirme sırasında hesaplanan etkin faiz oranı) üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki fark olarak ölçülür. Varlığın defter değeri, doğrudan veya bir karşılık hesabı kullanılmak suretiyle azaltılır. İlgili zarar tutarı kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Daha sonraki bir dönemde, değer düşüklüğü zararı miktarının azalması ve söz konusu azalmanın değer düşüklüğü zararı muhasebeleştirildikten sonra meydana gelen bir olay ile tarafsız bir şekilde ilişkilendirilebilmesi durumunda (borçlunun kredi derecesinde iyileşme yaşanması gibi), daha önce muhasebeleştirilmiş bulunan değer düşüklüğü zararı doğrudan doğruya veya bir karşılık hesabı aracılığıyla iptal edilir. İptal işlemi, ilgili finansal varlığın defter değerinin, değer düşüklüğünün muhasebeleştirilmemiş olması durumunda değer düşüklüğünün iptal edildiği söz konusu tarih itibarıyla oluşacak olan itfa edilmiş değerinden fazla olmasına sebep olmaz. İptal edilen tutar, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Vadesi geçmiş tahsil imkanı bulunmayan finansal varlıklara değer düşüklüğü karşılığı ayrılmaktadır. Ayrıca, vadesi gelmemiş ticari alacaklar için belirlenen kriterler doğrultusunda portföy karşılığı ayrılmaktadır. Değer düşüklükleri tahsil imkanının olmayacağı durumlarda kayıtlardan çıkartılmaktadır.

ii) Finansal olmayan varlıklar

Maddi ve maddi olmayan varlıklar

Grup, her bilanço döneminde maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer kaybına ilişkin bir gösterge olup olmadığını değerlendirmektedir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilmektedir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanmaktadır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Kullanımdaki değer tespiti için, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değeri ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilmektedir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının, defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilmektedir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

h) Varlıklarda değer düşüklüğü

ii) Finansal olmayan varlıklar (devamı)

Maddi ve maddi olmayan varlıklar (devamı)

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün mali tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismanına tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Şerefiye

Şerefiye yıllık olarak veya bir değer düşüklüğü oluşabilme olasılığı var ise daha sık olarak değer düşüklüğü açısından gözden geçirilir. Geri kazanılabilir değerlerin kayıtlarda taşınan değerden az olması durumunda, konsolide kar veya zarar tablosunda değer düşüklüğü oluşur.

Değer düşüklüğünün testi için, satın alma sırasında ortaya çıkan şerefiye, satın alma sonrasında ortaya çıkacak faydadan yararlanması beklenen nakit yaratan birimler veya gruplar arasında, bu grupların diğer varlıkları veya yükümlülükleri içerip içermediğine bakılmaksızın dağıtılır. Şerefiyenin dağıtıldığı birim ve gruplar, yönetsel amaçlar için şerefiyenin izlenildiği en küçük birim veya grubu temsil eder.

Değer düşüklüğüne şerefiye ile bağlantısı olan nakit yaratan birimlerin veya grubun geri kazanılabilir değerinin değerlendirilmesiyle karar verilir. Eğer nakit yaratan birimin geri kazanılabilir değeri o birime bağlı tüm nakit yaratan birimlerin tutarından az ise, değer düşüklüğü zararı oluşur. Şerefiyeye ilişkin değer düşüklüğü gelecek dönemlerde ters çevrilmez.

i) Kıdem tazminatı karşılığı

Önceden belirlenmiş katkı paylı emeklilik planları için yapılan ödemeler, katkı payının ilişkilendirildiği dönemde giderleştirilir. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan ödemeler de önceden belirlenmiş katkı paylı emeklilik planları için yapılan ödemeler gibi değerlendirilir ki; Grup'un yükümlülükleri, katkı paylı emeklilik planlarındakine benzerlik gösterir. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan ödemeler zorunludur. Grup'un bu ödemeleri yaptıktan sonra, başka bir ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Katkı payları hizmetin sağlandığı dönemde çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalara ilişkin giderler olarak kayıtlara alınır.

Tanımlanan fayda planları ve diğer çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydaları sağlamaktan doğan maliyetler her bilanço tarihinde yapılan aktüeryal değerlendirmelerle, öngörülen yükümlülük yöntemi kullanılarak belirlenir. Şirket geçmiş dönem hizmet maliyetini aşağıdaki tarihlerden erken olanında gider olarak muhasebeleştirir:

- Plandaki değişikliğin veya küçülmenin gerçekleştiği tarih ve
- İlgili yeniden yapılandırma maliyetlerinin (bakınız TMS 37) veya iş ilişkisinin sona erdirilmesinden dolayı sağlanan faydaların muhasebeleştirildiği tarih.

Bilançodaki çalışanlara sağlanan kıdem tazminatı karşılığı, geçmiş hizmet maliyeti için düzeltmeye tabi tutulmuş tanımlanan fayda planlarının bugünkü değerini göstermektedir. Tanımlanan fayda planları için kaynak gereksinimi yoktur. Aktüeryal kazanç ve kayıplar konsolide diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

j) Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesinin ve ekonomik fayda getiren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarlarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebilmesi durumunda konsolide finansal tablolarda bu yükümlülükler için karşılık ayrılır. Karşılıklar, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahmine göre hesaplanır ve etkisinin önemli olduğu durumlarda bugünkü değerine indirmek için iskonto edilir.

k) Şarta bağlı yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve ifası halinde ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkışına veya girişine neden olacak mevcut varlık veya yükümlülük olarak tanımlanmaktadır.

Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin uzak olduğu durumlar hariç, finansal tablo dipnotlarında açıklanır. Kaynak aktarımını gerektiren durumun muhtemel olması halinde ise şarta bağlı yükümlülükler mali tablolara yansıtılır.

Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin muhtemel hale gelmesi halinde, şarta bağlı varlıkla ilgili olarak finansal tablo dipnotlarında açıklama yapılır. Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin kesinleşmesi durumunda, söz konusu varlık ve bununla ilgili gelir değişikliğinin olduğu tarihte finansal tablolara alınır.

l) İlişkili taraflar

- a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda Şirket ile ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,
  - (i) Şirket üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
  - (ii) Şirket üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
  - (iii) Şirket veya Şirket'in bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.
- b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme Şirket ile ilişkili sayılır:
  - (i) İşletme ve Şirket'in aynı grubun üyesi olması halinde,
  - (ii) İşletme'nin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde,
  - (iii) her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde,
  - (iv) işletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde,
  - (v) İşletme'nin, Şirket'in ya da Şirket ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde (Şirket'in kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de Şirket ile ilişkilidir),
  - (vi) İşletme'nin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde,
  - (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

m) Hasılat

Satışlar, ürünün ve hizmetin teslimi, ürün ve hizmetle ilgili risk ve fayda transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup'a aktarılmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır.

Gelirler, alınan veya alınacak olan bedelin gerçeğe uygun değeri ile ölçülebilen ve işin normal akışı içinde mal ve hizmet satışına ilişkin indirimler ve satış ile ilgili vergiler düşüldükten sonra kalan tutarı ifade eder. Hizmet gelirleri hizmetin verildiği dönemde gelir kaydedilmektedir.

i) Sabit ses gelirleri

Şebeke erişimi, lokal kullanım, yerel ve uluslararası uzun mesafe erişimleri, altyapı kiralamaları gibi telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelirler, hizmet sağlandığı zaman tahakkuk ettirilir. Bağlantı ücretleri, bağlantı maliyetlerinin bağlantı gelirlerini aşması nedeniyle anında gelir olarak kaydedilir aksi halde hizmet süresince gelir kaydedilir. Bağlantı maliyetleri de anında gider olarak kaydedilir. Vazgeçilemez kullanım hakkı satış gelirleri sözleşme dönemlerine yayılarak muhasebeleştirilmektedir.

ii) GSM gelirleri

GSM telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelirler, iletilen ve alınan trafik gelirlerinden, uluslararası dolaşım hizmetlerinden sağlanan gelirlerden, katma değerli hizmetlerden sağlanan gelirlerden ve hizmetin verildiği anda gelir kaydedildiği aylık ücretlerden oluşmaktadır. Peşin ödenen konuşma ücretleri distribütörlere satılan ön ödemeli kart ile nakit olarak tahsil edilmektedir. Söz konusu durumda Grup, aboneler hizmeti kullanıncaya kadar gelir kaydetmemekte ve konsolide finansal tablolara ertelenmiş gelir olarak yansıtmaktadır.

Grup, içerik gelirlerini Grup ile katma değer hizmet sağlayıcıları arasında imzalanan anlaşmalara göre kaydetmektedir. Grup'un ana hizmet sağlayıcısı olmasından dolayı, abonelerden elde edilen gelirler brüt olarak gösterilmekte, içerik sağlayıcılarına ödediği kısım ise faaliyet giderlerine yansıtılmaktadır.

iii) Ekipman satış gelirleri

Telefon cihazı, modem ve diğer şebeke ekipmanlarının satışından elde edilen gelirler, ekipmanların müşterilere teslim edilmesiyle gelir kaydedilmektedir.

Kampanyalar kapsamında diğer telekomünikasyon hizmetleri ile telefon cihazları ve modemler beraber fiyatlandırılarak da satılabilmektedir. Bu durumda kampanya kapsamında müşteriye sunulan her unsur, gerçeğe uygun değerlerinin bulunması ve her birinin hasılat unsurlarının gerçekleşmiş olması şartıyla ayrı ayrı muhasebeleştirilirler. Kampanya kapsamında elde edilen toplam bedel, kampanya içindeki unsurların gerçeğe uygun değerleri oranında ürün ve hizmetlere dağıtılarak hasılat kaydedilir. Teslim edilen ürüne atfolunan hasılat tutarı diğer ürünün teslimatına bağlı olmayan bedelin toplam tutarı ile sınırlandırılmıştır. Bu kapsamda oluşan ekipman gelirleri diğer gelirler hesabı içinde gösterilmektedir. Ürün ve hizmetlerin maliyeti, ilgili hasılat kaydedildiği anda gider olarak kaydedilir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

m) Hasılat (devamı)

iv) TV gelirleri

TV abonelik gelirleri sözleşmelere dayalı abonelere aylık olarak yansıtılır. Hasılat, dönemsel faturalama sürecinin bir parçası olarak hizmet verildiği anda faturalanır ve kayıtlara alınır. İzle ve öde gelirleri, olay, film, ya da futbol maçı izlendiğinde muhasebeleştirilir. Reklam geliri reklamlar yayınlandığında muhasebeleştirilir.

n) Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve yatırım faaliyetlerinden giderler

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, sabit kıymet ve hurda satışlarından elde edilen gelirleri içerir. Yatırım faaliyetlerinden giderler, sabit kıymet satışlarıyla oluşan giderleri içerir.

o) Finansman gelirleri ve finansman giderleri

Finansman gelirleri faiz gelirleri, kur farkı gelirleri ve kar veya zararda muhasebeleştirilen türev enstrümanlarından kazançları içerir. Faiz geliri, etkin faiz yöntemi kullanılarak tahakkuk esasına göre kar veya zarar içerisinde muhasebeleştirilir.

Finansal giderler, banka kredilerinin faiz giderleri, kredi işlem maliyetlerini, tahvillerin kupon ödemelerini, finansal varlıklarla (ticari alacaklar dışındaki) ilgili muhasebeleştirilen değer düşüklüklerini ve kar veya zararda muhasebeleştirilen türev finansal riskten korunma araçlarının etkin olmayan kısımlarının kayıpları içerir. Bir varlığın iktisabı, inşaatı ya da üretimi ile doğrudan ilişkilendirilemeyen borçlanma maliyetleri etkin faiz oranı kullanılarak kar veya zarar içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

Ticari işlemlere ilişkin reeskont, faiz gelir/giderleri ve kur farkı gelir/giderleri, esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderlerde muhasebeleştirilmektedir.

p) Pay başına kazanç

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net dönem karının ilgili dönem içerisinde piyasada mevcut bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

r) Vergiler

Vergi gideri, dönem vergisi ve ertelenmiş vergi toplamından oluşur. Dönem vergisi ve ertelenmiş vergi işletme birleşmeleri veya doğrudan özkaynaklar veya diğer kapsamlı gelir ile ilişkilendirilenler dışında kar veya zararda muhasebeleştirilir.

i) Dönem vergisi

Dönem vergisi, raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanan cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir. Ödenecek cari vergi tutarları, aynı vergi otoritesine ödenmiş veya ödenecek olması durumunda peşin ödenen vergi tutarlarıyla netleştirilmektedir.

Türkiye'de vergi mevzuatı, ana ve bağlı ortaklıkların konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

r) Vergiler (devamı)

ii) Ertelenmiş vergi

Ertelenen vergi, varlıkların ve yükümlülüklerin mali tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yükümlülük yöntemine göre yasalaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenen vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aşağıdaki durumlarda meydana gelen geçici farklar için ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmez:

- Bir işletme birleşmesi olmayan ve ne muhasebe karını ne de vergiye tabi kar veya zararı etkilemeyen bir işlem sonucu oluşan varlık veya yükümlülüklerin ilk kayıtlara alınmasında ortaya çıkan geçici farklar;
- Öngörülebilir bir gelecekteki tersine dönmesi muhtemel olmayan ve Grup'un geri çevirim zamanını kontrol edebildiği bağlı ortaklık, iştirak ve müştereken kontrol edilen işletmelerdeki yatırımlarıyla ilgili geçici farklar; ve
- Şerefiyenin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında oluşan vergilendirilebilir geçici farklar.
- Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, her bir bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenen vergi varlığının bir kısmının veya varlıkların oluştuğu veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıklar ertelenmiş vergi aktif ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle mali tablolarına yansıtılmışlardır, ancak konsolide bazda bir netleştirme yapılmamıştır. Ertelenmiş vergi, varlıkların oluştuğu veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi avantajları ve indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ilgili vergi avantajının kullanımının muhtemel olmadığı kısımlar için ertelenmiş vergi varlıkları azaltılır.

iii) Vergi riski

Dönem vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri tutarları belirlenirken, Grup belirsiz vergi pozisyonlarını ve ödenmesi gereken ek vergi ve faiz yükümlülüğü olup olmadığını dikkate almaktadır. Grup, vergi kanunu ve geçmiş tecrübelerine dayanarak yaptığı değerlendirmelerde vergi incelemesinden geçmemiş dönemler için vergi karşılıklarının yeterli olduğuna inanmaktadır. Bu değerlendirme gelecekteki olaylarla ilgili birçok mesleki kanaat içerebilir ve tahmin ve varsayımlara dayanmaktadır. Şirketin mevcut vergi yükümlülüğünün yeterliliği ile ilgili mesleki kanaatini değiştirecek yeni bilgiler ortaya çıkması durumunda vergi yükümlülüğündeki bu değişim, bu durumun belirlendiği döneme ait vergi giderini etkileyecektir.

s) Abone edinim maliyetleri

Abone edinim maliyetleri gerçekleştiği yılda konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır. Abone edinim maliyetleri telefon cihazı sübvansiyonlarını, abonelik vergilerini ve edinim sırasındaki aracı kuruluş komisyonlarını içermektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

t) Bölümlere göre raporlama

Faaliyet bölümü, Grup'un hasılat elde edebildiği ve harcama yapabildiği işletme faaliyetlerinde bulunan, faaliyet sonuçlarının bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümün performansının değerlendirilmesi amacıyla Grup'un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirildiği ve hakkında ayrı finansal bilgilerin mevcut olduğu bir kısımdır.

u) Gerçeğe uygun değer belirlenmesi

Grup'un çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir. Gerçeğe uygun değerler ölçme ve/veya açıklama amacıyla aşağıdaki yöntemlerle belirlenmektedir. Uygulanabilir olması halinde, gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan varsayımlarla ilgili ilave bilgiler varlık veya yükümlülüğe özgü dipnotlarda sunulmuştur.

i) Ticari ve diğer alacaklar

Ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değerleri gelecekteki nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile indirgenmesiyle bulunacak değer olarak tahmin edilir. Belirli bir faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar indirgenme etkisinin önemsiz olması durumunda orijinal fatura tutarından değerlendirilir. Bu gerçeğe uygun değerler ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir.

ii) Vadeli döviz işlem sözleşmeleri ve vadeli faiz oranı takasları

Vadeli döviz işlem sözleşmelerinin ve vadeli faiz oranı takaslarının gerçeğe uygun değerleri, aracı kotasyonlarına dayalıdır. Bu fiyat tekliflerinin makul olup olmadığı, tahmin edilen nakit akışlarının, her sözleşmenin şart ve vadesine bağlı olarak, ölçüm gününde benzer araçlara uygulanan piyasa faizleri kullanılarak indirgenmesi ile test edilir. Gerçeğe uygun değerler, söz konusu aracın kredi riskini yansıtır ve uygun olan durumlarda Grup'un ve karşı tarafların hesaba katması gereken kredi riski ile ilgili düzeltmeleri içerir.

iii) İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler

İhraç edilen tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değeri, değerlendirme tarihindeki kayıtlı fiyat dikkate alınarak belirlenmektedir. İlk muhasebeleştirme sonrasında ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değerleri sadece dipnot açıklamaları amacıyla belirlenir.

iv) Diğer türev olmayan finansal yükümlülükler

Diğer türev olmayan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri, ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir. Gerçeğe uygun değer, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile bugünkü değere indirgenmesi ile hesaplanmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

v) Yayınlanan ancak henüz uygulamada olmayan yeni standart ve yorumlar

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Ölçümleme

Aralık 2012'de yayınlanan değişikliklerle yeni standart, 1 Ocak 2018 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır. TFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. TFRS 9'da yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Standardın erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

TFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmeler

Yeni standart, mevcut TFRS'lerde yer alan rehberlikleri değiştirip; müşterilerle yapılan sözleşmeler için kontrol bazlı yeni bir model getiriyor. Bu yeni standart, hasılatın muhasebeleştirilmesinde, sözleşmede yer alan mal ve hizmetleri ayrıştırma ve zaman boyunca muhasebeleştirme konularında yeni yönlendirmeler getirmekte ve hasılat bedelinin, gerçeğe uygun değerden ziyade, şirketin hak etmeyi beklediği bedel olarak ölçülmesini öngörmektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir; fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/ yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Buna bağlı olarak UMSK tarafından yayımlanan fakat hali hazırda KGK tarafından yayımlanmayan standartlara UFRS veya UMS şeklinde atıfta bulunulmaktadır. Grup, konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları **31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait** **Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

v) Yayınlanan ancak henüz uygulamada olmayan yeni standart ve yorumlar (devamı)

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

UFRS 9 Finansal Araçlar – Riskten Korunma Muhasebesi ve TFRS 9, TFRS 7 ve TMS 39'daki değişiklikler – UFRS 9 (2013)

UMSK Kasım 2013'de, yeni riskten korunma muhasebesi gerekliliklerini ve TMS 39 ve TFRS 7'deki ilgili değişiklikleri içeren UFRS 9'un yeni bir versiyonunu yayınlamıştır. Bu versiyona bağlı olarak işletmeler tüm riskten korunma işlemleri için TMS 39'un riskten korunma muhasebesi gerekliliklerini uygulamaya devam etmek üzere muhasebe politikası seçimi yapabilirler. Buna ek olarak Standart UFRS 9'un eski versiyonlarında yer alan 1 Ocak 2015 zorunlu yürürlük tarihini ertelemektedir. UFRS 9 (2013)'den sonra yayımlanan UFRS 9 (2014) ile zorunlu yürürlük tarihi 1 Ocak 2018 olarak belirlenmiştir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 9 Finansal Araçlar (2014)

Temmuz 2014'de yayımlanan UFRS 9 standardı TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standardındaki mevcut yönlendirmeyi değiştirmektedir. Bu versiyon daha önceki versiyonlarda yayımlanan yönlendirmeleri de içerecek şekilde finansal varlıklardaki değer kaybının hesaplanması için yeni bir beklenen kredi kayıp modeli de dahil olmak üzere finansal araçların sınıflandırılması ve ölçülmesi ve yeni genel riskten korunma muhasebesi gereklilikleri ile ilgili güncellenmiş uygulamaları içermektedir. UFRS 9 aynı zamanda TMS 39'da yer alan finansal araçların muhasebeleştirilmesi ve bilanço dışında bırakılması ile ilgili uygulamaları yeni UFRS 9 standardına taşımaktadır. UFRS 9 standardı 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 16 Kiralama İşlemleri

Yeni kiralama işlemleri standardı 13 Ocak 2016 tarihinde UMSK tarafından yayınlanmıştır. Bu standart kiralama işlemlerini yöneten mevcut TMS 17 Kiralama İşlemleri, TFRS Yorum 4 Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi, TMS Yorum 15 Faaliyet Kiralamaları – Teşvikler ve TMS Yorum 27 Yasal Açıldan Kiralama Görünümündeki İşlemlerin Özünün Değerlendirilmesi standartlarının yerini almakta ve TMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller standardında da değişikliklere sebep olmaktadır. UFRS 16, kiracılar açısından mevcut uygulama olan finansal kiralama işlemlerinin bilançoda ve operasyonel kiralama işlemlerinin bilanço dışında gösterilmesi şeklindeki ikili muhasebe modelini ortadan kaldırmaktadır. Bunun yerine, mevcut finansal kiralama muhasebesine benzer olarak bilanço bazlı tekil bir muhasebe modeli ortaya koyulmaktadır. Kiralayanlar için muhasebeleştirme mevcut uygulamalara benzer şekilde devam etmektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır ve UFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmeler standardını uygulayan işletmeler için erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

v) Yayınlanan ancak henüz uygulamada olmayan yeni standart ve yorumlar (devamı)

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

UMS 7'de değişiklikler – Açıklama İnisiyatifi

UMSK'nın geniş kapsamlı açıklama inisiyatifinin bir parçası olarak finansal tablolardaki gösterim ve açıklamaları iyileştirmek amacıyla UMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerle, finansman aktiviteleri sonucu yükümlülüklerde meydana gelen nakit bazlı ve nakit bazlı olmayan değişimlerin finansal tablo kullanıcıları tarafından değerlendirilmesine olanak sağlanmış olacaktır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UMS 12'de değişiklikler – Gerçekleşmemiş Zararlar İçin Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Kayıtlara Alınması

Değişiklikler, bir indirilebilir geçici farkın söz konusu olup olmadığına, sadece varlığın net defter değeri ve raporlama dönemi sonundaki vergi matrahının karşılaştırılmasına bağlı bulunduğu ve ilgili varlığın net defter değerinde gelecekte meydana gelebilecek olası değişikliklerden veya tahmin edilen geri kazanılma şeklinden etkilenmeyeceği konusuna açıklık getirmektedir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFYK 22 - Yabancı Paralı İşlemler ve Avans Tutarları

UMSK tarafından verilen veya alınan avanslardan yabancı para cinsinden olanlar için hangi tarihli kurun dikkate alınacağı konusunda yaşanan tereddütleri gidermek üzere UFYK 22 yayımlanmıştır. Bu Yorum, işletmeler tarafından parasal olmayan kalem niteliğindeki peşin ödenen giderler veya avans olarak alınan gelirler için muhasebeleştirilen ve yabancı para cinsinden olan varlık veya yükümlülükler için geçerlidir. İşlem tarihi, hangi tarihli kurun kullanılacağına belirlenmesi bakımından, peşin ödemeye ilişkin bir varlığın veya ertelenen gelire ilişkin bir yükümlülüğün ilk muhasebeleştirme tarihi olacaktır. Önceden alınan veya peşin olarak verilen birden fazla avans tutarı varsa, her bir avans tutarı için ayrı bir işlem tarihi belirlenmelidir. UFYK 22'in yürürlük tarihi 1 Ocak 2018'den sonra başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Değişikliğin, Grup'un konsolide finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

v) Yayınlanan ancak henüz uygulamada olmayan yeni standart ve yorumlar (devamı)

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

UFRS 2'de değişiklikler – Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflanması ve Ölçülmesi

UMSK tarafından hisse bazlı ödemelere ilişkin muhasebe uygulamalarındaki tutarlılığın artırılması ve bazı belirsizlikleri gidermek üzere UFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler standardında değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler; ödemesi nakit olarak yapılan hisse bazlı ödemelerin ölçümü, stopaj netleştirilerek gerçekleştirilen hisse bazlı ödemelerin sınıflandırılması ve nakit olarak ödenenden özkaynağa dayalı araçla ödenen şekline dönüşen hisse bazlı ödemelerdeki değişikliğin muhasebeleştirilmesi konularına açıklık getirilmektedir. Böylelikle, nakit olarak yapılan hisse bazlı ödemelerin ölçümünde özkaynağa dayalı hisse bazlı ödemelerin ölçümünde kullanılan aynı yaklaşım benimsenmiştir. Stopaj netleştirilerek gerçekleştirilen hisse bazlı ödemeler, belirli koşulların karşılanması durumunda, özkaynağa dayalı finansal araçlar vermek suretiyle yapılan ödemeler olarak muhasebeleştirilecektir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişikliğin, Grup'un konsolide finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Transferi

UMSK tarafından yatırım amaçlı gayrimenkullerden diğer varlık gruplarına ve diğer varlık gruplarından yatırım amaçlı gayrimenkul grubuna transferlerine ilişkin kanıt sağlayan olaylar hakkında belirsizlikleri gidermek üzere UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller Standardında değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler, yönetimin varlığın kullanımına ilişkin değişiklik niyetinin tek başına varlığın kullanım amacının değiştiğine kanıt oluşturmadığına açıklık getirilmiştir. Dolayısıyla, bir işletme yatırım amaçlı gayrimenkülü geliştirilmeden elden çıkarılmasına karar verdiğinde, gayrimenkul finansal tablo dışı bırakılıncaya (finansal tablodan çıkarılıncaya) kadar yatırım amaçlı gayrimenkul olarak değerlendirilmeye devam edilir ve stok olarak yeniden sınıflandırılmaz. Benzer şekilde, işletme mevcut yatırım amaçlı gayrimenkulünü gelecekte aynı şekilde kullanımına devam etmek üzere yeniden yapılandırmaya başladığında, bu gayrimenkul yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılmaya devam edilir ve yeniden yapılandırma süresince sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul olarak sınıflandırılmaz. Bu değişiklik, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişikliğin, Grup'un konsolide finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS'deki iyileştirmeler

Uygulamadaki standartlar için yayınlanan "UFRS'de Yıllık İyileştirmeler / 2014-2016 Dönemi" aşağıda sunulmuştur. Değişiklikler 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerlidir. Değişikliklerin, Grup'un konsolide finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

v) Yayınlanan ancak henüz uygulamada olmayan yeni standart ve yorumlar (devamı)

Yıllık iyileştirmeler - 2014–2016 Dönemi

UFRS 1 "Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın İlk Uygulaması"

UFRS'leri ilk kez uygulayacak olanlar için finansal araçlara ilişkin açıklamalar, çalışanlara sağlanan faydalar ve yatırım işletmelerinin konsolidasyonuna ilişkin olarak 2012–2014 dönemi yıllık iyileştirmeleri kapsamında sağlanan kısa vadeli muafiyetlerin kaldırılması.

UFRS 12 "Diğer İşletmelerdeki Yatırımlara İlişkin Açıklamalar"

UFRS 12'nin kapsamının daha açık şekilde ifade edilmesine yönelik olarak bir işletmenin bağlı ortaklığındaki, iş ortaklığındaki veya iştirakindeki yatırımlarını satış amaçlı olarak sınıflandırılması (elden çıkarılacak varlık grubu içerisine dahil edilmesi) durumunda, UFRS 12 uyarınca yapılması gerekli olan özet finansal bilgilerin açıklanmasının gerekli olmadığına eklenmesi.

UMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar"

İştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki yatırımların doğrudan veya dolaylı olarak risk sermayesi girişi, yatırım fonu, menkul kıymetler veya yatırım amaçlı sigorta fonları gibi işletmeler tarafından sahip olunması durumunda, iştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki yatırımların için UFRS 9 uyarınca gerçeğe uygun değer yöntemini uygulamalarına imkan tanınması.

2.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Muhasebe politikalarının uygulanması sırasında Grup, finansal tablolar üzerinde önemli etkileri bulunan aşağıda belirtilen muhasebe kararlarını almıştır (tahmin içeren kararlar hariç):

i) Operasyonel Kiralama Sözleşmeleri - Kiralayan Durumunda Şirket: Şirket, PTT ile ortak bina kullanım anlaşması yapmıştır. Grup, yasal mülkiyetine sahip olduğu ve sözleşme dahilinde operasyonel kiralama ile kiraya verdiği gayrimenkullerin tüm risk ve getirilerini elinde bulundurduğunu belirlemiştir.

ii) Kampanyalı satış gelirleri: Grup, tedarikçiler ile ortak kampanyalar düzenlemekte ve bu kampanyalar kapsamında tedarikçinin temin ettiği ekipman ile telekomünikasyon hizmetlerini paketleyerek beraber satabilmektedir. Grup Yönetimi aşağıda belirtilen hususların bulunduğu satışları işletmecisi değil aracı olarak muhasebeleştirilmektedir.

- Grup'un envanter riski taşımadığı,
- Müşteriye teslim edilen ekipmanın teknik yeterliği ile ilgili Grup'un herhangi bir sorumluluğu bulunmadığı, satış sonrası yükümlülüğün tedarikçiye ait olduğu,
- Grup'un ekipman üzerinden herhangi bir tadilat yapmadığı,
- Tahsilat riskinin tedarikçi ile paylaşıldığı,
- Ekipman satışlarının cirosu üzerinden belirli bir yüzde alınan veya hiç kar edilmeyen durumlarda.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (devamı)

iii) *Ön Ödemeli Hat Satışlarında Aracı – İşletmeci Analizi:* Avea, Nisan 2010 tarihinden başlayarak hizmetin sağlanmasında birincil olarak sorumlu olması, kredi ve stok riskini üzerinde taşıması ve fiyatların belirlenmesi üzerinde takdir hakkı olması sebebiyle ön ödemeli kart gelirlerini brüt göstermektedir.

iv) *Komisyon gelirleri:* Grup, özel satış kanallarındaki distribütörler tarafından satılan cihazların tahsilatına aracılıkta bulunmaktadır. Bu duruma ilişkin müşterilerle yapılan anlaşma hem cihaz bedeli anapara tutarını hem de GSM hizmetlerini kapsamaktadır. Her faydanın açıkça tanımlı ve diğer kalemlerden ayrı belirtildiği GSM faturaları aracılığıyla müşterilerden 36 aya kadar olan taksitlerin tahsilatları yapılmaktadır. Grup'un fiyatlar üzerinde bir kontrolü veya stokla ilgili bir riski bulunmadığından dolayı cihaz satışından gelir kaydedilmemektedir. Ancak cihaz bedeli anapara tutarının tahsilat riski Grup üzerindedir ve distribütörler, tahsil edilen bu tutarı Grup'tan aylık olarak almaktadırlar. GSM gelirinden ayrı olarak Grup, var olan müşteri tabanını ve satış kanallarını kullandığından distribütörlerden bir komisyon bedeli alır ve cihazın müşteriye ulaştırıldığı anda bu tutarı, diğer gelirler altında kaydeder.

v) *İçerik Gelirleri:* Avea, hizmetin sağlanmasında birincil olarak sorumlu olması, kredi riskini üzerinde taşıması ve fiyatların belirlenmesi üzerinde takdir hakkı olması sebebiyle içerik gelirlerini brüt göstermektedir.

vi) *Tedarikçi finansmanı kapsamında borçlar:* Grup, yatırım harcamaları kapsamında bir kısım tedarikçileri ve çeşitli bankalar ile yaptığı anlaşmalar çerçevesinde tedarikçi finansmanı uygulaması yapmaktadır. Grup, tedarikçinin bu uygulama kapsamında iskontoladığı borçlarını borcun koşullarının tamamı veya bir bölümünde önemli bir değişiklik bulunmaması nedeniyle ticari borç olarak muhasebeleştirmeye devam etmektedir.

Grup'un TFRS Yorum 12 kapsamında aldığı önemli kararları "Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları" bölümünün TFRS Yorum 12 başlığı altında belirtmiştir.

Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları

Bilanço tarihinde, gelecek raporlama döneminde varlık ve yükümlülükler üzerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek belirli bir risk taşıyan ve gelecek dönem ile ilgili olan varsayımlar ve hesaplama belirsizliğinin kaynakları aşağıda açıklanmıştır.

a) Değer düşüklüğüne dair bir gösterge olması durumunda, Grup, maddi duran varlıklarda değer düşüklüğü olup olmadığını geri kazanılabilir tutarı hesaplayarak belirlemektedir. Bu durum, nakit üreten birimin kullandığı değerinin hesaplanmasını gerektirmektedir. Kullanımdaki değer hesaplanması, Grup'un nakit üreten birimin gelecek dönemde elde edilmesi beklenen tahmini nakit akımlarının hesaplanmasını ve bu nakit akımların bugünkü değerinin hesaplanmasında kullanılacak uygun iskonto oranının belirlenmesini gerektirir (Dipnot 16).

b) TFRS Yorum 12 'nin uygulanması sırasında Grup tarafından kullanılan tahminler aşağıda özetlenmiştir:

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (devamı)

Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları (devamı)

i) Şirket, maddi olmayan duran varlıklara sınıflandırılan ve sonrasında da maddi olmayan duran varlık olarak finansal tablolara yansıtılan şebeke elemanlarına ilişkin öngörülen yatırımların güncellenmiş iş planına göre belirlenen yaklaşık %30'unun İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında zorunlu yenilemeler olduğunu düşünmektedir. İleriki yıllarda gerçekleştirilmesi öngörülen zorunlu yenileme yatırımları için Grup konsolide finansal tablolarında 7.887 TL (31 Aralık 2015: 7.711 TL) (Dipnot 21) tutarında karşılık ayırmıştır. Söz konusu karşılık ileriki dönemlerde gerçekleştirilecek zorunlu yenileme harcamalarının 31 Aralık 2016 tarihine indirgenmiş tutarıdır. İskonto oranı %15,60 (31 Aralık 2015: %12,84) olarak belirlenmiştir.

ii) Şirket maddi olmayan duran varlık yatırımlarının maliyetini, ilgili şebeke elemanları inşaat maliyetlerinin üzerine piyasada aynı nitelikteki inşaat hizmetlerine uygulanan kar marjını ekleyerek belirlemiştir. Söz konusu kar marjı 31 Aralık 2016 yılı için %13 (31 Aralık 2015: %13) olarak uygulanmıştır. 2016 yılı içerisinde edinilen TFRS Yorum 12 kapsamında değerlendirilen 412.516 TL (31 Aralık 2015: 332.355 TL) (Dipnot 20) tutarındaki maddi olmayan duran varlıkların üzerinde aktifleştirilen kar marjı 47.458 TL'dir (31 Aralık 2015: 38.235 TL).

c) Ertelenmiş vergi varlıkları, ileriki yıllarda vergilendirilebilir gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilir gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda, ertelenmiş vergi varlığı taşınan ve kullanılmayan birikmiş zararlar ile her türlü indirilebilir geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. Grup, Avea'nın yasal kayıtlarında taşınan ve ileride vergilendirilebilir gelirden düşülmesi muhtemel olan taşınan vergi zararı üzerinden ertelenmiş vergi hesaplamaktadır. Grup, her yıl taşınan vergi zararlarını tekrar gözden geçirmekte ve mali tablolarında taşıdığı vergi varlığında önemli bir değişiklik olması durumunda değişikliğe tabi tutmaktadır (Dipnot 11).

d) Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer düşüklüğü testinde kullanılan varsayımlar Dipnot 16'da açıklanmıştır.

e) Ticari alacaklar ve diğer alacaklardaki değer düşüklüğü kaybı, Grup Yönetimi'nin ticari alacaklar tutarının miktarı, geçmiş deneyimler ve genel ekonomik koşullar ile ilgili değerlendirmesine dayanmaktadır. Grup, ticari alacaklarının tahsil edilebilirliğini dönemsel olarak takip etmekte ve geçmiş yıllardaki tahsilat oranlarını esas alarak tahsilatı şüpheli alacaklardan doğabilecek muhtemel zararları için şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Eğer ekonomik koşullar, tahsilat eğilimleri veya diğer belirgin sektör eğilimleri Grup Yönetimi'nin tahminlerinden daha kötü gerçekleşirse, konsolide finansal tablolarda yer alan şüpheli ticari alacak karşılığı tutarı gerçekleşen şüpheli alacakları karşılamayabilir.

f) Şirket'in, şerefiyenin değer düşüklüğünün testi sırasında kullandığı varsayımlar Dipnot 16'da açıklanmıştır. Grup bir varlığın faydalı ömrünü o varlığın tahmini faydasını göz önünde bulundurarak belirler. Bu değerlendirme, Grup'un benzer varlıklarla ilgili deneyimlerine dayanır. Grup, ayrıca piyasadaki değişimler ve gelişmeler sonucu varlıkların teknik veya ticari olarak kullanılamaz hale gelmesi durumunda ilave değer düşüklüğünü göz önünde bulundurmaktadır.

Ayrıca, ekonomik ömürlerin belirlenmesi, hukuki işlemlere ilişkin karşılık ayrılması (Dipnot 24) sırasında da yönetim tarafından bazı öngörüler yapılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları **31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait** **Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup'un iki faaliyet alanı bulunmaktadır: sabit hat ve mobil hizmetleri. Sabit hat hizmetleri Türk Telekom, TTNet, Argela, Innova, Sebit, AssisTT ve TTINT Grup tarafından sağlanırken, mobil hizmetlerini Avea yürütmektedir. Yönetim bölüm performansını faiz, vergi ve amortisman öncesi kar ("FVAÖK") üzerinden değerlendirmektedir. FVAÖK tutarına, faaliyet karının üzerine yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler, amortisman, itfa, değer düşüş karşılık giderleri ilave edilerek ve esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderlerde yer alan cari hesap kur farkı gelir ve gideri, reeskont gelir ve gideri, cari hesap ve diğer esas faaliyet faiz gelir ve giderleri düşülerek ulaşılmaktadır. Grup yönetimi bölüm performanslarının değerlendirmesinde FVAÖK kullanılmasını aynı sektörde yer alan gruplarla karşılaştırılabilirliği açısından tercih etmiştir. Grup yönetimi, Grup performansını coğrafi bölümlere göre takip etmediği için coğrafi bölümlere göre raporlama verilmemektedir. Bölüm faaliyet sonuçları ve bilanço kalemleri aşağıda özetlenmiştir:

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

	Sabit Hat			Mobil			Bölümler arası eliminasyon ve konsolide düzeltmeler					
	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Gelirler	11.588.041	10.085.580	5.766.291	4.966.654	(1.245.738)	(529.379)	16.108.594	14.522.855				
Konsolide gelire sağlanan katkı ^(*)	10.423.845	9.619.866	5.684.749	4.902.989	-	-	16.108.594	14.522.855				
Konsolide FVAÖK'e sağlanan katkı ^(**)	3.950.769	4.054.252	1.519.113	1.279.663	-	-	5.469.882	5.333.915				
Yatırım harcamaları ^(***)	1.829.183	1.881.214	1.236.550	4.110.849	(38.986)	(4.504)	3.026.747	5.987.559				

(*) "Konsolide gelire sağlanan katkı" faaliyet bölümlerinin Grup dışında kalan şirketlere olan satış gelirlerini ifade etmektedir. Grup yönetimi tarafından bölüm faaliyet sonuçları halen faaliyet bölümlerinin bireysel mali tabloları üzerinden değerlendirilmektedir ve bu sebeple bölümlere göre raporlama sunumunda bir değişiklik yapılmamıştır. Ancak, faaliyet bölümlerinin konsolide gelire sağladığı katkı tutarı mali tablo okuyucularına ek bilgi vermek amacıyla sunulmuştur.

(**) "Konsolide FVAÖK'e sağlanan katkı" faaliyet bölümlerinin Grup dışında kalan şirketlerle olan işlemlerinden elde edilen FVAÖK tutarını ifade etmektedir. Grup yönetimi tarafından bölüm faaliyet sonuçları halen faaliyet bölümlerinin bireysel mali tabloları üzerinden değerlendirilmektedir ve bu sebeple bölümlere göre raporlama sunumunda bir değişiklik yapılmamıştır. Ancak, faaliyet bölümlerinin konsolide FVAÖK'e sağladığı katkı tutarı mali tablo okuyucularına ek bilgi vermek amacıyla sunulmuştur.

(***) Yatırım harcamaları tutarı yıl içerisinde edinilen TFRS Yorum 12 kapsamında değerlendirilen maddi olmayan duran varlıklar üzerinde aktifleştirilen 47.458 TL tutarındaki (31 Aralık 2015: 38.235 TL) kar marjını içermektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (DEVAMI)

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015		
Sabit Hat FVAÖK'e sağlanan katkı	3.950.769	4.054.252		
Mobil FVAÖK'e sağlanan katkı	1.519.113	1.279.663		
FVAÖK	5.469.882	5.333.915		
Esas faaliyetlerden diğer gelirlerde sunulan faiz, yabancı para çevirim ve reeskont gelirleri	181.983	391.357		
Esas faaliyetlerden diğer giderlerde sunulan faiz, yabancı para çevirim ve reeskont giderleri (-)	(607.328)	(288.484)		
Finansal gelirler	664.759	538.919		
Finansal giderler (-)	(3.257.296)	(2.442.617)		
Amortisman ve itfa payları, değer düşüklüğü	(2.848.561)	(2.271.809)		
Konsolide vergi öncesi kar / (zarar)	(396.561)	1.261.281		
31 Aralık 2016	Sabit Hat	Mobil	Eliminasyon	Toplam
Toplam bölüm varlıkları	20.613.523	10.089.774	(3.828.846)	26.874.451
Toplam bölüm yükümlülükleri	(19.913.378)	(7.382.452)	3.808.000	(23.487.830)
31 Aralık 2015	Sabit Hat	Mobil	Eliminasyon	Toplam
Toplam bölüm varlıkları	17.580.619	10.594.367	(2.401.082)	25.773.904
Toplam bölüm yükümlülükleri	(16.136.389)	(7.045.666)	2.401.519	(20.780.536)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Nakit mevcudu	358	332
Bankadaki nakit – Vadesiz hesap	911.595	420.361
Bankadaki nakit – Vadeli hesap	2.100.430	2.410.835
Diğer	3.983	6.258
	3.016.366	2.837.786

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup'un TL ve döviz cinsinden tüm vadeli mevduatları en fazla bir ay vadelidir ve faiz oranları TL hesaplar için %3,00 ve %12,00, ABD Doları hesaplar için %0,25 ve 3,93%, Avro hesaplar için %0,10 ve %2,41 arasındadır (31 Aralık 2015: TL hesaplar için %5,00 ve %14,00 arasında, ABD Doları hesaplar için %0,10 ve %3,50 arasında, Avro hesaplar için %0,20 ve %2,65 arasındadır).

Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerlerinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Nakit ve nakit benzeri varlıklar	3.016.366	2.837.786
Eksi bloke tutarlar		
- Tahsilat protokolleri ve ATM tahsilatı	(380.960)	(322.665)
- Diğer	(19.109)	(735)
Serbest Nakit	2.616.297	2.514.386

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla vadesiz mevduatların 380.960 TL tutarındaki (31 Aralık 2015: 322.665 TL) kısmı abone tahsilatlarının belirlenen gün sonunda serbest kalması koşuluyla bankalar ile imzalanan protokol kapsamında tutulan bloke tutardan oluşmaktadır.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup'un 11.415 ABD Doları ve 105.576 Avro (31 Aralık 2015: 386.595 ABD Doları ve 455.244 Avro) tutarında henüz kullanılmamış, taahhüt edilmiş, kullanım vadeleri sırasıyla; 2 Ekim 2017 ve 30 Aralık 2017 tarihinde sona erecek banka kredileri bulunmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR

Banka kredileri

	31 Aralık 2016			31 Aralık 2015		
	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı%	Orijinal tutar	TL karşılığı	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı%	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli finansal borçlar:						
TL cinsinden sabit faizli finansal borçlar	14,05	70.200	70.200	9,27	237.582	237.582
TL cinsinden değişken faizli finansal borçlar	-	-	-	-	1.553	1.553
Kısa vadeli finansal borçların faiz tahakkukları:						
TL cinsinden sabit faizli finansal borçlar		2.374	2.374		2.956	2.956
Kısa vadeli finansal borçlar		72.574			242.091	
Uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısımları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	3,06	50.865	179.005	3,05	48.625	141.381
ABD Doları cinsinden değişken faizli finansal borçlar (*)	3,31	302.549	1.064.727	3,00	586.259	1.704.607
Avro cinsinden değişken faizli finansal borçlar (**)	1,10	162.517	602.920	1,52	152.531	484.683
Uzun vadeli finansal borçların faiz tahakkukları:						
TL cinsinden sabit faizli finansal borçlar		-	-		7	7
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar		505	1.778		622	1.808
ABD Doları cinsinden değişken faizli finansal borçlar (*)		11.522	40.547		9.220	26.809
Avro cinsinden değişken faizli finansal borçlar (**)		2.276	8.444		1.377	4.377
Uzun vadeli borçların kısa vadeli kısmı		1.897.421			2.363.672	
Toplam kısa vadeli finansal borçlar		1.969.995			2.605.763	
Uzun vadeli finansal borçlar:						
TL cinsinden sabit faizli finansal borçlar	-	-	-	14,80	16.000	16.000
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	3,06	61.402	216.085	3,05	112.259	326.404
ABD Doları cinsinden değişken faizli finansal borçlar (*)	3,31	1.588.956	5.591.854	3,00	1.339.420	3.894.497
Avro cinsinden değişken faizli finansal borçlar (**)	1,22	1.013.859	3.761.315	1,52	649.475	2.063.773
Uzun vadeli finansal borçlar		9.569.254			6.300.674	
Toplam finansal yükümlülükler		11.539.249			8.906.437	

(*) 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, faiz oranı LIBOR + %0,54 ve %3,40 aralığındadır (31 Aralık 2015: LIBOR + %0,54 ve %3,40 aralığındadır)
(**) 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, faiz oranı EURIBOR + %0,25 ve %2,60 aralığındadır (31 Aralık 2015: EURIBOR + %0,25 ve %3,00 aralığındadır)

31 Aralık 2016 itibarıyla Türk Telekom, Avea'nın kullanmış olduğu 230.000 ABD Doları ve 133.125 Avro kredi ile ilgili olarak 400.000 ABD Doları, Memorex'in kullanmış olduğu 50.000 ABD Doları kredi ile ilgili olarak 50.000 ABD Doları, TTINT Romanya'nın kullanmış olduğu 300 Avro kredi ile ilgili olarak aynı tutarda şirket garantisi temin etmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR (DEVAMI)

Banka kredileri (devamı)

Finansal borçların TL karşılıklarının sözleşme uyarınca kalan vadelerine göre detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016					31 Aralık 2015						
	3 aya kadar	3 ay-1 yıl arası	1-2 yıl arası	2-5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam	3 aya kadar	3 ay-1 yıl arası	1-2 yıl arası	2-5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam
TL cinsinden sabit faizli	64.816	7.758	-	-	-	72.574	240.545	-	16.000	-	-	256.545
TL cinsinden değişken faizli	-	-	-	-	-	-	1.553	-	-	-	-	1.553
ABD Doları cinsinden sabit faizli	11.679	169.104	142.636	73.449	-	396.868	8.762	134.427	147.883	178.521	-	469.593
ABD Doları cinsinden değişken faizli	485.973	619.301	996.966	2.996.316	1.598.572	6.697.128	158.898	1.572.517	843.357	1.981.234	1.069.906	5.625.912
Avro cinsinden değişken faizli	26.749	584.615	875.653	2.373.603	512.059	4.372.679	9.615	479.446	443.875	1.399.170	220.728	2.552.834
	589.217	1.380.778	2.015.255	5.443.368	2.110.631	11.539.249	419.373	2.186.390	1.451.115	3.558.925	1.290.634	8.906.437

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR (DEVAMI)

İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler

	31 Aralık 2016			31 Aralık 2015		
	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %	Orijinal tutar	TL etkin faiz karşılığı	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %	Orijinal tutar	TL karşılığı
İhraç edilmiş kısa vadeli tahvil, bono ve senetlerin faiz tahakkukları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	4,54	4.897	17.235	4,54	3.427	9.963
İhraç edilmiş kısa vadeli tahvil, bono ve senetler		4.897	17.235		3.427	9.963
İhraç edilmiş uzun vadeli tahvil, bono ve senetler:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	4,54	989.578	3.482.522	4,54	989.578	2.877.296
İhraç edilmiş uzun vadeli tahvil, bono ve senetler		989.578	3.482.522		989.578	2.877.296
Toplam finansal yükümlülükler		994.475	3.499.757		993.005	2.887.259

19 Haziran 2014 tarihinde, 500.000 ABD Doları 10 yıl vadeli, %4,875 kupon oranlı tahvil %4,982 oranında yeniden satış getirisi üzerinden fiyatlandırılarak ihraç edilmiştir. Söz konusu tahvil İrlanda Borsası'na kote edilmiştir.

19 Haziran 2014 tarihinde, 500.000 ABD Doları 5 yıl vadeli, %3,75 kupon oranlı tahvil %3,836 yeniden satış getirisi üzerinden fiyatlandırılarak ihraç edilmiştir. Söz konusu tahvil İrlanda Borsası'na kote edilmiştir.

İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin TL karşılıklarının sözleşme uyarınca kalan vadelerine göre detayı aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2016				31 Aralık 2015			
	3 ay-1 yıl arası	1- 5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam	3 ay-1 yıl arası	1- 5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam
İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	17.235	1.745.194	1.737.328	3.499.757	9.963	1.441.897	1.435.399	2.887.259
	17.235	1.745.194	1.737.328	3.499.757	9.963	1.441.897	1.435.399	2.887.259

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

6. İLİŞKİLİ OLMAYAN TARAFLARDAN TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

Ticari alacaklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli		
Ticari alacaklar	5.787.093	5.097.900
Diğer ticari alacaklar	140.036	139.001
Gelir tahakkukları	564.735	559.719
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(2.373.313)	(2.002.146)
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar	4.118.551	3.794.474
Uzun vadeli		
Ticari alacaklar	42.095	49.135
Toplam uzun vadeli ticari alacaklar	42.095	49.135

Kısa vadeli ticari alacakların ortalama vadesi 60 gündür (31 Aralık 2015: 60 gün).

Şüpheli alacak karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016	1 Ocak 2015 - 31 Aralık 2015
1 Ocak tarihi itibarıyla	(2.002.146)	(1.732.494)
Yıl içinde ayrılan karşılık	(517.564)	(538.411)
Karşılığın ters çevrilmesi- tahsilatlar	147.219	235.063
Şüpheli alacağın kayıtlardan çıkarılması	298	33.686
Kur değişim etkisi	(1.120)	10
31 Aralık tarihi itibarıyla	(2.373.313)	(2.002.146)

Grup, vadesi geçmiş alacaklarının hukuka intikali için ortalama 90 gün beklemektedir. Geçmiş dönem alacaklarından yaptığı tahsilat performansına dayanarak vadesi geçmiş alacaklarından önemli ölçüde tahsilat gerçekleştirmeyi beklemektedir. 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla vadesi gelmeyen alacaklar ve vadesi geçmiş ancak şüpheli olmadığı için karşılık ayrılmamış ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	Vadesi geçen fakat şüpheli olmayan alacaklar							
	Toplam	Vadesi gelmeyen alacaklar	< 30 gün	30-60 gün	60-90 gün	90-120 gün	120-360 gün	>360 gün
31 Aralık 2016	4.160.646	2.965.393	301.231	137.177	81.676	77.400	232.356	365.413
31 Aralık 2015	3.843.609	2.710.560	358.632	125.149	88.815	81.394	178.573	300.486

Grup'un teminat altına alınmış alacakları 34.085 TL tutarındadır (31 Aralık 2015: 29.831 TL).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

6. İLİŞKİLİ OLMAYAN TARAFLARDAN TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (DEVAMI)

Ticari borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli		
Ticari borçlar	4.123.857	3.819.843
Gider tahakkukları	388.039	395.092
Diğer ticari borçlar	10.493	10.597
Toplam kısa vadeli ticari borçlar	4.522.389	4.225.532
Uzun vadeli		
Ticari borçlar	83.679	962.191
Diğer ticari borçlar	-	67
Toplam uzun vadeli ticari borçlar	83.679	962.258

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla kısa vadeli ticari borçlar, Avea'nın 4.5G lisans alımına ilişkin 895.470 TL (31 Aralık 2015: 1.523.839 TL), tutarındaki indirgenmiş borcunu ve TV yayın ve içerik haklarından kaynaklanan borçlarını içermektedir.

Kısa vadeli ticari borçların ortalama vadeleri 30 ile 150 gün arasında değişmektedir (31 Aralık 2015: 30 ile 150 gün).

31 Aralık 2016, tarihi itibarıyla uzun vadeli ticari borçlar TV yayın ve içerik haklarından kaynaklanan ve vadesi 1 yıldan uzun olan borçları içermektedir.

31 Aralık 2016 itibarıyla 778.509 TL tutarındaki kısa vadeli ticari borç, tedarikçi finansmanı kapsamındaki borçlardan oluşmaktadır (31 Aralık 2015: 625.477 TL).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

7. FİNANSAL VE OPERASYONEL KİRALAMA ALACAKLARI VE BORÇLARI

Finansal Kiralama

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal kiralama alacağı bulunmamaktadır. Grup'un finansal kiralama yoluyla elde ettiği şebeke cihazı, araç ve bina alımına ilişkin finansal kiralama yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016			31 Aralık 2015		
	Gelecekteki asgari kira ödemeleri	Faiz	Asgari kira ödemelerinin bugünkü değeri	Gelecekteki asgari kira ödemeleri	Faiz	Asgari kira ödemelerinin bugünkü değeri
1 yıla kadar	608	5	603	8.226	192	8.034
1-2 yıl arası	1.571	1	1.570	1.002	5	997
	2.179	6	2.173	9.228	197	9.031

Operasyonel Kiralama

a) Şirket'in kuruluşundan sonra PTT ile 1997 yılında yapılan anlaşma gereğince ortak kullanımda bulunan binaların karşılıklı olarak 49 yıllığına ücretsiz olarak kullanılması kararlaştırılmıştır. 2005 yılında sözleşmede düzenlemeye gidilmiş ve Şirket'in PTT'den kullandığı net m2 alan için 10 yıl boyunca yılda 35.000 TL ödemesine ve her yıl bu tutarın Maliye Bakanlığı'nın belirleyeceği kira artış oranında arttırılmasına karar verilmiştir (söz konusu net m2 alan PTT'nin sahip olduğu ancak Şirket tarafından kullanılan net m2 ile Şirket'in sahip olduğu ancak PTT tarafından kullanılan m2 arasındaki farktır). Operasyonel kira sözleşmesi 11 Nisan 2015 tarihi itibarıyla sona ermiş olup, rapor tarihi itibarıyla taraflar yeni sözleşme için görüşmeye devam etmektedir.

Bilanço tarihinde diğer gayrimenkul kiralama işlemleri çerçevesinde Grup'un iptal edilemeyecek operasyonel kiralama taahhütleri vardır. Bu taahhütlerin vadesi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bir yıl içerisinde	910	775
İkinci ve beşinci yıllar içerisinde (dahil)	-	-
	910	775

b) Şirket'in operasyonel kiralamaya konu ettiği kiralık devreler bulunmaktadır. 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıl içerisinde elde edilen toplam kiralık devre geliri 398.079 TL tutarındadır (31 Aralık 2015: 427.804 TL).

c) Grup'un operasyonel kiralama yoluyla kullandığı baz istasyon alanları ve kiralık binalar bulunmaktadır. 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıl içerisinde toplam operasyonel kiralama gideri 418.030 TL tutarındadır (31 Aralık 2015: 370.986 TL).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

7. FİNANSAL VE OPERASYONEL KİRALAMA ALACAKLARI VE BORÇLARI (DEVAMI)

Finansal Kiralama (devami)

Grup'un baz istasyon alanları için kiralama taahhütleri ve bunların vadeleri şöyledir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bir yıl içerisinde	121.749	96.363
İkinci ve beşinci yıllar içerisinde	379.844	340.381
Beş yıldan fazla	63.711	70.140
	565.304	506.884

8. İLİŞKİLİ TARAF LARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR

Grup içi ilişkili kuruluşlar ile yapılan tüm işlem ve bakiyeler, şirketler arası karlar, gerçekleşmemiş kar ve zararlar konsolidasyon amacıyla kayıtlardan elimine edildiği için bu dipnotta yer verilmemiştir.

Hazine'nin Şirket'in %30'una ve altın hisseye sahip olması nedeniyle, devlet kontrolü altındaki kurumlar ilişkili kuruluş olarak nitelendirilmektedir. Devlet kontrolü altındaki kurumlar ilişkili taraf olarak tanımlanmış fakat TMS 24'te tanınan istisna kapsamında, genel açıklama yükümlülüklerinden muaf tutulmuştur.

Grup ile ilişkili taraflar arasındaki 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla bakiyeler aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İlişkili taraflardan ticari alacaklar		
Ana ortaklıklar		
Saudi Telecom Company ("STC") ⁽²⁾	25.606	5.730
Diğer ilişkili taraflar		
Oger Telekom Yönetim Hizmetleri Limited Şirketi ("OTYH") ⁽¹⁾	4	3
OGER Systems Company Ltd. ⁽¹⁾	583	771
	26.193	6.504
İlişkili taraflara ticari borçlar		
Ana ortaklıklar		
STC ⁽²⁾	1.406	682
Diğer ilişkili taraflar		
OTYH ⁽¹⁾	6.574	9.879
OGER Systems Company Ltd. ⁽¹⁾	727	123
Oger Telecom Ltd. ⁽¹⁾	105	44
Oger Telecom South Africa (Proprietary) Limited ⁽¹⁾	-	17
	8.812	10.745

⁽¹⁾ Oger Telecom'un iştiraki

⁽²⁾ Oger Telecom'un bağlı ortaklığı

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

Hissedarlarla işlemler:

Avea, Avea İmtiyaz Sözleşmesi gereği Hazine'ye aylık brüt gelirin %15'i kadar pay ("Hazine Payı") ödemekle yükümlüdür. Ayrıca, Şirket ve telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren diğer bağlı ortaklıkları 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na bir önceki yıllık net gelirlerinin %1'i oranında evrensel hizmet katkı payı ve %0,35 oranında kurum masraflarına katkı payı ödemekle yükümlüdürler.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla ödenmemiş Hazine Payı, evrensel hizmet katkı payı ve kurum masraflarına katkı payı tutarları diğer kısa vadeli borçlar hesabında takip edilmektedir ve bu giderler satışların maliyeti hesabında giderleştirilmektedir.

İlişkili kuruluşlara sağlanan garantiler:

Şirket'in, ilişkili tarafların uzun vadeli finansmanını desteklemek amacıyla verdiği garantiler Dipnot 5'te açıklanmıştır.

Diğer ilişkili kuruluşlarla yapılan işlemler:

Şirket, PTT'den posta hizmetleri alımı yapmaktadır.

Ayrıca Şirket ile PTT ile arasındaki operasyonel kiralama gideri 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 20.390 TL tutarındadır (31 Aralık 2015 : 34.243 TL).

Şirket, STC ile uluslararası ses trafiği taşıma, data hattı kiralama hizmetleri almak ve satmakta ve reklam giderleri paylaşımı yapmakta olup, bu işlemler neticesinde 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren dönem itibarıyla 20.867 TL satış ve 1.288 TL alış (31 Aralık 2015: satış: 19.410 TL, alış: 1.023 TL) yapmıştır.

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar

Üst düzey yönetimde bulunan yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Kısa vadeli faydalar	178.799	104.957
Uzun vadeli tanımlanmış faydalar	2.605	2.066
	181.404	107.023

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sona eren hesap döneminde OTYH, Türk Telekom'a, 36.585 TL (31 Aralık 2015: 33.735 TL) tutarında danışmanlık ücretini ve 292 TL (31 Aralık 2015: 114 TL) tutarındaki masraf yansıtma ücretini fatura etmiştir. OTYH'nin ana hissedarı Saudi Oger'dir. OTYH ve Şirket arasında imzalanmış bulunan yönetim sözleşmesi Şirket üst yönetimine ait maaşları da kapsamaktadır. Sözleşme, 15 Nisan 2012 tarihinde yıllık 12.000 ABD Doları (önceki sözleşme bedeli yıllık 8.500 ABD Doları) olmak üzere 3 yıl için yenilenmiş olup, 15 Nisan 2015 tarihinde sona ermiştir. Sözleşme, 12 Mayıs 2015'te imzalanan yeni protokole göre, tutar aynı olmak üzere ve 15 Mayıs 2017 tarihinde sona erecek şekilde 2 yıl için yenilenmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

9. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Diğer kısa vadeli alacaklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Diğer kısa vadeli alacaklar	51.689	82.085
Verilen depozito ve teminatlar	1.244	1.059
Diğer şüpheli alacaklar	23.840	24.434
Şüpheli alacaklar karşılığı (-)	(23.840)	(24.434)
	52.933	83.144

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla diğer kısa vadeli alacaklar içerisindeki 31.262 TL tutarındaki (31 Aralık 2015: 54.057 TL) kısım Evrensel Hizmet Fonu kapsamında yapılan harcamalara istinaden T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'ndan alınacak tutardan oluşmaktadır.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, yıl içerisinde 1.244 TL (31 Aralık 2015: 1.153 TL) diğer şüpheli alacaklar karşılığı ayrılmış, 366 TL (31 Aralık 2015: 615 TL) karşılık ters çevrilmiştir.

Diğer uzun vadeli alacaklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen depozito ve teminatlar	33.821	31.473
Diğer alacaklar	64	64
	33.885	31.537

Diğer kısa vadeli borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenecek vergi ve borçlar	193.961	307.249
Evrensel Hizmet Fonu tahakkuku ⁽¹⁾	134.699	117.724
Hazine Payı tahakkukları	93.350	77.631
BTK katılım payı tahakkukları	86.180	79.500
Diğer borçlar	231.730	46.012
	739.920	628.116

⁽¹⁾16 Haziran 2005 tarihinde yayımlanan 5369 sayılı Evrensel Hizmet Fonu'na ilişkin yasaya göre, Türk Telekom, TNet ve 11818 her yıl Nisan ayının sonuna kadar bir önceki yıllık net gelirlerinden %1'ini Evrensel Hizmet Fonu adı altında T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na ödemekle yükümlüdür.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

9. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

Diğer uzun vadeli borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Diğer borçlar	481.772	606.208
Alınan depozito ve teminatlar	12.404	11.245
	494.176	617.453

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla diğer uzun vadeli borçlar içerisindeki diğer borçların tamamı, diğer kısa vadeli borçlar içerisindeki borçların 204.861 TL'lik kısmı Avea'nın çıkarılmış sermayesinin %10,0035'lik kısmını temsil eden paylarının, Türk Telekom tarafından satın alınması ile oluşan borcun, bugünkü değerine indirilmiş halidir.

10. STOKLAR

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 310.298 TL (31 Aralık 2015: 252.245 TL) tutarında stok bulunmaktadır. Söz konusu stokların büyük bölümü modem, uydu alıcıları, bilgisayar, tablet, telsiz telefon, kablo, kablo kutusu, bağlama bloğu gibi sarf malzemeleri, SIM kartları ve içerik stoklarından oluşmaktadır.

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Grup, vergiye esas yasal mali tabloları ile Türkiye Muhasebe Standartları'na göre hazırlanmış mali tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüğünü hesaplamaktadır. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile Türkiye Muhasebe Standartları'na göre hazırlanan mali tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup aşağıda açıklanmaktadır.

Grup, vergi varlığını sürekli olarak gözden geçirmekte ve önceki yıllar mali zararlarından kaynaklanan ertelenmiş vergi varlığını (Avea'dan ve TTINT Grubu'ndan) iş planına göre oluşması muhtemel vergilendirilebilir karlarına dayandırarak mali tablolarına yansıtılmaktadır.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla TTINT Grubu'na ait bağlı ortaklıkların geçmiş yıl mali zararları için hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı 16.001 TL'dir (31 Aralık 2015: 15.389 TL). 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla TTINT Grubu'nun taşıdığı üzerinden ertelenmiş vergi varlığı ayrılmayan ve matrah oluşturduğu zaman vergiden indirilebilecek mali yıl zararlarının detayı ve bu zararların itfa tarihleri aşağıda sunulmuştur:

Sona erme yılları	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
2021	1.154	-
2022	2.437	1.436
2023	2.218	2.087
Süresiz	228.042	192.342
	233.851	195.865

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (DEVAMI)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Avea'nın tarafından ertelenmiş vergi hesaplayabileceği geçmiş mali yıl zararlarının detayı ve bu zararların ifta tarihleri aşağıda sunulmuştur:

Sona erme yılları (*)	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
2016	-	1.020.603
2017	686.460	687.955
2018	309.914	621.709
2019	667.993	668.650
2020	838.843	856.977
2021	1.301.375	-
	3.804.585	3.855.894

* Gerçekleştirilen vergi incelemeleri ve buna ek olarak 2013 yılı kurumlar vergisi matrahının 6736 sayılı bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin kanun kapsamında artırılması sebebiyle vergi hesaplayabileceği geçmiş yıl zararlarında değişiklikler olmuştur.

31 Aralık 2016 itibarıyla Avea'nın geçmiş yıl mali zararları için hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı 244.472 TL'dir (31 Aralık 2015: 261.500 TL).

Avea'nın Dipnot 33'de sunulan yatırım indirimlerine istinaden kayıtlara almadığı 79.461 TL tutarında ertelenmiş vergi alacağı bulunmaktadır (31 Aralık 2015: 72.889 TL).

7 Nisan 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6637 sayılı kanunun 8. Maddesi uyarınca, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. Maddesi'nde değişiklik yapılmış ve bu değişiklik uyarınca; finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile kamu iktisadi teşebbüsleri hariç olmak üzere sermaye şirketlerinin ilgili hesap dönemi içinde, ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından indirimden yararlanan yıl için en son açıklanan "Bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı" dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50'si oranındaki kısmın Kurumlar Vergisi hesaplamasında kurum kazancından indirilmesi kanunlaştırılmıştır. Kanuna göre, matrahın yetersiz olması nedeniyle ilgili dönemde indirim konusu yapılamayan tutarlar, sonraki hesap dönemlerine devreder. Avea'nın sermayesi 2016 yılı içerisinde 1.000.000 TL, 2015 yılı içerisinde ise 2.000.000 TL tutarında arttırılmıştır ve bu kanun maddesiyle uyumlu olarak Şirket'in sermaye arttırımına istinaden süresiz olarak indirim konusu yapabileceği indirim hakkı bulunmaktadır. 31 Aralık 2016 itibarıyla bu indirim hakkı üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı 38.950 TL'dir (31 Aralık 2015: Yoktur).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

11. ERTELENEN VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜKLERİ (DEVAMI)

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı Türkiye'de kurulu şirketler için %20'dir.

		31 Aralık 2016					
Ertelemiş vergi varlığı / yükümlülüğü	1 Ocak 2016 itibarıyla net bakiye muhasebeleşen	Kar / (zarar) tablosunda muhasebeleşen	Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleşen	Kur değişimlerinin etkisi	Net bakiye	Ertelemiş vergi varlığı	Ertelemiş vergi yükümlülüğü
Taahhüt edilen vergi zararı / kayıtlardan çıkarılan ertelenmiş vergi varlığı	276.890	(1.534)	-	-	275.356	275.356	-
Uzun vadeli çalışan hakları karşılığı	124.959	(5.050)	14.755	-	134.664	134.664	-
Sermaye artırımından doğan ertelenmiş vergi varlığı	-	38.950	-	-	38.950	38.950	-
Evrensel hizmet fonu ve diğer katkı payları	31.828	(8.620)	-	-	23.208	23.208	-
Kullanılmamış izin karşılığı	14.958	(17)	-	-	14.941	14.941	-
Diğer kısa vadeli karşılıklar	74.674	(83.966)	-	-	(9.292)	-	(9.292)
Dava harçlarının alacak olarak kayıtlara alınması	(3.027)	3.027	-	-	-	-	-
Şüpheli alacak karşılığı	(5.649)	(6.835)	-	-	(12.484)	4.411	(16.895)
Diğer	(6.901)	45.719	-	-	38.818	68.020	(29.202)
Türev araçlar	(33.637)	(16.201)	(1.372)	-	(51.210)	-	(51.210)
Gelir tahakkukları	(33.938)	7.595	-	-	(26.343)	3.329	(29.672)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar üzerindeki geçici farklar	(471.055)	104.937	-	(305)	(366.423)	11.858	(378.281)
Netleme öncesi ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü)	(30.898)	78.005	13.383	(305)	60.185	574.737	(514.552)
Netleme						(258.524)	258.524
Ertelemiş vergi varlığı / (yükümlülüğü)					60.185	316.213	(256.028)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

11. ERTELENEN VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜKLERİ (DEVAMI)

		31 Aralık 2015				
Ertelemiş vergi varlığı / yükümlülüğü	1 Ocak 2015 itibarıyla net bakiye	Kar / (zarar) tablosunda muhasebeleşen	Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleşen	Kur değişimlerinin etkisi	Net bakiye	Ertelemiş vergi yükümlülüğü
Taşınan vergi zararlarından kayıtlara alınan / kayıtlardan çıkartılan ertelenmiş vergi varlığı	248.131	28.759	-	-	276.890	276.890
Uzun vadeli çalışan hakları karşılığı	107.932	4.930	12.097	-	124.959	124.959
Diğer kısa vadeli karşılıklar	92.434	(17.760)	-	-	74.674	74.674
Evrensel hizmet fonu ve diğer katkı payları	30.567	1.261	-	-	31.828	31.828
Kullanılmamış izin karşılığı	11.802	3.156	-	-	14.958	14.958
Dava harçlarının alacak olarak kayıtlara alınması	(3.014)	(13)	-	-	(3.027)	(3.027)
Şüpheli alacak karşılığı	4.933	(10.582)	-	-	(5.649)	(5.649)
Diğer	(77)	(21.473)	14.649	-	(6.901)	(6.901)
Türev araçlar	(2.768)	(30.869)	-	-	(33.637)	(33.637)
Gelir tahakkukları	(24.566)	(9.372)	-	-	(33.938)	(33.938)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar üzerindeki geçici farklar	(434.994)	(35.712)	-	(349)	(471.055)	(471.055)
Netleme öncesi ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü)	30.380	(87.675)	26.746	(349)	(30.898)	523.309
Netleme						(236.505)
Ertelemiş vergi varlığı / (yükümlülüğü)					(30.898)	286.804

31 Aralık 2016 itibarıyla doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilen işlemlere ilişkin dönem vergisi ve ertelenmiş verginin toplam tutarı 181.402 TL'dir (31 Aralık 2015: 157.417 TL).

Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla bağlı ortaklıklar ile ilgili henüz muhasebeleştirilmemiş ertelenmiş vergi varlığının toplam tutarı 1.104.646 TL'dir (31 Aralık 2015: 1.116.825 TL).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

12. DİĞER VARLIKLAR, DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR

Diğer dönen varlıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İndirilecek Katma Değer Vergisi ("KDV") ve Özel İletişim Vergisi ("ÖİV") ^(*)	314.864	541.486
Tahsilatına aracılık edilen hizmetler ^(**)	165.417	123.783
TSKEMS projelerinden alınan avanslar	46.006	46.364
Verilen avanslar ^(***)	33.743	27.906
Diğer dönen varlıklar	3.032	1.882
	563.062	741.421

^(*) BTK tarafından gerçekleştirilen ve kamuoyunda 4.5G olarak bilinen IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme ihalesi sonucunda ödenen bedelin "KDV" tutarını içermektedir.

^(**) Tahsilatına aracılık edilen hizmet ve mal satışları sebebiyle Grup'un distribütörlerine verdiği avanslardan oluşmaktadır.

^(***) Verilen avanslar, ağırlıklı olarak tedarikçilere verilen avanslardan oluşmaktadır.

Diğer duran varlıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Tahsilatına aracılık edilen hizmetler	28.086	34.324
Diğer duran varlıklar	1	7
	28.087	34.331

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Alınan avanslar	34.760	44.917
Diğer yükümlülükler	12.378	10.945
	47.138	55.862

Alınan avanslar, TSKEMS'nden alınan avansları içermektedir. Şirket TSKEMS projeleri için aracı konumunda olup, alınan avanslardan yüklenici firmaya yapılan ödemelere aracılık etmekte ve proje yönetimini desteklemektedir. Projelerden doğan harcamalar, harcama tarihinde, alınan avanslardan düşülmektedir. Kullanılmayan avanslar, diğer dönen varlıklarda tutularak elde edilen faiz geliri taraflar arasındaki anlaşmaya göre alınan avanslara alacak kaydedilmektedir.

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Personele borçlar	88.774	25.884
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	68.879	44.908
Personel gelir vergisi borçları	45.580	44.413
	203.233	115.205

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

13. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Peşin ödenen kira giderleri	186.589	160.203
Diğer peşin ödenen giderler	136.798	125.411
Stok ve sabit kıymet avansları	980	1.177
	324.367	286.791

Diğer peşin ödenmiş giderler, peşin ödenen sigorta giderleri, peşin ödenen komisyon giderleri, peşin ödenen reklam giderleri ve diğer peşin ödenen giderlerden oluşmaktadır.

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Peşin ödenen kira giderleri	42.498	33.802
Diğer peşin ödenen giderler	16.227	12.652
	58.725	46.454

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ertelenmiş gelirler ⁽¹⁾	86.174	73.740
Alınan avanslar ⁽²⁾	74.655	57.295
	160.829	131.035

⁽¹⁾ Ertelenmiş gelirler ağırlıklı olarak faturalanmış, ancak henüz kullanılmamış dakikaların ve TTINT'in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmelerinin tutarıdır.

⁽²⁾ Alınan avanslar ağırlıklı olarak Grup'un müşterilerinden aldığı avanslardan oluşmaktadır.
Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ertelenmiş gelirler ⁽¹⁾	215.985	184.053
Alınan avanslar ⁽²⁾	89.215	83.511
	305.200	267.564

⁽¹⁾ Ertelenmiş gelirler ağırlıklı olarak TTINT'in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmelerinden kaynaklanmaktadır.

⁽²⁾ Alınan avanslar ağırlıklı olarak TTINT'in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmeleri kapsamında aldığı avanslardan oluşmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

14. FİNANSAL YATIRIMLAR

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Cetel	11.840	11.840
	11.840	11.840

Cetel, Arnautluk'ta yerleşik ve telekomünikasyon alanında faaliyet gösteren ve Albtelecom Sh.A'nın %76'sını elinde bulunduran özel amaçlı bir şirkettir.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Şirket, öz sermaye yönetimini uygulayabilmek için gerekli olan finansal bilgileri zamanında elde edememesi ve Cetel'de önemli bir etki olmaması nedeniyle Cetel'deki iştirak payını konsolide finansal tablolarda maliyet değerinden ve varsa değer düşüklüğü karşılığı düşüldükten sonra taşımaktadır.

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR

Nakit akış riskinden korunma ve türev araçlar

Faiz takasları

Türk Telekom, 11 Nisan – 30 Nisan 2012 tarihleri arasında, uzun vadeli değişken faizli finansal borçlarının bir kısmının faiz riskinden korunmak amacıyla 8 parçadan oluşan ve 21 Mart 2022 tarihinde tamamıyla itfa olacak, toplamda 400.000 ABD Doları nominal değerli faiz takası işlemlerine girmiştir. İlave olarak, Şirket, 8 Nisan – 17 Nisan 2013 tarihleri arasında, uzun vadeli değişken faizli finansal borçlarının bir kısmının faiz riskinden korunmak amacıyla 4 parçadan oluşan ve 21 Ağustos 2023 tarihinde tamamıyla itfa olacak, toplamda 200.000 ABD Doları nominal değerli faiz takası işlemlerine girmiştir.

Şirket, ilave olarak 29 Nisan–20 Mayıs 2014 tarihleri arasında 6 parçadan oluşan ve 19 Haziran 2024 tarihinde tamamıyla itfa olacak, toplamda 300.000 ABD Doları nominal değerli faiz takası işlemlerine girmiştir. Şirket, bununla birlikte 15–16 Mayıs 2014 tarihlerinde 5 parçadan oluşan ve 12 Ağustos 2024 tarihinde tamamıyla itfa olacak, toplamda 150.000 ABD Doları nominal değerli faiz takası işlemlerine girmiştir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu faiz takas işlemlerinden kaynaklanan 152.408 TL tutarındaki rayiç bedel uzun vadeli türev araç yükümlülüklerine sınıflandırılmıştır (31 Aralık 2015: 160.911 TL). 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sona eren döneme ait 6.861 TL rayiç bedel değişiminden oluşan gerçekleşmemiş türev araç karı (31 Aralık 2015: 73.245 TL zarar) diğer kapsamlı gelir tablosuna; 1.642 TL zaman değerinden kaynaklanan gerçekleşmemiş faiz takas karı (31 Aralık 2015: 3.075 TL zarar) da konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Nakit akış riskinden korunma ve türev araçlar (devamı)

Faiz takasları (devamı)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	İtfa Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2016 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	400.000	11 Nisan 2012 – 30 Nisan 2012	21 Mart 2022	Mart 2014 ve Mart 2022 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(32.049)
Türk Telekom	200.000	8 Nisan 2013 – 17 Nisan 2013	21 Ağustos 2023	19 Ağustos 2015 ve 21 Ağustos 2023 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(12.462)
Türk Telekom	300.000	29 Nisan – 20 Mayıs 2014	19 Haziran 2024	Haziran 2016 ve Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(90.545)
Türk Telekom	150.000	15-16 Mayıs 2014	26 Haziran 2024 – 12 Ağustos 2024	Haziran 2016 ve Ağustos 2016 ve Haziran 2024 Ağustos 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(17.352)
					(152.408)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Nakit akış riskinden korunma ve türev araçlar (devamı)

Faiz takasları (devamı)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	İtfa Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2015 itibarı ile rayıç değeri (TL)
Türk Telekom	400.000	11 Nisan 2012 – 30 Nisan 2012	21 Mart 2022	Mart 2014 ve Mart 2022 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(45.853)
Türk Telekom	200.000	8 Nisan 2013– 17 Nisan 2013	21 Ağustos 2023	19 Ağustos 2015 ve 21 Ağustos 2023 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(20.409)
Türk Telekom	300.000	29 Nisan – 20 Mayıs 2014	19 Haziran 2024	Haziran 2016 ve Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(76.823)
Türk Telekom	150.000	15-16 Mayıs 2014	26 Haziran 2024 – 12 Ağustos 2024	Haziran 2016 ve Ağustos 2016 ve Haziran 2024 Ağustos 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(17.825)
					(160.911)

Yurtdışı işletmede bulunan net yatırımın finansal riskinden korunma işlemi

Şirket, yurtdışında faaliyet gösteren ve fonksiyonel para birimi Avro olan bağlı ortaklıklarında bulunan net yatırımın finansal riskinden koruma amaçlı 150.000 Avro tutarında bir kredi almıştır. Bu kredinin bağlı ortaklığın net yatırım tutarıyla ilgili olan kısmından kaynaklanan kur farkı tutarı, özkaynaklar altındaki yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma fonlarına sınıflanmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan diğer türev işlemleri

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu, nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan faiz takas işlemlerinden kaynaklanan 51.397 TL tutarındaki rayiç bedel uzun vadeli türev araç varlıklarına (31 Aralık 2015: 45.002 TL türev araç varlık) ve 6.395 TL (31 Aralık 2015: 20.608 TL kar) tutarındaki gerçekleşmemiş faiz takas karı da konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	İtfa Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2016 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	400.000	11 Nisan 2012 – 30 Nisan 2012	21 Mart 2022	19 Mart 2014 ve 21 Mart 2022 tarihleri arasında, değişken faizin %6'yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,24-%0,27)	15.849
Türk Telekom	200.000	8 Nisan 2013 – 17 Nisan 2013	21 Ağustos 2023	21 Ağustos 2015 ve 21 Ağustos 2023 tarihleri arasında, değişken faizin %6'yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,24-%0,27)	8.223
Türk Telekom	300.000	29 Nisan – 20 Mayıs 2014	19 Haziran 2024	Haziran 2016 ve Haziran 2021 tarihleri arasında, değişken faizin %4'ü aşması durumunda, değişken faiz ve %4 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0.44-%0.575), Haziran 2021 ve Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faizin %6'yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0.39-%0.45)	27.325
					51.397

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Nakit akışı riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan diğer türev işlemleri (devamı)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	İtfa Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2015 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	400.000	11 Nisan 2012 – 30 Nisan 2012	21 Mart 2022	19 Mart 2014 ve 21 Mart 2022 tarihleri arasında, değişken faizin %6'yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,24-%0,27)	15.315
Türk Telekom	200.000	8 Nisan 2013 – 17 Nisan 2013	21 Ağustos 2023	Ağustos 2015 ve Ağustos 2023 tarihleri arasında, değişken faizin %6'yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,24-%0,27)	7.195
Türk Telekom	300.000	29 Nisan – 20 Mayıs 2014	19 Haziran 2024	Haziran 2016 ve Haziran 2021 tarihleri arasında, değişken faizin %4'ü aşması durumunda, değişken faiz ve %4 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,44-%0,575), Haziran 2021 ve Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faizin %6'yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,39-%0,45)	22.492
					45.002

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan diğer türev işlemleri (devamı)

Şirket, 6 Ocak 2015 ve 18 Haziran 2015 tarihleri arasında, 3 parçadan oluşan ve 19 Haziran 2024 tarihinde tamamıyla itfa olacak, toplamda 500.000 ABD Doları nominal değerli çapraz kur takası işlemlerine girmiştir. Şirket, 20 Aralık 2016 tarihinde 2 parçadan oluşan 325.000 ABD Doları nominal değerli çapraz kur takası işlemini kapatmıştır. Şirket kalan 175.000 ABD Doları nominal değerli çapraz kur takası işlemi ile borcunu Avro'ya dönüştürmüştür.

Şirket, ilave olarak 21 Nisan - 9 Temmuz 2015 tarihleri arasında 4 parçadan oluşan ve 19 Haziran 2019 tarihinde tamamıyla itfa olacak, toplamda 500.000 ABD Doları nominal değerli yapılandırılmış çapraz kur takası işlemlerine girmiştir. Şirket bu işlemle 500.000 ABD Doları tutarındaki borcunu TL'ye dönüştürmüştür.

Şirket, ilave olarak 10 Mart - 17 Mart 2016 tarihleri arasında 3 parçadan oluşan, 20 Kasım 2018 ve 20 Kasım 2020 tarihleri arasında tamamıyla itfa olacak, toplamda 380.000 ABD Doları nominal değerli yapılandırılmış çapraz kur takası işlemlerine girmiştir. Şirket bu işlemle 380.000 ABD Doları tutarındaki borcunu Avro'ya dönüştürmüştür.

Şirket, ilave olarak 31 Mart - 13 Nisan 2016 tarihlerinde ve 19 Haziran 2024 tarihinde tamamıyla itfa olacak, toplamda 350.000 ABD Doları nominal değerli yapılandırılmış çapraz kur takası işlemlerine girmiştir. Şirket bu işlemle 350.000 ABD Doları tutarındaki borcunu TL'ye dönüştürmüştür.

Şirket (MTCTR Memorex Telekomünikasyon Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi), ilave olarak 16 Haziran 2016 tarihinde, 20 Haziran 2019 ve 22 Haziran 2026 tarihleri arasında tamamıyla itfa olacak, toplamda 50.000 ABD Doları nominal değerli yapılandırılmış çapraz kur takası işlemlerine girmiştir. Şirket bu işlemle 50.000 ABD Doları tutarındaki borcunu Avro'ya dönüştürmüştür.

Şirket ilave olarak 9 Kasım - 18 Kasım 2016 tarihleri arasında ve 27 Mart - 31 Mart 2017 tarihleri arasında tamamıyla itfa olacak, toplamda 250.000 ABD Doları kur takası işlemine girmiştir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu türev işlemlerinden kaynaklanan 601.401 TL (31 Aralık 2015: 388.767 TL) tutarındaki rayiç bedel, kısa vadeli türev araç varlıklarına ve 212.634 TL (31 Aralık 2015: 314.800 TL kar) tutarındaki gerçekleştirilmemiş türev araç karı ve 265 TL kur farkı karı da konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu türev işlemlerinden kaynaklanan 49.157 TL (31 Aralık 2015: Yoktur) tutarındaki rayiç bedel, kısa vadeli türev araç yükümlülüklerine ve 49.157 TL (31 Aralık 2015: Yoktur) tutarındaki gerçekleştirilmemiş türev araç zararı da konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan diğer türev işlemleri (devamı)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	İtfa Tarihi	31 Aralık 2016 itibarı Şartlar ile rayiç değer (TL)	
Türk Telekom	175.000	30 Nisan 2015	19 Haziran 2024	İtfa tarihinde ABD doları karşılığında Avro ödenmesi ¹	28.196
Türk Telekom	500.000	21 Nisan 2015 - 9 Temmuz 2015	19 Haziran 2019	İtfa tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi ²	410.946
Türk Telekom	380.000	10 Mart 2016 - 17 Mart 2016	20 Kasım 2020	İtfa tarihinde ABD doları karşılığında Avro ödenmesi ³	121.448
Türk Telekom	350.000	31 Mart 2016 - 13 Nisan 2016	19 Haziran 2024	İtfa tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi ⁴	30.033
Memorex	50.000	16 Haziran 2016	22 Haziran 2026	İtfa tarihinde ABD doları karşılığında Avro ödenmesi ⁵	10.778
601.401					
Türk Telekom	250.000	9 Kasım 2016 - 18 Kasım 2016	17 Mart 2017 - 31 Mart 2017	İtfa tarihinde TL karşılığında ABD doları ödenmesi	(49.157)
(49.157)					

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	İtfa Tarihi	31 Aralık 2015 itibarı Şartlar ile rayiç değer (TL)	
Türk Telekom	175.000	30 Nisan 2015	19 Haziran 2024	İtfa tarihinde ABD doları karşılığında Avro ödenmesi ¹	31.538
Türk Telekom	500.000	21 Nisan 2015 - 9 Temmuz 2015	19 Haziran 2019	İtfa tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi ²	268.664
Türk Telekom	325.000	6 Ocak 2015 - 18 Haziran 2015	19 Haziran 2024	İtfa tarihinde ABD doları karşılığında Avro ödenmesi ⁶	88.566
388.767					

⁽¹⁾ 19 Aralık 2014 ve 19 Haziran 2024 tarihleri arasında 10 yıl vadeli bononun faiz ödeme günlerinde, 175.000 ABD Doları üzerinden %4,875 faiz alınması karşılığında 157.658 Avro üzerinden 2,495% faiz ödenmesi

• İtfa tarihinde 175.000 ABD Doları karşılığında 157.658 Avro ödenmesi

⁽²⁾ 19 Aralık 2014 ve 19 Haziran 2019 tarihleri arasında 5 yıl vadeli bononun faiz ödeme günlerinde, 500.000 ABD Doları üzerinden %3,75 faiz alınması karşılığında; işlem günündeki ABD Doları/TL kuruna göre tanımlanmış opsiyona göre oluşan TL karşılığı üzerinden ortalama 5,04% faiz oranı ile faiz ödenmesi, ve 19 Haziran 2019 tarihinde belirtilen 500.000 ABD Doları alınması karşılığında yine aynı opsiyon işlemine göre oluşan TL karşılığın ödenmesi

⁽³⁾ 30 Aralık 2015-22 Şubat 2016 ve 20 Kasım 2020 tarihleri arasında 5 yıl vadeli kredinin faiz ödeme günlerinde, 380.000 ABD Doları üzerinden 6m USLibor +1,8% faiz alınması karşılığında 338.234 Avro üzerinden ortalama 0,78% faiz ödenmesi

• 20 Kasım 2018 tarihinden 20 Kasım 2020 tarihine kadar 6 aylık dönemlerde 5 eşit taksitte 76.000 ABD Doları karşılığında 67.647 Avro ödenmesi

⁽⁴⁾ 19 Aralık 2015 ve 19 Haziran 2024 tarihleri arasında 10 yıl vadeli bononun faiz ödeme günlerinde, 350.000 ABD Doları üzerinden %4,875 faiz alınması karşılığında; her bir faiz ödeme günündeki, ABD Doları/TL kuruna göre tanımlanmış alt ve üst seviye opsiyonuna göre oluşan TL karşılığı üzerinden ortalama %6,28 faiz oranı ile faiz ödemesi, ve 19 Haziran 2024 tarihinde belirtilen 350.000 ABD Doları alınması karşılığında yine aynı kur opsiyon stratejisi ile hesaplanan anapara TL karşılığının ödenmesi

⁽⁵⁾ 27 Haziran 2016 ve 22 Haziran 2026 tarihleri arasında 10 yıl vadeli kredinin faiz ödeme günlerinde, 50.000 ABD Doları üzerinden 6m USLibor + 2,05% faiz alınması karşılığında 44.248 Avro üzerinden 2,05% faiz ödenmesi

• 20 Haziran 2019 tarihinden 22 Haziran 2026 tarihine kadar 6 aylık dönemlerde 15 eşit taksitte 3.333 ABD Doları karşılığında 2.950 Avro ödenmesi

⁽⁶⁾ 19 Aralık 2014-19 Haziran 2015 ve 19 Haziran 2024 tarihleri arasında 10 yıl vadeli bononun faiz ödeme günlerinde, 325.000 ABD Doları üzerinden %4,875 faiz alınması karşılığında 275.022 Avro üzerinden 2,94% faiz ödenmesi

• İtfa tarihinde 325.000 ABD Doları karşılığında 275.022 Avro ödenmesi

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan diğer türev işlemleri (devamı)

Şirket, 6 Ocak ve 18 Haziran 2015 tarihleri arasında; 18 Haziran 2019 ve 2024 tarihlerinde itfa olacak 897.725 Avro nominal değerli çapraz kur opsiyon işlemlerine girmiştir.(31 Aralık 2015: 902.010 Avro).

Şirket, 10 Mart - 17 Mart 2016 tarihleri arasında, 20 Kasım 2018 ve 20 Kasım 2020 tarihleri arasında tamamiyle itfa olacak 338.325 Avro nominal değerli çapraz kur opsiyon işlemlerine girmiştir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu türev işlemlerinden kaynaklanan 184.403 TL (31 Aralık 2015: 104.673 TL) tutarındaki rayiç bedel, kısa vadeli türev araç yükümlülüklerine ve 79.730 TL (31 Aralık 2015: 104.673 TL zarar) tutarındaki gerçekleşmemiş türev araç zararı da konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (Avro)	Alım Tarihi	İtfa Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2016 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	897.725	6 Ocak 2015- 18 Haziran 2015	18 Haziran 2019- 19 Haziran 2024	Çapraz kur yabancı para opsiyon işlemleri	(138.915)
Türk Telekom	338.235	10 Mart 2016-17 Mart 2016	20 Kasım 2020	Çapraz kur yabancı para opsiyon işlemleri	(45.488)
					(184.403)

Şirket	Nominal Tutar (Avro)	Alım Tarihi	İtfa Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2015 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	902.010	6 Ocak 2015- 18 Haziran 2015	18 Haziran 2019- 19 Haziran 2024	Çapraz kur yabancı para opsiyon işlemleri	(104.673)
					(104.673)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

16. ŞEREFİYE

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Avea şerefiyesi	29.694	29.694
Argela şerefiyesi	7.942	7.942
Innova şerefiyesi	7.308	7.308
	44.944	44.944

Grup, şerefiye ve diğer duran varlık grupları için yıllık değer düşüklüğü testini her yıl 31 Aralık itibarıyla yapmaktadır. Grup, tespit edilen bütün nakit yaratan birimler için değer düşüklüğü testi yapmıştır.

Türk Telekom ve TNet nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Türk Telekom ve TNet nakit yaratan biriminin değer düşüklüğü testinde, tüm aktif ve pasifleri tek bir nakit yaratan birim olarak dikkate alınmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı %15,6'dır (31 Aralık 2015: %15,3). Nakit akımlarının tahmini değeri 2021 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. 2021 - 2026 yılları arasındaki dönemler için TL nakit akım tahminlerinde, büyüme iş planındaki enflasyon oranı ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak %5 büyüme öngörülmüştür. Nakit yaratan birim değeri, nakit akımlarının +%0,5/-%0,5 Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti'nin ("AOSM") duyarlılığı ile test edilmiştir (31 Aralık 2015: +%0,5/-%0,5). Değer düşüklüğü testi sonucunda, nakit yaratan birim değerinde bir değer düşüklüğünün olmadığı tespit edilmiştir.

Avea nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Avea tek bir nakit yaratan birim olarak değerlendirilmiş ve şerefiye ve diğer tüm varlıklar beraber değer düşüklüğü testine tabii tutulmuştur. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı Avea'nın kurumlar vergisi ödemesi öngörülen sonrası dönemler için %16,2 (31 Aralık 2015: %16,1) ve kurumlar vergisi ödemesi öngörülmeleyen dönemler için %16,9'dur (31 Aralık 2015: %16,5). 2021 dönemi sonrası için TL nakit akım tahminleri %5 nihai büyüme oranı, iş planındaki enflasyon ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. Avea şirket değeri, nakit akımlarının +%0,5-%0,5 AOSM nihai büyüme oranı duyarlılığı ile test edilmiştir (31 Aralık 2015: +%0,5-%0,5). Değer düşüklüğü testi sonucunda, Avea'nın satın alınması sırasında oluşan şerefiye değerinde bir değer düşüklüğünün olmadığı tespit edilmiştir.

Aşağıdaki tablo nakit yaratan birimin tahmin edilen geri kazanılabilir tutarının defter değerine eşit olması için bu iki varsayımda olması gereken değerleri göstermektedir.

Avea	31 Aralık 2016
Ağırlıklı ortalama sermaye maliyeti	% 17,45 - 16,76
Büyüme oranı	% 4,20

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

16. ŞEREFİYE (DEVAMI)

Innova ve Argela nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Innova ve Argela ayrı nakit yaratan birimler olarak değerlendirilmiş ve bu şirketler için taşınan şerefiye şirketlerin diğer tüm varlıkları ile beraber değer düşüklüğü testine tabii tutulmuştur. Değer düşüklüğü testi Innova ve Argela'nın geri kazanılabilir tutarları yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planları baz alınarak hesaplanan kullanım değerleri üzerinden tespit edilmiştir. Nakit akımlarının tahmini değeri 2021 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. 2021 dönemi sonrası dönem için TL nakit akım tahminleri, Innova ve Argela için sırasıyla %5 ve %5 nihai büyüme oranı, iş planındaki enflasyon ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. Değerlemede kullanılan AOSM oranı Innova için %17,1 (31 Aralık 2015: %17,5) ve Argela için %20,7 (31 Aralık 2015: %19,8) olup, +%0,5/-%0,5 duyarlılığında test edilmiştir. AOSM hesaplamasında benzer teknoloji şirketleri, beta katsayısının hesaplaması için gösterge olarak alınmıştır. Değer düşüklüğü testi sonucunda, Innova ve Argela'nın satın alınması sırasında oluşan şerefiye değerinde ve nakit yaratan birim değerinde değer düşüklüğü tespit edilmemiştir (Innova 31 Aralık 2015: 3.790 TL).

TTINT nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

TTINT nakit yaratan biriminin değer düşüklüğü testi şirket değeri baz alınarak hesaplanmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değeri üzerinden tespit edilmiştir. Nakit akımlarının tahmini değeri 2021 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. Değerlemede kullanılan AOSM oranı %7,2 olup, (31 Aralık 2015: %7,4) +%0,5/-%0,5 duyarlılığında test edilmiştir. Buna ek olarak brüt kar marjı oranı +%1/-%1, yatırım harcamaları +%0,5/-%0,5 duyarlılığı ile test edilmiştir. AOSM hesaplamasında benzer telekom şirketleri, beta katsayısının hesaplaması için gösterge olarak alınmıştır. Değer düşüklüğü testi sonucunda, nakit yaratan birim değerinde değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

Sebit nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Sebit nakit yaratan biriminin değer düşüklüğü testinde, tüm aktif ve pasifleri tek bir nakit yaratan birim olarak dikkate alınmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı %20,6'dır (31 Aralık 2015: %18,8). Nakit akımlarının tahmini değeri 2021 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. Nihai dönem ve sonraki dönemler için TL nakit akım tahminleri iş planındaki enflasyon oranı ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak %5 büyüme öngörülmüştür. Nakit yaratan birim değeri, nakit akımlarının +%0,5/-%0,5 AOSM duyarlılığı ve nihai büyüme oranı ile test edilmiştir (31 Aralık 2015: +%0,1/-%0,1). Değer düşüklüğü testi sonucunda, nakit yaratan birim değerinde değer düşüklüğü tespit edilmemiştir (Dipnot 20) (31 Aralık 2015: 1.000 TL).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

17. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VARLIKLAR

Grup Yönetim Kurulu 1 adet gayrimenkulünü elden çıkarma kararı almıştır. Bu varlıklar taşındıkları defter değeri ile satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerinin düşük olanıyla değerlendirilmiştir.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla satış amaçlı elde tutulan varlıklara ilişkin hareketler aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016	1 Ocak 2015 - 31 Aralık 2015
1 Ocak açılış bakiyesi	-	26.367
Çıkışlar	-	(16.546)
Transfer	37.361	(9.821)
31 Aralık itibarıyla	37.361	-

18. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkul ve ilgili birikmiş amortisman hareketleri aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016	1 Ocak 2015 - 31 Aralık 2015
Maliyet değeri		
1 Ocak açılış bakiyesi	43.854	21.491
Transfer	(842)	22.363
31 Aralık itibarıyla	43.012	43.854
Birikmiş amortisman		
1 Ocak açılış bakiyesi	16.665	7.944
Transfer	(398)	6.304
Dönem amortismanı	2.186	2.417
31 Aralık itibarıyla	18.453	16.665
31 Aralık itibarıyla net defter değeri	24.559	27.189

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, çeşitli kuruluşlar tarafından kullanılan bina ve arsalandan oluşmaktadır.

Grup, yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirmektedir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın gerçeğe uygun değerini taşıyan değeri ile kıyaslamakta ve tespit edilen değer düşüklüklerini kayıtlara yansıtılmaktadır.

Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkulleri birçok bina ve arsadan oluşmaktadır. Grup, maliyet-fayda dengesi prensibi çerçevesinde bütün yatırım amaçlı gayrimenkullerinin gerçeğe uygun değerini her yıl tespit etmemektedir. Bu sebeple, yatırım amaçlı gayrimenkullerin bilanço tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değeri belirtilmemiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

19. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Grup'un maddi duran varlıklarının 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla sona eren yıllar içerisindeki maliyet ve birikmiş amortisman hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	Arazi ve binalar	Şebeke ve diğer cihazlar	Taahhütler	Döşeme ve demirbaşlar	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet değeri							
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2016	2.226.837	38.383.631	149.049	750.920	225.256	936.143	42.671.836
Transferler	(16.874)	144.207	1.082	5.042	38	(383.324)	(249.829)
Girişler	65.560	1.560.389	1.897	68.088	18.311	149.175	1.863.420
Çıkışlar	(11.832)	(2.334.605)	(10.626)	(27.692)	(3.670)	-	(2.388.425)
Yabancı para çevirim farkı	2.505	111.374	330	587	314	(6.438)	108.672
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	2.266.196	37.864.996	141.732	796.945	240.249	695.556	42.005.674
Birikmiş amortisman değeri							
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2016	1.119.019	32.109.127	136.940	580.306	188.262	-	34.133.654
Transferler	(18.801)	(595)	-	15	(218)	-	(19.599)
Amortisman	81.074	1.332.239	7.693	63.404	10.310	-	1.494.720
Çıkışlar	(2.900)	(2.325.670)	(10.527)	(21.670)	(2.807)	-	(2.363.574)
Değer düşüklüğü	-	22.716	-	253	6.412	-	29.381
Yabancı para çevirim farkı	552	43.776	33	295	519	-	45.175
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	1.178.944	31.181.593	134.139	622.603	202.478	-	33.319.757
Net defter değeri, 31 Aralık 2016	1.087.252	6.683.403	7.593	174.342	37.771	695.556	8.685.917

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup'un finansal kiralama yolu ile satın aldığı arazi ve binaların net defter değeri 29.580 TL'dir (31 Aralık 2015: arazi ve binalar 31.331 TL, şebeke ve cihazlar 1.387 TL, araçlar 237 TL).

Grup'un aktifte borçlanma maliyeti yoktur (31 Aralık 2015: Yoktur).

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Grup'un sabit kıymetlerinde rehin, ipotek ve kısıtlama yoktur.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, toplam değer düşüklüğünün 23.213 TL tutarındaki kısmı satışların maliyeti hesabında (2015: 15.380 TL), 6.168 TL tutarındaki kısmı genel yönetim giderleri hesabında (2015: 11.774 TL), pazarlama, satış ve dağıtım giderleri hesabında 0 TL (2015: 182 TL) muhasebeleştirilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

19. MADDİ DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

	Arazi ve diğer binalar	Şebeke ve diğer cihazlar	Taahhütler demirbaşlar	Döşeme ve diğer varlıklar	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet değeri							
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2015	2.159.723	38.857.155	147.995	687.348	229.848	689.351	42.771.420
Transferler	45.632	347.873	2.576	21.027	(12.528)	(435.376)	(30.796)
Girişler	26.581	945.599	2.452	62.061	10.705	678.203	1.725.601
Çıkışlar	(6.764)	(1.822.712)	(4.156)	(19.777)	(2.981)	(57)	(1.861.447)
Yabancı para çevirim farkı	1.665	60.716	182	261	212	4.022	67.058
31 Aralık 2015 toplam bakiyesi	2.226.837	38.383.631	149.049	750.920	225.256	936.143	42.671.836
Birikmiş amortisman değeri							
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2015	993.059	32.777.439	134.820	523.764	161.407	-	34.590.489
Transferler	5.955	279	1.094	7.225	(7.216)	-	7.337
Amortisman	122.976	1.098.457	5.112	66.996	23.648	-	1.317.189
Çıkışlar	(3.242)	(1.804.786)	(4.076)	(17.792)	(1.307)	-	(1.831.203)
Değer düşüklüğü	-	15.804	-	-	11.532	-	27.336
Yabancı para çevirim farkı	271	21.934	(10)	113	198	-	22.506
31 Aralık 2015 toplam bakiyesi	1.119.019	32.109.127	136.940	580.306	188.262	-	34.133.654
Net defter değeri, 31 Aralık 2015	1.107.818	6.274.504	12.109	170.614	36.994	936.143	8.538.182

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Lisans	Müşteri ilişkileri	Markalar	Araştırma ve geliştirme	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	İmtiyaz hakkı	Toplam
Maliyet							
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2016	4.537.300	1.029.602	302.916	286.735	3.997.580	2.819.130	12.973.263
Transferler	-	-	-	11.603	181.417	-	193.020
Çıkışlar	(189)	-	-	-	(8.156)	(24.466)	(32.811)
Alımlar (*)	7.658	-	-	32.199	758.412	412.516	1.210.785
Yabancı para çevirim farkı	230	20.941	-	515	62.250	-	83.936
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	4.544.999	1.050.543	302.916	331.052	4.991.503	3.207.180	14.428.193
Birikmiş itfa tutarı							
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2016	653.713	862.076	145.175	125.748	2.355.935	613.730	4.756.377
Transferler	-	-	-	(25)	(268)	-	(293)
Çıkışlar	(189)	-	-	-	(6.339)	(24.466)	(30.994)
Dönem itfa gideri	280.726	81.737	35.631	50.100	668.011	189.362	1.305.567
Değer düşüklüğü	-	-	-	-	-	22.837	22.837
Yabancı para çevirim farkı	29	8.964	-	514	23.920	-	33.427
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	934.279	952.777	180.806	176.337	3.041.259	801.463	6.086.921
Net defter değeri, 31 Aralık 2016	3.610.720	97.766	122.110	154.715	1.950.244	2.405.717	8.341.272

(*) 412.516 TL (31 Aralık 2015: 332.355 TL) tutarında maddi olmayan duran varlıklar TFRS Yorum 12 kapsamında değerlendirilen yatırımlardan oluşmaktadır.

Grup'un aktifleşen borçlanma maliyeti 12.114 TL'dir (31 Aralık 2015: 4.792).

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, toplam değer düşüklüğünün 22.837 TL tutarındaki kısmı satışların maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiştir (2015: satışların maliyeti 4.464, genel yönetim giderleri 526 TL, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri 395 TL).

Toplam maddi ve maddi olmayan duran varlık amortisman ve itfa giderinin 2.182.242 TL tutarındaki kısmı satışların maliyetinde (2015: 1.648.704 TL), 258.792 TL tutarındaki kısmı pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinde (2015: 211.514 TL), 339.356 TL tutarındaki kısmı genel yönetim giderlerinde (2015: 364.656 TL), 15.953 TL tutarındaki kısmı ise araştırma ve geliştirme giderlerinde (2015: 10.424 TL) muhasebeleştirilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

Maliyet	Lisans	Müşteri ilişkileri	Markalar	Araştırma ve geliştirme	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	İmtiyaz hakkı	Toplam
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2015	1.478.323	1.016.627	302.898	243.116	3.054.364	2.514.274	8.609.602
Transferler	(5)	(156)	-	11.760	41.915	(27.499)	26.015
Çıkışlar	-	-	-	(641)	(8.960)	-	(9.601)
Alımlar (*)	3.058.982	-	18	32.005	876.834	332.355	4.300.194
Yabancı para çevirim farkı	-	13.131	-	495	33.427	-	47.053
31 Aralık 2015 kapamış bakiyesi	4.537.300	1.029.602	302.916	286.735	3.997.580	2.819.130	12.973.263
Birikmiş itfa tutarı							
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2015	567.518	763.376	129.544	84.853	1.808.230	466.929	3.820.450
Transferler	-	(156)	-	(25)	460	(10.635)	(10.356)
Çıkışlar	-	-	-	(160)	(817)	-	(977)
Dönem itfa gideri	86.241	94.834	15.631	37.945	534.520	157.436	926.607
Değer düşüklüğü	-	-	-	2.640	2.745	-	5.385
Yabancı para çevirim farkı	(46)	4.022	-	495	10.797	-	15.268
31 Aralık 2015 kapamış bakiyesi	653.713	862.076	145.175	125.748	2.355.935	613.730	4.756.377
Net defter değeri, 31 Aralık 2015	3.883.587	167.526	157.741	160.987	1.641.645	2.205.400	8.216.886

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup maddi duran varlıklarında 29.381 TL (31 Aralık 2015: 27.336) ve maddi olmayan duran varlıklarında 22.837 TL tutarında (31 Aralık 2015: 5.385) değer düşüklüğü tespit edilmiştir.

Önemli maddi olmayan duran varlıkların satın alım sonrası geriye kalan itfa dönemleri aşağıdaki gibidir:

Avea lisansı	12,4 yıl
Avea marka ismi	3 yıl
TTINT müşteri ilişkileri	8,8 yıl
TTINT diğer	13,8 yıl

Grup yönetiminin kararıyla Avea ve TNet marka isimleri, 26 Ocak 2016 tarihinde Türk Telekom markası altında birleştirilmiştir. Bu değişiklikte beraber, faydalı ömrü 10,1 yıl yerine 4 yıl olarak belirlenmiştir. Faydalı ömür değişikliğinin satışların maliyetinde muhasebeleştirilen amortisman gideri üzerindeki etkisi aşağıdaki gibi tahmin edilmektedir:

	2016	2017	2018	2019	Sonraki dönemler
Amortisman giderlerindeki artış / (azalış)	20.024	24.972	24.972	24.972	(94.940)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, maddi olmayan duran varlıkların üzerinde hiçbir rehin, kısıtlama veya ipotek yoktur.

3G Lisans İhalesi

IMT-2000 / UMTS servis yetkilendirme ihalesi 28 Kasım 2008 tarihinde Türkiye'de faaliyet gösteren üç GSM operatörünün katılımıyla düzenlenmiştir.

Nisan 2009'da 539.332 TL (%18 KDV dahil) tutarındaki lisans ücreti Avea tarafından ödenmiş ve nihai olarak imtiyaz sözleşmesi 30 Nisan 2009 tarihinde imzalanmıştır.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 3G lisansının net defter değeri 296.515 TL'dir (31 Aralık 2015: 320.238 TL).

GSM 900 İlave Frekans Bandı İhalesi

Boşta bulunan 900 MHz frekans bantlarının tahsis edilmesine yönelik ihale 20 Haziran 2008 tarihinde yapılmıştır ve Avea, yıllık kanal ücreti 128 TL (KDV hariç) asgari ücretli C bandını elde etmiştir.

İhale sonucunda 5,5 ek GSM 900 frekans kanalları Avea'ya verilmiştir ve nihayetinde Avea'nın toplam GSM 900 frekans kanal sayısı önceki 6,5 kanal ile birlikte 12'ye ulaşmıştır.

İlave kanalların Avea'nın GSM lisansı süresi sonuna kadar kullanımı için 14.122 TL (KDV dahil) tutarında ihale bedeli ödenmiş ve bu kapsamda yenilenen imtiyaz sözleşmesi 25 Şubat 2009 tarihinde imzalanmıştır. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla GSM 900 bandı lisansının net defter değeri 6.426 TL'dir (31 Aralık 2015: 7.134 TL).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

4.5G Lisans İhalesi

Kamuoyunda 4.5G olarak bilinen IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme ihalesi BTK tarafından 26 Ağustos 2015 tarihinde gerçekleştirilmiştir. BTK tarafından yapılan IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesinde Avea; 800 MHz Frekans bandında 2x10 MHz genişliğindeki frekans paketini 380.000 Avro, 900 MHz Frekans bandında 2x7,6 MHz genişliğindeki frekans paketini 216.819 Avro, 1800 MHz Frekans bandında 2x20 MHz genişliğindeki frekans paketini 310.000 Avro, 2600 MHz Frekans bandında 2x10 MHz genişliğindeki frekans paketini 25.859 Avro, 2600 MHz Frekans bandında 1x15 MHz genişliğindeki frekans paketini 22.000 Avro olmak üzere toplam 954.678 Avro (KDV hariç) bedel ile almaya hak kazanmıştır. IMT Yetkilendirme süresi, 30 Nisan 2029 tarihine kadar olup, operatörler IMT hizmetlerinin sunumuna 1 Nisan 2016 tarihinden itibaren başlanabilecektir ve 900 MHz frekans bandında ve 1.800 MHz frekans bandında hizmet sunumuna 1 Aralık 2015 tarihinden itibaren başlanmıştır.

Şirket faiz dahil toplam 973.396 Avro (KDV hariç) tutarındaki ihale bedelini dört eşit taksitte ödeme planı yapmış olup, ilk 3 taksidini ve 171.842 Avro karşılığı 548.915 TL tutarındaki toplam KDV bedelini ödemiştir. 26 Nisan 2017 tarihinde son taksit bedeli olan 243.349 Avro karşılığı 902.800 TL tutarındaki taksidini ödeyecektir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, konsolide finansal tablolarda, 4.5G lisansının net defter değeri 2.849.875 TL (31 Aralık 2015: 3.047.838 TL) tutarındadır.

21. BORÇ KARŞILIKLARI

Kısa vadeli borç karşılıkları

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla diğer kısa vadeli karşılıkların detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dava, BTK cezası, müşteri iade karşılıkları	264.200	296.674
	264.200	296.674

Karşılık hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
1 Ocak tarihi itibarıyla	296.674	241.259
Dönem içi ayrılan karşılıklar	192.452	156.766
Ödenen karşılıklar	(146.011)	(9.708)
Ters çevrilen karşılıklar	(79.632)	(91.699)
Yabancı para çevirim farkı	717	56
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	264.200	296.674

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

21. BORÇ KARŞILIKLARI (DEVAMI)

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		
Personel performans primi karşılıkları	165.862	178.822
	165.862	178.822

Karşılık hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
1 Ocak itibarıyla	178.822	160.050
Dönem içi ayrılan karşılıklar	167.369	163.563
Ödenen karşılıklar	(169.906)	(130.324)
Ters çevrilen karşılıklar	(11.020)	(14.965)
Yabancı para çevirim farkı	597	498
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	165.862	178.822

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		
Kıdem tazminatı karşılığı	695.953	635.366
Kullanılmamış izin karşılığı	87.448	79.677
	783.401	715.043

Kıdem tazminatı karşılığı

Türkiye'de mevcut kanunlar çerçevesinde şirketlerin, çalışmalarını emeklilik nedeniyle sona eren veya istifaya da herhangi bir geçerli nedene bağlı olmaksızın işine son verilen personele toplu bir ödeme yapması zorunludur. Kıdem tazminatı yükümlülüğü zorunlu olmamasından ötürü, fonlamaya tabi değildir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, her hizmet yılı için bir aylık maaş üzerinden tam 4.297,21 TL (31 Aralık 2015: tam 3.828,37 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğünün yanı sıra, Grup'un iş, görev, temsil tazminatı ve yıldönümü hediyeleri gibi diğer bazı uzun dönemli yükümlülükleri de vardır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

21. BORÇ KARŞILIKLARI (DEVAMI)

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar (devamı)

i) Kıdem tazminatı yükümlülüklerinin açılış ve kapanış bakiyelerinin mutabakatı:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
1 Ocak itibarıyla tanımlanan yükümlülükler	635.366	555.595
Hizmet maliyeti	67.059	55.420
Faiz maliyeti	60.465	50.973
Aktüeryal kayıp (*)	74.360	62.385
Grup tarafından yapılan ödemeler	(141.290)	(89.169)
Yabancı para çevirim farkı	(7)	162
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	695.953	635.366

(*) 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sona eren dönemde oluşan 74.360 TL tutarındaki aktüeryal kayıp, diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2015: 62.385 TL).

ii) Kar veya zarar tablosundaki toplam giderler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Cari hizmet maliyeti	67.059	55.420
Faiz gideri	60.465	50.973
Konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılan toplam kıdem tazminatı karşılık gideri	127.524	106.393

iii) Kullanılan başlıca aktüeryal varsayımlar:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Faiz oranı	%11,0	%9,5
Maaşlarda beklenen artış oranı	%6,0	%5,5

İleriki yıllar için Grup'ta kalan çalışanların gönüllü olarak işten ayrılma oranı ortalama %2,39 dur (31 Aralık 2015: %0,60).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

21. BORÇ KARŞILIKLARI (DEVAMI)

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar (devamı)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında aşağıdaki önemli varsayımlarda duyarlılık analizi yapılmıştır:

	Faiz Oranı		Maaş Artış Oranı		İşten Ayrılma Oranı	
	%0,25 azalış (%9,05)	%0,25 artış (%9,55)	%0,25 azalış (%5,25)	%0,25 artış (%5,75)	%0,25 azalış	%0,25 artış
Kıdem tazminat yükümlülüğüne net etkisi	9.316	(9.115)	(9.454)	9.739	(1.997)	1.708

Çalışanlara sağlanan kıdem tazminatı harici uzun vadeli karşılıklar

Kullanılmamış izin karşılığı hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
1 Ocak itibarıyla	79.677	68.907
Dönem içi ayrılan karşılıklar	57.479	66.365
Ödenen karşılıklar	(8.576)	(4.959)
Ters çevrilen karşılıklar	(41.355)	(50.766)
Yabancı para çevirim farkı	223	130
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	87.448	79.677

Diğer uzun vadeli borç karşılıkları

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
TFRS Yorum 12 kapsamında giderleştirilecek yatırım karşılığı	7.887	7.711
	7.887	7.711

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla Şirket'in ortakları ve Şirket'teki hisse oranları aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	%	TL	%	TL
Hazine	30	1.050.000	30	1.050.000
OTAŞ	55	1.925.000	55	1.925.000
Halka açık kısım	15	525.000	15	525.000
		3.500.000		3.500.000
Enflasyon düzeltmesi		(239.752)		(239.752)
		3.260.248		3.260.248

Şirket'in sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 1 kuruş olan 350.000.000.000 adet hisseden oluşmaktadır. OTAŞ, A Grubu hisselerinin, Hazine ise B ve C Grubu hisselerin sahibidir. D Grubu hisseleri halka açık olup, C Grubu hisse bir adet imtiyazlı hisseden oluşmaktadır.

Hazine, yasa gereği İmtiyazlı Hisse'nin ("Altın Hisse"nin) sahibidir. Bu hisse devredilemez ve ekonomi ve güvenlik ile ilgili olarak milli yararların korunması amacıyla Hazine'ye şu belirli hakları tanıır: (a) Şirket ana sözleşmesindeki maddelerde önerilen değişiklikler, (b) Şirket'in yönetim kontrolünde değişikliklere neden olacak nama yazılı hisse devirleri ve (c) nama yazılı hisse devirlerinin pay defterine işlenmesi ister Yönetim Kurulu'nda ister Genel Kurul'da oylansın, Altın Hisse'nin olumlu oyu olmaksızın gerçekleştirilemez. Altın Hisse sahibi Hazine, bu hisseyi temsilen yönetim kurulunda bir üye bulundurmaktadır.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla OTAŞ'ın sahip olduğu, toplam Şirket hisselerinin %55'ine tekabül eden 192.500.000.000 adet A Grubu hisse bir kısım kredi sözleşmelerinin alacaklıları adına ve yararına temsilci sıfatıyla hareket eden Citicorp Trustee Company Limited lehine rehn edilmiş bulunmaktadır.

OTAŞ kredi sözleşmeleri, OTAŞ'ın, Şirket'in ve Avea'nın hisselerinin satışına, transferine ve oranının azaltılmasına ilişkin kısıtlamalar getirmektedir.

Şirket ana sözleşmesi uyarınca, Yönetim Kurulu on iki üyeden oluşmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI (DEVAMI)

Yönetim Kurulu, Hazine ve OTAŞ tarafından aşağıdaki şekilde aday gösterilecek on iki üyeden oluşur.

(a) A Grubu Hisse sahibi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere yedi kişiyi aday gösterme hakkına sahiptir;

(b) Hazine B Grubu Hisse sahibi sıfatıyla;

- Şirket sermayesinin %30 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan 4 kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır; veya
- Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasına sahip olması halinde (fakat %30'dan daha az) bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan 2 kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır;
- Yukarıdaki bentlerde belirtilen Şirket sermayesinin %30'unun ve %15'inin hesaplanmasında, Hazine'nin B Grubu Hisselerden ve D Grubu Hisselerden elinde tuttuğu hisse miktarları birlikte hesaba katılacaktır.

(c) Hazine Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe (fakat %30'dan daha az), A Grubu Hisse sahibi Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan 2 kişiyi bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak ve "a" bendinde belirtilen 7 kişiyi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

(d) Hazine C Grubu İmtiyazlı Hisse'yi elinde tuttuğu müddetçe Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere ayrıca C Grubu İmtiyazlı Hisse için bir aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

Yönetim Kurulu başkanı, yönetim kurulu üyeleri arasından A grubu hisse sahiplerinin aday gösterdiği Yönetim Kurulu üyeleri tarafından aday gösterilecek ve Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluk kararı ile seçilecek ve görevden alınacaktır.

Yönetim Kurulu'nun toplantı yeter sayısı, en az bir A Grubu Hisse sahiplerince aday gösterilen Yönetim Kurulu üyesinin ve bir B Grubu Hisse sahiplerince aday gösterilen Yönetim Kurulu üyesinin hazır bulunması şartıyla, Yönetim Kurulu üyelerinin yedisinin toplantıda hazır bulunmasıdır. Eğer toplantı nisabı toplantı için belirlenen saatten sonra yarım saat içinde sağlanamazsa veya mevcut toplantı nisabı bozulursa, hazır olan Yönetim Kurulu üyeleri toplantıyı, en az beş iş günü sonra belli bir yerde ve zamanda toplanmak üzere ertelerler. Ertelenen toplantıda toplantı yeter sayısı, bu toplantının üç iş günü önceden yazılı olarak tüm Yönetim Kurulu üyelerine bildirilmiş olması kaydıyla, Yönetim Kurulu üye sayısının (hangi hissedarın Yönetim Kurulu üyesi oldukları nazara alınmaksızın) yarısından bir fazlasıdır.

Ağırlaştırılmış nisapla alınması gerekli kararlar dışında yönetim kurulu kararları toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğuyla alınır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI (DEVAMI)

Yönetim kurulu her yıl, makul karşılıkların ve yedeklerin ayrılmasının ardından ve aşağıdaki şartlara uymak kaydıyla, kanunen mümkün olan azami oranda kar dağıtımını gerçekleştirmeyi önermektedir.

Eğer aşağıdaki şartlar gerçekleşmezse veya ilgili dağıtım yapıldığında gerçekleşmeyecekse, aşağıdaki paragrafa tabi olmak koşuluyla, Şirket bu şartları ihlal etmeyecek şekilde karının dağıtılabilecek maksimum miktarını dağıtabilir.

Aşağıdaki şartların oluşması halinde ve sermaye piyasası mevzuatına aykırı olmamak kaydıyla net kâr dağıtılabılır:

- Kar dağıtımını ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinden herhangi birisi tarafından herhangi bir alacaklıya yapılan taahhütleri ihlal edecekse veya ilgili Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğunun kanaatine göre takip eden on iki ay içinde böyle bir ihlalin meydana gelme ihtimali varsa, veya
- Yönetim Kurulu, ilgili yönetim kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğu ile dağıtımın aşağıdaki konularla ilgili olarak ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinden herhangi birisinin menfaatlerine önemli ölçüde zarar vereceğine karar verirse; (i) iş planında veya bütçede Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış bir yatırım programının uygulanması veya (ii) ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinin ticari beklentileri ve Grup şirketlerinin mali durumunu sağlıklı olarak devam ettirmek ihtiyacı varsa.

Türk Ticaret Kanunu'na göre şirketler kar dağıtımından önce yasal yedek ayırmakla yükümlüdür. Yasal yedekler Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedekler, (enflasyona göre endekslenmemiş) ödenmiş sermayenin beşte birini buluncaya kadar, geçmiş dönem ticari karından yıllık %5 oranında ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımları üzerinden yıllık %10 oranında ayrılır. Şirket'in 2016 yılı konsolide dönem karı bulunmadığından kar dağıtımına konu edebileceği bir tutar tespit edilmemiştir.

Temettüler:

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sona eren yıl içinde, 2015 yılı net dağıtılabılır dönem karının birinci ve ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyesinden 840.859 TL'nin nakit temettü olarak dağıtılması (beher hisse için brüt olmak üzere 0,2402 tam kuruş) taahhüt edilmiş ve rapor tarihi itibarıyla söz konusu nakit temettünün tamamı ödenmiştir.

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sona eren yıl içinde, 2014 yılı net dağıtılabılır dönem karının birinci ve ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyesinin tamamı olan toplam 1.840.853 TL'nin nakit temettü olarak dağıtılması (beher hisse için brüt olmak üzere 0,5260 tam kuruş) taahhüt edilmiş ve rapor tarihi itibarıyla söz konusu nakit temettünün tamamı ödenmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI (DEVAMI)

Diğer fonlar

Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilmeyerek doğrudan özkaynaklara aktarılan değer artış/azalışların bilanço tarihleri itibarıyla bakiyeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Hisse bazlı ödemeler fonu (Dipnot 23)	9.528	9.528
İştirak alımından kaynaklanan gerçeğe uygun değer düzeltme farkı	(1.320.942)	(1.320.942)
Yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma fonu	(131.944)	(89.537)
Nakit akış riskinden korunma kayıpları	(113.620)	(119.109)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	(493.990)	(434.385)
Yabancı para çevirim farkları	99.405	44.430
	(1.951.563)	(1.910.015)

Diğer kazançlar/kayıplar

Şirket'in Avea hisselerini satın alması farklı yıllarda oluşan 4 aşama ile gerçekleşmiştir (%40'ı Şubat 2004'te Avea'nın bağlı ortaklığı olan Aycell ile Aria'nın birleşmesinden, Mayıs 2005'te %0,56'lık sermaye artırımından ve %40,56'sı da 15 Eylül 2006 tarihinde yeni hisselerin alınmasından ve %8,87 'si 2012 yılında yapılan sermaye artırımından). Bu nedenle, 15 Eylül 2006 tarihinde en son alınan %40,56'lık hissenin satın alınması kayıtlara yansıtılırken, daha önceki alımdan kaynaklanan (%40,56'lık hisse payı) ve 15 Eylül 2006 tarihine kadar özsermaye yöntemi kullanılarak finansal tablolara yansıtılmış olan iştirak bedeli, satın alım bedeli dağılımının UFRS 3'e göre gerçekleştirilebilmesi için 15 Eylül 2006 tarihi itibarıyla hesaplanan rayiç bedeline getirilmiştir. Bu durumda özsermaye yöntemi ile hesaplanmış olan iştirak değeri ile gerçeğe uygun değeri arasında oluşan 294.065 TL tutarındaki fark özsermaye içerisinde iştiraklerdeki pay oranı değişiminden kaynaklanan düzeltme farkı olarak yansıtılmıştır. Daha sonra, 2009 ve 2012 yılı içerisinde Şirket Avea'da sermaye artışı yolu ile sahiplik oranını %0,19 ve %8,87 oranında arttırmış ve azınlık paylarında oluşan 14.569 TL ve 549.500 TL tutarındaki değişim yine özsermaye içerisinde iştiraklerdeki pay oranı değişiminden kaynaklanan düzeltme farkı hesabına yansıtılmıştır. Şirket, 29 Nisan 2015 tarihinde Türkiye İş Bankası A.Ş., Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş., Trakya Yatırım Holding A.Ş., Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş., Efes Holding A.Ş. ve Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi ile ellerinde bulundurdukları Avea'nın çıkarılmış sermayesinin %10,0035'lik kısmını temsil eden payları, 875.000 TL'ye satın almak üzere Pay Devir Sözleşmesi imzalamıştır. Pay devrinin 4 Ağustos 2015 tarihi itibarıyla geçerli olması ile satış opsiyonu yükümlülüğü sona ermiş, kontrol gücü olmayan paylar satış opsiyonu yükümlülüğü ve özkaynaklar içerisindeki kontrol gücü olmayan paylar satış opsiyonu değerlendirme fonu ile tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıplarının içindeki kontrol gücü olmayan payları, özkaynaklar içerisindeki "diğer kazançlar/kayıplar" a sınıflanmıştır. Pay devrinin gerçekleştiği tarih itibarıyla satın alım bedeli, bugünkü değerine indirgenerek kısa ve uzun vadeli borçlarda muhasebeleştirilmiştir. 31 Aralık 2016 itibarıyla bu pay devrinden kaynaklanan 204.861 TL (31 Aralık 2015: 27.472 TL) kısa vadeli diğer borç ve 481.772 TL (31 Aralık 2015: 606.208 TL) uzun vadeli diğer borç finansal tablolarda taşınmaktadır. Pay devrinin gerçekleştiği tarih itibarıyla 632.542 TL tutarındaki hisse satış opsiyonu yükümlülüğü defterlerden çıkarılmıştır. Özkaynaklar içerisindeki 227.065 TL tutarındaki kontrol gücü olmayan paylar satış opsiyonu değerlendirme fonu ve tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları içerisindeki 1.729 TL defterden çıkartılarak, negatif 462.808 TL özkaynaklar içerisindeki diğer kazançlar/kayıplar hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI (DEVAMI)

Diğer fonlar (devamı)

Yurtdışındaki İşletmeye İlişkin Yatırım Riskinden Korunma Kazançları (Kayıpları)

Şirket, yurtdışında faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarında bulunan net yatırımın finansal riskinden korunması kapsamında ortaya çıkan kur farklarını özsermaye altındaki finansal riskten korunma fonlarında takip etmektedir (Dipnot 15).

Nakit akış riskinden korunma kazanç/(kayıpları)

Grup, faiz oranı değişikliklerinden korunmak amacıyla faiz riski korunma işlemine girmiştir. Bu kapsamda etkin olarak değerlendirilen gerçeğe uygun değer farkları özsermaye altındaki finansal riskten korunma fonunda takip edilmektedir (Dipnot 15).

Pay başına kazanç/kayıp

Şirket hisselerinin ağırlıklı ortalaması ve birim hisse başına kar hesaplamaları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Yıl boyunca mevcut olan hisselerin ortalama sayısı	350.000.000.000	350.000.000.000
Ana Şirket hissedarlarına ait net dönem karı/(zararı)	(724.340)	907.444
Elde edilen hisse başına kar/(zarar) (tam kuruş)	(0,2070)	0,2593

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

23. HİSSE BAZLI ÖDEMELER

26 Aralık 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 12 Aralık 2007 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 15 Mayıs 2008 tarihinde Şirket'e %45 oranında iştirak eden Hazine'nin Şirket'te sahip olduğu 52.500.000.000 adet hisse senedi (ortaklık payının %15'ine tekabül etmektedir) halka arz yolu ile satılmıştır. Halka arz yolu ile Hazine'nin sahip olduğu hisselerin %15'inin satışı sırasında; 12.299.160.300 adet hisse senedi Şirket ve PTT çalışanları ile küçük yatırımcıya, 5.220.503.800 adedi ise alım gücü yüksek yurt içi yatırımcılara ayrılmış ve söz konusu hisseler ödeme vadesi ve başvuru tarihine göre değişkenlik gösteren indirim oranları dikkate alınarak kurumsal yatırımcıya satılan 34.980.335.900 adet hisseye uygulanan fiyattan daha düşük bir fiyata satılmıştır. Şirket'in halka arz sırasında Şirket çalışanlarına sağlanmış olan indirimler karşılığında, mal ve/veya hizmet elde etmesi nedeniyle, bu uygulama TFRS 2'nin kapsamında muhasebeleştirilmiştir. Bu nedenle Şirket, 31 Aralık 2008 konsolide mali tablolarında, Şirket çalışanlarına sağlanan indirimin gerçeğe uygun değeri olan 9.528 TL'yi giderleştirmiştir ve aynı tutarı özkaynaklar içerisinde hisse bazlı ödemeler fonuna yansıtmıştır.

Halka arz sırasında oluşan hisse satış fiyatı	4,60 TL
Şirket çalışanlarına uygulanan ortalama hisse satış fiyatı	4,2937 TL
Şirket çalışanlarına satılan toplam hisse adedi (lot)	31.104.948
Çalışanlara sağlanan faydanın toplam tutarı	9.528 TL

Şirket yönetimi, Şirket çalışanları haricindeki diğer gruplara (PTT çalışanları, küçük yatırımcı ve alım gücü yüksek yerli yatırımcı) verilen indirimleri;

a) Şirket'in söz konusu indirimler karşılığında elde ettiği herhangi bir hizmet veya ürün olmadığı ve
a) Hazine'nin söz konusu indirimleri Şirket'in hissedarı olduğu için değil, halka arz yolu ile gerçekleşen tüm diğer özelleştirmelerde olduğu gibi, kamu otoritesi konumunda olduğu için küçük yatırımcıyı teşvik ederek sermayenin tabana yayılmasını gerçekleştirmek amacıyla verilmiş olduğu nedenlerinden yola çıkarak,

TFRS 2 kapsamında değerlendirmemiştir. Diğer gruplara verilen indirimlerin işlemin gerçekleştiği yıl olan 2008 sonu itibarıyla gerçeğe uygun değeri yaklaşık 34.000 TL'dir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Grup tarafından alınan ve verilen diğer teminatlar aşağıda sunulmuştur:

		31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
		Orijinal para birimi	TL	Orijinal para birimi	TL
Alınan teminatlar	ABD Doları	173.893	611.965	202.191	587.891
	TL	800.183	800.183	875.268	875.268
	Avro	42.338	157.068	59.095	187.780
		1.569.216		1.650.939	
Verilen teminatlar ⁽¹⁾	ABD Doları	162.577	572.140	162.049	471.173
	TL	254.227	254.227	202.530	202.530
	Avro	239.806	889.657	239.686	761.625
	Diğer	17	12	87	60
		1.716.036		1.435.388	

⁽¹⁾ Söz konusu tutarın 151.500 ABD Doları tutarındaki kısmı (31 Aralık 2015: 151.500 ABD Doları) Avea'nın İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında BTK'ya vermiş olduğu garantiden, 12.840 Avro tutarındaki kısmı (31 Aralık 2015: 12.840 Avro) 3G lisansı ihalesi için verilmiş garantiden ve 57.281 Avro tutarındaki kısmı (31 Aralık 2015: 57.281 Avro) 4.5G lisansı ihalesi için verilmiş garantiden oluşmaktadır.

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un teminat, rehin ve ipotek (TRI) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Şirket tarafından verilen TRI'ler	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	1.716.036	1.435.388
B.Konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	1.303.204	1.092.791
C.Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunun temini amacıyla vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	1.920.454	1.735.813
D.Diğer verilen TRI'lerin toplam tutarı	-	-
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	-	-
Toplam	4.939.694	4.263.992

Grup, distribütör firmalar tarafından satın alınarak taahhütlü kampanyalar kapsamında Grup müşterilerine satılacak cihaz alımlarının finansmanı için distribütör firmaların kullanacağı kredi borçlarının 1.920.454 TL tutarındaki kısmına, Borçlar Kanunu'nun 128/1 maddesi uyarınca garantör olmuştur (31 Aralık 2015: 1.735.813 TL).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

Diğer taahhütler

Grup'un 31 Aralık 2016 itibarıyla sponsorluk ve reklam hizmet alımı ile ilgili 19.950 ABD Doları, 30 TL olmak üzere toplam 70.239 TL (31 Aralık 2015: 75.684 TL) tutarında taahhüdü bulunmaktadır. Bu taahhütlerle ilgili ödemeler, sözleşmeler uyarınca 5 yıllık döneme yayılmıştır.

Grup'un 31 Aralık 2016 itibarıyla sabit kıymet alımı ile ilgili 163.547 TL, 247.460 ABD Doları karşılığı, 29.890 Avro karşılığı olmak üzere toplam 1.145.296 TL (31 Aralık 2015: 936.296 TL) tutarında satın alım taahhüdü bulunmaktadır.

Türk Telekom İmtiyaz Sözleşmesi

İmtiyaz Sözleşmesi, Şirket ve BTK arasında 14 Kasım 2005 tarihinde Şirket'in özelleştirilmesi ve özelleştirmenin sonucu olarak Şirket'teki kamu hisselerinin %50'nin altına düşmesini takiben imzalanmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi aşağıdaki konuları kapsamaktadır:

- Sözleşme kapsamındaki telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesi,
- Gerekli telekomünikasyon tesislerinin kurulması ve işletilmesi, diğer işletmecilerin veya kanun uyarınca talepte bulunan diğer kişi ve kurumların kullanımına sunulması,
- Telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlanması ve sunulması.

İmtiyaz Sözleşmesi, sözleşmenin sona ermesi veya yenilenmemesi halinde Şirket'e, sistemin işleyişini etkileyen tüm teçhizatı bütün fonksiyonları ile birlikte çalışır vaziyette ve teçhizatın kurulu bulunduğu, kendi kullanımında olan taşınmazları BTK'ya veya BTK tarafından gösterilecek bir başka kuruluşa bedelsiz olarak devredilmesi yükümlülüğünü getirmektedir.

BTK'ca, Şirket'in İmtiyaz Sözleşmesindeki yükümlülüklerini yerine getirmediğinin ve verilen süre içerisinde durumu düzeltilmediğinin veya Şirket hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olduğunun tespiti halinde, Şirket'e, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüklerini yerine getirmek üzere süre verilir. Bu süre içerisinde Şirket yukarıdaki yükümlülüklerine ait düzeltici bir programı BTK'ya sunar. BTK, programı kabul ettiği takdirde verilen programın sonunda anlaşmazlık hususları yeniden incelenir. Programın kabul edilmediği durumda BTK, Şirket'e verilen sürenin sonunda İmtiyaz Sözleşmesi'ni feshedebilir.

İmtiyaz Sözleşmesi, telekomünikasyon hizmetlerinin sağlanması ile ilgili olarak Şirket'e hizmet sunumuna ilişkin bir takım yükümlülükler getirmektedir.

İmtiyaz Sözleşmesi, İmtiyaz Sözleşmesi'nden ve telekomünikasyon şebekesinin kurulması ve işletilmesinden doğan, yürürlükteki yasalar ya da Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından yapılmış olan anlaşmalar gereği tahakkuk ettirilen tüm ödemelerin Şirket tarafından yapılmasını gerekli kılar. Bu ödemeler özellikle, frekansların kullanımı için ödenen ruhsat ve kullanım ücretlerini içerir. Ayrıca, Şirket'in elde edeceği net satışlarının %0,35'ini BTK'nın masraflarına katkı payı olarak BTK'ya ödemesi gerekmektedir.

İmtiyaz Sözleşmesi'ne göre, altyapıya ilişkin erişim talepleri teknik imkanlar dahilinde ve ayırım gözetmeden karşılanır. Buna ek olarak, Şirket'in BTK tarafından onaylanan referans erişim ve arabağlantı teklifleri yayınlaması gerekmektedir. İmtiyaz Sözleşmesi Şirket'e ayrıca, evrensel hizmet yükümlülüğü getirmektedir. Şirket, 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu'nun "Evrensel Hizmetin Gelirleri" başlıklı 6ncı maddesi uyarınca, Şirket, net satış hasılatının %1'ini, izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na bildirir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

Türk Telekom İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Bu meblağ aynı süre içerisinde Bakanlığın merkez saymanlık müdürlüğü hesabına aktarılır ve bütçeye "Evrensel Hizmet Gelirleri" adı altında gelir kaydedilir.

Şirket tarafından uygulanacak tarifeler BTK düzenlemelerinde açıkça belirtilmediği müddetçe BTK'nın onayına tabidir.

Müşteri faturalarının içeriği, ilgili yasa ve yönetmelikler çerçevesinde belirlenir. Her bir hizmet için ayrı ayrı fatura düzenlenebileceği gibi bir aboneye verilen birden fazla hizmet için tek fatura düzenlenebilir. Birden fazla hizmet için tek fatura düzenlenmesi halinde faturada hizmetlerin bedeli ayrı ayrı gösterilir. Abonelere, talep etmeleri durumunda, teknik imkanlar dahilinde ve ücret mukabilinde detaylı fatura gönderilir.

İmtiyaz Sözleşmesi'nin diğer hükümleri iletişimin gizliliğinin sağlanması ve müşteri şikâyetlerinin giderilmesi için etkin yöntemler kurulmasına ilişkindir.

Lisans Sözleşmesi

Şirket'in GSM ve IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri ve IMT Yetki Belgesi uyarınca, Şirket lisans bedellerinin ve kullanım hakkı ücretinin %6'sı oranındaki kesin teminat tutarları nakit ve/veya banka teminat mektubu ile sağlanmaktadır. Herhangi bir zamanda, Şirket sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediği tespit edilirse, BTK teminatları irat olarak kaydetme hakkına sahip olacaktır.

GSM 1800 Sayısal Hücresel Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi

GSM 1800 Sayısal Hücresel Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi, Avea ve BTK arasında 12 Ocak 2005 tarihinde, daha önce Aycell ve Aria ile yapılan GSM 1800 imtiyaz sözleşmelerine karşılık gelmek üzere kararlaştırılmış; 20 Haziran 2008'de BTK tarafından yapılan GSM 900 ilave Frekans Bandı ihalesi sonrasında sözleşme (Avea İmtiyaz Sözleşmesi) yeniden düzenlenmiştir.

Avea İmtiyaz Sözleşmesinin konusu, GSM 1800 standartlarında bir mobil telefon sisteminin kurulması, geliştirilmesi, işletilmesi ve sistemin sözleşme süresi sonunda BTK'ya veya BTK'nın göstereceği kuruluşa çalışır vaziyette devredilmesidir.

Avea İmtiyaz Sözleşmesi ile Avea'ya 1800 MHz bandında 75 kanal ve 900 MHz bandında 12 kanal tahsis edilmiştir. Avea İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresi 11 Ocak 2001'den itibaren 25 yıldır.

Avea, Avea İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresinin bitiminden 24 ve 6 ay önceki tarihler arasında Kurum'a, lisansın yenilenmesi için belgelerle başvurabilir. Kurum yenileme talebini o tarihteki mer'i mevzuat uyarınca değerlendirerek, işletmecinin lisansını yenileyebilir. Sözleşme uzatılmadığı takdirde lisans süresinin bitiminde kendiliğinden sonra erer. Bu durumda Avea, GSM 1800 sistemine ait merkezi işletme birimleri olan Şebeke Yönetim Merkezi (Network Management Center), Gateway santralleri ve merkezi abone işleri sistemi (her türlü teknik donanımı dahil) ile sistemin işleyişi etkileyici tüm teçhizatı ve bu teçhizatın kurulu bulunduğu Avea'nın kullanımında olan taşınmazları Kurum'a veya Kurum'un göstereceği kuruluşlara bedelsiz olarak devredecektir.

Avea, işlettiği şebekeleri ve vermekte olduğu hizmetleri teknolojik gelişmelere ve varsa hizmetle ilgili uluslararası anlaşmalara uygun olarak verecek ve yenileyecektir. Şebekesini sözleşme süresinin sonuna kadar, teknolojik olarak yeterli ve çalışır durumda bulunduracaktır.

Lisans ücreti, Avea tarafından İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanması öncesinde ödenmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücresel Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Avea, 151.500 ABD Doları tutarında kesin teminat vermiştir. Avea, bu teminata ilave olarak, 20 Haziran 2008'de BTK tarafından yapılan GSM 900 ilave Frekans Bandı ihalesi sonrasında ihale bedelinin %6'sına tekabül eden 760 TL miktarında kesin teminat vermiştir. Avea'nın sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin saptanması halinde Kurum, teminatı irat kaydedecektir.

Avea, BTK'nın onayı ve ilgili Yönetmelik'te yer alan hükümler çerçevesinde sözleşme konusu lisansını devredebilir. Ancak, Türkiye'de GSM 900 veya GSM 1800 lisansı bulunan şirketlere, bu şirketlerin ortaklarına veya bu şirketlerin veya ortaklarının doğrudan veya dolaylı bir biçimde hisse sahibi oldukları ya da başka yollarla kontrolleri altında bulundukları şirketlere ve iştiraklerine ve bunların tamamının yöneticileri ile birinci ve ikinci dereceden kan ve sıhrî hisismlarına hangi surette olursa olsun devredemez. Böyle bir devir tespit edildiği durumda, kendilerine verilmiş olan GSM 1800 lisansı BTK tarafından iptal edilir.

Hisse devrine mer'î mevzuat hükümleri uygulanacaktır. Kontrol mekanizmasının değişmesi sonucunu doğuracak olan devralmalarda Rekabet Kurumu'nun onayı da alınacaktır.

Hazine'ye ödenecek pay

Avea, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdikleri gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirdikleri tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15'ini her ay Hazine'ye ödeyecektir.

BTK masraflarına katkı payı

Avea, elde edeceği brüt satışlarının %0,35'ini Kurum masraflarına katkı payı olarak, elde ettiği yılı takip eden yılın Nisan ayının son iş gününe kadar BTK'ya ödemektedir.

Kapsama alanı

Avea, 11 Ocak 2001'den itibaren 3 yıl içinde Türkiye nüfusunun en az %50'sini ve 11 Ocak 2001'den itibaren 5 yıl içinde Türkiye nüfusunun en az %90'ını kapsama alanı içine (bina dışında 2 Watt'a kadar) alacaktır. Nüfusu 10.000'den az olan yerleşim birimleri hesaplamaya alınmaz. Bu alanlar Avea'nın tek başına kapsaması gereken alanlar olup sözleşmede tanımlanan roaming ile sağlanmayacaktır. BTK'nın istemi üzerine yılda en çok iki adet yerleşim yeri Avea tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.

31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla Avea kapsama alanı ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmiştir.

Verilecek hizmetler

Avea, GSM Association tarafından uygulanan GSM MoU çerçevesinde öngörülen hizmetleri, GSM lisans anlaşmasında sayılanlarla (temel GSM hizmetleri, telefon, abonelerin acil yardım çağrılarını için ücretsiz hizmet gibi) sınırlı olmamak üzere verecektir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Hizmet kalitesi

Avea, GSM 1800 uluslararası standartlarında ITU-T'nin (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği – Telekomünikasyon Standartlaştırma Birimi) önerilerinde belirtilen telefon hizmeti ile ilgili kalite standartlarına uyacaktır. Kapsama alanı içindeki alanlarda lisanslı şebeke içi arama blokaj oranı %5'ten, arama başarısızlık oranı ise %2'den fazla olmayacaktır.

Tarifeler

Avea, BTK düzenlemelerine aykırı olmamak koşuluyla kendi tarifelerini serbestçe belirleyebilir.

Acil durumlar

Avea, acil durumlarda abone ve kullanıcıların ihtiyaçlarını giderecek gereken önlemleri alacak ve bu durumlara öncelik verecektir. Ancak, sağlık, yangın, afet ve güvenlik gibi olayların gerektirdiği hallerde kamu kurum ve kuruluşlarına öncelik tanıyacaktır. Avea, acil durumlarda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının istemi üzerine kullanılmak üzere, en az 2 adet mobil baz istasyonu bulunduracaktır.

Yatırım planları

İlgili yönetmelik uyarınca, Avea her yıl Eylül ayının ilk günü, takip eden takvim yılları için yatırım planını BTK'ya sunacaktır. Bu planlar 3 yıllık olarak hazırlanacak ve dinamik talep tahminleri ile birlikte kurulacak santral, baz istasyonları ve baz kontrol istasyonlarının sayısı ve yerleri ve çalışma süresi, yatırım bedelleri hakkında bilgi içerecektir. Yatırım planının alınmasından itibaren 120 gün içinde BTK, planların Sözleşme'nin 6'ncı maddesine uygunluğunu onaylayacaktır. Sözleşmenin 6'ncı maddesindeki yükümlülüklerin karşılanmasını müteakip yatırım planları bilgilendirme amacıyla BTK'ya sunulacaktır.

Ulusal dolaşım

Avea, ulusal roaming yapabilmek amacıyla, Türkiye'deki diğer lisanslı GSM şebekeleri ile sözleşme yapabilir. Roaming anlaşması ve bununla ilgili ekonomik koşullar, imzadan önce görüşü alınmak üzere BTK'ya sunulacaktır.

İşletmenin askıya alınması

BTK, savaş, genel seferberlik vb. durumlarda, kamu güvenliği ve ulusal savunma için gerekli gördüğü takdirde, sınırlı veya sınırsız bir süreyle Avea'nın faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını askıya alabilir ve doğrudan doğruya şebekeyi işletebilir. Bu durumda geçecek süre, lisans süresine eklenir ve bu dönemde elde edilen gelir Avea'ya ait olur.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

BTK tarafından sözleşmenin feshi

BTK aşağıdaki nedenlerden dolayı Lisans'ı iptal edebilir ve lisans sözleşmesini feshedebilir:

- i) Avea hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- ii) Avea'nın sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin ve verilen süre zarfında durumu düzeltilmediğinin saptanması,
- iii) Avea'nın kendisine tahsis edilen frekanslar veya GSM 1800 sisteminde kullanılması için BTK'nın Avea'ya tahsis edeceği diğer frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içinde bu faaliyetine son vermemesi,
- iv) Avea'nın lisans ücretini ödememesi.

Ancak yukarıdaki nedenlerden (iv) bendi hariç olmak üzere, Avea'ya, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınacaktır. Bu süre zarfında, Avea, sözleşmedeki yükümlülüklerine ait düzeltici bir programı BTK'ya sunar. Eğer bu program BTK tarafından kabul edilirse, verilen programın sonunda anlaşmazlık hususları yeniden incelenir. Programın kabul edilmediği durumda BTK, Avea'ya verilen sürenin sonunda sözleşmeyi feshedebilir. Sözleşmenin feshi halinde, Avea, GSM1800 sistemini oluşturan teçhizatın tümünü bedelsiz olarak BTK'ya devredecektir.

Sigorta

Avea, kurduğu ve işlettiği telekomünikasyon tesis ve hizmetleri için lisans süresi boyunca tüm risklere karşı sigorta yaptıracaktır.

Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği

Avea, kendisine yapılan numara ve frekans tahsislerinden doğan kullanım hakkı ücretlerini (Katma Değer Vergisi dahil olmak üzere) her yılın Ocak ayı sonuna kadar Hazine'ye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırmakla ve dekontu BTK'ya göndermekle yükümlüdür.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

MT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi

Avea, 30 Nisan 2009 tarihinde BTK ile İmtiyaz Sözleşmesi'ni imzalayarak KDV hariç 214 milyon Avro değerindeki 3G lisansını almıştır. Lisans süresi, sözleşmenin taraflarca imzalandığı tarihten itibaren 20 yıl olup; 3G hizmetleri, 30 Temmuz 2009 tarihi itibarıyla sunulmaya başlanmıştır.

Sözleşmeye göre;

- Avea, abone ve kullanıcıların kamu güvenlik kuruluşları ve diğer kamu kurumlarına yönelik 112 ve diğer acil durum hizmetlerine ilişkin çağrılarını ve aranan kurumlar tarafından bu çağrıların başka birime yönlendirilmesi maliyetine katlanmak suretiyle ücretsiz olarak sağlamakla yükümlüdür.
- Avea, acil durumlarda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın istemi üzerine kullanılmak üzere, en az 2 adet IMT-2000/UMTS mobil baz istasyonu bulunduracaktır.
- Avea, sözleşmenin imza tarihinden itibaren ilk 5 yıl içinde, Avea hisselerinin mevcut hissedarlar ve hissedarların iştirakleri dışındaki kişi ve kurumlara %10'u aşan her devrinde BTK'nın onayını alacaktır. Kontrol unsurunun el değiştirmesine yol açan her nevi hisse devri BTK onayına tabidir.
- Avea, lisans ücretinin %6'sı oranındaki 12.840 Avro tutarındaki banka teminat mektubunu kesin teminat olarak vermiştir. Avea'nın sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin saptanması halinde BTK, teminatı irat kaydedecektir. İşletmeci, teminatın irat kaydedilmesi durumunda 30 gün içinde yeni kesin teminat verecektir. Söz konusu sürede kesin teminatın getirilmemesi durumunda sözleşme BTK tarafından feshedilebilecektir.
- Avea, yönetmelik uyarınca her yıl 1 Kasım gününe kadar, takip eden takvim yılına ilişkin yatırım planını sözleşmenin imzalanmasını müteakip sözleşme süresince BTK'ya sunacaktır. Bu plan, üç yıllık olarak hazırlanacak ve kurulacak santral, baz istasyonları ve kontrol istasyonlarının sayısını, yerlerini, kapsama alanı bilgilerini, yatırım bedellerini ve bir önceki yatırım planının gerçekleşme oranları ile varsa sapma nedenleri vb. hususlarını içerecektir.
- Avea, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdiği gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirdiği tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15'ini Hazine payı olarak öder.
- Avea, elde edeceği brüt satışlarının %0,35'ini Kurum masraflarına katkı payı olarak, elde ettiği yılı takip eden yılın Nisan ayının son iş gününe kadar BTK'ya ödemektedir.

Kapsama alanı yükümlülüğü:

Avea, İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanmasını takiben;

- 3 yıl içerisinde büyükşehir belediyeleri sınırları içinde kalan nüfusu,
  - 6 yıl içinde tüm il ve ilçe belediye sınırları içinde kalan nüfusu,
  - 8 yıl içinde nüfusu 5.000'in üzerinde olan tüm yerleşim alanları içinde kalan nüfusu,
  - 10 yıl içinde nüfusu 1.000'in üzerinde olan tüm yerleşim alanları içinde kalan nüfusu,
- kapsama alanı içine alacaktır.

Bu alanlar Avea'nın tek başına kapsaması gereken alanlar olup dolaşım ile sağlanmayacaktır.

Avea, kapsama alanında BTK düzenlemelerine, ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü) standartlarına ve ITU (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği) standart, karar ve tavsiye kararlarına uygun hizmet kalitesini sağlamakla yükümlüdür.

BTK'nın istemi üzerine yılda en fazla iki adet alan (yerleşim yeri) Avea tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Mücbir sebepler dışında kapsama alanı yükümlülüğünün yerine getirilmesinin geciktirilmesi halinde; ilgili Mevzuat çerçevesinde idari para cezası uygulanacaktır. Kapsama yükümlülüğünün yerine getirilmesinin iki yıldan fazla geciktirilmesi halinde sözleşme BTK tarafından feshedilebilecektir.

Elektronik haberleşme şebekesinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar:

Avea, her yıl, yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları vb. altyapı niteliğindeki tesislere yaptığı yatırımlar hariç olmak üzere elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi);

a) En az %40'ını Sözleşme'nin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 200, ikinci yıl en az 300, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 500 mühendisin çalıştığı, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden veya Sözleşme'nin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 150, ikinci yıl en az 250, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 350 mühendisin çalıştığı bu Ar-Ge merkezi ile birlikte birinci yıl en az 50, ikinci yıl en az 100, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlayacaktır.

Bir tedarikçi şirket, Ar-Ge ve Teknik Destek Merkezleri'ni başka bir tedarikçi şirketle birlikte kuramaz; ancak Türkiye'de yerleşik bir şirket, kurum veya kuruluşla kurabilir. Tedarikçi şirketin bu merkezlerde en az %50 (yüzde elli) ortaklığı bulunmalıdır. Türkiye'de yerleşik söz konusu şirket, kurum veya kuruluşların başka bir tedarikçi şirket ile birlikte kurdukları bilgi ve iletişim teknolojileri alanında faaliyet gösteren Ar-Ge ve Teknik Destek Merkezleri bulunmamalıdır.

Tedarikçi şirket tarafından çalıştırılacak mühendisler içerisinde mevzuat çerçevesinde kısmi zamanlı çalışacak üniversite öğretim elemanları da yer alabilir. Öğretim elemanları sayısı, yukarıda belirtilen toplam çalışan mühendis sayısının %5'inden fazla olamaz.

Avea, elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarını tedarikçi şirketlerin yukarıda ifade edilen şartları sağlayıp sağlamadıklarını kontrol ve tespit ederek gerçekleştirmekle yükümlüdür.

b) En az %10'unu Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçilerden sağlayacaktır.

Avea'nın şebekesinde kullanacağı tüm bağımsız yazılım ve donanım birimleri, birbirleri ile açık arayüzler ile bağlantılı olacaktır.

BTK, bu maddenin uygulanmasına yönelik, gerekli gördüğünde denetim yapabilir veya uygun gördüğü kurum veya kuruluşa denetim yaptırabilir. Denetimin masrafları Avea tarafından karşılanır.

Avea'nın, yukarıda yer alan hükümlere aykırı olarak mal ve hizmet tedarik ettiğinin tespit edilmesi durumunda; Avea'ya bir önceki takvim yılındaki cirosunun %1'ine kadar para cezası uygulanır.

Avea'nın söz konusu yükümlülükleri yerine getirmemesi durumunda, her yıl için ayrı ayrı değerlendirilmek üzere Avea'ya, yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları vb. altyapı niteliğindeki tesislere yaptığı yatırımlar hariç olmak üzere şebekeye ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi) toplam tutarının %40'ı oranında ceza ayrıca tahakkuk ettirilir. Bu hüküm İmtiyaz Sözleşmesi'nin imzalanmasını takiben ilk üç yıl için geçerlidir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

İMT Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin Hak ve Yükümlülükler Belgesi(Devamı)

Sözleşmenin BTK tarafından feshi:

BTK aşağıdaki sebeplerle sözleşmeyi feshedebilir:

- Avea hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- Avea'nın sözleşmedeki yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmedeğinin ve verilen süre içinde durumu düzeltmediğinin saptanması,
- Avea'nın kendisine tahsisli frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içerisinde bu faaliyetlerine son vermemesi
- Avea'nın BTK tarafından belirlenen şartlarda ulusal dolaşım yükümlülüğüne uymaması,
- Avea'nın daha önce imzalamış olduğu imtiyaz sözleşmesinin feshedilmesi

Bu hallerde Avea'ya, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınacaktır. Avea'nın, verilen süre içinde yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmemesi durumunda sözleşme BTK tarafından feshedilecektir. Sözleşmenin herhangi bir şekilde feshi halinde lisans ücreti dahil Avea tarafından herhangi bir ücret talep edilemez. Sözleşmenin BTK tarafından feshi halinde Avea, sistemi oluşturan ve sistemin işleyişini etkileyen her türlü yazılımı, teçhizatı (kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları, anten vs dahil), bu teçhizatın kurulu bulunduğu Avea'nın kullanımında olan her türlü bilgi ve belgeyi BTK ya da BTK'nın göstereceği kuruluşa, her türlü rehin, ipotek, haciz ve benzeri hukuki takyidattan ari, bedelsiz ve bütün fonksiyonları ile çalışır durumda devredecektir.

Yetki Belgesi'ne göre;

- Avea, acil yardım çağrı hizmetlerini her halükarda maliyetine de katlanmak suretiyle Kurum düzenlemeleri çerçevesinde ücretsiz olarak sağlamakla ve bu konudaki Kurum düzenlemelerine uymakla yükümlüdür.
- Avea, Bakanlığın istemi üzerine afet ve acil durum hallerinde İMT hizmetlerinin sunulması amacıyla kullanılmak üzere, en az 2 adet mobil baz istasyonu bulundurmakla yükümlüdür.
- Avea, yetkilendirilmesinden itibaren ilk beş (5) yıl içinde, şirket hisselerinin mevcut hissedarlar ve hissedarların iştirakleri dışındaki kişi ve kurumlara %10'u aşan her devrinde Kurumun onayını alacaktır. Kontrol unsurunun el değiştirmesine yol açan her devir Kurum onayına tabidir.
- Avea, kullanım hakkı ücretinin yüzde altı (%6)'sı oranındaki toplam 57,3 milyon Avro cinsinden banka teminat mektubunu kesin teminat olarak vermiştir. Avea'nın bu yetkilendirmesinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmedeğinin saptanması halinde, Kurum teminatı irat kaydedecektir. İşletmeci teminatın irat kaydedilmesi durumunda otuz (30) gün içinde yeni kesin teminat verecektir. Söz konusu sürede kesin teminatın getirilmemesi durumunda yetkilendirme BTK tarafından feshedilebilecektir.
- Avea, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdiği gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi malî yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirdiği tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15 (yüzdeonbeş)'ini hazine payı olarak öder.
- Avea, Kurum tarafından ilgili mevzuata göre belirlenen oranda ve usule göre idari ücreti Kuruma öder.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

İMT Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin Hak ve Yükümlülükler Belgesi (devamı)

Kapsama alanı yükümlülüğü

Avea, Yetki Belgesi'nin verilmesini takiben,

- 8 yıl içerisinde ve sonrasında Türkiye nüfusunun en az % 95'ini
- 8 yıl içerisinde ve sonrasında tüm il ve ilçelerin her birinde nüfusun en az % 90'ını
- 3 yıl içerisinde otoyollar, hızlı ve yüksek hızlı tren hatları ve 1 (bir) kilometre uzunluğun üzerindeki tüm tünellerin en az %99'unu
- 6 yıl içerisinde bölünmüş karayollarının en az %95'ini
- 10 yıl içerisinde konvansiyonel tren hatlarının en az %90'ını

kapsama alanı içine alacaktır. Ayrıca Avea; yetkilendirmeyi müteakip ayrıca; birinci yılın sonundan itibaren ilave otoyol, hızlı ve yüksek hızlı tren hatları ve 1 (bir) kilometre uzunluğun üzerindeki tünellerin hizmete açılmasını müteakip iki (2) yıl içerisinde en az %99'unu, dördüncü yılın sonundan itibaren ilave bölünmüş karayollarının, hizmete açılmasını müteakip iki (2) yıl içerisinde en az %95'ini ve sekizinci yılın sonundan itibaren ilave konvansiyonel tren hatlarının, hizmete açılmasını müteakip iki (2) yıl içerisinde en az %90'ını kapsama alanı içine alacaktır.

Avea'nın İMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmesi uyarınca kapsadığı alanlar, hizmet kalitesi maddesindeki kriterleri sağladığı takdirde bu yetkilendirme kapsamında da kapsanmış kabul edilir. Ayrıca Avea'nın İMT hizmetleri sunmak üzere bu yetkilendirme kapsamında kapsadığı alanlar da, İMT-2000/UMTS hizmetlerine ilişkin kapsama yükümlülüğünün tespitinde kapsanmış olarak kabul edilir.

Kapsama alanı yükümlülüğü, Avea'nın tek başına sağlaması gereken bir yükümlülük olup, ulusal dolaşım (roaming) ile sağlanmayacaktır. Bununla birlikte Avea kapsama yükümlülüğü bulunan alanlarda telsiz erişim şebekesi paylaşımı yapabilecektir.

BTK'nın istemi ve bu alanlar için belirleyeceği hizmet kalitesi standartları çerçevesinde, yılda en fazla iki adet yerleşim yeri Avea tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.

Mücbir sebepler dışında kapsama alanı yükümlülüğünün yerine getirilmesinin geciktirilmesi halinde; ilgili Mevzuat çerçevesinde idari para cezası uygulanır. Kapsama yükümlülüğünün yerine getirilmesinin iki (2) yıldan fazla geciktirilmesi halinde ise yetkilendirme BTK tarafından feshedilebilecektir.

Hizmet kalitesi yükümlülüğü

Avea, kapsama yükümlülüğü bulunan alanlarda kullanıcı başına %95 olasılıkla asgari 2 Mbit/sn veri indirme hızını sağlayacaktır. Bu yükümlülüğün denetimine ilişkin hususlar BTK tarafından belirlenir.

Bu veri iletim hızları asgari değerler olup, Kurum ETSI standartları, ITU standart, karar ve tavsiye kararları, ülkemizin kalkınma planındaki hedefleri, teknolojik gelişmeler ve kullanıcı ihtiyaçları gibi hususları dikkate alarak Avea'nın sağlaması gereken hizmet kalitesi yükümlülüklerini düzenler.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

İMT Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin Hak ve Yükümlülükler Belgesi (devamı)

Telsiz erişim şebekesinin paylaşımı;

İlgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak şartıyla Avea, İMT hizmetlerinin verilmesi için kurulacak olan telsiz erişim şebekesini İMT hizmetleri sunmak üzere yetkilendirilmiş diğer işletmeciler ile birlikte kurup kullanabilecek, ayrıca telsiz erişim şebekesi içerisindeki bağlantıları gerçekleştirebilmek için gerekli iletişim hatlarını bu konuda yetkilendirilmiş işletmecilerden kiralayabilecektir.

Bu hak, Avea'nın yetkilendirme kapsamındaki yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz ve söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi için dayanak teşkil etmez. Avea, paylaşımından kaynaklanan sorunlar sebebiyle yetkilendirme kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmekten kaçınmaz. İşletmeci, paylaşım yapması halinde yetkilendirmesi kapsamında verdiği hizmetin kesintiye uğramaması için gerekli tüm tedbirleri almakla yükümlüdür.

Avea, yetkilendirmeyi müteakip nüfusu 10.000 (onbin)'in altında olan tüm yerleşim yerlerinde;

a) Bu yetkilendirme kapsamında yeni kuracağı anten tesislerini (bina içi anten tesisleri hariç olmak üzere) diğer işletmeciler ile aktif telsiz erişim şebekesi paylaşımına imkan verecek şekilde kurmakla ve paylaşmakla,

b) Bu yetkilendirme kapsamında yeni kuracağı anten tesisleri için, yetkilendirmeyi müteakip söz konusu yerleşim yerlerinde diğer işletmeciler tarafından yeni kurulan anten tesisi bulunması halinde bu anten tesisini aktif telsiz erişim şebekesi paylaşımı yaparak kullanmakla,

yükümlüdür. Bu yetkilendirmeyi müteakip İMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri kapsamında yeni kurulan anten tesisleri de bu fıkra da getirilen yükümlülük kapsamındadır.

Avea, yetkilendirmeyi müteakip otoyollar, hızlı ve yüksek hızlı tren hatları, bölünmüş karayolları, tüneller ile konvansiyonel tren hatları kapsamı için bu yetkilendirme kapsamında yeni kuracağı anten tesislerinde aktif telsiz erişim şebekesi paylaşımı yapmakla yükümlüdür. Bu yetkilendirmeyi müteakip İMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri kapsamında yeni kurulan anten tesisleri de söz konusu yükümlülük kapsamındadır.

Şebekede kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar

Avea her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi);

En az %40'ını, yetkilendirmeyi müteakip;

İki (2) yıl içinde en az 500 mühendis ve 100 araştırmacının çalıştığı bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge Merkezi bulunan, dört (4) yıl içerisinde 500 mühendis ve 250 araştırmacının çalıştığı Ar-Ge Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlamakla veya,

İki (2) yıl içinde en az 350 mühendis ve 100 araştırmacının çalıştığı bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge Merkezi ile birlikte ayrıca iki (2) yıl içinde en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan, dört (4) yıl içerisinde 350 mühendis ve 250 araştırmacının çalıştığı Ar-Ge Merkezi ile birlikte ayrıca dört (4) yıl içinde en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlamakla yükümlüdür.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

İMT Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin Hak ve Yükümlülükler Belgesi (devamı)

Şebekede kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar (devamı)

En az %10'unu da Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçiler tarafından Türkiye'de üretilen ürünlerden sağlamakla yükümlüdür.

Avea'nın kendi bünyesinde ayrı bir birim şeklinde örgütlediği veya bütün hisselerine sahip olmak kaydıyla bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere ayrı bir şirket olarak kurduğu Ar-Ge merkezinde araştırmacı statüsünde çalışan personelin; yetkilendirmeyi müteakip iki yıl içerisinde en fazla 60'ı ve dört yıl içerisinde en fazla 150'si de bu fıkranın (a) bendinde yer alan araştırmacı sayılarına ilişkin yükümlülük kapsamında dikkate alınır.

Tedarikçi şirket ve/veya Avea tarafından Ar-Ge merkezlerinde çalıştırılacak araştırmacılar içerisinde mevzuat çerçevesinde Ar-Ge merkezinde kısmi zamanlı çalışan veya üniversitede bulunup tedarikçi şirketin ve/veya Avea'nın talep ettiği konularda akademik çalışmalar yürüten üniversite öğretim elemanları da yer alabilir. Öğretim elemanları sayısı, bu fıkranın (a) bendinde belirtilen toplam çalışan araştırmacı sayısının %10'undan fazla olamaz.

Bir tedarikçi şirket, Ar-Ge ve teknik destek merkezlerini diğer tedarikçi şirketler hariç olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojileri alanında faaliyet gösteren ve diğer tedarikçi şirketlerle birlikte kurduğu Ar-Ge ve teknik destek merkezleri bulunmayan, Türkiye'de yerleşik bir şirket, kurum veya kuruluşla beraber kurabilir. Tedarikçi şirketlerin söz konusu merkezlerde en az %50 ortaklığı bulunmalıdır.

Avea'nın şebekesinde kullanacağı tüm bağımsız yazılım ve donanım birimleri, birbirleri ile açık arayüzler ile bağlantılı olacaktır. Avea şebekeye ilişkin yatırımlarını (donanım, yazılım gibi), tedarikçi şirketlerin ve KOBİ'lerin yukarıda ifade edilen şartları sağlayıp sağlamadıklarını kontrol ve tespit ederek gerçekleştirmekle yükümlüdür.

Avea, her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ilişkin yatırımlarının (baz istasyonu, anahtarlama, yönlendirici gibi ürünlerle sınırlı olmaksızın şebekeye ilişkin donanım ve yazılım ürünleri); yetkilendirilmesini müteakip birinci yıl içinde en az %30, ikinci yıl içinde en az % 40, üçüncü ve devam eden yıllar içinde en az % 45'ini 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında yerli malı olduğu belirlenen ürünlerden sağlamakla yükümlüdür. Tedarikçi şirketlerin ve KOBİ'lerin Avea'ya sağladığı ürünlerin yerli malı olduğu belirlenen kısımları da bu yükümlülük kapsamında dikkate alınır. Bununla birlikte; yerli malı olduğu belirlenen ürünlerin piyasada bulunma durumu, üreticilerin arz kapasitesi ve diğer koşullar nedeniyle bu fıkrada yer alan yükümlülüklerini yerine getiremeyeceğini öngören Avea, gerekçeleri ile birlikte yükümlülük dönemi bitmeden en az altı (6) ay öncesinden Kuruma başvurur. Kurum gerekli görürse söz konusu yükümlülüğü anılan dönem itibarıyla azaltabilir veya kaldırabilir.

Ayrıca bir önceki paragraftaki yükümlülüklerle ilaveten Avea; söz konusu fıkrada belirtilen şebekeye ilişkin yatırımlarının dörder yıllık süreler için ölçülmek üzere, yetkilendirmeyi müteakip ilk dört yılda ortalama en az % 30'unu, ikinci dört yılda ortalama en az %40'ını ve üçüncü dört yılda ortalama en az %45'ini 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında yerli malı olduğu belirlenen ürünlerden olacak şekilde sağlamakla yükümlüdür. Tedarikçi şirketlerin ve KOBİ'lerin Avea'ya sağladığı ürünlerin yerli malı olduğu belirlenen kısımları da bu yükümlülük kapsamında dikkate alınır. Bununla birlikte, yerli malı olduğu belirlenen ürünlerin piyasada bulunma durumu, üreticilerin arz kapasitesi ve diğer koşullar nedeniyle bu fıkrada yer alan yükümlülüklerini yerine getiremeyeceğini öngören Avea, gerekçeleri ile birlikte yükümlülük dönemi bitmeden en az altı (6) ay öncesinden Kuruma başvurur. Kurum söz konusu yükümlülüğü, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görüşünü almak kaydıyla, anılan dönem itibarıyla azaltabilir veya kaldırabilir. Bu paragrafta ifade edilen yükümlülük ile bir önceki paragraftaki yükümlülükler birbirinden ayrı olarak değerlendirilir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

İMT Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin Hak ve Yükümlülükler Belgesi (devamı)

Şebekede kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar (devamı)

Bu madde kapsamındaki yükümlülüklerin karşılanıp karşılanmadığı, Avea'nın IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmesinin şebekede kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlara dair maddesi kapsamındaki yükümlülükleri ile birlikte değerlendirilir.

Sözleşmenin BTK tarafından feshi:

BTK, aşağıdaki sebeplerle yetkilendirmeyi iptal edebilir.

- Avea hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- Avea'nın bu yetkilendirme kapsamındaki yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmedeğinin ve verilen süre içinde durumu düzeltmediğinin saptanması,
- Avea'nın kendisine tahsisli ya da kullanımına izin verilen frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içerisinde bu faaliyetine son vermemesi,
- Avea'nın, daha önce imzalamış olduğu imtiyaz sözleşmelerinden birinin feshedilmesi,
- Avea'nın, haberleşmenin gizliliği, milli güvenlik ve kamu düzenine ilişkin madde kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi.

Bu hallerde, Avea'ya, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren doksan (90) günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınır. Avea'nın, verilen süre içerisinde yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmemesi durumunda yetkilendirmesi BTK tarafından iptal edilecektir. Bu yetkilendirmenin herhangi bir şekilde iptali halinde, kullanım hakkı ücreti dâhil Avea tarafından herhangi bir ücret talep edilemez.

Yetkilendirmenin herhangi bir nedenle iptali veya sona ermesi durumunda Avea, sistemi oluşturan ve sistemin işleyişini etkileyen her türlü yazılımı, teçhizatı (kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları, anten vs. dâhil), bu teçhizatın kurulu bulunduğu Avea'nın kullanımında olan taşınmazları ve bunlarla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi BTK veya BTK'nın göstereceği kuruluşa, her türlü rehin, ipotek, haciz ve benzeri hukuki takyiddattan arı, bedelsiz ve bütün fonksiyonları ile çalışır durumda devredecektir.

Grup faaliyetleri ile ilgili olan olağan iddialara taraf olmuştur ve gelecekte de taraf olmaya devam etmeyi beklemektedir.

Türk Telekom ile ilgili kanuni takibatlar

Türk Telekom'un eski personeli ile olan ihtilafları

Personel organizasyonunun yeniden yapılanması kapsamında devam eden çalışmalar nedeniyle, belirlenen norm kadro sayısına ulaşmak için Şirket Yönetim Kurulu'nun kararı uyarınca emekliliğini hak etmiş, hizmetine ihtiyaç duyulmayanların iş sözleşmeleri feshedilmiştir. Bu bağlamda, ayrılan personelin bir kısmı tarafından Şirket aleyhine işe iade davaları açılmıştır. Bu davalardan bir kısmı Şirket aleyhine sonuçlanmış olup, bir kısmı ise halen devam etmektedir. Şirket bu ihtilaflar için açılan davalara ilişkin 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 13.987 TL (31 Aralık 2015: 13.590 TL) tutarında karşılık ayırmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

Türk Telekom ile ilgili kanuni takibatlar (devamı)

Belediyeler ile olan ihtilaflar

Belediyeler tarafından, çeşitli dönemlere ait altyapı yatırım fonu ve belediye payı bedeli olarak belirlenen tutarın ödenmesi talebi ile Şirket aleyhine açılan davalar ile ilgili 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla anapara ve faizi ile ilgili olarak toplam 48.641 TL (31 Aralık 2015: 47.021 TL) karşılık ayrılmıştır.

Grup'un BTK ile arasında olan ihtilaflar

Şirket'in BTK'ya karşı açmış olduğu çeşitli davalar bulunmaktadır. Bu davalar genel olarak sektörel ve tarife düzenlemeleri ve sektördeki diğer operatörlere ilişkin açıklanan düzenlemelere ilişkindir. Sektörel ihtilaflar genellikle BTK'nın arabağlantı, telekomünikasyon hizmetleri ve altyapı ile ilgili aldığı karar ve hükümlere itiraz suretiyle oluşmaktadır. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla BTK cezaları ve BTK kararları gereği müşteriye yapılması gereken iadeler için 52.346 TL karşılık ayrılmıştır (31 Aralık 2015: 102.459 TL).

Avea'nın iskontolar üzerinden Özel İletişim Vergisi tarhiyatı

Şirket, konu ile ilgili vergi affı kapsamında toplam 56.231 TL tutarında ödeme yapmıştır. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla konuyla ilgili karşılık bulunmamaktadır (31 Aralık 2015: 69.729 TL).

Avea Hazine Payı incelemesi

Hazine Müsteşarlığı tarafından Avea'nın 2010 ve 2011 yılları brüt satışları üzerinde yapılan denetim sonucunda, "satış iskontoaları, abone cayma bedelleri, reklam katılım payları, uluslararası satışlarda verilen indirimler ve kur farkları"nın da Hazine Payı ve Evrensel Hizmetler Katkı Payı hesaplamasına dahil edilmesi gerekçesiyle, 2G İmtiyaz Sözleşmesi'sine istinaden 2.500 TL tutarında ve 3G İmtiyaz Sözleşmesi'ne istinaden 15.700 TL tutarında ek talepte bulunmuştur.

Yönetim talep edilen tutarlar için aşağıdaki aksiyonları almıştır:

- 2G İmtiyaz Sözleşmesi'ne istinaden talep edilen tutarlar için ihtiyati tedbir talebinde bulunulmuş ancak bu talep reddedilmiştir ve tahkim süreci başlatılmıştır.
- 3G İmtiyaz Sözleşmesi'ne istinaden talep edilen tutarlar için yürütmeyi durdurma talebinde bulunulmuş bu talep reddedilmiş, bu karara itiraz edilmiş, bu itiraz da reddedilmiştir.

Şirket, Ocak 2016'da 3G satışları için faiz dahil 27.795 TL tutarında, Eylül 2016'da ise 2G satışları için faiz dahil 4.582 TL tutarında ödeme yapmıştır.

Buna ek olarak, BTK tarafından 3G İmtiyaz Sözleşmesi'ne istinaden 44.940 TL tutarında ve 2G İmtiyaz Sözleşmesi'ne istinaden 7.021 TL tutarında anaparaların üç katı olarak hesaplanan cezalar tebliğ edilmiştir.

Yönetim ödeme emrinin uygulanmasını durdurmak için aşağıdaki aksiyonları almıştır:

- 2G İmtiyaz Sözleşmesi'ne istinaden talep edilen tutarlar için ihtiyati tedbir talebi kabul edilmiş ve Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) nezdinde tahkim süreci başlatılmıştır.
- 3G İmtiyaz Sözleşmesi'ne istinaden talep edilen tutarlar için yürütmeyi durdurma talebinde bulunulmuş ve bu yürütmeyi durdurma talebi değerlendirilmektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

Avea Hazine Payı inceleme (devamı)

31 Aralık 2016 itibarıyla dava süreçleri devam etmektedir.

Hazine Müsteşarlığı, Avea'nın 2009 - 2013 yılları brüt satışlarına ilişkin olarak da inceleme yapmış ve yaptığı inceleme neticesinde, "satış iskontoları, abone cayma bedelleri, reklam katılım payları, saha kullanım bedellerinin" Hazine Payı ve Evrensel Hizmetler Katkı Payı hesaplamasına dahil edilmesi gerektiği iddiasıyla 2G İmtiyaz Sözleşmesi'ne istinaden 117.365 TL tutarında ve 3G İmtiyaz Sözleşmesi'ne istinaden 66.697 TL tutarında ek talepte bulunmuştur.

Şirket tarafından 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda toplam 111.554 TL karşılık ayrılmıştır (31 Aralık 2015: 31.975).

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı idari para cezası

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müfettişleri tarafından gerçekleştirilen denetim neticesinde İstanbul Valiliği Ticaret İl Müdürlüğü tarafından Avea aleyhine 116.254 TL tutarında idari para cezası uygulandığına dair bildirim tebliğ edilmiştir. Söz konusu ceza tertibi üzerine; idari para cezasının kaldırılması talepli olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve İstanbul Valiliğine idari başvuruda bulunulmuş ve ceza işlemine karşı, öncelikle yürütmenin durdurulması talep edilerek iptal davası açılmıştır.

Aynı kapsamda gerçekleştirilen denetim neticesinde Şirket aleyhine 11.520 TL tutarında idari para cezası uygulandığına dair bildirim tebliğ edilmiştir, bu idari para cezasına ilişkin olarak da idari başvuru yapılması ve dava açılması planlanmaktadır.

Yönetimin görüşüne göre, yükümlülüğün yerine getirilmesi için, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel olmaması nedeni ile 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

Diğer konular

Grup avukatlarının olumsuz bir karar çıkmasını muhtemel gördükleri diğer davalar için konsolide finansal tablolarda 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 37.672 TL tutarında (31 Aralık 2015: 31.900 TL) karşılık ayrılmıştır. Kalan diğer davalar için Grup avukatları, iddiaların gerekçelerinin olmadığını veya davalara itiraz edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Dolayısıyla, bu tip davalarla ilgili olarak konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

25. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Konsolide nakit akış tablosunda işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit içinde gösterilen "Diğer nakit girişleri/(çıkışları)" satırı bloke nakit tutarlarındaki değişimi göstermektedir. Bloke nakit tutarları Dipnot 6'da gösterilmiştir. Finansman faaliyetlerinden sağlanan nakit içinde gösterilen "Diğer nakit girişleri/(çıkışları)" satırı diğer finansman ödemeleri tutarlarındaki değişimi göstermektedir. Dönem net karı mubakatının altında gösterilen "Nakit dışı kalemlere ilişkin diğer düzeltmeler" satırı TFRS Yorum 12 tutarlarındaki değişimi göstermektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

26. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bakanlar Kurulu'nca, Şirket'in Hazine Müsteşarlığına ait %6,68 (B Grubu %5, D Grubu %1,68) oranındaki hisselerinin Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklerin Yapılmasına Dair 19 Ağustos 2016 tarih ve 6741 sayılı Kanun uyarınca Türkiye Varlık Fonu'na devrine karar verilmiştir.

27. HASILAT

	1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016	1 Ocak 2015 - 31 Aralık 2015
Mobil	5.756.291	4.954.085
Geniş bant	4.243.836	3.767.949
Sabit ses	2.798.072	3.033.412
Kurumsal data	1.314.613	1.183.972
Uluslararası gelirler	509.792	489.955
TFRS yorum 12 gelirleri	412.516	332.355
Tv	176.913	122.854
Diğer	896.561	638.273
	16.108.594	14.522.855

28. FAALİYET GİDERLERİ

	1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016	1 Ocak 2015 - 31 Aralık 2015
Satışların maliyeti (-)	(8.978.131)	(7.565.517)
Genel yönetim giderleri (-)	(2.235.930)	(2.143.274)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	(2.208.960)	(1.901.161)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(93.821)	(47.304)
	(13.516.842)	(11.657.256)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

29. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016	1 Ocak 2015 - 31 Aralık 2015
Personel giderleri	(2.787.001)	(2.491.887)
Vergiler	(1.444.466)	(1.234.637)
Yurtiçi bağlantı giderleri	(1.129.938)	(1.000.670)
Komisyon giderleri	(656.594)	(581.302)
Tamir ve bakım giderleri	(582.631)	(541.890)
İlan ve reklam giderleri	(543.781)	(406.066)
Kira giderleri	(484.429)	(434.600)
Teknoloji şirketi satış maliyeti ve ekipman satış maliyeti	(425.098)	(329.987)
Elektrik, su ve gaz giderleri	(395.706)	(367.542)
Şüpheli alacak karşılık giderleri	(371.223)	(303.886)
TFRS Yorum 12 kapsamında giderleşen sabit kıymet alımları ve yatırım karşılık gideri	(365.058)	(294.120)
Yurtdışı bağlantı giderleri	(302.500)	(301.035)
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	(174.692)	(150.402)
İçerik maliyetleri	(159.155)	(127.115)
Fatura gönderim ve kargo giderleri	(157.040)	(161.343)
Gelir paylaşımli proje maliyetleri	(95.037)	(74.673)
Müşavirlik gideri	(88.001)	(69.657)
Promosyon giderleri	(80.219)	(62.619)
Araç giderleri	(40.462)	(38.565)
Yönetim giderleri	(36.877)	(33.849)
Mahkeme bilirkişi giderleri	(35.012)	(46.985)
Sigorta giderleri	(25.706)	(30.125)
Diğer giderler	(287.655)	(302.492)
Toplam faaliyet giderleri (amortisman ve itfa payları hariç)	(10.668.281)	(9.385.447)
Amortisman gideri, itfa payları	(2.796.343)	(2.235.298)
Değer düşüklüğü karşılığı giderleri	(52.218)	(36.511)
Giderler toplamı	(13.516.842)	(11.657.256)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

30. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER / (GİDERLER)

	1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016	1 Ocak 2015 - 31 Aralık 2015
Faiz ve reeskont gelirleri	100.320	274.448
Kur farkı gelirleri	75.770	116.909
Tazminat gelirleri	28.292	24.825
Kira gelirleri	20.957	15.432
Borç reeskont geliri	5.893	-
Komisyon gelirleri	935	3.979
Dava gelirleri	261	126.565
Diğer	91.435	60.058
Diğer faaliyetlerden gelirler	323.863	622.216
Kur farkı giderleri	(436.730)	(131.528)
Dava, tazminat ve ceza giderleri	(136.179)	(55.697)
Faiz ve reeskont giderleri	(85.207)	(65.187)
Kıdem tazminat karşılığı faiz maliyeti (Dipnot 21)	(60.465)	(50.973)
Ayrılan dava faiz karşılığı giderleri	(24.914)	(40.796)
Özel tüketim vergisi ve diğer giderler	(4.306)	(2.700)
Diğer	(27.830)	(101.446)
Diğer faaliyetlerden giderler (-)	(775.631)	(448.327)

31. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER / (GİDERLER)

	1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016	1 Ocak 2015 - 31 Aralık 2015
Hurda satış karları	47.149	43.279
Sabit kıymet satış karları	12.891	97.730
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	60.040	141.009
Sabit kıymet satış zararları	(4.048)	(15.518)
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	(4.048)	(15.518)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

32. FİNANSAL GELİRLER / (GİDERLER)

	1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016	1 Ocak 2015 - 31 Aralık 2015
Vadeli piyasa işlem karları	444.231	366.779
Mevduat faiz geliri ve gecikme faizi geliri	125.893	157.593
Kur farkı gelirleri	93.647	-
Diğer	988	14.547
Finansal gelirler	664.759	538.919
Kur farkı zararları	(2.438.672)	(1.875.651)
Faiz giderleri	(501.252)	(404.345)
Vadeli piyasa işlem zararları	(254.800)	(135.184)
Diğer	(62.572)	(27.437)
Finansal giderler	(3.257.296)	(2.442.617)
Finansal giderler net	(2.592.537)	(1.903.698)

33. VERGİLER

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenecek kurumlar vergisi:		
Kurumlar vergisi karşılığı	395.175	326.777
Peşin ödenmiş vergi ve fonlar (-)	(377.246)	(144.274)
Ödenecek vergiler	17.929	182.503
	1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016	1 Ocak 2015 - 31 Aralık 2015
Vergi gideri:		
Kurumlar vergisi gideri		
Cari kurumlar vergisi gideri	(405.776)	(333.260)
Önceki dönem vergileri ile ilgili olarak yapılan düzeltmeler	(8)	22.504
Ertelenmiş vergi geliri/ (gideri) (Dipnot 11)		
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	78.005	(87.675)
	(327.779)	(398.431)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda 13.383 TL (31 Aralık 2015: 26.746 TL) tutarında ertelenmiş vergi geliri ve 10.602 TL tutarında cari vergi geliri (31 Aralık 2015: 6.484 TL gelir), diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

33. VERGİLER (DEVAMI)

Şirket ve Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklıkları, Türkiye'de yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir. Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı %20'dir (2015: %20). Kurumlar vergisi, ilgili olduğu hesap döneminin sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %20 (2015: %20) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Türkiye'de vergi mevzuatı, Şirket ve bağlı ortaklıklarının konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden mali tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirket bazında ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştirakten elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır. Ayrıca kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisselerinin, gayrimenkullerinin, rüçhan hakkı, kurucu senedi ve intifa senetleri satışından doğan kazançlarının %75'i kurumlar vergisinden istisnadır. İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

33. VERGİLER (DEVAMI)

Vergi gideri ile vergi öncesi karın vergi oranı ile çarpılması sonucu çıkan vergi giderinin mutabakatı aşağıda belirtilmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Vergi öncesi kar / (zarar)	(396.561)	1.261.281
Hesaplanan vergi gideri / (geliri) (20%)	(79.312)	252.256
Vergi etkisi:		
- Kanunen kabul edilmeyen giderlerin etkisi	62.983	27.541
- Bağlı ortaklıkların vergi oranı farklarının etkisi	(720)	1.485
-Nakit sermaye artışından kaynaklanan ertelenmiş vergi aktifinin kayıtlara alınması	(38.950)	-
- Bağlı ortaklıkların mali zararlarından kaynaklanan ertelenmiş vergi aktifinin kayıtlara (alınması) / kayıtlardan çıkarılması	16.416	(28.758)
- Bağlı ortaklıkların ertelenmiş vergiye konu edilmeyen vergi zararı ve düzeltme kayıtlarının etkisi	367.362	145.907
Vergi gideri	327.779	398.430

Yatırım İndirimi

Avea, ilgili devlet kurumlarından önemli yatırım harcamalarına ilişkin aşağıdaki kapsamlarda yatırım indirimi teşviki almıştır:

- Makine ve ekipman ithalatlarında %100 muafiyet,
- Onaylanan yatırım harcamalarında %100 yatırım indirimi.

(b) maddesinde bahsi geçen yatırım indirimi cari yıl ve gelecekte oluşabilecek kurumlar vergisine tabi kardan indirilebilir olmakla beraber söz konusu yatırım indirimi stopaj vergisine konu olacaktır. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Avea'nın kullanılabilir yatırım indirimi 6.661.406 TL'dir (31 Aralık 2015: 6.370.299 TL) ve bu kapsamda kayda alınmamış ertelenmiş vergi alacağı 79.461 TL'dir (31 Aralık 2015: 72.899 TL).

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri; 24 Nisan 2003 tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında olan ve düzeltilen Gelirler Vergisi Kanunu'nun (4842 no'lu Kanun ile düzeltilen) 19'uncu madde kapsamında 31 Aralık 2005 tarihinden önce başlanan yatırımlarını, sadece 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait kazançlarından indirebilmekteydiler.

15 Ekim 2009 tarihinde, Anayasa Mahkemesi yatırım indirimlerinin 2008 yılından sonra kullanılamayacağı ve yatırım indirimi teşvikini 2006, 2007 ve 2008 yılları ile sınırlayan ifadeleri iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin verdiği iptal kararı 8 Ocak 2010 tarihinde yayınlanan 27456 no'lu Resmi Gazete tarihinden itibaren geçerlidir. Buna göre Grup kullanılmamış yatırım teşviklerini ileriki dönemlerde kullanma hakkına sahiptir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları **31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait** **Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI

Grup'un finansal risk politikaları merkezi olarak yönetilmektedir ve Şirket yönetimine bu konuda bir komite destek olmaktadır. Tüm Grup şirketleri, Yönetim Kurulları'nda onaylanan iş planlarındaki nakit ihtiyaçlarını, merkezi yönetimin yönlendirmesi ile kredi kullanımı veya sermaye artırımıyla karşılar. Grup finansman ihtiyaçlarına ve piyasa öngörülerine göre uzun veya kısa vadeli borçlanabilmektedir.

Grup'un risk yönetim politikaları, Grup'un karşılaştığı riskleri tespit ve analiz etmek, uygun risk limitleri ve kontrolleri belirleyerek bu limitlere bağlılığını gözlemek üzere kurulmuştur. Risk yönetim politika ve sistemleri, Şirket'in faaliyetleri ve piyasa koşullarındaki değişimleri yansıtacak şekilde sürekli gözden geçirilmektedir.

Grup denetim komitesi yönetimi, Grup'un risk yönetimi, politika ve prosedürlerine uygunluğunu açısından denetlemekte ve Grup'un karşılaştığı risklere bağlı olarak risk yönetimi çerçevesinin yerine getirmesi esnasında destek vermektedir. İç denetim bölümü, risk yönetimi politika prosedürlerinin düzenli ve özel olarak değerlendirilmelerini yapar ve sonuçları denetim komitesine raporlar.

Finansal risk faktörleri

Grup'un başlıca finansal enstrümanları, vadeli piyasa işlemleri, banka kredileri, ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler, nakit ve kısa vadeli mevduatlardan oluşmaktadır. Finansal enstrümanların asıl kullanım amacı Grup operasyonları için fon artırımını sağlamak ve faiz oranı riskinden korunmaktır. Grup, operasyonlarından direkt olarak kaynaklanan ticari alacaklar ve borçlar gibi çeşitli diğer finansal varlıklara ve yükümlülüklerle sahiptir. Grup'un finansal enstrümanlarından kaynaklanan ana riskleri, likidite riski, yabancı para riski, faiz oranı riski ve kredi riskidir. Yönetim kurulu bu riskleri izlemek ve yönetmek için gerekli prosedürlerden sorumludur.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Kredi riski

31 Aralık 2016	Alacaklar						
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	26.193	4.160.646	-	86.818	3.016.008	652.798	-
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	34.084	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	26.193	2.965.394	-	86.818	3.016.008	652.798	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	1.195.252	-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2.373.313	-	23.840	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(2.373.313)	-	(23.840)	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Kredi riski (devamı)

	Alacaklar						
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer
31 Aralık 2015	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	6.504	3.843.609	-	114.681	2.837.454	433.769	-
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	29.831	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	6.504	2.710.560	-	114.681	2.837.454	433.769	-
B. Koşulları yeniden görülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	1.133.049	-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2.002.146	-	24.433	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(2.002.146)	-	(24.433)	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

Bir müşterinin ya da karşı tarafın finansal varlıklarla ilgili sözleşmenin şartlarını yerine getirememesi sonucu Grup'un alacakları ve finansal varlıklarında oluşabilecek finansal zararlar, kredi riskini oluşturmaktadır.

Bilanço tarihi itibarıyla maruz kalınan kredi riski tutarının belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların yaşlarına ilişkin açıklamaya Dipnot 6'da yer verilmiştir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Şirket'in belirli bir taraftan önemli bir kredi riski bulunmamaktadır. Şirket'in maruz kaldığı azami kredi riski, finansal varlıkların tümünün bilançoda kayıtlı değerleriyle gösterilmesiyle yansıtılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Likidite riski

Likidite riski, Grup'un ileri tarihlerdeki finansal yükümlülüklerini karşılayamaması riskidir.

Grup'un amacı ödeme planlarını yakından takip ederek ve nakit projeksiyonlarıyla dönen varlıklar ve cari borçlar arasında denge sağlamaktadır.

Grup'un mevcut ve ileriye yönelik finansman ihtiyaçları uygun fon kaynakları, öncelikli olarak hissedarlardan olmak üzere, bankalar, finans kuruluşları ve tedarikçilerle yapılan kredi sözleşmeleri doğrultusunda sağlanmaktadır. Borçlanma kaynakları, bütçelenen ve gerçekleşen nakit akımlarının devamlı gözlemlenmesi ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vade profilleri eşleştirilmesi yöntemleriyle yönetilmektedir.

Aşağıda sunulan tablo Grup'un 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla finansal yükümlülüklerinin sözleşmeye dayalı iskonto edilmemiş ödemelerin (tahakkuk eden faizler dahil) vadelerine göre durumunu göstermektedir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri ve ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	15.039.006	17.447.303	535.384	1.772.881	11.702.567	3.436.471
Finansal kiralama yükümlülükleri	2.173	2.179	152	456	1.571	-
Ticari borçlar	4.606.068	4.595.288	2.929.286	1.514.882	151.120	-
Diğer borçlar (*)	1.321.626	1.570.054	942.680	-	627.374	-
İlişkili kuruluşlara ticari borçlar	8.812	8.812	6.110	2.702	-	-
Türev finansal yükümlülükler (net)	385.968	385.968	71.577	33.290	153.107	127.994

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri ve ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	11.793.697	13.086.804	413.493	2.496.246	7.562.841	2.614.224
Finansal kiralama yükümlülükleri	9.032	9.228	2.362	5.864	1.002	-
Ticari borçlar	4.792.699	4.899.905	2.099.040	1.812.515	988.350	-
Diğer borçlar (*)	1.269.743	1.755.386	924.141	-	831.245	-
İlişkili kuruluşlara ticari borçlar	10.745	7.585	7.585	-	-	-
Türev finansal yükümlülükler (net)	265.584	265.584	18.506	26.290	112.960	107.828

(*)Diğer borçlar kalemi; diğer borçlar, çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar ve diğer kısa vadeli yükümlülüklerden oluşmaktadır. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar içerisinde yer alan vergiler ile diğer borçlar ve diğer kısa vadeli yükümlülükler içerisinde yer alan avans tutarları dahil edilmemiştir

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RISK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Piyasa Riski

Döviz pozisyonu tablosu

	31 Aralık 2016			31 Aralık 2015					
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	İngiliz Sterlini	ABD Doları	Avro	İngiliz Sterlini	Diğer	
1. Ticari alacaklar	166.761	25.518	20.700	-	172	141.338	16.822	28.505	2.387
2a. Parasal finansal varlıklar (Kasa, banka hesapları dahil)	720.277	139.625	61.702	-	-	19.35.008	374.424	266.343	-
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	69.413	1.789	17.011	1	-	62.369	2.793	17.072	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	956.451	166.932	99.413	1	172	2.138.715	394.039	311.920	2.387
5. Ticari alacaklar	5.723	956	110	-	2.081	1	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	58.168	14.612	1.816	-	-	50.792	11.685	5.292	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	682	39	147	-	-	399	-	126	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	64.563	15.607	2.073	-	2.081	51.192	11.685	5.418	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	1.021.014	182.539	101.486	1	2.254	2.189.907	405.724	317.338	2.387
10. Ticari borçlar	2.798.874	413.637	362.013	39	3	3.928.748	357.052	908.998	499
11. Finansal yükümlülükler	1.914.891	370.338	164.793	43	-	2.381.870	649.720	162.404	132
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	24.661	3.102	3.705	-	-	23.197	2.454	5.055	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	4.738.426	787.077	530.511	82	3	6.333.815	1.009.226	1.076.457	631
14. Ticari borçlar	85.104	93	22.851	-	-	747.580	58	235.213	-
15. Finansal yükümlülükler	13.051.776	2.639.936	1.013.859	-	-	9.322.821	2.483.376	661.555	-
16 a. Parasal olan diğer yükümlülükler	241.623	43.307	24.048	-	-	87.060	-	27.398	-
16 b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	13.378.503	2.683.336	1.060.758	-	-	10.157.461	2.483.434	924.166	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	18.116.929	3.470.413	1.591.269	82	3	16.491.276	3.492.660	2.000.623	631
19. Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	3.996.371	1.205.000	(540.140)	-	-	1.532.716	1.000.000	(432.680)	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	(3.996.371)	(1.205.000)	540.140	-	-	(1.532.716)	(1.000.000)	432.680	-
20. Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	(13.099.544)	(2.082.874)	(2.029.922)	(80)	2.251	(12.768.653)	(2.086.937)	(2.115.965)	(631)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (1FRS 7.B23)	(17.166.010)	(3.289.702)	(1.506.941)	(82)	2.251	(14.364.137)	(3.089.730)	(1.700.483)	(631)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	367.841	104.524	-	-	-	284.094	89.052	7.920	-
23. Döviz varlıklarının hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	(3.996.371)	(1.205.000)	540.140	-	-	(1.532.716)	(1.000.000)	432.680	-

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Piyasa riski (devamı)

Yabancı para riski (devamı)

Grup'un başlıca yabancı para pozisyonu banka borçlanmalarından ve ticari borçlarından oluşmaktadır. Yabancı para cinsinden borçlanmalar Dipnot 5'te belirtilmiştir.

Aşağıda sunulan tabloda Grup'un vergi öncesi karının ve diğer kapsamlı gelirinin (vergi etkisi hariç), diğer tüm değişkenler sabit tutulduğunda, (parasal varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişiklikler nedeniyle) ABD Dolar ve Avro kurundaki değişime hassasiyet tablosu sunulmuştur:

31 Aralık 2016	Kar / Zarar		Diğer kapsamlı gelir	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(1.157.069)	1.157.069	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	(18.169)	(8.359)	-	-
3- ABD doları net etki (1+2)	(1.175.238)	1.148.710	-	-
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık / yükümlülüğü	(552.694)	552.694	(24.443)	(4.365)
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(552.693)	552.693	(24.443)	(4.365)
Diğer döviz kurlarının TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	176	(176)	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	176	(176)	-	-
Toplam (3+6+9)	(1.727.756)	1.701.228	(24.443)	(4.365)

⁽¹⁾ Çapraz kur takas ve opsiyon sözleşmelerinin gerçeğe uygun değer farklarını içermektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Piyasa riski (devamı)

Yabancı para riski (devamı)

31 Aralık 2015	Kar / Zarar		Diğer kapsamlı gelir	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(897.221)	897.221	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	290.760	(290.760)	-	-
3- ABD doları net etki (1+2)	(606.461)	606.461	-	-
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık / yükümlülüğü	(532.829)	532.829	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	(137.488)	137.488	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(670.317)	670.317	-	-
Diğer döviz kurlarının TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	(78)	78	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(78)	78	-	-
Toplam (3+6+9)	(1.276.856)	1.276.856	-	-

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Faiz oranı riski

Piyasadaki fiyatların değişmesiyle finansal araçların değerlerinde dalgalanmalar oluşabilir. Grup'un faiz oranı riski başlıca banka kredilerine bağlıdır.

Faiz taşıyan finansal borçların faiz oranı değişiklik göstermesine karşın, faiz taşıyan finansal varlıkların sabit faiz oranı bulunmaktadır ve gelecek yıllardaki nakit akışı bu varlıkların büyüklüğü ile değişim göstermemektedir. Grup'un piyasa faiz oranlarının değişmesine karşı olan risk açıklığı, her şeyden önce Grup'un değişken faiz oranlı borç yükümlülüklerine bağlıdır. Grup'un bu konudaki politikası ise faiz maliyetini, sabit ve değişken faizli borçlar kullanarak yönetmektir. Banka kredilerinin faiz oranı riskini bertaraf etmek için Grup, ayrıca faiz takas anlaşmaları yapmıştır (Dipnot 15).

Faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar	2.100.430	2.410.835
Finansal yükümlülükler	(3.969.199)	(3.613.397)
	(1.868.769)	(1.202.562)
Faiz ve çapraz kur takasları	(5.114.134)	(3.052.980)
	(6.982.903)	(4.255.542)
Değişken faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler	(11.069.807)	(8.180.299)
Faiz ve çapraz kur takasları	5.114.134	3.052.980
	(5.955.673)	(5.127.319)

Değişken faizli finansal araçlar için 31 Aralık 2016 tarihinde faiz %0,25 baz puan yüksek olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 7.147 TL (31 Aralık 2015: 8.018 TL) daha düşük olacaktı, faiz %25 baz puan düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 4.807 TL (31 Aralık 2015: 8.002 TL) daha yüksek olacaktı.

Diğer taraftan, finansal riskten koruma nedeniyle, faiz %0,25 baz puan yüksek olsaydı özsermaye 45.991 TL (31 Aralık 2015: 44.951 TL) daha yüksek olacaktı, faiz %0,25 baz puan düşük olsaydı özsermaye 46.792 TL daha düşük olacaktı (31 Aralık 2015: 45.852 TL).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri ile gösterilmesine ilişkin açıklamalar

Aşağıdaki tablo, finansal varlık ve yükümlülüklerin defter değeri ile gerçeğe uygun değerini göstermektedir.

Nakit ve benzeri varlıklar ile ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değeri kısa vadeli olmalarından dolayı defter değerini ifade etmektedir. Sabit faizli finansal borçların gerçeğe uygun değeri, raporlama tarihi itibarıyla geçerli olan piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş nakit akımlarının bulunmasıyla hesaplanmıştır. Yabancı para değişken faizli finansal borçların gerçeğe uygun değeri ise ilerideki nakit akışlarının tahmin edilen piyasa faiz oranları ile iskonto edilmesiyle hesaplanmıştır.

	Defter değeri		Gerçeğe uygun değer	
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Finansal varlıklar				
Nakit ve nakit benzeri	3.016.366	2.837.786	3.016.366	2.837.786
Ticari ve diğer alacaklar (ilişkili kuruluşlar dahil)	4.273.657	3.964.794	4.273.657	3.964.794
Diğer finansal yatırımlar ^(*)	11.840	11.840	(*)	(*)
Türev finansal varlıklar	652.798	433.769	652.798	433.769
Finansal yükümlülükler				
Banka kredileri	11.539.249	8.906.437	11.538.927	8.905.625
İhraç edilen tahvil, bono ve senetler	3.499.757	2.887.259	3.393.503	2.793.917
Finansal kiralama yükümlülükleri	2.173	9.031	2.173	9.031
Ticari borçlar ve diğer yükümlülükler (ilişkili kuruluşlar dahil) ^(**)	5.950.127	6.469.988	5.950.127	6.469.988
Türev finansal yükümlülükler	385.968	265.584	385.968	265.584

^(*) Grup'un Cetel'deki payı maliyet değerinden taşınmaktadır. Cetel'deki payın gerçeğe uygun değer bilgisi mevcut değildir.

^(**)Ticari ve diğer borçlar ile çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar ve diğer kısa vadeli yükümlülüklerden oluşmaktadır. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar içerisinde yer alan vergiler ve diğer kısa vadeli yükümlülükler içerisinde yer alan alınan avanslar hariç bırakılmıştır.

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu

Grup, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan finansal araçların gerçeğe uygun değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikleri

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları 31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu (devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2016 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Gerçeğe uygun değer belirlenmesi				
Değerleme tarihi	Toplam	Aktif piyasada oluşan fiyatlar (Seviye1)	Önemli gözlemlenebilen girdiler (Seviye2)	Önemli gözlemlenemeyen girdiler (Seviye3)
Gerçeğe uygun değerde ölçülen varlıklar:				
<u>Türev finansal varlıklar:</u>				
Çapraz kur işlemleri	31 Aralık 2016	601.401	-	601.401
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2016	51.397	-	51.397
Gerçeğe uygun değerde ölçülen yükümlülükler:				
<u>Türev finansal yükümlülükler:</u>				
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2016	152.408	-	152.408
Çapraz kur işlemleri	31 Aralık 2016	233.560	-	233.560
Gerçeğe uygun değerde ölçülmeyen diğer finansal yükümlülükler				
Banka kredileri	31 Aralık 2016	11.538.927	-	11.538.927
İhraç edilen tahvil, bono ve senetler	31 Aralık 2016	3.393.503	3.393.503	-

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2015 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Gerçeğe uygun değer belirlenmesi				
Değerleme tarihi	Toplam	Aktif piyasada oluşan fiyatlar (Seviye1)	Önemli gözlemlenebilen girdiler (Seviye2)	Önemli gözlemlenemeyen girdiler (Seviye3)
Gerçeğe uygun değerde ölçülen varlıklar:				
<u>Türev finansal varlıklar:</u>				
Çapraz kur işlemleri	31 Aralık 2015	388.767	-	388.767
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2015	45.002	-	45.002
Gerçeğe uygun değerde ölçülen yükümlülükler:				
<u>Türev finansal yükümlülükler:</u>				
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2015	160.911	-	160.911
Çapraz kur işlemleri	31 Aralık 2015	104.673	-	104.673
Gerçeğe uygun değerde ölçülmeyen diğer finansal yükümlülükler				
Banka kredileri	31 Aralık 2015	8.905.625	-	8.905.625
İhraç edilen tahvil, bono ve senetler	31 Aralık 2015	2.793.917	2.793.917	-

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Ve Bağlı Ortaklıkları **31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait** **Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Sermaye yönetimi politikası

Grup'un sermaye yönetiminin birincil amacı, hisse değerlerini maksimize etmek ve işletmelerini desteklemek adına, güçlü kredi derecesini ve sağlıklı sermaye oranlarının devamlılığını sağlamaktır.

Grup, ekonomik koşulların değişimi ışığında, sermaye yapısını yönetmekte ve düzeltmeler yapmaktadır.

Grup, sermaye yapısını düzenlemek ve korumak için hissedarlara yapılan kar payı ödemelerini düzenleyebilir ya da sermayeyi hissedarlara geri verebilir. 2016 ve 2015 yıllarında herhangi bir hedef, politika ya da süreç değişikliği yapılmamıştır.

Sözlük

0-9

3G (Üçüncü Nesil)

Mobil sistemlerde üçüncü nesil. Yüksek hızda veri iletimi ve tam hareketli video, video konferans ve internet erişimi gibi daha fazla destekleyici multi medya uygulamaları sağlar. Bakınız "UMTS".

A

ACD (Otomatik Çağrı Dağıtımı)

Bir veritabanından aldığı yönergeler doğrultusunda gelen çağrıları tanımlayan ve cevaplayan, sonra da bu çağrıları bir operatör veya aracıya yönlendiren özel bir telefon sistemi.

ADSL (Asimetrik Dijital Abone Hattı)

Kısa banttan ya da çevirmeli internet erişiminden 50 kat daha fazla transfer hızı anlamına gelen, internete ve diğer popüler multi medya ve veri hizmetlerine 2 ila 6 Mbps hızında ağ erişimi sağlamak için erişim kanalı kullanılan veri transferi teknolojisi.

Anahtar

Telefon görüşmelerini düzenleyen ve aranan numaraya veya bir sonraki anahtara yönlendiren bir aygıt. Ayrıca faturalama ve kontrol amaçlı bilgi kaydı yapabilirler.

Ara Bağlantı

Aynı ya da farklı kişiler tarafından kullanılan iletişim ağlarının, bir kişinin ağlarının ya da hizmetlerinin kullanıcılarının, aynı ya da farklı bir kişinin ağlarının veya hizmetlerinin kullanıcıları ile iletişim kurmasına ya da farklı bir kişi tarafından sağlanan hizmetlere erişim sağlamasına izin vermek için bağlanması.

ARPL (Hat Başına Ortalama Gelir)

Hat başına elde edilen aylık ortalama geliri hesaplar. Bu miktarda hesaplamada kullanılan yöntem operatörler arasında farklılık gösterebilir.

ARPU (Kullanıcı Başına Ortalama Gelir)

Her bir kullanıcıdan elde edilen aylık ortalama geliri hesaplar (Bir cep telefonu hattı kullanıcısından elde edilen gelir gibi).

ATM (Eşzamanlı Aktarım Modu)

Veri, metin, ses, video ve multi medya sinyallerinin ağ erişim noktaları arasında 155 Mbps ye varan hızlarda eşzamanlı olarak iletilmesine izin veren yüksek hızlı dijital iletişim çoklama ve yönlendirme teknolojisi. ATM daha iyi yerel bölge arabağlantılar ağı, PABX arabağlantısı, veri iletimi ve esnek bant genişliği sağlar.

B

Bas Konuş

Bir cep telefonunun başka bir veya birden fazla telefonla gerçek zamanlı, sesli iletişimine izin veren, müşterinin sesinin duyulması için telefonun üzerindeki bir tuşa basmasını ve karşı tarafı dinlemek için tuşu serbest bırakmasını gerektiren bir cep telefonu teknolojisi.

Baz İstasyonu

Hücre içinde cep telefonlarıyla radyo sinyalleri aracılığıyla iletişim kurulmasını sağlayan bir mobil iletişim ağının her hücreesindeki sabit alıcı-verici aygıtı.

Bit

İkili bir verinin en küçük birimi.

Bitstream Access (Veri Akışı Erişimi)

Bir sağlayıcıyı, yüksek hızlı erişim hizmeti sağlamak için nihai kullanıcıya bağlayan Türk Telekom ekipmanına erişim. Bu tür erişim, iletim kapasitesi açısından ikili hızda erişim sağlaması ve operatörün, erişim sağlayıcısı olarak, ekipmanın doğrudan erişim kanalına bağlanmasının yanı sıra nihai kullanıcı tarafında sunulan ara yüz gibi teknik detaylar konusunda karar vermesi yönünden toplu erişimden farklılık gösterir.

Bps (Saniyedeki Bit Sayısı)

Bir veri iletim hız birimi.

C

Centrex

Kullanıcı gruplarına, bir kuruluş içinde ya da diğer kullanıcı grupları arasında özel bir santrale gerek duymadan PBX anahtar benzeri işlevler sağlayan kamu santralleri tarafından sunulan gelişmiş bir telefon hizmeti.

Cigabayt

Genellikle veri belleğini ya da transferini ölçmede kullanılan ikili veri birimi.

CLIP (Arayan Abonenin Numarasının Görünmesi)

Kişi bir arama yaptığı zaman belli mekanlardaki telefon hatları üzerinden gönderilen bir kod. Bu kod aramayı yapan kişinin numarasını içerir. Bazı modemler bu kodu anlayabilir ve müşteri telefona cevap vermeden arayanın kimliğini müşteriye bildirebilir.

CLIR

Arayan abonenin numarasının görünmemesi.

CTI (Bilgisayar Telefon Entegrasyonu)

Bir bilgisayarın gelen aramaları kabul ederek ve uygun yerlere yönlendirerek bir çağrı merkezi görevini yerine getirmesini sağlayan sistem.

Ç

Çağrı Bekletme

Kişinin bir telefon görüşmesi yaptığı sırada gelen ikinci bir aramanın olması durumunda alınan uyarı sinyali.

Çağrı Yönlendirme

Kullanıcının bir telefonu alternatif bir yerde çalmak üzere programlamasına izin veren bir özellik; çağrı yönlendirme her zaman ya da belli bir telefonun meşgul olduğu ya da cevap vermediği durumlarda olduğu gibi sadece önceden belirlenen zamanlarda geçerli olabilir.

Sözlük

Çerçeve Aktarıcı

Fiziksel bir iletişim hattını birkaç sanal kanala bölen bir veri taşıma protokolü. X25 paket anahtarlama ve ATM arasında bir teknoloji kanalı.

D

Dar Bant

Bir ses seviyesi hattından daha az veya eşit veri transfer hızı sağlayan bir kanal. Geniş bant veri transfer hızları ile karşılaştırılır.

Dijital

0 ve 1'den oluşan ikili sayıları temsil eden bağımsız elektronik ya da optik titreşimler aracılığıyla bilgiyi depolama, işleme ve iletmeye yöntemi. Dijital iletim ve anahtar teknolojileri daima değişen analog sinyallere karşılık bilgiyi temsil eden bir dizi titreşimi kullanır. Analog ağlara kıyasla dijital ağlar daha fazla kapasite, otomatik hata düzeltme, hattın dinlenmesine karşı koruma hizmetleri sağlar ve daha az müdahaleye izin verirler. Sinyaller iletim için sayılara kodlanır.

Dolaşım

Bir ağın abonelerinin, başka bir operatörün kapsama alanında, kendi cep telefonları ve numaralarını kullanmalarına izin veren bir mobil iletişim özelliği.

DSL (Dijital Abone Hattı)

Bakınız "xDSL".

DSLAM (Dijital Abone Hattı Erişim Çoklayıcısı)

Bir telefon şirketinin merkez noktasında, pek çok müşteri DSL bağlantısını yüksek hızlı tek bir ATM hattına bağlamak için kullanılabilen bir ekipman.

DWDM (Yoğun Dalga Boyu Bölmeli Çoklama)

Birkaç bağımsız dijital bilgi akışının aynı optik kablo üzerinde bir arada bulunmasına izin veren bir teknik.

E

EDGE

Küresel gelişim için artırılmış veri hızı.

Erişim Kanalı

Aboneyi en yakın anahtara ya da yoğunlaştırıcıya bağlayan ağ elemanı. Genellikle kapalı devre şeklini alan bir çift bakır telden oluşan ve ayrıca fiber optik kabloları, mikrodalga bağlantıları ya da diğer teknolojileri kullanabilen bir erişim kanalı.

Erişim Sonlandırma Oranı

Bir operatör tarafından kendi ağı içinde sonlanan, gelen çağrılar için alınan ara bağlantı ücreti.

Ethernet

Birkaç bilgisayarın genellikle eş eksensel bir kablo üzerinden veri transferine izin veren yerel bölge ağı.

F

Frekans Bandı

Belirlenmiş bir frekans dizisi. Frekans, bir dalganın (örneğin bir elektromanyetik dalga) saniyede başlangıç noktasından bitiş noktasına kadar tam bir daire çizecek şekilde bir ileri bir geri sallanma sayısı demektir.

G

Gbps (Saniyedeki Milyar Bit Sayısı)

Bir veri iletim hız birimi. Saniyede bir Gbps saniyede bir milyar bite eşittir.

Genişbant Hizmeti

İçerik gerektiren yüksek iletim hızı konusunda bir iletişim hizmeti (video iletimi gibi).

Geri Arama

Abone, bir numarayı arayıp meşgul sesi duyduğunda, R5'i tuşlamaya davet edilir. Aranan hat müsait olduğunda, sistem aboneyi arayıp bağlantıyı sağlayacaktır.

G.SHDSL (Küresel Simetrik Yüksek

Hızlı Dijital Abone Hattı)

Hem yüklemeler hem de indirmeler için eşit bant genişliği sağlayan ve her iki yönde de 2.3mbits/s maksimum bit hızında veri taşıma hizmeti.

GMPCS (Uydu Üzerinden Küresel Mobil

Kişisel İletişim)

Nihai kullanıcılara küçük ve kolay taşınabilir uçbirimler ile erişilebilir olan uydular aracılığıyla, milletlerarası, bölgesel ya da küresel kapsama alanı sağlayan kişisel iletişim sistemi.

GPRS (Genel Paket Telsiz Hizmeti)

Avrupa İletişim Standartları Enstitüsü tarafından kurulmuş, genellikle mobil iletişim trafiğini sabit ağlara bağlamak için kullanılan santral sistemlerini pas geçerek baz istasyonlarının doğrudan internete bağlanabildiği, GSM-bazlı, paket anahtarlama veri iletim teknolojisi standardı. GPRS, mobil iletişim hizmetleri kullanıcılarına GSM'den 10 kata kadar daha hızlı olmasının yanı sıra, neredeyse anında ve daimi bağlantı ile daha iyi veri erişim olanakları sağlar.

GSM (Küresel Mobil İletişim Sistemi)

Avrupa İletişim Standartları Enstitüsü tarafından standardize edilmiş, tüm Avrupa'da, Japonya'da ve çeşitli diğer ülkelerde kullanılmakta olan dolaşım ile dijital iletim ve hüresel ağ yapısına dayanan bir dijital mobil iletişim sistemi. GSM sistemleri 900 Mhz ve 1800 Mhz frekans bandında faaliyet gösterir

GSM 900 ve GSM 1800

Bakınız "GSM".

İnternet Erişim Hattı

Aboneyi en yakın anahtara ya da yoğunlaştırıcıya bağlayan ağ elemanı. Genellikle kapalı devre şeklini alan ve bir çift bakır telden oluşan ve ayrıca fiber optik kabloları, mikrodalga bağlantıları ya da diğer teknolojileri kullanabilen bir erişim kanalı.

IP (İnternet Protokolü)

Çoklu ağlar arasında iletişim kurmak için internette kullanılan protokol.

IP-VPN (İnternet Protokolü Üzerinden Sanal Özel Ağ)

İnternet protokolü üzerinden erişilebilir kapalı, şifreli bağlantılar ağı.

IPTV (İnternet Protokolü Üzerinden Televizyon Yayını)

İnternet Protokol Televizyonu: Bir geniş bant bağlantısı üzerinden iletim sağlayabilen, bir ağ altyapısı üzerinden internet protokolü kullanarak dijital televizyon hizmetlerinin sağlandığı sistem.

ISDN (Entegre Hizmetler Dijital Ağı)

Uçtan uca dijitalizasyon ve standardize edilmiş bant dışı sinyalizasyona dayanan, tek bir erişim kanalı üzerinden aynı anda iki bilgi akışı (ses, metin, veri ya da grafik) iletmeye kapasitesine sahip bir iletim sistemi.

ISDN-BA

Entegre Hizmetler Dijital Ağı - Temel Erişim; 2 ses ve 1 sinyalizasyon kanalından oluşur.

ISDN-PA

Entegre Hizmetler Dijital Ağı - Birincil Erişim; 30 ses ve 1 sinyalizasyon kanalından oluşur.

ISP (İnternet Hizmeti Sağlayıcısı)

Sağlayıcıları aracılığıyla internete ve diğer bilgisayar bazı bilgi ağlarına erişim sağlayan bir şirket.

IT (Bilgi Teknolojisi)

Özellikle büyük bir kuruluş ya da şirket içinde, bilgi yönetimi ve işlemenin tüm yönleriyle ilgilenen geniş bir alan.

ITI (Etkileşimli Terminal Ara yüzeyi)

Bir X.25 ağı içinde uçbirimler arasında ikili dosyaların transferine olanak sağlayan bir protokol.

IVR (Etkileşimli Sesli Yanıt)

Kullanıcıya seçenek sunmak için, genellikle telefon hatlarında, önceden kaydedilmiş bir sesli mesaj veri tabanı kullanan iletişim sistemi.

K**Kayıtlı Hat**

Kayıtlı hat, operatör ve müşteri arasında geçerli ve etkili bir abonelik sözleşmesi bulunan hat anlamına gelir.

Kbps (Saniyedeki Kilobit Sayısı)

Bir veri iletim hız birimi. Bir Kbps 2(10) bpse eşittir.

Kiralık Hat

Abonenin özel kullanımı için iki veya daha fazla yere bağlanması için kiralanan ses ve veri devreleri.

L**LAN (Yerel Alan Ağı)**

Dosya, program, yazıcı ve yüksek hızlı modemler gibi çeşitli aygıtların paylaşımı amacıyla, kişisel bilgisayarlar, iş istasyonları, dosya sağlayıcıları ve yerel bir ortamdaki diğer bilgisayarlı aygıtlar arasında bağlantı sağlamak için tasarlanmış kısa mesafeli veri transfer ağı. Yerel bölge ağları, merkezi olmayan bir iletişim yönetimine sahip olabilir, ya da paylaşılan dosya ve programlardan oluşmuş, merkezi bir kaynak sağlayan özel bilgisayarları veya dosya sunucularını içerebilir.

M**Mbps (Saniyedeki Megabit Sayısı)**

Bir veri iletim hız birimi. Bir Mbps 2(20) bpse eşittir.

Megabayt

Genellikle veri belleğini ya da transferini ölçmek için kullanılan bilgisayar veri birimi.

MHz (Megahertz)

Bir frekans ölçüm birimi. Bir MHz saniyede 1 milyon titreşime eşittir.

MMS (Multi Medya Mesaj Hizmeti)

Kullanıcıların resim, sesli ve görüntülü videolar gibi çeşitli multi medya içeriği barındıran mesajları, gerçek zamansız bir iletimle gönderip almalarını sağlayan, gelişmiş kablosuz terminaller için belirlenmiş bir standart.

MNP (Mobil Numara Taşınabilirliği)

Abonelerin servis sağlayıcılarını değiştirdiklerinde kendi cep telefonu numaralarını kullanmaya devam etmelerine izin veren bir hizmet.

MNS (Managed Network Services)

Ağ donanımı ve ilgili donanımlar müşterinin hesabındayken, bir ağ ortamı için faaliyet desteğinin sağlanması ve idaresi.

MoU (Konuşma Dakikaları)

Müşteri hareketliliğinin bir ölçüsü. Genellikle aylık bazda hesaplanan, abone başına ortalama görüşme dakikası.

MPLS (Çok Protokollü Etiket Anahtarlama)

Ağ trafiği akışını hızlandırmak ve idare edilmesini kolaylaştırmak için kabul edilmiş standartlarda bir teknoloji. MPLS her biri birer etiketle tanımlanmış bir dizi paket için belli bir yol çizilmesini içerir; böylece paketi bir sonraki noktaya iletmek için yönlendiricinin adresi araması için harcaması gereken zamanı kırtarır.

Müşteri Kaybı

Müşterilerin aboneliklerini sonlandırmasının bir sonucu olarak abonelik iptallerinden kaynaklanan müşteri devir hızı ölçüsü; müşterilerin rakip operatörlere geçmesi; ücret ödememeleri sebebiyle hizmet sağlayıcısının servisleri sonlandırması; ve mobil iletişim hizmetleri konusunda, ön ödemeli kartların kullanım sürelerinin dolması.

Sözlük

MVNO (Mobil Sanal Ağ Operatörü)

Diğer bir şirketin ağını kullanarak mobil hizmetler sunan şirket.

N

NGN (Gelecek Nesil Ağları)

IP/MPLS protokol bazlı, dijital paket anahtarlama ağı.

NMT 450

Kuzey Avrupa ülkeleri cep telefonu ve çoğunlukla 450MHz bandında faaliyet gösteren birinci nesil mobil ağların ilklerinden biri.

Node

Temel iletişim ekipmanları ya da bilgisayarların ağa erişebildiği bir nokta sağlayan ağ elemanı. Kapalı devre ağlarda nodelar anahtar sistemidir. Paket anahtarlama ağı ağlarda genellikle bilgisayarlardır.

Noktadan Noktaya

Bir kullanıcı veya ağdan, telefon hattı kullanan diğer bir ağa bağlantı.

O

On-net

Bir operatörün ağında veya bir müşterinin özel ağında başından sonuna kadar bekleyen çağrılar.

Ö

ÖİV (Özel İletişim Vergisi)

Türkiye'nin Marmara Bölgesi'nde yaşanan 1999 depremi sonrasında, bölgenin bayındırlık hizmetlerine fon sağlamak için Türkiye'de tüm mobil iletişim hizmetlerine uygulanan bir vergi. Esasen verginin 2000 yılı sonuna kadar uygulamada kalması planlanmış, iki kez süresi uzatılmış ve 1 Ocak 2004'te 5035 Sayılı Kanun'un kabul edilmesiyle vergi sürekli kılınmıştır. Vergi GSM aboneleri tarafından ödenir ve GSM operatörleri tarafından toplanır.

P

Paket Anahtarlama

Adresli paketleri kullanarak bir kanalın sadece paketin iletim süresi boyunca meşgul edildiği bir veri iletim süreci.

PC (Kişisel Bilgisayar)

Bir mikro işlemciye dayanan ve aynı anda tek bir kişinin kullanımı için tasarlanmış küçük bir dijital bilgisayar.

Penetrasyon / Nüfuz Oranı

Bir portörün abonelerinin toplam sayısının hizmet sağladığı nüfusa bölünmesiyle elde edilen, yüzdelik olarak ifade edilen oran.

PMR (Özel Mobil Telsiz)/PAMR

(Ortak Paylaşımli Mobil Telsiz)

Çoklu kullanıcı gruplarının ortak paylaşımli bir ağ içinde kendi kapalı sistemlerini kurabildikleri, telefon hattı tekniklerini kullanan ticari hizmet.

PoP (Varlık Noktası)

Genellikle modem, dijital kiralık hatlar ve çok protokollü yönlendiriciler gibi bir grup iletişim ekipmanının bulunduğu alan.

PSTN

Analog ses verilerini taşıyan, bakır kablolarla dayanan uluslararası telefon sistemi. Bu sistem, ISDN gibi dijital teknolojilere dayanan daha yeni telefon ağlarına karşılıktır.

PTT

Posta, Telefon, Telgraf Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Türk Telekom 1924'ten PTT'den ayrılmış bir anonim şirketi olarak Hazine Müsteşarlığı'na bağlandığı 1995 yılına kadar PTT'ye bağlı olarak faaliyet gösterdi.

R

RLLO (Referans Kiralık Hat Teklifleri)

Türk Telekom'un referans yerel ağ teklifi. 1 Temmuz 2005'te kabul edilen Yerel Ağ Ayrıştırma Bildirisi uyarınca Türk Telekom yerel ağına erişim için bir referans teklifi sunmakla yükümlüdür. Referans yerel ağ teklifi her yıl Telekomünikasyon Kurulu tarafından onaylanmalıdır. Türk Telekom referans yerel ağ teklifini 29 Eylül 2005'te onaya sunmuştur.

S

Santral

Bakınız "anahtar".

SDH (Eşzamanlı Dijital Hiyerarşi)

Fiber optik kablo kullanan yüksek hızlı dijital iletim için Avrupa standardı.

Sesli Posta

Telefon yanıtı makinesine benzeyen, sesli mesaj gönderen, depolayan veya geri alan bir sistem.

SIM (Abone Kimlik Modülü)

Cep telefonuna yerleştirilen, kullanıcı hesabını ağa tanımlayan, tasdik eden ve telefon numaraları ve ağ bilgisi gibi kullanıcı verileri için veri depolama olanağı sağlayan elektronik bir kart. Telefonda bulunan uygulamaları da içerebilir.

SLA (Hizmet Düzeyi Anlaşması)

Ağ hizmeti sağlayıcısı ve müşteri arasında imzalanan, genellikle ölçülebilir koşullarda, ağ hizmeti sağlayıcısının hangi hizmetleri sunacağını ve belli durumlarda bu hizmetlerin özelliklerinin neler olacağını belirten bir anlaşma.

SMS (Kısa Mesaj Servisi)

Bir kısa mesaj servisi merkezi üzerinden, kullanıcıların bir cep telefonundan diğerine, 160 karaktere kadar hem alfabetik hem de sayısal karakterlerden oluşturulabilen mesajlar almasına ve göndermesine izin veren bir mobil iletişim sistemi.

SOHO

Küçük İşyeri / Ev Ofis

Sunucu Barındırma

Nihai kullanıcıya ara bağlantı ve ayırıştırma gibi iletişim hizmetlerini sağlamak amacıyla rakip operatörlerin ekipmanlarının Türk Telekom tesisleri içinde fiziksel ya da sanal olarak yer alması.

T**Taşıyıcı Ön Seçimi**

Abonelere, telefon numaralarındaki ek kodları tuşlamadan, rakip operatörleri kullanıcı varsayılan operatörü olarak seçme imkanı veren bir mekanizma. Müşteri rakip bir operatörün hizmetlerine abone olur ve görüşmeleri o operatör aracılığıyla yönlendirilir.

TÜFE

Tüketici Fiyat Endeksi

U**Uluslararası Dolaşım**

Rakip bir operatörün ağına abonelerine iç pazarda dolaşım hizmetleri sağlanması. Bakınız "dolaşım".

UMTS (Evrensel Mobil İletişim Sistemi)

Üçüncü nesil geniş bant mobil iletişim standardı. UMTS Kod Bölüşümlü Çoklu Erişim (CDMA) teknolojisini kullanır ve multi medya iletimleri yönetebilecek hıza ve kapasiteye sahiptir. Bir UMTS sistemi, GSM sisteminden daha yüksek hızlarda mobil telefonculuk, mesajlaşma hizmetleri, kablosuz internet erişimi ve diğer multimedya hizmetleri sunar.

USO (Evrensel Hizmet Yükümlülüğü)

16 Haziran 2005'te yürürlüğe konulan Evrensel Hizmet Kanunu'nun, standart telefon hizmetlerinin, ödemeli telefonların ve belirli taşıma hizmetlerinin, her nerede yaşıyor veya işlerini yürütüyor olursa olsunlar, belli bir bölgedeki tüm insanlara hakkaniyet temelinde ve uygun fiyatlarla, makul bir şekilde erişilebilir olmasını garantilemek için Türk Telekom'a getirdiği yükümlülük.

V**VoIP (İnternet Protokolü Üzerinden Ses Transferi)**

Ses trafiğinin kapalı anahtarlı ağ yerine İnternet Protokolü üzerinden taşındığı İnternet Protokolü Üzerinden Ses Transferi hizmeti.

VPN (Sanal Özel Ağ)

İletişim altyapısını paylaşan fakat TCP-IP'nin (Zaman Sıkıştırımlı Çoklama - İnternet Protokolü) kullanımına dayanan bir yapıyla, güvenli özel bir ağ olarak görev yapan veri ağı.

Vurular

Faturalama aralıkları ölçüm birimi.

Y**Yerel Ağ**

Bakınız "erişim kanalı".

Yerel Ağa Ayırıştırılmış Erişim

Zorunlu yerel hizmet sağlayıcılarının rakiplerine olanaklarını sunmalarını veya ayırıştırılmalarını gerektiren bir süreç.

Yönlendirici

Yönlendirilen veri paketlerinin içinde bulunan iletim adreslerine dayanarak, veri paketlerini yönlendiriciye bağlı ağlara aktaran ağlar arası bir aygıt.

W**WAP (Kablosuz Uygulama Protokolü)**

İnternet bazı aygıtlara kolayca erişmek ve onlarla etkileşimde bulunmak için cep telefonları, çift yönlü telsizler, akıllı telefonlar ve sinyal cihazları gibi kablosuz aygıtlarda İnternet Protokolü'nü destekleyen bir global açık özellik. WAP ile bir cep telefonu kullanıcısı küçük sayfaları görüntüleyebilir ve küçük, çoklu bir ekranla etkileşimde bulunabilir.

WiFi (Kablosuz Bağlantı)

Sinyallerin, kablosuz ağ erişimi sağlamak için radyo frekansları veya kablosuz ağ kartlarını ve dağıtım soketlerini kullanarak kızıl ötesi üzerinden gönderildiği her türlü IEEE 802.11 radyo frekans ağını tanımlayan jenerik ad.

WiMax (World Interoperability for Microwave Access)

Wi-Fi'nin bir üst modeli. 80km'ye varan kapsama alanı ve 75bite varan bant genişliğine sahip her türlü IEEE 802.16 radyo frekans ağını tanımlayan jenerik ad.

WLAN (Kablosuz Yerel Alan Ağı)

Ofis içinde, evde veya sıcak nokta gibi kısa bir mesafede, iki ya da daha fazla bilgisayarı ya da diğer aygıtları birbirine bağlayan kablosuz ağ. Wi-Fi ve onun varisi WiMax WLAN'ın örnekleridir.

X**X25**

Paket anahtarlamalı ağları kullanan iletişim hizmetleri için dünya çapında bir protokol.

xDSL

Başlıca iki kategorisi ADSL ve SDSL olan her türlü dijital abone hattını genel olarak tanımlar. xDSL teknolojisinin diğer iki türü, yüksek veri hızına sahip DSL (HDSL) ve çok hızlı DSL'dir(VDSL). DSL teknolojileri bakır kablolar üzerinde veri paketlemek için gelişmiş modülasyon programları kullanırlar. Anahtar istasyonları arasında değil, sadece telefon anahtarlama istasyonundan bir evle ya da ofisle bağlantı kurmak için kullanıldıklarından bazen "son mil teknolojileri" adıyla anılırlar.

Yatırımcı İlişkileri

Gayrettepe Mahallesi Yıldızposta Caddesi
No:40 Beşiktaş İstanbul/Türkiye
Telefon: (+90) 212 309 96 30
Faks: (+90) 212 352 96 10
www.turktelekom.com.tr
www.ttyatirimciiliskileri.com.tr
investorrelations@turktelekom.com.tr
twitter.com/ttkomir

Bu faaliyet raporunun basımında %100 geri dönüştürülmüş kâğıt kullanılmıştır.

